

სისხლის სამართალი
ზოგადი და კარძო ნაირუბი

სისხლის სამართლის პროცესი
კარძო ნაირუბი

კრებულში გამოქვეყნებულია ერთგვაროვანი სასამართლო
პრაქტიკის ჩამოყალიბებისა და სამართლის განვითარებისათვის
მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები. ამ და სხვა საქმეთა მოძებნა
შესაძლებელია საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ვებ-
გვერდზე: <http://www.supremecourt.ge/court-decisions/>

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებანი
სისხლის სამართლის საქმეებზე**
2021, №10-12

**Decisions of the Supreme Court of Georgia
on Criminal Cases**
(in Georgian)
2021, №10-12

**Entscheidungen des Obersten Gerichts von Georgien
in Strafsachen**
(in der georgischen Sprache)
2021, №10-12

**Решения Верховного Суда Грузии
по уголовным делам**
(на грузинском языке)
2021, №10-12

გადაწყვეტილების შერჩევასა და დამუშავებაზე პასუხისმგებელი
რუსულან ჭანტურიძე

**ტექნიკური რედაქტორი
მარიამ გალავაშვილი**

რედაქციის მისამართი:

0110, თბილისი, ძმები ზუბალაშვილების ქ. №6, ტელ: 298 20 75;
www.supremecourt.ge

**შურნალი გამოდის საქართველოს უზენაესი სასამართლოსა და
საქართველოსიუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საერთო სასამართლოების
დეპარტამენტის მხარდაჭერით**

საქონელი
სისხლის სამართლი

ზოგადი ნაცილი

1. სისხლის სამართლის კანონის მოქმედების ფარგლები	
სისხლის სამართლის კანონის უკუძალა	4
2. სასჯელის დანიშვნა	
სასჯელის დანიშვნა დანაშაულთა ერთობლიობის დროს, რეციდივის არარსებობის შემთხვევაში	16
სასჯელის შემსუბუქება	25
3. ამნისტია, შეწყალება, ნასამართლობა	
ნასამართლობის გაქარწყლება	32

კერძო ნაცილი

1. დანაშაული სიცოცხლის ნინააღმდეგ	
განზრას მკვლელობა სხვა დანაშაულის დაფარვის მიზნით, ჯგუფურად	40
2. დანაშაული ჯანმრთელობის ნინააღმდეგ	
ოჯახური ძალადობა	53
3. სატრანსპორტო დანაშაული	
ტრანსპორტის მოძრაობის უსაფრთხოების წესის დარღვევა, რამაც გამოიწვია ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა	60

სისხლის სამართლის პროცესი

კერძო ნაცილი

საკასაციო განაჩენი	
გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად გამამართლებელი განაჩენის დადგენა სსკ-ის 126 ¹ მუხლით ნარდგენილ ბრალდებაში	101; 109
გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად გამამართლებელი განაჩენის დადგენა სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-4 ნაწილით ნარდგენილ ბრალდებაში	114
გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად გამამართლებელი განაჩენის დადგენა სსკ-ის 360-ე მუხლით ნარდგენილ ბრალდებაში	123
გამამართლებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენა სსკ-ის 11 ¹ , 151-ე მუხლით	130
გამამართლებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენა სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით	142
განაჩენის ცვლილების შეტანა და პირის უდანაშაულოდ ცნობა სსკ-ის 381-ე მუხლით ნარდგენილ ბრალდების ნაწილში	151
განაჩენის უცვლელად დატოვება	167; 177

სისხლის სამართლი

ზოგადი ნაწილი

1. სისხლის სამართლის კანონის მოქმედების ფარგლები

სისხლის სამართლის კანონის უკუკალა

განაჩენი საქართველოს სახელით

№266აპ-21

1 ოქტომბერი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატაშ შემდეგი შემადგენლობით:
მ. ვასაძე (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
მ. გაბინაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა თბილისის ვაკე-საბურთა-
ლოს რაიონული პროკურატურის პროკურორ ანი ხუბეჯაშვილის
საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სის-
ხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 5 თებერვლის გა-
ნაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატის 2021 წლის 5 თებერვლის განაჩენი საკასაციო
წესით გაასაჩივრა თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონული პრო-
კურატურის პროკურორმა ანი ხუბეჯაშვილმა, რომელიც მიიჩ-
ნევს, რომ სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება უკანონოა
და უნდა შეიცვალოს, ვინაიდან არ იყო გამოკვეთილი თბილისის
საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 27 იანვრისა და ამავე სასამარ-
თლოს 2018 წლის 18 ნოემბრის განაჩენებით საქართველოს სის-
ხლის სამართლის კოდექსის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით
გათვალისწინებული დანაშაულისათვის ი. გ-ს სისხლისსამარ-
თლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელებისაგან გათავისუფ-
ლების წინაპირობები; სააპელაციო სასამართლომ არასწორად
განმარტა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მე-3 მუხ-
ლის პირველი ნაწილით გათვალისწინაბული კანონის უკუძალით
გამოყენების პრინციპი, რომელიც განსახილველი შემთხვევის
არარელევანტურია, რადგან „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს
2021 წლის 11 იანვრის კანონს საქართველოს სისხლის სამართლის

კოდექსის 381-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის პასუხისმგებლობა არ გაუუქმებია; ის ფაქტი, რომ ი. გ. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის საფუძველზე გათავისუფლდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული სისხლისამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან და აღუდგა „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე ჩამორთმეული უფლებები, არ უნდა გამხდარიყო ძალაში შესული განაჩენის შეუსრულებლობისათვის დაკისრებული სისხლისამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელებისაგან მისი გათავისუფლების საფუძველი.

2. ბრალდების შესახებ დადგენილების მიხედვით, ი. გ-ს – დაბადებულს ... – ბრალად დაედო სიცოცხლის მოსპობის მუქარა, ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ და სხვისი ნივთის დაზიანება, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია, ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ, რაც გამოიხატა შემდეგში:

2.1. 2019 წლის 25 ივლისს, ღამის საათებში, ... მყოფი ი. გ. მამას – ტ. გ-ს და დას – ე. გ-ს დაემუქრა სიცოცხლის მოსპობით, უთხრა მათ, რომ სახლში გააჩენდა ხანძარს და დაწვავდა ორივეს ან გაზის გაშვების შედეგად გაგუდავდა მათ, ასევე ტ. გ-ს სახრახნისის გამოყენებით გამოფატრავდა მუცელს. ი. გ-ს ქმედება ე. და ტ. გ-ებმა აღიქვეს რეალურად და გაუჩინდათ მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში.

2.2. 2019 წლის 25 ივლისს, ღამის საათებში, ... ი. გ-მ განზრას დაზიანა მამის – ტ. გ-ს კუთვნილი „სონის“ ფირმის ტელევიზორი, რითაც დაზარალებულს 1800 ლარის მნიშვნელოვანი მატერიალური ზიანი მიაყენა.

3. ი. გ-ს წარედგინა ბრალდება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 151-ე მუხლის პირველი ნაწილითა და ამავე კოდექსის 11¹, 187-ე მუხლის პირველი ნაწილით.

4. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 21 თებერვლის განაჩენით ი. გ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ და მიესაჯა: საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 151-ე მუხლის პირველი ნაწილით – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა; საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 187-ე მუხლის პირველი ნაწილით – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა; დანაშაულთა ერთობლიობისას უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და განესაზღვრა – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა; გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 15 ნოემბრის განაჩენით დადგენილი პირობითი მსჯავრი; ბოლო განაჩენით შეფარ-

დებულ სასჯელს ნაწილობრივ დაემატა წინა განაჩენით შეფარდებული სასჯელის მოუხდელი ნაწილიდან – 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა და ო. გ-ს საბოლოოდ მიესაჯა – 2 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რომელიც აეთვალა 2019 წლის 25 ივლისიდან.

5. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 21 თებერვლის განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულმა ო. გ-მ, რომელიც ითხოვდა გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმებასა და მის ნაცვლად გამამართლებელი განაჩენის დადგენას.

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 5 თებერვლის განაჩენით მსჯავრდებულ ო. გ-ს სააპელაციო საჩივრი არ დაკმაყოფილდა;

6.1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 21 აპრილის განაჩენში შევიდა ცვლილება: „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-5 მუხლის საფუძველზე ო. გ. გათავისუფლდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და თავისუფლების აღკვეთის სახით შეფარდებული სასჯელისაგან; მასვე აღუდგა „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე ჩამორთმეული უფლებები (გარდა იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლებებისა);

6.2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 27 იანვრის განაჩენში შევიდა ცვლილება: მსჯავრდებული ო. გ. გათავისუფლდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან;

6.3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 15 ნოემბრის განაჩენში შევიდა ცვლილება: მსჯავრდებული ო. გ. გათავისუფლდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან;

6.4. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 21 თებერვლის განაჩენში შევიდა ცვლილება: ო. გ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ და მიესაჯა: საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹,187-ე მუხლის პირველი ნაწილით – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა და „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე გათავისუფლდა სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან; საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹,151-ე მუხლის პირველი ნაწილით – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რომელიც

აეთვალა 2019 წლის 25 ივნისიდან და დაუყოვნებლივ გათავისუფ-
ლდა პენიტენციური დაწესებულებიდან.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ განიხილა საკასაციო საჩივარი, შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩინა, რომ თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონული პროკუ-
რატურის პროკურორ ანი ხუბჯაშვილის საკასაციო საჩივარი უნ-
და დაკავშირდეს, ხოლო თბილისის სააპელაციო სასამართლოს
სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 5 თებერვლის
განაჩენი უნდა შეიცვალის, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. პირველ რიგში აღსანიშნავია, რომ საკასაციო სასამართლო
იზიარებს და ეთანხმება ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლოს
მოტივაციას, რომ ი. გ-ს მიერ საქართველოს სისხლის სამართლის
კოდექსის 11¹, 151-ე მუხლის პირველი ნაწილით და ამავე კოდექ-
სის 11¹, 187-ე მუხლის პირველი ნაწილით მისთვის მსჯავრად შე-
რაცხული დანაშაულების ჩადენა სარწმუნოდ დგინდება კანონის
მოთხოვნათა სრული დაცვით, სრულყოფილად და ობიექტურად
გამოკვლეული, ურთიერთშეჯერებული და დამაჯერებელი მტკი-
ცებულებების ერთობლიობით: დაზარულებულ ე. გ-ს გამოკითხვის
ოქმითა და მოწმეების – თ. მ-სა და თ. ხ-ს ჩვენებებით, დაზარულე-
ბულ ტ. გ-ს № შეტყობინებით, № და № შემაკავებელი ორდერები-
თა და შემაკავებელი ორდერების ოქმებით, შემთხვევის ადგილის
დათვალიერების ოქმით, საქონელმცოდნეობის ექსპერტიზის
დასკვნითა და საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებებით, რომ-
ლებზეც სააპელაციო სასამართლომ თავისი გადაწყვეტილებაში
ამომწურავად იმსჯელა და რომლებიც ქმნიან უტყუარ და საკმა-
რის ერთობლიობას გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად, რაც
არც მხარეებს გაუხდიათ სადაცოდ.

3. საკასაციო სასამართლოს მიაჩინა, რომ ქვემდგომი ინსტან-
ციის სასამართლოებმა სრულად შეაფასეს როგორც სასჯელის
დანიშნის ზოგადსაგალდებულო გარემოებები, ასევე – პირის ინ-
დივიდუალური მახასიათებლები, ჩადენილი ქმედებებისა და დამ-
ნაშავის საზოგადოებრივი საშიშროება და საქართველოს სისხლის
სამართლის კოდექსის 39-ე და 53-ე მუხლების მოთხოვნათა გათ-
ვალისნინებითა და საქმეში არსებული პასუხისმგებლობის და-
მამდიმებელი გარემოებების მხედველობაში მიღებით, ი. გ-ს სა-
ქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 151-ე მუხლის
პირველი ნაწილით და ამავე კოდექსის 11¹, 187-ე მუხლის პირვე-
ლი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისათვის
კანონიერი და სამართლიანი სასჯელები განუსაზღვრეს.

4. საკასაციო სასამართლო ასევე ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს და მიიჩნევს, რომ ი. გ-ზე მართებულად არ გავრცელდა „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-7 მუხლის მე-3 პუნქტით (ერთი მეოთხედით შეუმცირდეს დანიშნული სასჯელი პირს, რომელმაც ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 151-ე მუხლის (გარდა ოჯახური დანამაულის ჩადენის შემთხვევისა) პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაული, თუ თითოეული დაზარალებული ამ კანონის აღსრულებისას გამოძიების ორგანოს ან სასამართლოს წინაშე თანხმობას განაცხადებს, რომ აღნიშნულ პირზე გავრცელდეს ამ პუნქტით გათვალისწინებული ამნისტია) გათვალისწინებული შეღავათი, ვინაიდან უტყუარად დადგენილია, რომ იგი სწორედ ოჯახის წევრებს დაემუქრა სიცოცხლის მოსპობითა და ჯანმრთელობის დაზიანებით.

5. საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მოტივაციას, რომლის მიხედვით, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე ი. გ. გათავისუფლდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 187-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან, შემდეგ გარემოებათა გამო:

6. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად – უნდა გათვალისუფლდეს სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან ნასამართლობის არმქონე პირი, რომელმაც ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 187-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაული, თუ თითოეული დაზარალებული ამ კანონის აღსრულებისას გამოძიების ორგანოს ან სასამართლოს წინაშე თანხმობას განაცხადებს, რომ აღნიშნულ პირზე გავრცელდეს ამ პუნქტით გათვალისწინებული ამნისტია.

7. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს: სააპელაციო სასამართლომ, ერთი მხრივ, სწორად გამოკვეთა „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის გამოყენების საფუძვლები, მაგრამ, მეორე მხრივ, არასწორად მიიჩნია, რომ არსებობდა ი. გ-ს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 187-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან გათავისუფლების ყველა წინაპირობა, კერძოდ:

8. სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ ი. გ., ერთი მხრივ, იყო ნასამართლობის არმქონე პირი, ხოლო, მეორე მხრივ, სასამართლოში წარმოდგენილი იყო დაზარალებულ ტ. გ-ს თანხმობა, რათა ი. გ-ზე გავრცელებულიყო ამნისტია და, ამდენად, გამოკვეთილი იყო მსჯავრდებულის მიმართ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის გავრცელების ორივე წინაპირობა.

9. საკასაციო სასამართლო სადავოდ არ მიიჩნევს იმ ფაქტს, რომ დაზარალებულმა ტ. გ-მ ნამდვილად განაცხადა თანხმობა ი. გ-ს მიმართ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის გავრცელებაზე, თუმცა არ ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს მტკიცებას, რომ ი. გ. ნასამართლობის არმქონე პირია და მიუთითებს:

10. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 21 აპრილის განაჩენით ი. გ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-2 ნაწილით და მიესაჯა – 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ჩაეთვალა პირობითად, იმავე გამოსაცდელი ვადით და ჯარიმა – 7000 ლარი; მასვე „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, შესაბამისი ვადით ჩამოერთვა ამავე კანონით გათვალისწინებული უფლებები.

11. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 27 იანვრის განაჩენით ი. გ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით და მიესაჯა – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ჩაეთვალა პირობითად და ჯარიმა – 2000 ლარი; გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 21 აპრილის განაჩენით დადგენილი პირობითი მსჯავრი, ბოლო განაჩენით შეფარდებულ სასჯელს ნაწილობრივ დაემატა წინა განაჩენით შეფარდებული სასჯელიდან – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა და საბოლოოდ მიესაჯა – 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ჩაეთვალა პირობითად, იმავე გამოსაცდელი ვადით და ჯარიმა – 2000 ლარი.

12. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 19 სექტემბრის განაჩენით ი. გ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ და მიესაჯა: საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით (2018 წლის 29 ივნისის ეპიზოდი) – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ჩაეთვალა პირობითად და ჯარიმა – 1000 ლარი; საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით (2018 წლის 6 აგვისტოს ეპიზოდი) – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ჩაეთვალა პირობითად; დანაშაულთა ერთობლიობის დროს შეფარდებული სასჯელი შეიკრიბა

მთლიანად და განესაზღვრა – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ჩაეთვალა პირობითად და ჯარიმა – 1000 ლარი; გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 27 იანვრის განაჩენით დადგენილი პირობითი მსჯავრი, ბოლო განაჩენით შეფარდებული სასჯელს ნაწილობრივ დაემატა წინა განაჩენით შეფარდებული სასჯელიდან – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა და საბოლოოდ მიესავა – 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ჩაეთვალა პირობითად, იმავე გამოსაცდელი ვადით და ჯარიმა – 1000 ლარი.

13. თბილისის სააპელაციო სასამართლომ გასაჩივრებული განაჩენით შეცვალა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 21 აპრილის განაჩენი და „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-5 მუხლის საფუძველზე ი. გ. გათავისუფლა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის თავისუფლების აღკვეთის სახით შეფარდებული სასჯელისაგან და აღუდგინა მას „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე ჩამორთმეული უფლებები (გარდა იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლებებისა), რაც ნაწილობრივ სწორია, ვინაიდან „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-5 მუხლის თანახმად – უნდა გათავისუფლდეს სისხლისამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან პირი, რომელმაც ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაული, მაგრამ ამავე კანონის მე-11 მუხლის მე-4 პუნქტის თანახმად – ნარკოტიკული დანაშაულის ჩამდენ პირს, რომელზედაც ვრცელდება ამ კანონის მოქმედება, სასჯელისაგან გათავისუფლებასთან ერთად, ამ კანონის მე-14 მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილი წესით აღუდგება „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე ჩამორთმეული უფლებები (გარდა იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლებებისა) და იმის მხედველობაში მიღებით, რომ ი. გ. სრულად არ გათავისუფლებულა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-2 ნაწილით შეფარდებული სასჯელისაგან, მას „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე ჩამორთმეული უფლებები არ უნდა აღდგენოდა. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს: იმის გათვალისწინებით, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 308-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, საკასაციო სასამართლოს უფლება აქვს, გამამართლებელი განაჩენის ნაცვლად გამამტყუნებელი განაჩენი გამოიტანოს,

გამოიყენოს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის უფრო მკაცრი მუხლი, დანიშნოს უფრო მკაცრი სასჯელი ან სხვა გზით გააუარესოს მსჯავრდებულის მდგომარეობა, თუ ბრალდების მხარემ შეიტანა საკასაციო საჩივარი სწორედ ამ მოთხოვნით და თუ მას ასეთი პოზიცია ეკავა პირველი ინსტანციის და სააპელაციო სასამართლოებში, საკასაციო სასამართლო გასაჩივრებულ განაჩენს მსჯავრდებულის მიმართ „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე ჩამორთმეული უფლებების ნაწილში საუარესოდ ვერ შეაბრუნებს, საამსოდ აუცილებელი საპროცესო საფუძვლის – ბრალდების მხარის მოთხოვნის არარსებობის გამო.

14. სააპელაციო სასამართლომ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მე-3 მუხლის პირველი ნაწილის განმარტებისას აღნიშნა: „თუკი დასჯადი აღარ არის ის ქმედება, რამაც სხვა დანაშაულის შემადგენლობა გამოიწვია, პირს პასუხისმგებლობა არ უნდა დაეკისროს აღნიშნული დანაშაულის ჩადენისთვისაც. განსახილველ შემთხვევაში თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 21 აპრილის განაჩენი გახდა შემდგომში თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 27 იანვრისა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 15 ნოემბრის განაჩენებით ი. გ-ს დამნაშავედ ცნობის საფუძველი საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულების – ძალაში შესული განაჩენის შეუსრულებლობის – ჩადენისათვის. კერძოდ, მიუხედავად იმისა, რომ ი. გ-ს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 21 აპრილის განაჩენით ჩამოერთვა სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება, იგი 2016 წლის 2 ივლისს მართვდა მოტოციკლს, ხოლო 2018 წლის 29 ივნისსა და 6 აგვისტოს – ავტომანქანას. ამდენად, ვინაიდან ი. გ. „ამნისტიის შესახებ“ 2021 წლის 11 იანვრის საქართველოს კანონის საფუძველზე სისხლისამართლებრივი პასუხისმგებლობისგან თავისუფლდება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული ქმედების ჩადენისათვის და ასევე უქმდება მის მიმართ სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლების აკრძალვა, რაც შემდგომში საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის შემადგენლობის საფუძველი გახდა, იგი ასევე უნდა გათავისუფლდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 27 იანვრის განაჩენით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული სისხლისამართლებრივი პასუხისმგებლობისგან, ხოლო თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 15

ნოემბრის განაჩენით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ორი ეპიზოდი), როგორც სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობის, ისე დანიშნული სასჯელისაგან, ვინაიდან აღნიშნული განაჩენით დამატებითი სასჯელის სახით დაკისრებული ჯარიმა – 1000 ლარი, ი. გ-ს გადახდილი არ აქვს“.

15. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლომ, ერთი მხრივ, არასწორად განმარტა კანონის უკუძალით გამოყენების ფუნდამენტური პრინციპი, როდესაც ერთმანეთთან გააიგივა სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან გათავისუფლებისა და დანაშაულებრივი ქმედების დეკრიმინალიზაციის ცნებები, ხოლო, მეორე მხრივ, ზემოაღნიშნული არასწორი განმარტების კვალდაკვალ, კანონის დროში მოქმედების პრინციპის უგულებელყოფით მიუსადაგა იგი განსახილველი სისხლის სამართლის საქმის გარემოებებს, როდესაც ჩათვალა, რომ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის საფუძველზე აღდგენილ უფლებას შეეძლო, გავლენა მოეხდინა წარსულში ჩადენილი დანაშაულის – ძალაში შესული განაჩენის შეუსრულებლობის – შემადგენლობაზე.

16. საკასაციო სასამართლო არ ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს მიერ კანონის უკუძალევითი ძალის გამოყენების პრინციპის არასწორ განმარტებას და ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მე-3 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად – სისხლის სამართლის კანონს, რომელიც აუქმებს ქმედების დანაშაულებრიობას ან ამსუბუქებს სასჯელს, აქვს უკუძალა. პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი ან გამაუქმებელი კანონის უკუძალით გამოყენების კონსტიტუციურ დებულებასთან დაკავშირებით, საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ აღნიშნა: „როდესაც ხდება ქმედების დეკრიმინალიზაცია ან სასჯელის შემსუბუქება, საფუძველი ეცლება გარკვეული დროით ადრე ჩადენილი იმავე ქმედებისთვის პასუხისმგებლობის ან უფრო მკაცრი პასუხისმგებლობის დაკისრებას... პირმა პასუხი უნდა აგოს რეალურად საზოგადოებრივად საშიში ქმედების ჩადენისთვის, ამასთან, იმ წესითა და ფარგლებში, რაც ობიექტურად აუცილებელი და საკმარისია კონკრეტული სამართალდარღვევისთვის პასუხისმგებლობის დაკისრების მიზნების მისაღწევად“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2014 წლის 13 ნოემბრის №1/4/557,571,576 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქეები – ვალერიან გელბაზიანი, მამუკა ნიკოლაიშვილი და ალექსანდრე სილაგაძე საქართველოს პარლამენტის წინააღ-

მდევ“, II – 64).

17. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს: პრინციპულად არასწორია ამნისტიის საფუძველზე ჩადენილი დანაშაულისათვის სისხლისამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და საჯელისაგან პირის გათავისუფლების გაიგივება ქმედების დანაშაულებრიობასა და დასჯადობის გაუქმებასთან. ამნისტიის საფუძველზე დამნაშავე შეიძლება გათავისუფლდეს სისხლისამართლებრივი პასუხისმგებლობისაგან, მსჯავრდებული – სასჯელისაგან ან/და მისთვის დანიშნული სასჯელი შეიძლება შემცირდეს ან შეიცვალოს უფრო მსუბუქი სასჯელით, ხოლო სასჯელმოხდილს მოეხსნას ნასამართლობა, რაც ვერაფრით გახდება იმის მტკიცების საფუძველი, რომ ამნისტირებული ქმედება აღარ არის მართლსაწინააღმდეგო ან/და დასჯადი. ამდენად, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის გამოყენებით ი. გ-სათვის „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე ჩამორთმეული უფლებების აღდგენა, ვერაფრით შეცვლის იმ მოცემულობას, რომ ი.გ-მ არ შესარულა ძალაში შესული 2016 წლის 21 აპრილის განაჩენი, რომლითაც ჩამორთმეული ჰქონდა სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება და ვერ გახდის საეჭვოს იმ უდავო ფაქტს, რომ 2016 წლის 2 ივლის, 2018 წლის 29 ივნისსა და 2018 წლის 6 აგვისტოს, როდესაც ი. გ. მართავდა სატრანსპორტო საშუალებებს, მის ქმედებებში გამოკვეთილი იყო საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის – ძალაში შესული განაჩენის შეუსრულებლობის – შემადგენლობა, რომელზეც გავლენას ვერ მოახდენს მსჯავრდებულის მმმართ სახელმწიფოს მხრიდან მომავალში გამოჩენილი ლმობიერება და მისთვის ჩამორთმეული სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლების აღდგენა.

18. სააპელაციო სასამართლოს მოტივაცია ასევე გაუგებარი და წინააღმდეგობრივია იმ ნაწილში, როდესაც, ერთი მხრივ, სასამართლომ ი. გ. გაათავისუფლა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის სისხლისამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და თავისუფლების აღკვეთის სახით შეფარდებული სასჯელისაგან, ასევე – აღუდგინა „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე ჩამორთმეული უფლებები, ხოლო, მეორე მხრივ, დაადგინა, რომ ი. გ-ს ამავე დანაშაულისათვის ნასამართლობის ვადა გაუქარწყლდებოდა 2017 წლის 28 მაისს – მისთვის შეფარდებული ჯარიმის გადახდიდან ერთი წლის შემდეგ, რაც იმთავითვე და უპირობოდ გამორიცხავს

ერთმანეთს, რადგან სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან გათავისუფლებული პირი ითვლება ნასამართლობის არმქონედ.

19. ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას, რომლითაც ი. გ., ერთი მხრივ, გათავისუფლდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 27 იანვრის განაჩენით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისაგან, ხოლო, მეორე მხრივ, თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 15 ნოემბრის განაჩენით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ორი ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულისათვის – სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან, არ აქვს კანონიერი გამართლება, რისი მხედველობაში მიღებითაც, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 187-ე მუხლის პირველი ნაწილით მსჯავრად შერაცხული ქმედების ჩადენის დროს ი. გ. იყო ნასამართლევი, რაც უპირობოდ გამორიცხავს „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან მის გათავისუფლებას.

20. გასათვალისწინებელია, რომ 2019 წლის 25 ივნისს ი. გ-მ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 151-ე მუხლის პირველი ნაწილითა და ამავე კოდექსის 11¹, 187-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულები ჩაიდნა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 15 ნოემბრის განაჩენით პირობით მსჯავრდებულმა და საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის იმპერატიული მოთხოვნის მხედველობაში მიღებით, უნდა გაუქმდეს პირობითი მსჯავრი და საბოლოო სასჯელი უნდა შეეფარდოს განაჩენთა ერთობლიობით.

21. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონული პროკურატურის პროკურორ ანი ხუბეჯაშვილის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 5 თებერვლის განაჩენი უნდა შეიცვალოს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, 308-ე მუხლით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონული პროკურატურის პროკურორ ანი ხუბეჯაშვილის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილ-დეს;
2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 5 თებერვლის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:
 3. ი. გ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ და მიესაჯოს:
 - საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹,151-ე მუხ-ლის პირველი ნაწილით – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა;
 - საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹,187-ე მუხ-ლის პირველი ნაწილით – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა;
 - საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქას ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და განესაზღვროს – 2 წლით თავი-სუფლების აღკვეთა;
 - საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე გაუქმდეს თბილისის საქალაქო სასა-მართლოს 2018 წლის 15 ნოემბრის განაჩენით დადგენილი პირობი-თი მსჯავრი;
 - საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე ბოლო განაჩენით შეფარდებულ სას-ჯელს – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთას – ნაწილობრივ დაემა-ტოს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 15 ნოემბრის განაჩენით შეფარდებული სასჯელის მოუხდელი ნაწილიდან – 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა და ი. გ-ს საბოლოოდ მიესაჯოს – 2 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა;
 4. ი. გ-ს სასჯელი აეთვალის სასჯელის აღსრულების მიზნით მისი დაკავების მომენტიდან; მასვე სასჯელის მოხდის ვადაში ჩაეთვალოს პატიმრობაში ყოფნის დრო – 2019 წლის 25 ივლისიდან 2021 წლის 5 თებერვლის ჩათვლით;
 5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 5 თებერვლის განაჩენი, თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 21 აპრილის განაჩენში ცვლი-ლების შეტანისა და ნივთმტკიცებების ნაწილში, დარჩეს უცვლე-ლად;
 6. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

2. სასჯელის დანიშვნა

სასჯელის დანიშვნა დანაბაულთა ერთობლიობის
დროს, რეციდივის არარსებობის შემთხვევაში

განაჩენი საქართველოს სახელით

№642აპ-21

18 ოქტომბერი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
ლ. თევზაძე (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
მ. გაბინაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა ახალქალაქი-ნინოწმინდის
რაიონული პროკურატურის პროკურორ გიორგი ორჯონიკიძის სა-
კასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის
სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 23 ივნისის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 26 მარტის
განაჩენით ა. ც-ე, – დაბადებული 1... წლის 1 აპრილს, – ცნობილ
იქნა დამნაშავედ და მიესაჯა: საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხ-
ლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფ-
ლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების გამოყენებით ჩა-
ეთვალა პირობითად 1 წლის გამოსაცდელი ვადით, 126¹-ე მუხლის
მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტით – 2 წლით თავისუფლების აღ-
კვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების გამოყენებით ჩაეთვალა
პირობითად, 1 წლის გამოსაცდელი ვადით, მასვე სსკ-ის 52¹-ე მუხ-
ლის საფუძველზე დამატებითი სასჯელის სახით დაენიშნა იარაღ-
თან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვა 2 წლით, 11¹,151-ე
მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“, „დ“ ქვეპუნქტით – 1 წლითა და 6 თვით
თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების გამო-
ყენებით ჩაეთვალა პირობითად, 1 წლის გამოსაცდელი ვადით.

1.2. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად,
უფრო მკაცრმა სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვე-
პუნქტებით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქა დანარჩენი ნაკლე-
ბად მკაცრი სასჯელი და საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიო-
ბით, ა. ც-ეს სასჯელის ზომად განესაზღვრა 2 წლით თავისუფლე-
ბის აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების გამოყენებით ჩაეთ-

ვალა პირობითად, 2 წლის გამოსაცდელი ვადით. მასვე, სსკ-ის 42-ე მუხლისა და 59-ე მუხლის მე-8 ნაწილის თანახმად, დამატებითი სასჯელის სახედ დაენიშნა ჯარიმა – 1000 ლარი, ხოლო სსკ-ის 52¹-ე მუხლის საფუძველზე დამატებითი სასჯელის სახით დაენიშნა იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვა 2 წლით.

1.3. ა. ც-ის მიმართ შერჩეული აღკვეთის ღონისძიება – გირაო გაუქმდა და განაჩენის აღსრულებიდან ერთი თვის ვადაში გირაოს შემტანს სრულად უნდა დაუბრუნდეს გირაოს სახით შეტანილი ფულადი თანხა.

1.4. ა. ც-ეს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო განაჩენის გამოტანიდან – 2021 წლის 26 მარტიდან და სასჯელის მოხდის ვადაში ჩატვალა მისი დაკავებაში ყოფნის დრო – 2020 წლის 1 დეკემბრიდან იმავე წლის 3 დეკემბრის ჩატვლით.

2. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ 2016 წლის ოქტომბრიდან ე. გ-ე დაქორწინდა ა-ს რაიონის სოფელ კ-ი მცხოვრებ ა. ც-ეზე. თანაცხოვრების პერიოდში მათ შეეძინათ ორი შვილი. 2019 წლის ზამთარში, ზუსტი დრო დაუდგენელია, ა. ც-ემ ა-ს რაიონის სოფელ კ-ი მდებარე მათ საცხოვრებელ სახლში, მობილური ტელეფონის თაობაზე მომხდარი ოჯახური კონფლიქტის ნიადაგზე, სიტყვიერი შეურაცხყოფა მიაყენა მეუღლეს – ე. გ-ეს, ლანძღა და აგინა მას, რის შემდეგაც ა. ც-ემ, არასრულნლოვანი შვილების თანდასწრებით, ფეხის არეში ფეხის ჩარტყმით და ფეხის არეში მაკრატლის სროლით ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენა ე. გ-ეს, რის შედეგადაც ამ უკანასკნელმა განიცადა ფიზიკური ტკიფილი.

2.1. 2020 წლის 24 აგვისტოს ა. ც-ემ, ა-ს რაიონის სოფელ კ-ი მდებარე მათ საცხოვრებელ სახლში, კვლავ მობილური ტელეფონის თაობაზე მომხდარი ოჯახური კონფლიქტის ნიადაგზე, სიტყვიერი შეურაცხყოფა მიაყენა მეუღლეს – ე. გ-ეს, რომელიც იყო ორსულად მესამე შვილზე, ლანძღა და აგინა მას, რის შემდეგაც ა. ც-ემ, არასრულნლოვანი შვილების თანდასწრებით, სახეში ხელის მრავალჯერ დარტყმითა და თმით ორევით კვლავ მიაყენა ფიზიკური შეურაცხყოფა ე. გ-ეს, რის შედეგადაც ამ უკანასკნელმა განიცადა ფიზიკური ტკიფილი.

2.2. ზემოაღნიშნული ოჯახური კონფლიქტებისას ა. ც-ე მოკვლით ემუქრებოდა თავის ორსულ მეუღლეს – ე. გ-ეს, თუ იგი მის მიმართ მეუღლის მხრიდან ფიზიკური ძალადობის ფაქტების თაობაზე ნათესავებს ან სამართალდამცავ ორგანოებს შეატყობინებდა, რის გამოც ე. გ-ეს გაუჩნდა ზემოაღნიშნული მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში და იძულებული გახდა მომხდარის შესახებ არ შეეტყობინებინა არც ნათესავებისა და არც სამართალდამცავი ორგანოებისათვის.

3. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ბრალ-დების მხარემ, რომელიც საჩივრით ითხოვდა გასაჩივრებულ განა-ჩენში ცვლილების შეტანას და მსჯავრდებულ ა. ც-ისათვის თავი-სუფლების აღკვეთის დანიშვნას პენიტენციურ დაწესებულებაში მოხდით, ასევე, დამატებითი სასჯელის სახით შეფარდებული სას-ჯელის – ჯარიმის დანიშვნას, საქართველოს სსკ-ის 42-ე და 59-ე მუხლების შესაბამისად.

4. **თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამარ-თლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 23 ივნისის განაჩენით ახალ-ქალაქის რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 26 მარტის განა-ჩენში შევიდა ცვლილება, კერძოდ:**

4.1. ა. ც-ე ცნობილ იქნა დამაშავედ და მიესაჯა: საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის თანახ-მად, ჩაეთვალა პირობითად, 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის თანახმად, ჩაეთვალა პირობითად, მასვე სსკ-ის 52²-ე მუხ-ლის საფუძველზე დამატებითი სასჯელის სახით დაენიშნა იარაღ-თან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვა 2 წლით, 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“, „დ“ ქვეპუნქტებით – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის თანახმად, ჩა-ეთვალა პირობითად, მასვე, სსკ-ის 42-ე ნაწილის თანახმად, დამა-ტებით სასჯელის სახედ დაენიშნა ჯარიმა – 1000 ლარი.

4.2. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 და მე-8 ნაწილების თანახმად, უფრო მკაცრმა ძირითადმა სასჯელმა შთანთქა დანარ-ჩენი ნაკლებად მკაცრი ძირითადი სასჯელები და დანაშაულთა ერ-თობლიობით ა. ც-ეს საბოლოოდ სასჯელის ზომად განესაზღვრა 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე 64-ე მუხლების თანახმად, ჩაეთვალა პირობითად, 2 წლის გამოსაცდელი ვადით; მასვე დამატებითი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა ია-რაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვა 2 წლით და ჯარი-მა – 1000 ლარი. ა. ც-ეს სასჯელის მოხდის ვადაში ჩაეთვალა პა-ტიმრობაში ყოფნის დრო – 2020 წლის 1 დეკემბრიდან იმავე წლის 3 დეკემბრის ჩათვლით.

4.3. ა. ც-ის მიმართ შერჩეული აღკვეთის ღონისძიება – გირაო გაუქმდა. განაჩენის აღსრულებიდან ერთი თვის ვადაში გირაოს შემტანს სრულად უნდა დაუბრუნდეს გირაოს სახით შეტანილი ფუ-ლადი თანხა (7000 ლარი).

5. ახალქალაქი-ნინონშინდის რაიონული პროკურატურის პრო-კურორმა გიორგი ორჯონივიძემ საკასაციო საჩივრით მოითხოვა გასაჩივრებულ განაჩენში ცვლილების შეტანა, კერძოდ: პირობითი

მსჯავრის გაუქმება და მსჯავრდებულ ა. ც-ისათვის თავისუფლების აღკვეთის სახით შეფარდებული სასჯელის დანიშნუნა პენიტენციურ დაწესებულებაში მოსახდელად, ასევე დამატებითი სახის სასჯელების დანიშვნა საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის მოთხოვნათა დაცვით.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, გააანალიზა წარმოდგენილი საჩივრის საფუძვლიანობა და მიმჩნია, რომ ახალქალაქი-ნიბოწმინდის რაიონული პროკურატურის პროკურორ გიორგი ორჯონიკიძის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო გასაჩივრებულ განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ საქმეში წარმოდგენილია საკმარისი და უტყუარი მტკიცებულებები, რომლებითაც გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება, რომ მსჯავრდებულმა ა. ც-ებ ნამდვილად ჩაიდინა გასაჩივრებული განაჩენით მისთვის ბრალად შერაცხული ქმედებები.

3. საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს სახელმწიფო ბრალმდებლის მოთხოვნას მსჯავრდებულ ა. ც-ისათვის დანიშნული სასჯელის გამკაცრების შესახებ შემდეგ გარემოებათა გამო:

4. სასამართლო აღნიშნავს, რომ სასჯელი სამართლიანობის აღდენის, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებისა და დამნაშავის რესოციალიზაციის მიზნებს ემსახურება. ამიტომ „სასჯელი, ერთი მხრივ, უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხეებთან გრივ-რულ პროპორციაში, ხოლო, მეორე მხრივყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის დაკისრება მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა წიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-38). შესაბამისად, სასჯელის მიზნის რეალიზაციას სასჯელის სიმკაცრე კი არა, მისი გარდაუვალობა განაპირობებს.

5. საკასაციო სასამართლო, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მოთხოვნათა მითითების პარალელურად, მხედველობაში იღებს საერთაშორისო ხელშეკრულებასაც, კერძოდ, „ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის პრევენციისა და აღკვეთის შესახებ“ ევროპის საბჭოს კონვენციას („სტამბოლის კონვენციას“), რომელიც ქალთა მიმართ ძალადობის ყველა ფორმას, მათ შორის ოჯახში ძალადობას ეხება; კონვენციის 45-ე მუხლის მიხედვით, ხელშემკველმა სახელმწიფომ უნდა გაატაროს ყველა საკა-

ნომდებლო თუ სხვა ზომა იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ამ კონვენციით დადგენილი დანაშაული ისჯებოდეს ეფექტური, პროპორციული და დამაფიქრებელი სანქციით; ამასთან, ამ სტადიაზე სახელმწიფოს მიერ დანაშაულის სერიოზულობის შეფასება ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მოთხოვნაა (იხ. Explanatory Report to the Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence, § 232).

6. პროკურორის ძირითად არგუმენტს მისი მოთხოვნის გასამყარებლად წარმოადგენს ჩადენილი დანაშაულის ხასიათი, კერძოდ, რომ ა. ც-ემჩამინინა ოჯახური დანაშაული. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ოჯახური ძალადობის საქმეებზე უმნიშვნელოვანესია, ზედმინევნით შეფასდეს ძალადობის ხარისხი, კერძოდ: 1) რა ფორმით ჩაიდინა პირმა ძალადობა (ფიზიკური, ფსიქოლოგიური), 2) რამდენ ეპიზოდად და დროის რა შეუალებით, 3) რა ხერხის გამოყენებით (მაგალითად, ემუქრებოდა არამხოლოდ სიტყვიერად, არამედ დანის დემონსტრირებით), 4) დაზარალებულისათვის მიყენებული დაზიანება და ა.შ. ამ შემთხვევაში, ა. ც-ის ბრალდების შესახებ დადგენილების ფაბულის თანახმად, პროკურატურა მას ედავებოდა ოჯახური დანაშაულის ორი ეპიზოდის ჩადენას ფსიქოლოგიური ძალადობით (კერძოდ, სისტემატური სიტყვიერი და ფიზიკური შეურაცხყოფა, ლანძღვა და სიცოცხლის მოსპობის მუქარა). ამდენად, მოცემულ საქმეში ძალადობის ხარისხი არ არის მეტისმეტად მაღალი, რაც საკასაციო სასამართლოს შესაძლებლობას მისცემდა, ემსჯელა სასჯელის დამძიმებაზე.

7. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ სასჯელის სამართლიანად მიჩნევისათვის, ქმედების ხასიათსა და ძალადობის ინტენსივობასთან ერთად (როგორც აღინიშნა, ეს უკანასკნელი წარმოადგენს პროკურორის ძირითად არგუმენტს), დამატებით უნდა შეფასდეს საქმის ყველა დამამძიმებელი და შემამსუბუქებელი გარემოება, კერძოდ:

8. წარმოადგენილი საქმის მასალების თანახმად, ერთი მხრივ, გასათვალისწინებელია დანაშაულის ჩადენა ოჯახის წევრის წინააღმდეგ, არასრულწლოვნის თანდასწრებით; ამასთან, პირველი ინსტანციის სასამართლოში საქმის განხილვისას დაზარალებულმა ე. გ-ემ განმარტა, რომ არ არის შერიგებული ა. ც-ესთან, თუმცა მის მიმართ რაიმე პრეტენზია არ გააჩნია; რაც შეეხება პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელ გარემოებებს, მსჯავრდებულმა აღიარა და მოინანია ჩადენილი ქმედებები; წარსულში არ არის წასამართლები.

9. ამდენად, ა. ც-ის მიმართ გამოკვეთილი პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი გარემოებების გათვალისწინებით, საკასაციო

სასამართლოს მიაჩნია, რომ მსჯავრდებულის მიმართ შეფარდებული სასჯელი სრულად შეესაბამება საქართველოს სსკ-ის 39-ე, 53-ე, 63-ე-64-ე მუხლების მოთხოვნებს და არ არსებობს მისი დამძიმების საფუძველი.

10. რაც შეეხება მსჯავრდებულ ა. ც-ისათვის საბოლოოდ შეფარდებულ სასჯელს, წარმოდგენილი საქმის მასალებით დგინდება შემდეგი:

11. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 23 ივნისის განაჩენით მსჯავრდებულ ა. ც-ეს საქართველოს სსკ-ის 59-ე და 42-ე მუხლების საფუძველზე, ძირითად სასჯელთან ერთად, დამატებითი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა ჯარიმა საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის; ამასთან, საბოლოო სასჯელის დანიშვნისას იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 59-ე მუხლის მე-2 და მე-8 ნაწილებით და მსჯავრდებულ ა. ც-ეს ძირითადი სასჯელი განუსაზღვრა შთანთქმის პრინციპის გამოყენებით, ხოლო დამატებითი სასჯელები – შეუკრიბა სრულად.

12. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, დანაშაულთა ერთობლიობის დროს საბოლოო სასჯელის დანიშვნისას უფრო მკაცრი სასჯელი შთანთქავს ნაკლებად მკაცრს, ხოლო თანაბარი სასჯელების დანიშვნისას ერთი სასჯელი შთანთქავს მეორეს. აღნიშვნული ეხება როგორც ძირითად, ისე დამატებითი სახის სასჯელებს.

13. შესაბამისად, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსი დანაშაულთა ერთობლიობის შემთხვევაში (რეციდივის არარსებობის დროს) იმპერატიულად ადგენს მხოლოდ და მხოლოდ სასჯელთა შთანთქმის პრინციპის გამოყენებას და არავითარ შემთხვევაში არ უშევებს არათუ სასჯელთა მთლიან, არამედ მათ ნაწილობრივ შეკრებასაც.

14. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ მოცემულ შემთხვევაში თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 23 ივნისის განაჩენით სასჯელთა შთანთქმისას დაირღვა სწორედ საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის მოთხოვნა, რაც გამოიხატა სააპელაციო სასამართლოს მიერ მსჯავრდებულ ა. ც-ისათვის ძირითადი სასჯელის შთანთქმასა და ამ მუხლებით შეფარდებული დამატებითი სახის სასჯელების სრულ შეკრებაში.

15. საკასაციო სასამართლო მხედველობაში იღებს იმ გარემოებასაც, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 23 ივნისის განაჩენი საკასაციო

წესით არ გაუსაჩივრებია დაცვის მხარეს და გაასაჩივრა მხოლოდ ბრალდების მხარემ, რასთან დაკავშირებითაც, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს შემდეგს:

16. იმ საკითხის გადასაწყვეტად, შეუძლია თუ არა სასამართლოს გასცდეს საკასაციო საჩივრისა და მხარეთა მოთხოვნის ფარგლებს, საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 29 სექტემბრის №3/1/608,609 გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილში განვითარებულ მსჯელობაზე:

16.1. „... კანონისმიერი ვალდებულება, რომელიც ბოჭავს მოსამართლეს, საქმეში არ გამოიყენოს და უგულებელყოს ფუნდამენტური და იმპერატიული კონსტიტუციური პრინციპები იმ მიზეზით, რომ მხარები არ აპელირებენ მათზე, გამორიცხავს სამართლიანი სასამართლო განხილვის და სამართლიანი გადაწყვეტილების მიღების მიზანს...“.

16.2. „... შეჯიბრებითობის პრინციპი გულისხმობს მხარების-თვის თანაბარი შესაძლებლობის მინიჭებას, წარადგინონ მათი პოზიციის სასარგებლო მტკიცებულებები, არგუმენტები და ამ გზით მოახდინონ გავლენა გადაწყვეტილების მიღებაზე, თუმცა ეს არცერთ შემთხვევაში არ ათავისუფლებს მოსამართლეს თავისთავადი ვალდებულებისგან, ითვალისწინებდეს და სწორად იყენებდეს სამართლის ფუნდამენტურ პრინციპებს იმისგან დამოუკიდებლად, მხარე რამდენად ჯეროვნად ახერხებს საკუთარი ინტერესების დაცვას და მიუთითებს თუ არა მოსამართლეს სამართლის სათანადო წესების და პრინციპების გამოყენების აუცილებლობაზე“.

17. დაცვის მხარის საკასაციო საჩივრის არარსებობის მიუხედავად, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის №688აპ-19 გადაწყვეტილებით დადგინდია პრაქტიკა მსჯავრდებულის გამართლების თაობაზეც.

18. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ იგი უფლებამოსილია, გასცდეს საკასაციო საჩივრის ფარგლებს, იმ მიზნით, რათა თავიდან იქნეს აცილებული მსჯავრდებულისათვის სასჯელის შეფარდებისას მისი დანიშნის წესის დარღვევა და აღნიშნულის გათვალისწინებით, ცვლილება უნდა შევიდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 23 ივნისის განაჩენში შემდეგი მიმართებით:

19. ა. ც-ე ცნობილ უნდა იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით, 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით, 11¹,151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“, „დ“ ქვეპუნქტებით და მიესაჯოს: სსკ-ის 126¹-ე მუხლის

მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით – 1 ნლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის თანახმად, უნდა ჩაეთვალოს პირობითად, 1 ნლის გამოსაცდელი ვადით, 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით – 2 ნლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის თანახმად, უნდა ჩაეთვალოს პირობითად, 2 ნლის გამოსაცდელი ვადით, მასვე სსკ-ის 52¹-ე მუხლის საფუძველზე დამატებითი სასჯელის სახით უნდა დაენიშნოს იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვა 2 ნლით, 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“, „დ“ ქვეპუნქტებით – 1 ნლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის თანახმად, უნდა ჩაეთვალოს პირობითად, 1 ნლის გამოსაცდელი ვადით, მასვე, სსკ-ის 42-ე ნაწილის თანახმად, დამატებით სასჯელის სახედ უნდა დაენიშნოს ჯარიმა – 1000 ლარი.

20. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, უფრო მკაცრმა ძირითადმა სასჯელმა უნდა შთანთქას დანარჩენი ნაკლებად მკაცრი ძირითადი და დამატებითი სასჯელები და დანაშაულთა ერთობლიობით ა. ც-ეს საბოლოოდ სასჯელის ზომად უნდა განესაზღვროს 2 ნლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-?-64-ე მუხლების თანახმად, უნდა ჩაეთვალოს პირობითად, 2 ნლის გამოსაცდელი ვადით; მასვე დამატებითი სასჯელის სახედ და ზომად უნდა დარჩეს იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვა 2 ნლით.

21. საკასასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით და

დაადგინა:

1. ახალქალაქი-ნინოწმინდის რაიონული პროეურატურის პროკურორგი ორჯონიკიძის საკასასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 ნლის 23 ივნისის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:

3. ა. ც-ე ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით, 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით, 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“, „დ“ ქვეპუნქტებით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს:

სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით – 1 (ერთი) ნლითა და 6 (ექვსი) თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-

ე მუხლის თანახმად, ჩაეთვალოს პირობითად, 1 (ერთი) წლის გამოსაცდელი ვადით;

(სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით – 2 (ორი) წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის თანახმად, ჩაეთვალოს პირობითად, 2 (ორი) წლის გამოსაცდელი ვადით; მასვე სსკ-ის 52¹-ე მუხლის საფუძველზე დამატებითი სასჯელის სახით დაენიშნოს იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვა 2 (ორი) წლით;

(სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“, „დ“ ქვეპუნქტებით – 1 (ერთი) წლითა და 6 (ექვსი) თვეით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის თანახმად, ჩაეთვალოს პირობითად, 1 (ერთი) წლის გამოსაცდელი ვადით, მასვე, სსკ-ის 42-ე ნაწილის თანახმად, დამატებით სასჯელის სახედ დაენიშნოს ჯარიმა – 1000 (ათასი) ლარი;

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრულმა უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქას დანარჩენი ნაკლებად მკაცრი ძირითადი და დამატებითი სასჯელები და დანამაულთა ერთობლიობით ა. ც-ეს საბოლოოდ სასჯელის ზომად განესაზღვროს 2 (ორი) წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-?-64-ე მუხლების თანახმად, ჩაეთვალოს პირობითად, 2 (ორი) წლის გამოსაცდელი ვადით; მასვე დამატებითი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვა 2 (ორი) წლით;

4. ა. ც-ეს სასჯელის მოხდის ვადაში ჩაეთვალოს პატიმრობაში ყოფნის დრო – 2020 წლის 1 დეკემბრიდან იმავე წლის 3 დეკემბრის ჩათვლით;

5. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

6. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

სასჯელის შემსუბურება

განაჩენი საქართველოს სახელით

№562აპ-21

17 დეკემბერი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

ლ. ფაფუაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ შ. ჭ-ს ინტე-
რესების დამცველი ადვოკატების – გ. ლ-ისა და მ. ღ-ს საკასაციო
საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 4 ივნი-
სის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებით შ. ჭ-ს, – ბრალად
ედებოდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდგომ-
ში საქართველოს სსკ-ის) 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“, „გ“ და
მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის
ჩადენა, რაც გულისხმობს – ქურდობა, ესე იგი სხვისი მოძრავი
ნივთის ფარული დაუფლება მართლსანინაალმდეგო მისაკუთრე-
ბის მიზნით, ჩადენილი არაერთგზის, ბინაში უკანონო შეღწევით,
დიდი ოდენობით.

2. ბრალდებულის მიერ ჩადენილი ქმედება გამოიხატა შემდეგ-
ში: თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 15 აპრილის გა-
ნაჩენით შ. ჭ. ცნობილი იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 177-
ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (სამი ეპიზოდი), მე-3 ნა-
წილის „ბ“ ქვეპუნქტით (ექვსი ეპიზოდი), მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნ-
ქტით (ექვსი ეპიზოდი) და მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (სამი ეპი-
ზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის.

2020 წლის 23 ოქტომბერს, დაახლოებით 21:00 საათზე, შ. ჭ-მ
უკანონოდ შეალწია თ-ი, დ. ღ-ს, დ. კ-ს ქუჩა №. ში მდებარე ა. მ-სა და
მ. მ-ის საცხოვრებელ სახლში, საიდანაც მართლსანინაალმდეგო მი-
საკუთრების მიზნით, ფარულად დაეუფლა ა. მ-ს კუთვნილ საყუ-
რებს, საათებს, ძენკვებს, სამაჯურებსა და სხვა სამკაულებს, ღი-
რებულს 14 764 ლარად, ასევე ფულად თანხას – 21 აშშ დოლარს (67
ლარი და 58 თეთრის ეკვივალენტი). შ. ჭ-ს ქმედებამ 14 831 ლარისა
და 58 თეთრის ოდენობით ზიანი გამოიწვია.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 11 თებერვლის განაჩენით შ. ჭ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“, „გ“ და მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 7 წლით;

საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 15 აპრილის განაჩენითა და საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება – სპეციალური პენიტენციური სამსახურის აღმოსავლეთ საქართველოს მეორე ადგილობრივი საბჭოს 2020 წლის 14 სექტემბრის №.... გადაწყვეტილებით დადგენილი პირობითი მსჯავრი;

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქა წინა – თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 15 აპრილის განაჩენითა და საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება – სპეციალური პენიტენციური სამსახურის აღმოსავლეთ საქართველოს მეორე ადგილობრივი საბჭოს 2020 წლის 14 სექტემბრის №.... გადაწყვეტილებით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი და საბოლოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, შ. ჭ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 7 წლით;

შ. ჭ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო დაკავების დღი-დან – 2020 წლის 25 ოქტომბრიდან.

4. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 11 თებერვლის განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს მსჯავრდებულ შ. ჭ-ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატებმა – მ. ღ-მ და გ. ღ-ემ, რომლებმაც ითხოვეს სასჯელის ნაწილში ცვლილების შეტანა, კერძოდ, შ. ჭ-სათვის სასჯელის სახედ და ზომად 6 წლით თავისუფლების აღკვეთის დანიშნვა, ხოლო საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე, დანიშნული სასჯელის □1/4-ის პირობით მსჯავრად ჩათვლა.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 4 ივნისის განაჩენით უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 11 თებერვლის განაჩენი.

6. მსჯავრდებულ შ. ჭ-ს ადვოკატებმა – გ. ღ-მ და მ. ღ-მ საკასაციო წესით გაასაჩივრეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 4 ივნისის განაჩენი და ითხოვეს სასჯელის შემსუბუქება

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, წარ-

მოდგენილი საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდგომში – საქართველოს სსკ-ის) 306-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მისი შესაგებლის ფარგლებში. მოცუმულ შემთხვევაში სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი გაასაჩივრეს ადვოკატებმა და ითხოვეს შ. ჭ-სათვის მინიმალური სასჯელის – 6 წლით თავისუფლების აღკვეთის დანიშვნა, ამასთან, საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილის გამოყენება და მის საფუძველზე, დანიშნული სასჯელის 1/3-ის პირობით მსჯავრად ჩათვლა.

3. საკასაციო სასამართლო იზიარებს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს მოტივაციას მსჯავრდებულ შ. ჭ-ს საქართველოს სსკ-ს 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“, „გ“ და მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით მსჯავრდების ნაწილში და მიაჩნია, რომ გარდა მსჯავრდებულის აღიარებითი ჩეკენებისა, წარმოდგენილია საკმარისი და უტყუარი მტკიცებულებები, მათ შორის: ა. მ-სა და მ. მ-ის გამოკითხვის ოქმები, შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმი, შ. ჭ-სთან ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმი, ნივთიერი მტკიცებულების ამოცნობის ოქმები, ნასამართლობის ცნობა, ამოღებული ნივთიერი მტკიცებულებები და საქონელმცოდნეობითი ექსპერტიზის დასკვნა, თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 15 აპრილის განაჩენი, რომლებითაც გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება, რომ შ. ჭ-მ ჩაიდინა მითითებული დანაშაული.

4. რაც შეეხება შ. ჭ-ს მიმართ დანიშნულ სასჯელს, იმის გათვალისწინებით, რომ იგი აღიარებს და გულწრფელად ინანიებს ჩადენილ დანაშაულს, ითანამშრომლა გამომძიებასთან, საქმეზე არსებული მტკიცებულებები სადავოდ არ გაუხდია, რითაც ხელი შეუწყო სწრაფი მართლმსაჯულების განხორციელებას, ასევე იმის გათვალისწინებით, რომ შ. ჭ-ს პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი გარემოება არ გააჩნია, მის მიმართ დანიშნული სასჯელი არის მკაცრი და მას სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით (საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-4 ნაწილით სასჯელის ზომად გათვალისწინებულია თავისუფლების აღკვეთა 6-10 წლით), რაც არ ეწინააღმდეგება საქართველოს უზენაესი სასამართლოს პრაქტიკას და შეესაბამება საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილითა და 39-ე მუხლის პირველი ნაწილით დადგენილ სასჯელის დანიშვნის ზოგადსავალდებულო მოთხოვნებსა და სასჯელის მიზნებს (სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რე-

სოციალიზაცია).

5. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ სასჯელის მიზნის რეალიზაციას სასჯელის სიმკაცრე კი არა, მისი გარდაუვალობა განაპირობებს. საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლის შესაბამისად, სასჯელის მიზანია სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია. ამიტომ „სასჯელი ერთი მხრივ უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხეებთან გონივრულ პროპორციაში, ხოლო, მეორე მხრივ....ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის დაკისრება მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით.“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა ნიკარიშვილი საქართველოს პარლამენტის ნინაალმდევ“, II-38). მთავარია, არა დამნაშავის მყაცრად დასჯა, არამედ ის, რომ დანაშაულის შემთხვევა არ დარჩეს სათანადო რეაგირების გარეშე და ეს რეაგირება იყოს დამნაშავის პიროვნების, მის მიერ ჩადენილი ქმედების, მის მიმართ არსებული შემამსუბუქებელი და დამამდიმებული გარემოებების მაქსიმალური სიზუსტით შეფასების ადეკვატური.

6. საკასაციო სასამართლო ასევე მიუთითებს, რომ მართალია საქართველოს სსკ-ის 58-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად – დანაშაულის რეციდივის დროს ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის დანიშვნისას მოსახლეობის სასჯელის ვადა სულ მცირე 1 წლით უნდა აღმოჩენილი დანაშაულისათვის სისხლის სამართლის კოდექსის შესაბამისი მუხლით ან მუხლის ნაწილით გათვალისწინებული სასჯელის მინიმალურ ვადას, თუმცა ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, თუ სისხლის სამართლის კოდექსის კერძო ნაწილის მუხლში ან მუხლის ნაწილში მითითებულია ნასამართლობაზე, როგორც დანაშაულის მაკვალიფიცირებელ ნიშანზე, დანაშაულის რეციდივის დროს სასჯელის დანიშვნისას მხედველობაში არ მიიღება ამ მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული წესი. შესაბამისად, მოცემულ შემთხვევაში შ. ჭ., მართალია, დანაშაულის ჩადენის დროს ნასამართლევი იყო განზრახი დანაშაულის ჩადენისათვის, რაც საქართველოს სსკ-ის მე-17 მუხლის თანახმად, ნარმოადგენს დანაშაულის რეციდივს, თუმცა მას ბრალდების მხარე ედავება და გასაჩივრებული განაჩენით მსჯავრი დაედო ქურდობის ჩადენისათვის, მათ შორის – არაერთგზის. აღნიშნული კი ცალსახად მიუთითებს, რომ მის მიერ ჩადენილი ქმედების დაკალიფიცირებისას უკვე გათვალისწინებული იქნა მისი ნასამართლობა. ამდენად, სასჯელის განსაზღვრისას არ უნდა იქნეს გამოყენებული საქართველოს სსკ-ის 58-ე მუხლის პირველი ნაწი-

ლით დადგენილი წესი.

7. სასამართლო ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის პოზიციას შ. ჭ-ს მიმართ დანიშნული სასჯელის 1/3-ის პირობით მსჯავრად ჩათვლის შესახებ საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე. კასატორის მტკიცებით, საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილსა და ამავე კოდექსის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილს შორის კონკურენციისას უპირატესობა უნდა მიენიჭოს საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლით დადგენილ წესს, როგორც სპეციალურ ნორმას.

8. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლი აწესრიგებს ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის გამოყენებასთან დაკავშირებულ საკითხებს, ხოლო ამავე კოდექსის 67-ე მუხლი – უშუალოდ პირობით მსჯავრდებულისათვის პირობითი მსჯავრის გაუქმების ან გამოსაცდელი ვადის გაგრძელება/შემცირების საკითხს. შესაბამისად, მოცემულ შემთხვევაში, სწორედ საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილი წარმოადგენს სპეციალურ ნორმას, რომლის თანახმად: თუ პირობით მსჯავრდებულმა გამოსაცდელ ვადაში განზრახი დანაშაული ჩაიდინა, სასამართლო გააუქმებს პირობით მსჯავრს და მსჯავრდებულს დაუნიშნავს სასჯელს ამ კოდექსის 59-ე მუხლით გათვალისწინებული წესით. გამონაკლის შემთხვევაში პირობითი მსჯავრი შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მხოლოდ მხარეთა შორის საპროცესო შეთანხმების დადებისას, რომელიც შეთანხმებული უნდა იყოს საქართველოს გენერალურ პროკურორთან ან მის მოადგილესთან.

9. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო იზიარებს ქვემდგომი სასამართლოების მსჯელობას, რომ ვინაიდან შ. ჭ-მ მისთვის შერაცხული განზრახი დანაშაული ჩაიდინა პირობითი მსჯავრის გამოსაცდელ ვადაში, საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, მის მიმართ ხელახლა პირობითი მსჯავრის გამოყენების სამართლებრივი საფუძველი არ არსებობს.

10. საქართველოს სსკ-ის 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი სამართლინა, თუ დანიშნული სასჯელი შესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. სასჯელის სამართლიანობა კი უნდა შეფასდეს ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის ინდივიდუალიზაციის პრინციპის გათვალისწინებით, იყოს მსჯავრდებულის პიროვნებისა და ჩადენილი დანაშაულის თანაზომიერი. მოცემულ შემთხვევაში შ. ჭ-ს საქართველოს სსკ-ს 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“, „გ“ და მე-4 ნაწილის „ბ“ ქებუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის სასჯელის სახედ და ზომადუნდა განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით.

საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, უნდა გაუქმდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 15 აპრილის განაჩენითა და საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება – სპეციალური პენიტენციური სამსახურის აღმოსავალეთ საქართველოს მეორე ადგილობრივი საბჭოს 2020 წლის 14 სექტემბრის №... გადაწყვეტილებით დადგენილი პირობითი მსჯავრი;

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქას წინა – თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 15 აპრილის – განაჩენითა და საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება – სპეციალური პენიტენციური სამსახურის აღმოსავალეთ საქართველოს მეორე ადგილობრივი საბჭოს 2020 წლის 14 სექტემბრის №... გადაწყვეტილებით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლივით, შ. ჭ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით.

სარეზოლუციო ნაწილი:

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, მე-3 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ შ. ჭ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატების – გ. ლ-ისა და მ. ღ-ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 4 ივნისის განაჩენში, სასჯელის ნაწილში, შევიდეს ცვლილება:

2.1. შ. ჭ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“, „გ“ და მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით;

2.2. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, გაუქმდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 15 აპრილის განაჩენითა და საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება – სპეციალური პენიტენციური სამსახურის აღმოსავალეთ საქართველოს მეორე ადგილობრივი საბჭოს 2020 წლის 14 სექტემბრის №..... გადაწყვეტილებით დადგენილი პირობითი მსჯავრი;

2.3. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქას წინა – თბილის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 15 აპრილის განაჩენითა და საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება – სპეციალური პენიტენციური სამსახურის აღმოსავლეთ საქართველოს მეორე ადგილობრივი საბჭოს 2020 წლის 14 სექტემბრის №..... გადაწყვეტილებით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, შ. ჭ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით;

2.4. შ. ჭ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყოს დაკავების დღიდან – 2020 წლის 25 ოქტომბრიდან;

3. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

4. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

3. ამინისტია, შეცვალება, ნასამართლობა

ნასამართლობის გაქართველება

**განახელი
საქართველოს სახელით**

№691აპ-21

17 დეკემბერი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაში სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
მ. ვასაძე (თავმჯდომარე),
ლ. ფაფუაშვილი,
მ. გაბინაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა ოზურგეთის რაიონული პრო-
კურატურის პროკურორ მაღაზა სირაძის საკასაციო საჩივარი ქუ-
თაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა
პალატის 2021 წლის 14 ივნისის განაჩენი.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატის 2021 წლის 14 ივნისის განაჩენი გაასაჩივრა
ოზურგეთის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა მაღაზა სი-
რაძემ, რომელიც მიიჩნევს, რომ განაჩენი უკანონოა და ითხოვს
მის შეცვლასა და ა. ფ-ს დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სის-
ხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, მე-3
ნაწილის „დ“ და მე-4 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტებით ბრალად წარდგე-
ნილი ქმედების ჩადენაში; კასატორის მოსაზრებით, არ არსებობ-
და დანაშაულის კვალიფიკაციის შეცვლის სამართლებრივი საფუძ-
ველი, რადგან საქმის მასალებით დადგენილია, რომ ოზურგეთის
რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 29 მაისის განაჩენით ა. ფ-ს
მსჯავრი დაედო საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის
177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით და მიესაჯა –
4 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რომელიც აეთვალა 2014 წლის
12 იანვრიდან და აღმოსავლეთ საქართველოს მეორე ადგილობრი-
ვი საბჭოს 2016 წლის 30 სექტემბრის გადაწყვეტილებით იგი გათა-
ვისუფლდა პირობით ვადამდე – 1 წლით, 3 თვითა და 13 დღით ად-
რე, ხოლო ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 1 ნოემბრის
განაჩენით – საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე
მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით და
მიესაჯა – 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა, საიდანაც 1 წელი გა-

ნესაზღვრა პენიტენციურ დაწესებულებაში მოსახდელად, ხოლო დარჩენილი – 4 წელი ჩაეთვალა პირობითად, იმავე გამოსაცდელი ვადით. ამდენად, აშკარაა, რომ ა. ფ. განსახილველი დანაშაულის ჩადენის დროს იყო საკუთრების წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულის – ქურდობისათვის ორჯერ ნასამართლევი პირი და მისი ნასამართლობა მოხსნილი ან გაქრწყლებული არ ყოფილა.

2. ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 1 მარტის განაჩენით ა. ფ. – დაპადებული ... – ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, მე-3 ნაწილის „დ“ და მე-4 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტებით და სასჯელად განესაზღვრა – 7 წლით თავისუფლების აღკვეთა; გაუქმდა ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 1 ნოემბრის განაჩენით განსაზღვრული პირობითი მსჯავრი; ბოლო განაჩენით შეფარდებულმა სასჯელმა შთანთქა წინა განაჩენით შეფარდებული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი და ა. ფ-ს განაჩენთა ერთობლიობით, საბოლოოდ მიესავა – 7 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რომელიც აეთვალა 2020 წლის 6 ივნისიდან.

3. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ა. ფ-მ ჩაიდინა ქურდობა, ესე იგი სხვისი მოძრავი ნივთის ფარული დაუფლება მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია, სატრანსპორტო საშუალების წინააღმდეგ, მის მიერ, ვინც ორჯერ იყო ნასამართლევი სხვისი ნივთის მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრებისათვის, რაც გამოიხატა შემდეგში:

3.1. ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 29 მაისი-სა და ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 1 ნოემბრის განაჩენებით სხვისი მოძრავი ნივთის მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრებისათვის ორჯერ ნასამართლევი ა. ფ. 2020 წლის 21 აპრილს, დაახლოებით 18:10 საათზე, ... ცენტრალური საავტომობილო გზის გვერდულზე გაჩერებული, შპს „...“ კუთვნილი „IVECO-ს“ მარკის (სახელმწიფო ნორმით) სატვირთო ავტომანქანის სალონიდან ფარულად დაეუფლა სხვადასხვა ნივთის, კერძოდ: მაგნიტიფონს, რომელიც სახრახნისისა და ბრტყელტუჩას გამოყენებით მოხსნა, მაგნიტოფონზე მიერთებულ ხმამაღალი კავშირის მოწყობილობას, სალონში არსებული სათავსიდან – ჭიქას, წიგნის შალითას, ბრტყელტუჩას, 2 ქანჩგასალებს, სახრახნისს, ხელის ფანარსა და წებოვან ფირს, ხოლო სალონის უკანა ნაწილიდან – ლეიბსა და ბალიშს, რომლებიც მართლსაწინააღმდეგოდ მიისაკუთრა და შპს „...“ მიაყენა – 290,05 ლარის მნიშვნელოვანი ზიანი.

4. ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 1 მარტის განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს მსჯავრდებულმა ა. ფ-მ და მისმა ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა დ. მ-მ, რომლებიც

ითხოვდნენ გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმებასა და მის ნაც-
ვლად გამამართლებელი განაჩენის დადგენას.

5. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატის 2021 წლის 14 ივნისს განაჩენით ოზურგეთის
რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 1 მარტის განაჩენში შევიდა
ცვლილება: ა. ფ-ს ქმედება საქართველოს სისხლის სამართლის კო-
დექსის 177-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტიდან გადაკვლი-
ფიცირდა ამავე კოდექსის 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნ-
ქტზე; ა. ფ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სა-
მართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, მე-3 ნაწილის
„ბ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით და სასჯელად განესაზღვრა – 4 წლითა
და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა; გაუქმდა ფოთის საქალაქო
სასამართლოს 2018 წლის 1 ნოემბრის განაჩენით განსაზღვრული
პირობითი მსჯავრი; ბოლო განაჩენით შეფარდებულმა სასჯელმა
შთანთქა წინა განაჩენით შეფარდებული სასჯელის მოუხდელი ნა-
წილი და ა. ფ-ს განაჩენთა ერთობლიობით, საბოლოოდ მიესაჯა – 4
წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რომელიც აეთვალა
2020 წლის 6 ივნისიდან.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, წარ-
მოდგენილი საჩივრის საფუძვლიანობა, გააანალიზა კასატორის
საკვანძო არგუმენტები და მიაჩნია, რომ პროკურორის საკასაციო
საჩივრი უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო პირველ რიგში აღნიშნავს, რომ პირ-
ველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება გასაჩივრებუ-
ლი ჰქონდა დაცვის მხარეს და სააპელაციო სასამართლომ ა. ფ-ს
უდანაშაულობასთან დაკავშირებულ, დაცვის მხარის ყველა საკ-
ვანძო არგუმენტს გასცა ამომწურავი და დასაბუთებული პასუხი
და სამხილების სრულყოფილად და ობიექტურად შეფასებით მარ-
თებულად მიიჩნია, რომ სასამართლოში წარმოდგენილია შეთან-
ხმებული, საკმარისი და უტყუარი მტკიცებულებები (დაზარალე-
ბულის წარმომადგენლის – გ. ც-ს, მოწმეების – რ. მ-ს, ა. გ-სა და რ.
გ-ს ჩერებები, შემთხვევის ადგილის დათვალიერების, პირადი
ჩხრეკისა და ნივთმტკიცების გახსნისა და დათვალიერების ოქმე-
ბი, სასაქონლო ექსპერტიზის დასკვნითა და საქმეში არსებული
სხვა მტკიცებულებები), რომელთა ერთობლიობით სარწმუნოდ
დგინდება, რომ 2020 წლის 21 აპრილს ა. გ. შპს „...“ კუთვნილი სატ-
ვიროთ ავტომანქანიდან ფარულად დაეუფლა 290,05 ლარად ლი-
რებულ სხვადასხვა ნივთებს, რასაც საკასაციო სასამართლოც იზი-
არებს.

3. ამასთან, სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ ა. ფ-ს ქმედებაში არ იყო გამოკვეთილი დანაშაულის მაკვალიფიცირებელი გარემოება – ქურდობა ჩადენილი იმის მიერ, ვინც ორჯერ იყო ნასამართლევი სხვისი ნივთის მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრებისათვის და ა. ფ-ს დანაშაული შეაფასა, როგორც არაერთგზის ჩადენილი ქურდობა, რასაც საკასაციო სასამართლო არ ეთანხმება, შემდეგ გარემოებათა გამო:

4. სააპელაციო სასამართლოს მოტივაცია, რომელიც საფუძვლად დაედო ბრალად წარდგენილი კვალიფიკაციის შეცვლას, მდგომარეობს შემდეგში: ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 29 მაისის განაჩენით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით მსჯავრდებული ა. ფ. სასჯელის მოხდისაგან პირობით ვადამდე ადრე გათავისუფლდა – 2016 წლის 30 სექტემბერს და საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 79-ე მუხლის მე-3 და მე-4 ნაწილების დანაწესებიდან გამომდინარე, სწორედ 2016 წლის 30 სექტემბერიდან უნდა ათვლოდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული, ნაკლებად მძიმე დანაშაულისათვის დადგენილი ნასამართლობის გაქარწყლების სამწლიანი ვადა. შესაბამისად, სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ ა. ფ-ს ბოლო დანაშაულის ჩადენის დროს – 2020 წლის 21 აპრილს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის ნასამართლობა გაქარწყლებული ჰქონდა და, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 79-ე მუხლის მე-6 ნაწილის შესაბაისად, გაქარწყლებული ნასამართლობა არ უნდა ყოფილიყო გათვალისწინებული ახალი დანაშაულის კვალიფიკაციისას.

5. საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს ზემომითითებულ მოტივაციას და ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 29 მაისის განაჩენით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის ნასამართლობის გაქარწყლების სადაც გამხდარ საკითხთან მიმართებით აღნიშნავს:

6. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 79-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, მსჯავრდებული ნასამართლევად ითვლება გამამტყუნებელი განაჩენის კანონიერ დალაში შესვლის დღიდან ნასამართლობის გაქარწყლების ან მოხსნის მომენტამდე. ნასამართლობა მხედველობაში მიიღება სისხლისამართლებრივი პასუხისმგებლობის, დანაშაულის კვალიფიკისა და სისხლისამარ-

თლებრივი ზემოქმედების ღონისძიების საკითხის გადაწყვეტისას. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, ნაკლებად მძიმე დანაშაულისათვის თავისუფლების აღკვეთით მსჯავრდებულის ნასამართლობა გაქარწყლება სასჯელის მოხდიდან სამი წლის შემდეგ, ხოლო ამავე მუხლის მე-4 ნაწილით – თუ მსჯავრდებული კანონით დადგენილი წესით სასჯელის მოხდისაგან ვადამდე იქნა გათავისუფლებული ან თუ მას სასჯელის მოუხდელი ნაწილი შეეცვალა უფრო მსუბუქი სახის სასჯელით, ნასამართლობის გაქარწყლების ვადა შესაბამისად გამოითვლება სასჯელის ფაქტობრივად მოხდილი ვადიდან ან უფრო მსუბუქი სახის სასჯელის (ძირითადი და დამატებითი) მოხდის მომენტიდან. ამავე მუხლის მე-6 ნაწილის მიხედვით, გაქარწყლებული ან მოხსნილი ნასამართლობა მხედველობაში არ მიიღება სისხლისამართლებრივი პასუხისმგებლობის, დანაშაულის კვალიფიკაციისა და სისხლისამართლებრივი ზემოქმედების ღონისძიების საკითხის გადაწყვეტისას.

7. ნასამართლობის გაქარწყლების ვადის ათვლასთან დაკავშირებით საკასაციო სასამართლო განმარტავს: საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 79-ე მუხლის მე-3 ნაწილით ნასამართლობის გაქარწყლების ვადები დალაგებულია სასჯელთა სიმძიმის ზრდადობის მიხედვით და განსაზღვრულია, რომ ნასამართლობა გაქარწყლდება: ა) პირობით მსჯავრდებულისა (ვისაც შეფარდებული სასჯელი მთლიანად ჩაეთვალა პირობითად) – გამოსაცდელი ვადის გასვლის შემდეგ; ბ) თავისუფლების აღკვეთაზე უფრო მსუბუქი სასჯელით მსჯავრდებულისა (ვისაც შეფარდებული აქვს ჯარიმა, თანამდებობის დაკავების ან საქმიანობის უფლების ჩამორთმევა, საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა, გამასწორებელი სამუშაო, სამხედრო პირის სამსახურებრივი შეზღუდვა ან შინაპატიმრობა) – სასჯელის მოხდიდან ერთი წლის შემდეგ; გ) ნაკლებად მძიმე დანაშაულისათვის თავისუფლების აღკვეთით მსჯავრდებულისა – სასჯელის მოხდიდან სამი წლის შემდეგ; დ) მძიმე დანაშაულისათვის თავისუფლების აღკვეთით მსჯავრდებულისა – სასჯელის მოხდიდან ექვსს წლის შემდეგ; ე) განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულისათვის თავისუფლების აღკვეთით მსჯავრდებულისა – სასჯელის მოხდიდან რვა წლის შემდეგ. ამავე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად კი, თუ მსჯავრდებული კანონით დადგენილი წესით სასჯელის მოხდისაგან ვადამდე იქნა გათავისუფლებული (მოუხდელი სასჯელი შეეცვალა პირობითად) ან თუ მას სასჯელის მოუხდელი ნაწილი შეეცვალა უფრო მსუბუქი სახის სასჯელით (მაგალითად: საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომით ან შინაპატიმრობით), ნასამართლობის გაქარწყლების ვადა შესაბამისად გამოითვლება სასჯელის ფაქტობრივად მოხდილი ვადიდან

ან უფრო მსუბუქი სახის სასჯელის (ძირითადი და დამატებითი) მოხდის მომენტიდან.

8. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების შესაბამისად, რომელსაც საკასაციო სასამართლო არ ეთანხმება, თავისუფლების აღკვეთით მსჯავრდებულს, რომელსაც სასჯელის სახე არ შეცვლია უფრო მსუბუქი სახის სასჯელით, არამედ მხოლოდ სასჯელის მოხდის ფორმა შეეცვალა პირობითი მსჯავრით, გაცილებით ადრე დაეწყება ნასამართლობის გაქარწყლების ვადის ათვლა, ვიდრე იმას, ვისაც თავისუფლების აღკვეთა შეეცვალა უფრო მსუბუქი სახის სასჯელით (შეგალითად: საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომით ან შინაპატიმრობით), რაც, ერთი მხრივ, უსამართლოა, ხოლო, მეორე მხრივ, ენინაალმდეგება კანონმდებლის მიერ სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის ხასიათისა და ხარისხის გათვალისწინებით, სასჯელების სიმძიმის ზრდადობის მიხედვით დალაგებულ ნასამართლობის გაქარწყლებისათვის მკაფიოდ დადგენილი ვადების გამოთვლის წესს. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ კანონიერად გაუმართლებელია სასჯელის ფაქტობრივად მოხდის იმგვარად განმარტება, რომ ჩადენილი დანაშაულისათვის ნასამართლობის გაქარწყლების ვადის დინება დაინტენირდება და არსებობს პირობითი მსჯავრის გაუქმებისა და მოუხდელი სასჯელის აღსრულების რეალური შესაძლებლობა.

9. სისხლის სამართლის მატერიალური კანონმდებლობა ითვალისწინებს ნასამართლობის გაქარწყლების ორგვარ წესს: სასჯელის დასრულებისთანავე (პირობით მსჯავრდებულისა – გამოსაცდელი ვადის გასვლისას) და სასჯელის დასრულებიდან გარკვეული დროის შემდეგ (თავისუფლების აღკვეთაზე უფრო მსუბუქი სასჯელით მსჯავრდებულისა – სასჯელის მოხდიდან ერთი წლის შემდეგ; თავისუფლების აღკვეთით მსჯავრდებულისა – დანაშაულების სიმძიმის მიხედვით, სასჯელის მოხდიდან – 3; 6 და 8 წლის შემდეგ), მაგრამ ცალსახაა, რომ ორივე შემთხვევა დაკავშირებულია სასჯელის დასრულებასთან და ერთმნიშვნელოვნად დაუშვებელია ნასამართლობის გაქარწყლების ვადა მიედინებოდეს დაუსრულებელი სასჯელის პარალელურად.

10. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს: ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 29 მაისის განაჩენით ა. ფ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით და მიესაჯა – 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რომელიც აეთვალა 2014 წლის 12 იანვრიდან, ხოლო საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტროს აღმოსავლეთ საქართველოს მეორე ადგი-

ლობრივი საბჭოს გადაწყვეტილებით 2016 წლის 30 სექტემბერს გათავისუფლდა პირობით ვადამდე – 1 წლით, 3 თვითა და 13 დღით ადრე. ამდენად, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული ნაკლებად მძიმე კატეგორიის დანაშაულისათვის თავისუფლების აღვეთით მსჯავრდებულ ა. ფ-ს, რომელსაც დარჩენილი სასჯელის – 1 წლით, 3 თვითა და 13 დღით თავისუფლების აღვეთის მოხდის რეზიმი შეეცვალა პირობითი მსჯავრით, თუმცა სასჯელის მოხდა ამავდროულად არ დაუსრულებია, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 79-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე ნასამართლობა გაუქარწყლდებოდა სასჯელის მოხდიდან – 2018 წლის 12 იანვრიდან – სამი წლის შემდეგ – 2021 წლის 12 იანვარს, რისი მხედველობაში მიღებითაც, ახალი დანაშაულის ჩადენის დროს – 2020 წლის 21 აპრილს, რომლისთვისაც იგი ამჟამად მსჯავრდებულია, ზემოაღნიშნული ნასამართლობა კანონით დადგენილი წესით გაქარწყლდებული არ ჰქონია.

11. ამდენად, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია: სასამართლოში ნარმოდგენილი ყველა ფაქტობრივი და სამართლებრივი გარემოების ერთობლივად, ურთიერთშეჯერების გზით განხილვასა და მათ ობიექტურ ანალიზს მივყავართ დასკვნამდე, რომ ა. ფ-ს ქმედებაში ცალსახად გამოკვეთილია დანაშაულის მაკვალიფიცირებელი გარემოება – ქურდობა, ჩადენილი იმის მიერ, ვინც ორჯერ იყო ნასამართლევი სხვისი ნივთის მართლსანინააღმდეგო მისაკუთრებისათვის, რისი მხედველობაში მიღებითაც, იგი ცნობილ უნდა იქნეს დამაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, მე-3 ნაწილის „დ“ და მე-4 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაული ისჯება თავისუფლების აღვეთით ვადით – ექვსიდან ათ წლამდე და მიიჩნევს, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლომ სრულად შეაფასა როგორც საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 39-ე და 53-ე მუხლებით დადგენილი სასჯელის დანიშნის ზოგადსავალდებულო გარემოებები, ასევე – პირის ინდივიდუალური მახასიათებლები და ა. ფ-ს, პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებების მხედველობაში მიღებით, კანონიერი და სამართლიანი სასჯელი – 7 წლით თავისუფლების აღვეთა შეუფარდა, რომელიც სრულად უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნებს – სამართლიანობის

12. რაც შეეხება სასჯელს, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, მე-3 ნაწილის „დ“ და მე-4 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაული ისჯება თავისუფლების აღვეთით ვადით – ექვსიდან ათ წლამდე და მიიჩნევს, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლომ სრულად შეაფასა როგორც საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 39-ე და 53-ე მუხლებით დადგენილი სასჯელის დანიშნის ზოგადსავალდებულო გარემოებები, ასევე – პირის ინდივიდუალური მახასიათებლები და ა. ფ-ს, პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებების მხედველობაში მიღებით, კანონიერი და სამართლიანი სასჯელი – 7 წლით თავისუფლების აღვეთა შეუფარდა, რომელიც სრულად უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნებს – სამართლიანობის

აღდგენას, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებასა და დამნაშავის რესოციალიზაციას.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, ამავე მუხლის მე-3 ნაწილით, 308-ე მუხლის მე-2 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. ოზურგეთის რაიონული პროკურატურის პროკურორ მალხაზ სირაძის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;

2. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 14 ივნისის განაჩენში შევიდეს ცვლილება;

3. ა. ფ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, მე-3 ნაწილის „დ“ და მე-4 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტებით და სასჯელად განესაზღვროს – 7 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

4. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, გაუქმდეს ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 1 ნოემბრის განაჩენით განსაზღვრული პირობითი მსჯავრი;

5. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე ბოლო განაჩენით შეფარდებულმა სასჯელმა შთანთქას წინა განაჩენით შეფარდებული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი და ა. ფ-ს განაჩენთა ერთობლიობით, საბოლოოდ მიესაჯოს – 7 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რომელიც აეთვალის – 2020 წლის 6 ივნისიდან;

6. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 14 ივნისის განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

7. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

პერპო ნაწილი

1. დანაშაული სიცოცხლის წინააღმდეგ

განზრას გავლელობა სხვა დანაშაულის დაფარვის
მიზნით, ჯგუფურად

განაჩენი
საქართველოს სახელით

№471აპ.-21

11 ნოემბერი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

შ. თალუმაძე (თავმჯდომარე),
მ. ვასაძე,
მ. გაბინაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა ბათუმის რაიონული პრო-
კურატურის პროკურორ თორნიკე გოგეშვილის, მსჯავრდებულ რ.
ბ-ის ინტერესების დამცველის, ადვოკატ დ. ჯ-ისა და მსჯავრდე-
ბულ ნ. ბ-ის ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ლ. ბ-ის საკასაციო
საჩივრები ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამარ-
თლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 15 მარტის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. ნარდგენილი ბრალდების არსი:

1.1 2018 წლის 26 აპრილს რ. ბ-ი ცნობილ იქნა ბრალდებულად
საქართველოს სსკ-ის (2017 წლის 5 აგვისტოს მოქმედი რედაქცია)
109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით (განზრას მკვლელო-
ბა ჯგუფურად) და საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის პირველი
ნაწილის „დ“ და მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტებით (ჯგუფურად ჩა-
დენილი განზრას მკვლელობა სხვა დანაშაულის დაფარვის მიზ-
ნით).

1.2 2018 წლის 26 აპრილს ნ. ბ-ე ცნობილ იქნა ბრალდებულად
საქართველოს სსკ-ის (2017 წლის 5 აგვისტოს მოქმედი რედაქცია)
109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით (განზრას მკვლელო-
ბა ჯგუფურად), საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის პირველი ნა-
წილის „დ“ და მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტებით (ჯგუფურად ჩადე-
ნილი განზრას მკვლელობა სხვა დანაშაულის დაფარვის მიზნით).

1.3 რ. ბ-ისა და ნ. ბ-ისათვის წარდგენილი ბრალდება გამოიხატა
შემდეგში:

– 2017 წლის 5 აგვისტოს, დაახლოებით 16:10 საათიდან 17:35 საათამდე დროის მონაკვეთში, ქ. ბ-ში მდებარე ბინა №-ში, ურთიერთშელაპარაკების ნიადაგზე, რ. ბ-მა და ნ. ბ-ემ ჯგუფურად, სახის არეში ხელის დარტყმებით, კისრის არეში ხელის მოჭერითა და სასუნთქი გზების გადაკეტვით მოკლეს გ. ხ-ე.

– 2017 წლის 5 აგვისტოს, დაახლოებით 16:10 საათიდან 17:35 საათამდე დროის მონაკვეთში, ქ. ბ-ში მდებარე ბინა №-ში, რ. ბ-მა და ნ. ბ-ემ ჯგუფურად, მათ მიერ ჩადენილი დანაშაულის – გ. ხ-ის მკვლელობის დაფარვის მიზნით, სახის არეში ხელის დარტყმებით, კისრის არეში ხელის მოჭერითა და სასუნთქი გზების გადაკეტვით მოკლეს ზ. ს-ი, რის შემდეგაც შემთხვევის ადგილიდან მიიმაღნენ. გ. ხ-ისა და ზ. ს-ის გვამები აღმოაჩინეს 2017 წლის 8 აგვისტოს.

2. პირველი ინსტანციის სასამართლოს განაჩენი:

2.1 ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 9 ნოემბრის განაჩენით წარდგენილი ბრალდებები გადაკვალიფიცირდა და:

– რ. ბ-ი ცნობილი იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 108-ე მუხლით (2017 წლის 5 აგვისტოს მოქმედი რედაქცია) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 10 წლით. რ. ბ-ი ცნობილი იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ და მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტებით წარდგენილ ბრალდებაში. მას სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო დაკავების დღიდან – 2018 წლის 15 თებერვლიდან.

– ნ. ბ-ე ცნობილი იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 108-ე მუხლით (2017 წლის 5 აგვისტოს მოქმედი რედაქცია) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 10 წლით. ნ. ბ-ე ცნობილი იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში. მას სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო დაკავების დღიდან – 2018 წლის 17 თებერვლიდან.

2.2 ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 9 ნოემბრის განაჩენი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატაში გაასაჩივრეს როგორც ბრალდების, ისე დაცვის მხარეებმა.

3. საპელაციო სასამართლოს განაჩენი:

3.1 2019 წლის 1 თებერვალს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ დასაშვებად ცნო სააპელაციო საჩივრები და 2021 წლის 15 მარტს გამოიტანა განაჩენი, რომლის მიხედვითაც, ბრალდების მხარის სააპელაციო საჩივრები დაკმაყოფილდა, ხოლო დაცვის მხარის სააპელაციო საჩივრები არ

დაკმაყოფილდა. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 9 ნოემბრის განაჩენი შეიცვალა შემდეგი მიმართებით:

– რ. ბ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით (2017 წლის 5 აგვისტოს მოქმედი რედაქცია), საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ და მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტებით (2017 წლის 5 აგვისტოს მოქმედი რედაქცია) და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა: საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით – თავისუფლების აღკვეთა 13 წლით, საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ და მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტებით – თავისუფლების აღკვეთა 13 წლით. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, საბოლოოდ რ. ბ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 13 წლით. მას სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო დაკავების დღიდან – 2018 წლის 15 თებერვლიდან.

– ნ. ბ-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ და მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტებით (2017 წლის 5 აგვისტოს მოქმედი რედაქცია), საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით (2017 წლის 5 აგვისტოს მოქმედი რედაქცია) და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა: საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ და მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტებით – თავისუფლების აღკვეთა 13 წლით, საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტებით – თავისუფლების აღკვეთა 13 წლით, საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით – თავისუფლების აღკვეთა 13 წლით. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, საბოლოოდ ნ. ბ-ეს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 13 წლით. მას სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო დაკავების დღიდან – 2018 წლის 17 თებერვლიდან.

3.2 ბათუმის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა თორნიკე გოგეშვილმა, მსჯავრდებულ რ. ბ-ის ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა დ. ჯ-ემ და მსჯავრდებულ ნ. ბ-ის ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა ლ. ბ-მა საკასაციო საჩივრებით მომართეს საქართველოს უზენაეს სასამართლოს.

3.3 ბრალდების მხარემ საკასაციო საჩივრით მოითხოვა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 15 მარტის განაჩენში ცვლილების შეტანა და მსჯავრდებულებისთვის საქართველოს სსკ-ის შესაბამისი მუხლების სანქციით გათვალისწინებული სასჯელის მაქსიმალური ზომის დაინშვნა. დაცვის მხარემ საკასაციო საჩივრებით მოითხოვა გასაჩივრებული განაჩენის გაუქმება და რ. ბ-ისა და ნ. ბ-ის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის გამოტანა.

4. კასატორების არგუმენტები:

4.1 მსჯავრდებულების ადვოკატების სააპელაციო სასამართლოს განაჩენის გაუქმების ერთ-ერთ არგუმენტად მიუთითებენ იმაზე, რომ სააპელაციო სასამართლო განაჩენის გამოტანისას დაეყრდნო კანონის დარღვევით მოპოვებულ მტკიცებულებას (რ. ბ-ისა და მოწმე ვ. ც-ის სატელეფონო საუბრის აუდიოჩანწერი).

4.2 ამასთან, ადვოკატების განმარტებით, პირველი ინსტანციისა და სააპელაციო სასამართლოებში მსჯავრდებულებს შეეზღუდათ ჩვენების მიცემისა და საბოლოო სიტყვის წარმოთქმის უფლება.

4.3 ბრალდების მხარის განმარტებით, სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი სასჯელის დასაბუთების ნაწილში არის ზოგადი და მითითებული არ არის, თუ რა გარემოებები გაითვალისწინა სასამართლომ მსჯავრდებულთათვის სასჯელის სახისა და ზომის შერჩევისას.

4.4 პროკურორის განმარტებით, ვინაიდან არ არსებობს შემამსუბუქებელი გარემოებები და წარმოდგენილია დამამძიმებელ გარემოებათა ერთობლიობა, მსჯავრდებულებს უნდა შეეფარდოთ შესაბამისი მუხლის სანქციით გათვალისწინებული სასჯელის უმკაცრესი ზომა.

5. საკასაციო სასამართლოს შეფასებები:

5.1 საკასაციო სასამართლომ სრულყოფილად შეისწავლა საკასაციო საჩივრები და მიაჩინია, რომ დაცვის მხარის პოზიცია იმასთან დაკავშირებით, რომ სააპელაციო სასამართლო განაჩენის გამოტანისას დაეყრდნო კანონის დარღვევით მოპოვებულ მტკიცებულებას, უსაფუძვლოა. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ მიღებული გამამტყუნებელი განაჩენი სრულად აემაყოფილებს საქართველოს სსსკ-ით დადგენილ სტანდარტს, ეფუძნება ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს მსჯავრდებულთა ბრალეულობას.

5.2 საქმეში არსებულ დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობით (მოწმეების ... ლ. ბ-ას, ზ. ბ-ის, ზ. ხ-ის, მ-ისა და ო. ი-ის ჩვენებები, ფოტოსურათით ამოცნობის ოქმები, ვიდეოჩანანერები, მობილური ტელეფონის ნომრებზე შემავალი და გამავალი ზარების, მოკლე ტექსტური შეტყობინებებისა და მათი მომსახურე ანძების დეტალური ნუსხა) დგინდება, რომ მსჯავრდებულები – რ. ბ-ი და ნ. ბ-ე 2017 წლის 3 აგვისტოდან 5 აგვისტოს ჩათვლით გ. ხ-ესა და ზ. ს-თან ერთად იმყოფებოდნენ და ცხოვრობდნენ შ. ხ-ის ქუჩა № ნაქირავებ ბინაში. გარე სათვალთვალო ვიდეოკამერების ჩანაწერებით დგინდება, რომ 2017 წლის 5 აგვისტოს, 15:52 საათ-

ზე, რ. ბ-ი, ნ. ბ-ე, გ. ხ-ე და ზ. ს-ი ერთად მიემართებიან საცხოვრებელი ბინისკენ – შ. ხ-ის ქუჩა № მდებარე კორპუსისკენ, ხოლო 2017 წლის 5 აგვისტოს, 17:39 საათზე, რ.ბ-ი და ნ. ბ-ე შავი ფერის ხელჩანთით გამოდიან შ. ხ-ის ქუჩა №-ში მდებარე კორპუსის ეზოდან და 17:40 საათზე ტაქსით ტოვებენ ტერიტორიას. საქმეში არსებული მტკიცებულებების ერთობლიობით (ზონმების – ო. ი-ის, ნ. ს-ის, ჯ. ს-ის, ლ. ბ-ას, ა. ხ-ისა და ხ. ხ-ის ჩვენებები; ლ. ბ-ას, ო. ი-ის, ხ. ხ-ის, ზ. ს-ის, გ. გ-ის კუთვნილი მობილური ტელეფონებიდან გამოთხოვილი ინფორმაცია – ე.ნ. „სქრინშოტები“, გ. ხ-ისა და ზ. ს-ის სარგებლობაში არსებულ მობილური ტელეფონის ნომრებზე განხორციელებული შემავალი და გამავალი ზარების, მოკლე ტექსტური შეტყყობინებებისა და მათი მომსახურე ანძების დეტალური ნუსხა) ირკვევა, რომ აღნიშნული დროის შემდეგ გ. ხ-ე და ზ. ს-ი კომუნიკის არცერთი ფორმით არავისთან გასულან კონტაქტზე. ლ. ლ-ის ჩვენებით და მობილური ტელეფონის ნომრებზე განხორციელებული შემავალი და გამავალი ზარების, მოკლე ტექსტური შეტყყობინებებისა და მათი მომსახურე ანძების დეტალური ნუსხით დასტურდება, რომ 2017 წლის 7 აგვისტოს ნ. ბ-ე და რ. ბ-ი იმყოფებოდნენ ხ-ის რაიონის სოფელ ზ-ში. საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის კვეთის მონაცემებითა და ვიდეოჩანაწერებით დადგენილია, რომ ნ. ბ-ემ და რ. ბ-მა 2017 წლის 7 აგვისტოს, 20:54 – 20:55 საათზე, სარფის გამტარი პუნქტის მეშვეობით, ერთად გადაკვეთეს საქართველოს საზღვარი. 2017 წლის 8 აგვისტოს შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმით, მონმედიების – ნ. ს-ის, ზ. ს-ის, შ. ი-ისა და ვ. ბ-ის ჩვენებებით დგინდება, რომ ქ. ბ-ი, შ. ხ-ი ქუჩა № მდებარე ნაქირავებ ბინაში აღმოჩენილ იქნა გ. ხ-ისა და ზ. ს-ის გვამები. ბიოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნებით დადგინდა, რომ შემთხვევის ადგილიდან ამოღებულ ნივთმტკიცებებზე აღმოჩენილი ბიოლოგიური მასალის გენეტიკური პროფილი ნ. ბ-ისა და რ. ბ-ის გენეტიკური პროფილის იდენტურია და სხვა საეჭვო პირთა გენეტიკური პროფილები ან რაიმე სახის კვალი შემთხვევის ადგილზე აღმოჩენილი არ ყოფილა. სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნების თანახმად, გ. ხ-ისა და ზ. ს-ის გვამებში არ აღმოჩენდა ნარკოტიკული საშუალებები, ფსიქოტროპული და ტოქსიკური ნივთიერებები. მონმე ვ. ც-ის ჩვენებით ირკვევა, რომ 2017 წლის აგვისტოს შუა რიცხვებში მას დაუკავშირდა მისი შორეული ნათესავი მ. ჩ-ე და თურქეთის რესპუბლიკაში მყოფი ნ. ბ-ისათვის სთხოვა დახმარება. ც-მა დახმარება აღუთქვა, თუ ნ. ბ-ე პირადად დაელაპარაკებოდა და გაარკვევდა სიტუაციაში. საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის კვეთის მონაცემებით დადგენილია, რომ მ. ჩ-ემ და ნ. ბ.-ის დედამ, ნ. ჩ-ემ 2017 წლის 14 აგვისტოს 03:22-03:23 საათზე, თბი-

ლისის აეროპორტის გავლით, გადაკვეთეს სახელმწიფო საზღვარი და საქართველოში დაბრუნდნენ 2017 წლის 15 აგვისტოს, 02:12 საათზე. მონმეების – ვ. ც-ისა და ზ. ბ-ის ჩვენებებითა და აუდიოჩანაწერით დასტურდება, რომ 2017 წლის 14 აგვისტოს ვ. ც-ს თურქეთის რესპუბლიკიდან დაუკავშირდა მ. ჩ-ე, რომელმაც, შეთანხმებისამებრ, ტელეფონი გადასცა რ. ბ-ს. სატელეფონო საუბრისას რ. ბ-მა დეტალურად უამბო ვ. ც-ს თავის და ნ. ბ-ის მიერ ჩადენილი დანაშაულის შესახებ და სთხოვა გარკვეული სამართლებრივი რჩევები. კერძოდ, რ. ბ-მა ვ. ც-თან საუბრისას დეტალურად აღწერა, უთანხმოების საფუძველზე მან და ხ. ბ-ემ როგორ მოუსპეს სიცოცხლე გ. ხ-ეს ყელის არეში ხელების მოჭერისა და სახეში ძლიერი დარტყმების შედეგად, ხოლო ზ. ს-ს – სხვა დანაშაულის (გ. ხ-ის მკვლელობის) დაფარვის მიზნით, იმავე მეთოდით. ამის შემდეგ კი შეძლებისდაგვარად შეეცადნენ კვალის წაშლას და დატოვეს ტერიტორია. მოწმე დ. წ-ის ჩვენებითა და ფარული საგამოძიებო მოქმედების შედეგად მოპოვებული მასალებით ირკვევა, რომ 2017 წლის აგვისტოში ხ. ბ-ის მმა, ბ. ბ-ე მობილური ტელეფონით დაუკავშირდა დ. წ-ს და საუბრის დროს განაცხადა, რომ ჰქონდა სერიოზული პრობლემები და სურდა საგამოძიებო ორგანოებიდან პირის ძებნასთან დაკავშირებით ინფორმაციის მოპოვება.

5.3 საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა დაცვის მხარის საკასაციო საჩივარში გადმოცემული სამართლებრივი არგუმენტაცია მსჯავრდებულ რ. ბ-ისა და მოწმე ვ. ც-ის სატელეფონო საუბრის აუდიოჩანაწერის დასაშვებობასთან დაკავშირებით და აღნიშნავს, რომ უფლებაში ჩარევაზე საუბრისას, უპირველეს ყოვლისა, უნდა აღინიშნოს, რომ კომუნიკაციის ხელშეუხებლობის უფლება არ წარმოადგენს ადამიანის აბსოლუტურ უფლებას და კანონის შესაბამისად შესაძლებელია აღნიშნული უფლების შეზღუდვა. კომუნიკაციის ხელშეუხებლობის უფლება გულისხმობს პირადი ცხოვრების თავისუფალი განვითარებისა და აზრის თავისუფლად გამოხატვის რეალიზებას სასურველ პირებთან, სასურველ თემაზე იმ შეგრძნებით, რომ საკომუნიკაციო სივრცე დაცულია. მოცემულ შემთხვევაში მსჯავრდებულ რ. ბ-ის კომუნიკაცია მოწმე ვ. ც-თან ვერ იქნება განხილული, როგორც რ. ბ-ის პირადი ცხოვრების თავისუფალი განვითარებისა და მისა მხრიდან აზრის თავისუფლად გამოხატვის უფლებების რეალიზება, რადგან რ. ბ-ი განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულისათვის მართლმსაჯულებისაგან თავის დაღწევის მიზნით დაუკავშირდა ვ. ც-ს, ყოველგვარი ზენოლის, მოტყუების ან/და პროცესირების გარეშე, საკუთარი სურვილით მოუყვა თავის მიერ ჩადენილი განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულის შესახებ და ითხოვა რჩევა მართლმსაჯულებისათვის თავის არიდების

შესაძლებლობებთან დაკავშირებით. მნიშვნელოვანია ის გარემოებაც, რომ მოცემულ შემთხვევაში კომუნიკაციის დაცულობის შეგრძნების არსებობა უსაფუძვლოა, რადგან რ. ბ-ი ესაუბრებოდა კერძო პირს, რომელსაც პირადად არ იცნობდა, შესაბამისად, ორივე მათგანს აღნიშნული საუბრის ურთიერთჩანერის გონივრული მოლოდინი უნდა ჰქონდა, მითუფრო, რომ ვ. ც-ი საუბრობდა ე.წ. „სპოკერის“ მეშვეობით, რაც ტექნიკურად შესამჩნევი და რისკის შემცველი უნდა ყოფილიყო. ასევე გასათვალისწინებელია, რომ რ. ბ-ის საუბარი ვ. ც-თან გაიმართა იმ ეტაპზე და იმ ვითარებაში, როდესაც იგი აღნიშნული დანაშაულისათვის არც იძებნებოდა, არც ბრალი ჰქონდა წარდგენილი და მის მიმართ საგამოძიებო ორგანოების მხრიდან არანაირი ინტერესი გამოხატული არ ყოფილა. ზ. ბ-მა რ. ბ-ისა და ვ. ც-ის საუბარი ამ უკანასკნელის თანხმობით ჩაინიერა, რაც ცალსახად მიუთითებს იმაზე, რომ ისინი მოქმედებდნენ არა გამოძიების ინტერესით, არამედ თვითდახმარების ფარგლებში. მათ წინასწარ იცოდნენ, რომ მ. ჩ-ის შუამავლობით, დანაშაულებრივი ჯგუფის ერთ-ერთ წევრთან თურქეთის რესპუბლიკიდან შემდგარი კომუნიკაცია შეხებოდდა განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულის ჩადენას, მის მოტივს, ხერხსა და მართლმსაჯულებისაგან თავის დაღწევის მეთოდებს, რაც მათ მიმართ განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულში ცრუ დასმენის შესაძლო ბრალდების რისკებს შეიცავდა.

5.4 საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ბრალდების მხარემ აღნიშნული ინფორმაცია და დოკუმენტი (აუდიოჩანაწერი) მოიპოვა და სასამართლოში წარმოადგინა კანონმდებლობის მოთხოვნათა სრული დაცვით. კერძოდ, მოწმე ვ. ც-ი და ზ. ბ-ი გამოძიების ეტაპზე გამოიკითხენ საქართველოს სსსკ-ის 113-ე მუხლის საფუძველზე და მათ ხელთ არსებული ინფორმაცია გამოძიებას მიაწოდეს ნებაყოფლობით. 2018 წლის 24 იანვარს ბათუმის საქალაქო სამმართველოს დეტექტივების განყოფილების გამომძიებლის მიერ შედგენილი ამოღების ოქმით დგინდება, რომ ზ. ბ-ისგან ამოღებულ იქნა მობილური ტელეფონი და დაილუქა. საქმის მასალებიდან ირკვევა, რომ პროცესურორმა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს მიმართა გადაუდებელი აუცილებლობის გამო ჩატარებული ამოღების კანონიერად ცნობისა და ზ. ბ-ისგან ამოღებული ტელეფონიდან ვ. ც-ის რ. ბ-სა და მ. ჩ-ესთან საუბრის ამსახველი აუდიოჩანაწერების გამოთხოვის შესახებ შუამდგომლობებით, რაც ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 25 იანვრის განჩინებებით დაქმაყოფილდა. საქმის მასალებიდან ცალსახად ჩანს, რომ საჯარო ხელისუფლება რ. ბ-ის კომუნიკაციის ხელშეუხებლობის უფლებაში არ ჩარეულა, მითუფრო, რომ აუდიოჩანაწერის შექმნის

დროს რ. ბ-ს არც ბრალდებულის სტატუსი ჰქონდა და არც ოფიციალურად იძებნებოდა ჩადენილი დანაშაულისათვის.

5.5 საკასაციო სასამართლომ ასევე შეისწავლა ზ. ბ-ის მიერ სისხლის სამართლის საქმის გარემოებათა დასადგენად საჭირო ინფორმაციის მოპოვების საკითხი და მიაჩნია, რომ კომუნიკაციის ხელშეუხებლობის უფლებაში კერძო პირის ჩარევა, საჯარო ხელისუფლების ჩარევისაგან განსხვავებით, შეფასების სხვა სტანდარტს მოითხოვს. აუცილებელია, დაცულ იქნეს ბალანსი ადამიანის კომუნიკიის ხელშეუხებლობის უფლების ხელყოფასა და კერძო პირის უდანაშაულობის პრეზუმაციას შორის, რადგან კერძო საუბრის უნებართვო ჩაწერა სისხლის სამართლის დანაშაულს წარმოადგენს, ხოლო საქმეში არ არსებობს შესაბამისი ლეგიტიმაციის მქონე ორგანოს შემაჯამებელი გადაწყვეტილება, რომელიც ზ. ბ-ის აღნიშნულ ქმედებას შეაფასებდა. საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადამიანის კომუნიკაციის ხელშეუხებლობის უფლებაში კერძო პირის მხრიდან ჩარევის დადგენა, განსხვავებით საჯარო ხელისუფლების ჩარევისაგან, მოითხოვს აღნიშნული კერძო პირის უდანაშაულობის პრეზუმაციის დაცვას. გამომდინარე იქიდან, რომ ზ. ბ-ი არ წარმოადგენს მხარეს და ის არის პირი, რომელიც ფლობს სისხლის სამართლის საქმის გარემოებათა დასადგენად საჭირო ინფორმაციას, სასამართლო მას ვერ განიხილავს მტკიცებულებათა მომპოვებლად.

5.6 საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ წარდგენილი ბრალდებით საქმე ეხება განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულთა ერთობლიობას, ჩადენილს ჯაფულურად, კერძოდ, განზრას მკვლელობას დამამძიმებელ გარემოებებში. ორივე მკვლელობა ჩადენილ იქნა მექანიკური ასფიქსიის მეთოდით და სხვა ძალადობრივი მოქმედებით. დანაშაულის სიმძიმიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს საჯარო ინტერესზე, ითვალისწინებს სახელმწიფოს სამართლებრივ პრიორიტეტებსა და მართლმსაჯულების პრევენციულ გავლენას.

სახელმწიფოს სამართლებრივი პრიორიტეტი – ადამიანის სიცოცხლის დაცვა სახელმწიფოს ვალდებულებაა. ადამიანის სიცოცხლის წინააღმდეგ მიმართულ ნებისმიერ დანაშაულზე სამართლიანი მართლმსაჯულების განხორციელება სახელმწიფოს უმნიშვნელოვანების გამოწვევას წარმოადგენს. მსგავსი კატეგორიის საქმეზე სამართლიანი მართლმსაჯულება უზრუნველყოფს სისხლის სამართლის კანონმდებლობის დაცვის ფუნქციას, რაც გულისხმობს სახელმწიფოს მიერ კანონმდებლობით დამყარებული საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვას, რომელიც გამოიხატება საზოგადოების ან ცალკეული პირის სამართლებრივი სიკეთეების დაცვაში.

მართლმსაჯულების პრევენციული გავლენა – სისხლის სამართლის მართლმსაჯულების ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი მიზანი დანაშაულის პრევენციაა. მართლმსაჯულების პრევენციული გავლენა მდგომარეობს არა კანონმდებლობით განსაზღვრული სასჯელების სახეებში ან ზომაში, არამედ მის გარდაუვალობაში. პრევენციული გავლენა საზოგადოების წევრების მიმართ აღიქმება, როგორც სოციალური მშევიდობის გარანტი, რაც პოტენციური დამნაშავეების მიმართ დამაშინებელ მექანიზმს წარმოადგენს, ხოლო დამნაშავეების მიმართ პასუხისმგებლობის გარდაუვალობას უზრუნველყოფს.

5.7 საკასაციო სასამართლომ იმსჯელა აღნიშნულ სისხლის სამართლის საქმეზე მართლმსაჯულების განხორციელების საჯარო ინტერესზე და მიაჩნია, რომ ორი ადამიანის სიცოცხლე და მართლმსაჯულების პრევენციული გავლენა, სამართლებრივი თვალსაზრისით, იმაზე მაღალ ღირებულებას წარმოადგენს, ვიდრე – მსჯავრდებულის მიერ, საკუთარი სურვილით, კერძო პირთან კომუნიკაციის დროს დანაშაულის შესახებ მიწოდებული ინფორმაციის მოპოვების სტანდარტი.

5.8 საკასაციო სასამართლომ შეაფასა წარმოდგენილი აუდიო-ჩანაწერის, როგორც მტკიცებულების გავლენის ხარისხი და მიაჩნია, რომ აღნიშნული მტკიცებულება არ წარმოადგენს დანაშაულის დამადასტურებელ ერთადერთ მტკიცებულებას და იგი შემოიფარგლება მხოლოდ იმით, რომ ადასტურებს საქმეში არსებულ სხვა მტკიცებულებებს, მათ შორის – მოწმე ვ. ც-ისა და ზ. ბ-ის ჩვენებებს. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ განზრახ მკვლელობა კერძო (დახურულ) სივრცეში, მტკიცებულებათა მოპოვების თვალსაზრისით, გამოიჩინა განსაკუთრებული სპეციფიკური ბინაში, გამომდინარე იქიდან, რომ დამნაშავე მოქმედებს წინასწარი განზრახვით, ითვალისწინებს და სრულად აქვს შეგნებული ამ ქმედების საზოგადოებრივი საშიშროება და შედეგი, იჩენს სიფრთხილეს, არ მოქმედებს გარეშე პირების თანდასწრებით და მიღწეული შედეგის შემდეგ ორიენტირებულია კვალის არევასა და წაშლაზე. აღნიშნულ შემთხვევაში მტკიცებულებათა მოპოვება განსაკუთრებულ სირთულეს წარმოადგენს და ხშირად შეუძლებელიცაა. სწორედ ამიტომ, მსგავსი კატეგორიის საქმეზე დაუშვებელია არსებული მტკიცებულებების კლასიფიკაცია, რაოდენობრივი შეფასება და წინასწარ იურიდიული ძალის განსაზღვრა. სისხლის სამართლის მართლმსაჯულებისათვის უმნიშვნელოვანესია ნებისმიერი ინფორმაცია, რომელიც ერთმანეთთან შეთანხმებულად, აშკარად და დამაჯერებლად ადასტურებს მომხდარ ფაქტებს, ერთიანი ლოგიკური ჯაჭვით აღადგენს დანაშაულის ვითარებას და

ობიექტურ პირს დაარწმუნებს პირის ბრალეულობაში. ეს მოცემულობა განსაკუთრებით საგულისხმოა განსახილველ სისხლის სამართლის საქმეში, როდესაც დანაშაულის დაფარვის მიზნით, ჯგუფურად ჩადენილი განზრახი მკვლელობა უპირობოდ მიუთითებს დამნაშავეთა მიერ მტკიცებულებების განადგურების მისწრაფებაზე.

5.9. ზემოხსენებულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოცემული მტკიცებულების გამოყენება სრულად აკმაყოფილებს დასაშვებობის ყველა კრიტერიუმს და დამატებით, განსაკუთრებულ ყურადღებას ამახვილებს მის ავთენტიკურობასა და უტყურდება, რომ უარყოფილია ყოველგვარი ეჭვი აღნიშნული მტკიცებულების გამოცვლის, მონტაჟის ან რაიმე ხელოვნური ჩარევის შესახებ. ამასთან, ექსპერტიზის დასკვნით სრულად იდენტიფიცირებულია კომუნიკაციის მხარეები. ჩანაწერის შინაარსის სანდოობა დადასტურებულია საქმეში არსებული ყველა სხვა მტკიცებულების ერთობლიობით.

5.10 საკასაციო სასამართლო დამატებით მიუთითებს, რომ რ. ბ-ისა და ვ. ც-ის სატელეფონო საუბრის ჩანაწერის მტკიცებულებად გამოყენებისას დაცვის მხარე სრულად სარგებლობდა გასაჩივრების ყველა შესაძლებლობით და ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლოებმა იმსჯელეს აღნიშნული მტკიცებულების კანონიერების თაობაზე, რასაც საკასაციო სასამართლო სრულად ეთანხმება.

5.11 საკასაციო სასამართლომ ასევე შეისწავლა მსჯავრდებულების მიერ ჩვენების მიცემისა და საბოლოო სიტყვის წარმოთქმის უფლების შეზღუდვასთან დაკავშირებით საკასაციო საჩივარში წარმოდგენილი პოზიცია და მიაჩნია, რომ მოთხოვნა უსაფუძლოა, რადგან როგორც საქმის მასალებით დასტურდება, სასამართლომ ორივე მსჯავრდებული უზრუნველყო აღნიშნული უფლებებით სარგებლობის შესაძლებლობით, თუმცა, 2018 წლის 18, 29 და 30 ოქტომბრის სასამართლო სხდომის ოქმებიდან ცალსახად იკვეთება, რომ რ. ბ-ის სხდომის დარბაზიდან გაძევების შემდეგ მას სოლიდარობა გამოუწხადა ნ. ბ-ემ და საკუთარი სურვილით უარი განაცხადა სასამართლო სხდომებში მონაწილეობასა და ჩვენების მიცემაზე, ხოლო დაცვის მხარემ, დაცვის სტრატეგიიდან გამომდინარე, არ წარადგინა შუამდგომლობა გაძევებული პირის სხდომაზე დაბრუნების შესახებ. ამასთან, აღსანიშნავია, რომ რ. ბ-მა და ნ. ბ-ემ, მიუხედავად მოსამართლის მიერ შეთავაზებისა, უარი განაცხადეს როგორც დასკვნითი, ისე საბოლოო სიტყვებისა და რეპლიკის წარმოთქმაზე. აღნიშნული უფლებებით სარგებლობის შესაძლებლობა მსჯავრდებულებს მიეცათ სააპელაციო სასამართლოშიც. კერძოდ, 2021 წლის 15 მარტს 6. ბ-ემ ისარგებლა საბოლოო

სიტყვით, ხოლო რ. ბ-მა უარი განაცხადა ამ უფლებით სარგებლობაზე.

5.12 საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა ბრალდების მხარის საჩივარი სასჯელის გამოყენებასთან დაკავშირებით და მიაჩნია, რომ მოთხოვნა საფუძვლიანია და უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო: სააპელაციო სასამართლოს განაჩენით დანიშნული სასჯელი არ შეესაბამება რ. ბ-ისა და ნ. ბ-ის მიერ ჩადენილი დანაშაულის ხასიათს. სასჯელის დანიშვნისას სააპელაციო სასამართლომ არ გაითვალისწინა ქმედების განხორციელების სახე და ხერხი, მართლსაწინაღმდეგო შედეგი და ქმედების ჩადენის შემდეგ მსჯავრდებულების ყოფაქცევა. საქმის მასალებიდან ცალსახად იკვეთება, რომ მსჯავრდებულებმა ჩაიდინეს განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულთა ერთობლიობა ორი დამამძიმებელი გარემოებით. მსჯავრდებულები არ თანამშრომლობდნენ გამოძიებასთან, ცდილობდნენ მიმაღვას, არ აღიარებენ ჩადენილ დანაშაულს და არ არსებობს პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი სხვა რამე გარემოება. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ მსგავს მოცუმულობაში, საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით სასჯელის დანიშვნისას, მინიმალური ვადის განსაზღვრა აშკარად ვერ აკმაყოფილებს საქართველოს სისტემის სამართლის კანონმდებლობით დადგენილ სასჯელის დანიშვნის სტანდარტებს და ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნების მიღწევას.

5.13 საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ პროკურორის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს და ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი შეიცვალოს სასჯელის ნაწილში:

– რ. ბ-ს საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 14 (თოთხმეტი) წლით, ხოლო საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ და მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტებით – თავისუფლების აღკვეთა 16 (თექვსმეტი) წლით. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, საბოლოოდ რ. ბ-ს სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 16 (თექვსმეტი) წლით.

– ნ. ბ-ეს საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 14 (თოთხმეტი) წლით, ხოლო საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ და მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტებით – თავისუფლების აღკვეთა 16 (თექვსმეტი) წლით. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, საბოლოოდ ნ. ბ-ეს სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 16 (თექვსმეტი) წლით.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, ამავე მუხლის მე-3 ნაწილით, სსსკ-ის 308-ე მუხლის მე-2 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ რ. ბ-ის ინტერესების დამცველის, ადგომატ დ. ჯ-ისა და მსჯავრდებულ ნ. ბ-ის ინტერესების დამცველის, ადგომატ ლ. ბ-ის საკასაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდეს;
2. ბათუმის რაიონული პროკურატურის პროკურორ თორნიკე გოგეშვილის საკასაციო საჩივრები დაკმაყოფილდეს;
3. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 15 მარტის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:
4. რ. ბ-ი ცნობილ იქნეს დამნაშავედ და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს:

– საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით (2017 წლის 5 აგვისტოს მოქმედი რედაქცია) – თავისუფლების აღკვეთა 14 (თოთხმეტი) წლით;

– საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ და მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტებით (2017 წლის 5 აგვისტოს მოქმედი რედაქცია) – თავისუფლების აღკვეთა 16 (თექვსმეტი) წლით;

– საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქოს ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და საბოლოოდ, რ. ბ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 16 (თექვსმეტი) წლით;

– მსჯავრდებულ რ. ბ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყოს დაკავების დღიდან – 2018 წლის 15 თებერვლიდან;

5. 6. ბ-ე ცნობილ იქნეს დამნაშავედ და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს:

– საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ და მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტებით (2017 წლის 5 აგვისტოს მოქმედი რედაქცია) – თავისუფლების აღკვეთა 16 (თექვსმეტი) წლით;

– საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით (2017 წლის 5 აგვისტოს მოქმედი რედაქცია) – თავისუფლების აღკვეთა 14 (თოთხმეტი) წლით;

– საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქოს ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და საბოლოოდ, 6. ბ-ეს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს

- თავისუფლების აღკვეთა 16 (თექვსმეტი) წლით;
- მსჯავრდებულ ნ. ბ-ეს სასჯელის მოხდის ვადის ათველა დაეწყოს დაკავების დღიდან – 2018 წლის 17 თებერვლიდან;
6. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 15 მარტის განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;
7. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

2. დაცაშაული ჯანმრთელობის ნინეალებები

ოჯახური ქალადობა

გაცარიც
საქართველოს სახელით

540აპ.-21

25 ნოემბერი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაში სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
შ. თადუმაძე (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
ლ. თევზაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა თბილისის სააპელაციო სა-
სამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 13
აპრილის განაჩენზე მსჯავრდებულ ბ. ს-ის ინტერესების დამცვე-
ლის, ადვოკატ გ. ბ-ის საკასაციო საჩივარი.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. ნარდგენილი ბრალდების არსი:

1.1. 2020 წლის 6 თებერვალს ბ. ს-ე ცნობილ იქნა ბრალდებუ-
ლად საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“ ქვე-
პუნქტით (ოჯახის წევრის მიმართ ძალადობა, ჩადენილი არაერ-
თგზის, 2020 წლის 20 იანვრის ეპიზოდი); სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-
2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით (ოჯახის წევრის მიმართ ძალადობა, სის-
ტემატური შეურაცხყოფა და დამცირება, ჩადენილი არაერთგზის);
სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და „ე“ ქვეპუნქტებით (ოჯა-
ხის წევრის მიმართ ძალადობა, ჩადენილი არასრულწლოვნის თან-
დასწრებით, არაერთგზის).

1.2. ბ. ს-ისთვის წარდგენილი ბრალდება გამოიხატა შემდეგში:

– ოჯახის წევრის მიმართ ჩადენილი ძალადობის ფაქტზე ნასა-
მართლევმა და პირობით მსჯავრდებულმა ბ. ს-ემ 2020 წლის 20
იანვარს, დაახლოებით 21:00 სთ-ზე, საცხოვრებელ ბინაში, საყო-
ფაცხოვრებო ნიადაგზე წარმოშობილი სიტყვიერი კონფლიქტისას,
მეუღლეს – ლ-ს მიაყენა შეურაცხყოფა და სხეულის არეში დაარ-
ტყა ფეხი. ძალადობრივი ქმედების შედეგად ლ-მ განიცადა ფიზი-
კური ტკივილი.

– ოჯახის წევრის მიმართ ჩადენილი ძალადობის ფაქტზე ნასა-
მართლევმა და პირობით მსჯავრდებულმა ბ. ს-ემ 2020 წლის 4 თე-
ბერვალს, დაახლოებით 21:00 სთ-ზე, საცხოვრებელ ბინაში, საყო-

ფაცხოვრებო ნიადაგზე წარმოშობილი სიტყვიერი კონფლიქტისას, მეუღლეს – ლ-ს კვლავ მიაყენა ფიზიკური შეურაცხყოფა და ხელი გაარტყა სახის არეში. ძალადობრივი ქმედების შედეგად ლ-მ განიცადა ფიზიკური ტკივილი. აღნიშნულ ფიზიკურ ძალადობას შეესწრო მათი არასრულნლოვაი შვილი – თ. ს-ე.

– ოჯახის წევრის მიმართ ჩადენილი ძალადობის ფაქტზე ნასამართლებმა და პირობით მსჯავრდებულმა პ. ს-ემ სასჯელადსრულების დაწესებულების დატოვების შემდეგ კვლავ განაგრძო თანაცხოვრება ლ-სთან, რა დროსაც სისტემატურად შეურაცხყოფდა და ამცირებდა. სისტემატური ფსიქოლოგიური ძალადობის შედეგად ლ. განიცდიდა ტანჯვას, რის გამოც მას მიადგა მორალური ზიანი.

2. პირველი ინსტანციის სასამართლოს განაჩენი:

2.1. პ. ს-ე საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებებში (2020 წლის 20 იანვრის ეპიზოდი და სისტემატური შეურაცხყოფისა და დამცირების ეპიზოდი) ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა.

2.2. პ. ს-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და „ე“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულისთვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 2 (ორი) წლით. განაჩენთა ერთობლიობით და ნაწილობრივი შეერებით სასჯელის საბოლოო სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 2 (ორი) წლით და 6 (ექვსი) თვით.

2.3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2020 წლის 21 ოქტომბრის განაჩენი ბრალდებისა და დაცვის მხარეებმა გაასაჩინორეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოში. ბრალდების მხარემ მოითხოვა სრულად გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანა, ხოლო დაცვის მხარემ – სრულად გამამართლებელი განაჩენის გამოტანა.

3. სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი:

3.1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 13 აპრილის განაჩენით სააპელაციო საჩივრების მოთხოვნა არ დაკემბოფილდა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2020 წლის 21 ოქტომბრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

3.2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 13 აპრილის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩინორა დაცვის მხარემ და მოითხოვა სრულად გამამართლებელი განაჩენის გამოტანა.

4. კასატორის არგუმენტები:

4.1. საკასაციო საჩივრის ავტორს მიაჩნია, რომ განაჩენი დაუსაბუთებელია, ეწინააღმდეგება კანონს და მიღებულია სამართლიანობის პრინციპის ყოველმხრივი დარღვევით, რის გამოც იგი უნდა გაუქმდეს და დადგეს გამამართლებელი განაჩენი. კასატორი თავის არგუმენტაციას ამყარებს მტკიცებულებების რაოდენობაზე, მათ ხასიათსა და შინაარსის ინტერპრეტაციაზე და მიუთითებს, რომ გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა დაეფუძნოს მხოლოდ პირდაპირი ხასიათის მტკიცებულებებს, რომლებიც სრულად იქნება თანხვდენილი ერთმანეთთან და მოგვცემს დანაშაულის შემადგენლობის ყველა ნიშნის დადასტურების შემადგენლობას.

4.2. საკასაციო საჩივრის ავტორი სამართლებრივ პრობლემად მიიჩნევს სასჯელის დანიშვნის, მისი სახისა და ზომის განსაზღვრის დასაბუთებას და მიუთითებს, რომ გასაჩივრებული განაჩენი, ერთი მხრივ, ეწინააღმდეგება უზენაესი სასამართლოს პრაქტიკას და, მეორე მხრივ, მოიცავს სამართლებრივ პრობლემას, რომლის გადაწყვეტაც ხელს შეუწყობს სასამართლის განვითარებასა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებას.

5. საკასაციო სასამართლოს შეფასებები:

5.1. საკასაციო სასამართლო ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს განაჩენის მოტივაციასა და მტკიცებულებების შეფასებას, რომლის მიხედვითაც, საქმეში არსებულ უტყუარ მტკიცებულებათა ერთობლიობით დგინდება, რომ 2020 წლის 4 თებერვალს ოჯახური ძალადობისთვის ნასამართლევმა ბ. ს-ემ იძალადა ლ-ზე, რამაც დაზარალებულის ფიზიკური ტკივილი გამოიწვია.

5.2. საქმეში არსებულ, დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობით (112-ში შეტყობინების № აქტით, 2020 წლის 3 მარტის დათვალიერების ოქმით, მოწმეების – კ. გ-ის, ლ-ის, ნ. კ-ს, ნ. ბ-ის, ხ. დ-ის ჩვენებით, სასამართლო-სამედიცინო დასკვნითა და 2020 წლის 13 მარტის დათვალიერების ოქმით) დგინდება, რომ 2020 წლის 4 თებერვალს, 22:35 საათზე, ქ. კ-მ, დაზე – ლ-ზე მეუღლის – ბ. ს-ის მიერ ჩადენილი ფიზიკური ძალადობის შესახებ შეატყობინა 112-ს და თანხმობა განაცხადა სამედიცინო დახმარების გამოძახებაზე. ოჯახური ძალადობის ფაქტთან დაკავშირებული შეტყობინების საფუძველზე პატრულ-ინსპექტორები – კ. გ-ი და ლ., გამომძიებელი – ნ. კ. და სასწრაფო-სამედიცინო დახმარების ექიმები – ნ. ბ-ე და ხ. დ-ი გამოცხადდნენ თბილისში, სადაც დახვდათ აღელვებული და სტრესულ მდგომარეობაში მყოფი ლ., რომელსაც მარცხენა ლოყა ჰქონდა შენითლებული, ემჩერეოდა თითების კვალი და განმარტავდა, რომ მასზე ფიზიკურად იძალადა მეუღლემ – ბ. ს-ემ. სსიპ ლევან სამხარაულის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვ-

ნულ ბიუროში დაზარალებულის პირადი შემოწმებისას დადგინდა, რომ ლ-ს აღენიშნებოდა დაზიანება მარცხენა ლოყის მიღამოში სის-ხლნაჟღენთის სახით, რაც განვითარებულია რაიმე მკვრივი-ბლაგ-ვი საგნის მოქმედებით და მიეკუთვნება სხეულის დაზიანებათა მსუბუქ ხარისხს. დაზარალებულ ლ-ს მდგომარეობა საპატრულო პოლიციის მისამართისას და მის მიერ პ. ს-ის მხრიდან განხორციელებული ძალადობის აღნერა ასევე დაფიქსირებულია 112-ის სპეცია-ლურ სერვერზე არსებულ პატრულ-ინსპექტორ კ. გ-ის სამხრე № ვიდეოკამერით და პატრულ-ინსპექტორ ლ-ის სამხრე № ვიდეოკა-მერით 2020 წლის 4 თებერვლის 22:35 საათიდან 5 თებერვლის 00:15 საათამდე გადალებულ ვიდეოჩანანერებში.

5.3. სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მაკვალიფიცირებელი გარემოება – ოჯახში ძალადობის ჩადენა არაერთგზის დადასტურებულია თბი-ლისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2019 წლის 3 მაისის განაჩენით.

5.4. შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო ვერ დაეთანხმება კა-სატორისა არგუმენტებს განაჩენის უკანონობასთან დაკავშირებით, ვინაიდან საქმეში არსებული მტკიცებულებები მოპოვებულია კა-ნონიერად, მხარეები სრულად იყვნენ უზრუნველყოფილი მათი გამოკვლევისა და გასაჩივრების უფლებით და ისინი საკმარისია გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით გამამტყუნებელი განაჩენის გამოსატანად. საკასაციო სასამართლო არ ადგენს ფაქტებს და არ იყვლევს საქმეში არსებულ მტკიცებულებებს. საკასაციო სასამარ-თლო ამონებს საქმეში არსებული მტკიცებულებების მხოლოდ კა-ნონიერებას და სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქ-ტობრივ გარემოებებთან შესაბამისობის ანალიზის საფუძველზე ამონებს სამართლებრივ საკითხებს.

5.5. საკასაციო სასამართლო ვერ დაეთანხმება კასატორს, რომ გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა დაეფუძნოს „მხოლოდ პირდაპირ“ მტკიცებულებებს, რადგან საქართველოს სსკ-ის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის მე-2 ნინადადების მხოლოდ ის ნორმატიული შინაარ-სია ძალადაკარგული, რომელიც ითვალისწინებს ირიბი ჩერენების საფუძველზე გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანის შესაძლებ-ლობას. შესაბამისად, ამავე მუხლის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ეფუძნებოდეს მხოლოდ ერთმანეთთან შეთანხმე-ბულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს პირის ბრალეულო-ბას. ამდენად, საქმეში არსებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობა სრულად აქმაყოფილებს გამამტყუნებელი განაჩენისთვის კანო-ნით დადგენილ სტანდარტს.

5.6. გარდა ზემოხსენებულისა, საკასაციო სასამართლო განმარ-

ტავს, რომ კერძო (დახურულ) სივრცეში მტკიცებულებათა მოპოვება განსაკუთრებულ სირთულეს წარმოადგენს და ხშირად შეუძლებელიცაა, სწორედ ამიტომ მსგავსი კატეგორიის საქმეზე დაუშვებელია არსებული მტკიცებულებების რაიმე სახით კლასიფიკაცია, რაოდენობრივი შეფასება, წინასწარ იურიდიული ძალის განსაზღვრა და შინაარსის ინტერპრეტაცია. სისხლის სამართლის მართლმსაჯულებისთვის უმნიშვნელოვანესია ნებისმიერი ინფორმაცია, რომელიც ერთმანეთთან შეთანხმებულად, აშკარად და დამაჯერებლად ადასტურებს მომხდარ ფაქტებს, ერთიანი ლოგიკური ჯაჭვით აღადგენს დანაშაულის ვითარებას და ობიექტურ პირს დაარწმუნებს ბრალდებაში.

5.7. მიუხედავად ყოველივე ზემოაღნიშნულისა, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მსჯავრდებულის ქმედება არ შეიცავს საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ნიშნებს, რადგან ბრალდების მხარეს არ წარმოუდგენია საკმარის მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომლითაც სასამართლო დაადგენდა არასრულწლოვნის თანდასწრებით ოჯახის წევრის მიმართ ძალადობის ფაქტს. საქმეში არსებული ერთადერთი მტკიცებულება – მოწმე ქ. კ-ს ჩვენება, რომ გაიგო არასრულწლოვანი თ. ს-ის ყვირილის ხმა – „ბ, ნუ ურტყამ!“ არ წარმოადგენს აღნიშნულ ნაწილში გამამტყუნებელი განაჩენისთვის საკმარის მტკიცებულებას, მითუფრო, რომ თავად თ. ს-ის ჩვენებით მოცემული ფაქტობრივი გარემოება სრულად უარყოფილია.

5.8. სწორედ ამიტომ საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ბ. ს-ის ქმედება უნდა დაკვალიფიცირდეს საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის მხოლოდ „ე“ ქვეპუნქტით და შესაბამისი ცვლილება უნდა შეეიდეს თბილისას სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 13 აპრილის განაჩენში.

5.9. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა დანიშნული სასჯელის სახე და ზომა და მიაჩნია, რომ იგი არ შეესაბამება მსჯავრდებულის ქმედების ხასიათს. სასჯელის დანიშვნისას საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს ქმედების განხორციელების სახეს და ხერხს, მართლსაწინააღმდეგო შედეგს და მსჯავრდებულის ქმედების შემდგომ ყოფაქცევას. დაზარალებულის მიერ საკასაციო სასამართლოში წარმოდგენილი განცხადების საფუძველზე ირკვევა, რომ მსჯავრდებულმა დაზარალებულს მოუხადა ბოდიში, შეურიგდა მას და დაზარალებულს მის მიმართ არანაირი პრეტენზია არ გააჩნია.

5.10. ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ბ. ს-ეს მსჯავრდებიდან უნდა ამოერიცხოს საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე

მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული მაკვალიფიცირებელი გარემოება და ამ ნაწილში უნდა გამართოდეს. ბ. ს-ე ცნობილ უნდა იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 1 (ერთი) წლითა და 10 (ათი) თვით თავისუფლების აღკვეთა. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე უნდა გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2019 წლის 3 მაისის განაჩენით განსაზღვრული პირობითი მსჯავრი და საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა უნდა შთანთქქას წინა განაჩენით შეფარდებული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, ბ. ს-ეს სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 1 (ერთი) წლითა და 10 (ათი) თვით.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, ამა-33 მუხლის მე-3 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ბ. ს-ის ინტერესების დამცველის, ადვოკატ გ. ბ-ის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 13 აპრილს განაჩენში შევიდეს ცვლილება:
3. ბ. ს-ეს მსჯავრდებიდან ამოერიცხოს საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული მაკვალიფიცირებელი გარემოება და ამ ნაწილში გამართლდეს;
4. ბ. ს-ე ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული და ნაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 1 (ერთი) წლითა და 10 (ათი) თვით თავისუფლების აღკვეთა;
5. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2019 წლის 3 მაისის განაჩენით განსაზღვრული პირობითი მსჯავრი და საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სას-

ჯელმა შთანთქას წინა განაჩენით შეფარდებული სასჯელის მოუხ-დელი ნაწილი და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, ბ. ს-ეს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღ-კვეთა 1 (ერთი) წლითა და 10 (ათი) თვით;

6. მსჯავრდებულ ბ. ს-ეს სასჯელის ვადის ათვლა დაეწყოს და-კავების მომენტიდან – 2020 წლის 4 თებერვლიდან;

7. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 13 აპრილის განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

8. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

3. სატრანსპორტო დანაშაული

ტრანსპორტის მოძრაობის უსაფრთხოების წესის
დარღვევა, რამაც გამოიხვია აღამიანის სიცოცხლის
მოსპობა

განაჩენი საქართველოს სახელით

№554აპ-21

2 დეკემბერი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
მ. ვასაძე (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
მ. გაბინაშვილი

ლია სასამართლო სხდომაზე განიხილა მესტიის რაიონული პრო-
კურორის – რამაც ხურციას საკასაციო საჩივარი ქუთაისის სააპე-
ლაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021
წლის 17 მარტის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილების მიხედვით, ც. ზ-ს
ბრალად ედება: ავტომობილის მოძრაობის უსაფრთხოების წესის
დარღვევა იმის მიერ, ვინც ამ სატრანსპორტო სამუალებას მარ-
თავს, რამაც ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა გამოიწვია, დანაშაუ-
ლი, გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 276-ე მუხლის მე-5
ნაწილით (2019 წლის 30 იანვარს მოქმედი რედაქცია); განსაცდელ-
ში მიტოვება, ესე იგი, დაუხმარებლად იმის მიტოვება, ვინც სი-
ცოცხლისათვის საშიშ მდგრადი მოწყობილობაში იმყოფებოდა და შესაძლებ-
ლობა არ ჰქონდა, მიეღო ზომები თავის დასაცავად, დანაშაული,
გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 128-ე მუხლით.

ც. ზ-ს მიმართ ბრალად წარდგენილი ქმედებები გამოიხატა შემ-
დეგში:

– 2019 წლის 30 იანვარს, დაახლოებით 01:00 საათზე, ... საავტო-
მობილო გზაზე ც. ზ-მ ვერ უზრუნველყო „კამაზის“ მარკის, სახელ-
მწიფო სანომრე ნიშნით „...“, სატვირთო ავტომობილის უსაფრთხო
მართვა და მოახდინა ავტოსაგზაო შემთხვევა: ავტომობილი, რო-
მელიც გაჩერებული ჰყავდა საავტომობილო გზაზე, დაძრა ადგი-
ლიდან და მანევრი დაინყო „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქარ-
თველოს კანონის 32-ე მუხლის პირველი ნაწილის მოთხოვნათა

დარღვევით, კერძოდ: არ განახორციელა ყველა საჭირო მოქმედება მოძრაობის უსაფრთხოებისთვის, რათა საფრთხე არ შეექმნა მის უკან, წინ და გვერდით როგორც თანმხვედრი, ისე საპირისპირო მიმართულებით მოძრავი საგზაო მოძრაობის მონაწილეებისთვის (მათ შორის ქვეითისთვის). მან შეამჩნია, რომ სატვირთო ავტომობილის გვერდით იმყოფებოდა ი. გ., რომელსაც სატვირთო ავტომობილის დაძრამდე ხელი ჰქონდა მოკიდებული კაბინის მძლოლის კარის სახელურზე, მაღალი სიჩქარით დაძრა სატვირთო ავტომობილი, რის შედეგადაც, ი. გ.-მ ვერ შეძლო თავის შეკავება, მოხვედა სატვირთო ავტომობილის ძარის ნაწილი, წაიქცა და წელის არეში ნაჭდევების, უსწოროკიდებიანი ჭრილობების, მენჯის, გავისა და კუდუსუნის ძლების მრავალფრაგმენტოვანი მოტეხილობების, მარცხენა თეძოს საერთო არტერიის დაზიანების სახით მიიღო სიცოცხლისათვის სახიფათო სხეულის მძიმე ხარისხის დაზიანები, რის გამოც განვითარდა გარეგანი და შინაგანი სისხლდენა და ი. გ. საავადმყოფოში მიყვანამდე გარდაიცვალა.

– 2019 წლის 30 იანვარს, ლამის საათებში, ... ც. ზ-მ „კამაზის“ მარკის ავტომობილით, სახელმწიფო სანომრე ნიშნით „...“, რომელსაც იგი მართავდა, გაუფრთხილებლობით ჯანმრთელობის დაზიანების მიაყენა ი. გ.-ს და შემთხვევის ადგილი დატოვა. რამდენიმე ხანში ც. ზ. ავტომობილით დაბრუნდა შემთხვევის ადგილზე, სადაც ნახა, რომ თავისი გაუფრთხილებელი ქმედებით ჯანმრთელობის დაზიანებები ჰქონდა მიღებული გ. -ს. მიუხედავად იმისა, რომ ც. ზ-ს წარმოეშვა დაზარალებულზე ზრუნვის ვალდებულება, ამასთან, შეეძლო დახმარებოდა მას და ავტომობილით საავადმყოფოში გადაეყვანა, განსაცდებული მიატოვა იგი და შემთხვევის ადგილიდან მიიმაღლა, ხოლო დაზარალებული ი. გ. მიღებული დაზიანებების შედეგად გარდაიცვალა.

2. ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 2019 წლის 28 ოქტომბრის განაჩენით ც. ზ. – დაბადებული .. წელს, – ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 276-ე მუხლის მე-5 ნაწილითა და სსკ-ის 128-ე მუხლით წარდგენილ ბრალდებებში.

გაუქმდა ც. ზ-სთვის შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიება – პატიმრობა და იგი დაუყოვნებლივ გათავისუფლდა სასამართლო სხდომის დარბაზიდან.

გამართლებულ ც. ზ-ს განემარტა, რომ უფლება აქვს, მოითხოვოს მიყენებული ზიანის ანაზღაურება.

საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლის შემდეგ ნივთმტკიცებები: ავტომობილი, შალითები, რეზინის დასაფენი, ტანსაცმელი უნდა დაუბრუნდეთ მესაკუთრეებს; ბოთ-

ლები, სისხლის, თმის, ფრჩხილის, საღებავის, ნერწყვის ნიმუშები, ქსოვილის ნაწილაკი, ანაზენდები უნდა განადგურდეს.

3. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მესტიის რაიონულმა პროკურორმა რამაზ ხურცამ. პროკურორმა სააპელაციო საჩივრით მოითხოვა გასაჩივრებული გამამართლებელი განაჩენის გაუქმება და ც.ზ-ს მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენა.

4. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 17 მარტის განაჩენით ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 2019 წლის 28 ოქტომბრის განაჩენით დარჩა უცვლელად.

5. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 17 მარტის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა მესტიის რაიონულმა პროკურორმა რამაზ ხურცამ. პროკურორი საკასაციო საჩივრით მოითხოვს გასაჩივრებული გამამართლებელი განაჩენის გაუქმებასა და ც.ზ-ს დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 276-ე მუხლის მე-5 ნაწილითა და სსკ-ის 128-ე მუხლით წარდგენილ ბრალდებები, შემდეგი ძირითადი საფუძვლებით: განაჩენი არის უკანონო და დაუსაბუთებელი, რადგან ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებების ერთობლიობით გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დასტურდება ც.ზ-ს ბრალეულობა წარდგენილ ბრალდებები; ყოველგვარ საფუძვლელსაა მოკლებული სააპელაციო პალატის შეფასება, რომ შემთხვევის თვითმხილველი მოწმეების, ძმების – მ. და დ. მ-ს ჩვენებები მიკერძოებულია და ერთმანეთს ეწინააღმდეგება; ასევე არასწორია სასამართლოს მოტივაცია საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმის საეჭვოდ მიჩნევისა და არგაზიარების შესახებ, ვინაიდან იგი ჩატარდა და სასამართლოში გამოკლეულ იქნა საპროცესო ნორმების სრული დაცვით; სააპელაციო სასამართლომ ყველანაირი კრიტიკისა და შეფასების გარეშე გაიზიარა ც. ზ-ს ჩვენება და დაცვის მხარის ინიციატივით ჩატარებული ექსპერტიზის დასკვნებით დადგენილი გარემოებები.

6. საკასაციო სასამართლოს სხდომაზე პროკურორმა რამაზ ხურციამ მხარი დაუჭირა საკასაციო საჩივარს და მოითხოვა მისი დაკმაყოფილება, ხოლო დაცვის მხარემ – გასაჩივრებული განაჩენის უცვლელად დატოვება.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა სისხლის სამართლის საქმის მასალები გამართლებულ ც. ზ-ს მიმართ, შეამოწმა ბრალდების მხარის მიერ შემოტანილ საკასაციო საჩივარში წარმოდგენილი

მოთხოვნის საფუძვლიანობა და მიიჩნია, რომ აღნიშნული საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საქმეში წარმოდგენილი, ერთმანეთთან შეთანხმებული, აშკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებების ერთობლიობით, გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დასტურდება, რომ ც.ზ-მ ჩაიდინა საქართველოს სსკ-ის 276-ე მუხლის მე-5 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაული, კერძოდ:

3. მოწმე მ. მ-ს ჩვენებით დგინდება, რომ თვითონ, დ. მ. და ი. გ. წავიდნენ ბრალდებულის მანქანის დასატვირთად ზ-დან. იქ ალკოჰოლი მიიღეს ბრალდებულმა და სხვებმა. კიდევ 2 პირი იყო. ლუდი და არაყი დალიეს. დაასრულეს ავტომანქანის დატვირთვა და 22 საათზე წამოვიდნენ. მივიდნენ ხ-მდე. იქ მივიდა რ. ჩ. და შესთავაზა მასთან სახლში წაყვანა, რაზეც დათანხმდნენ. ბრალდებულმა თქვა, რომ მანქანის წყალი გაიყინებოდა და ვერ დარჩებოდა. ამიტომ წაყვნენ ბრალდებულს ზ-სკენ. ბრალდებულმა ვახშმობა შესთავაზა. სოფელ ბ-ში რესტორანში მივიდნენ. ბრალდებულმა შეუკვეთა კუბდარი, ლუდი და 1 ლიტრი არაყი. იქ რ. ჩ. მივიდა და გადაიხადა ფული. ი. გ. და ბრალდებული სვამდნენ. თვითონ ლუდი დალია. დ. მ-მ – 3-4 ჭიქა არაყი, რ. ჩ-მ – ლუდი. ნახევარი ლიტრი არაყი და 2 ლიტრი ლუდი დალიეს ი. გ-მ და ბრალდებულმა. 23:30 საათზე მივიდნენ რესტორანში და 01:00 სთ-ის მერე წამოვიდნენ რესტორნიდან. ბრალდებულმა დაიწყო საუბარი კ. ძ-ზე – ი. გ-ს ბიძაზე, მან დედაჩემი ატირაო ახალ წელს. ი-მ უთხრა, რომ ის მისი ბიძაა. ბრალდებულმა გააჩერა მანქანა, ი. გ-ს უთხრა, ჩამოდიო. ი-მ ჰყითხა, რატომ არისო ბიძაჩემი არასწორი კაცი. ბრალდებულმა შეუბრუნა: რა გაინტერესებსო? ბრალდებულმა ჩაავლო ხელი. ი. გ. ეუბნებოდა, გამიშვიო ხელი. ძმასთან ერთად მივიდა მათთან, უთხრეს, გაუშვი ხელი და ხვალ გავაგრძელოთო საუბარი. ბრალდებულმა გაუშვა ხელი და ნავიდა. კარს რომ აღებდა, ი. გ. ეუბნებოდა, გაჩერდი, რატომ მტოვებო. ი. გ-ს კარის გალება უნდოდა, ხელი მოკიდა სახელურს. ამ დროს ბრალდებულმა დაძრა მანქანა. ი-მ წონასწორობა ვერ შეიკავა, მოხვდა ძარის დეტალი და დაბლა დაეცა. ი. გ. ვერაფერს ამბობდა, თქვა, ლერთი გფარავდეთო. 5 წუთში ბრალდებული დაბრუნდა. ი. შუა გზაზე იწვა და გადააწვინეს, რომ არ გადაევლო მანქანას. უკან დაბრუნებისას ბრალდებულმა იკითხა, რა ხდება? დაგვეხმარე, კაცი კვდებაო, უპასუხეს მას. ბრალდებული ჩქარა წავიდა მ-საკენ. დ. მ-მ დარეკა 10 წუთში 112-ზე. 3-მა მანქანამ გამოიარა, მაგრამ არ წაიყვანეს დაჭრილი იმ მიზეზით, რომ ტურისტები მიჰყავდათ და ადგილი არ ჰქონდათ. შემდეგ მოვიდა სასწრაფო დახმარება. სასწრაფო დახმარების მანქანაში ცუ-

დად გახდა ი. გ. დ. მ. ხელოვნურ სუნთქვას უკეთებდა მას. ი. გ-ს უყვარდა სუფრები, დალევა, წყნარი იყო, უკონფლიქტო. ბრალდებულმა დალია ნახევარ ლიტრამდე არაყი და 3-4 კათხა ლუდი. ი. გ-ს შეურაცხყოფა არ მიუყენებია, აგრესიული არ იყო, ბრალდებულმა თვითონ გააჩერა მანქანა შუა გზაზე, ი-ს არ უთხოვია გაჩერება. თვითონ მანქანის გვერდით 2-3 მეტრში იდგა კაბინისკენ. მანქანა დაქოქილი იყო, ფარები - ანთებული. იქ 10 წუთს გაგრძელდა საუბარი. იქ ერთმანეთისთვის შეურაცხყოფა არ მიუყენებიათ. ამის შემდეგ ბრალდებულმა მანქანაში კარი მიხურა. ი. გ-მ კარი ვერ გააღო, ცდილობდა კიბეზე ცალი ფეხით ასვლას, ხელი დაარტყა სარკეს. ბრალდებულმა ხელის მუხრუჭი დასხია და ბიძგით დაძრა მანქანა, რის გამოც ი. გ-მ თავი ვერ შეიკავა, ხელი გაუშვა, დატრიალდა და ზურგის არეში, მარცხენა მხარეს მოხვდა ავტომანქანის ძარა, რის შედეგადაც დავარდა ბეტონზე. ინვა პირალმა, ზურგის არეში მარცხნივ ჰქონდა ჭრილობა, საიდანაც სისხლი სდიოდა. ბრალდებული როცა დაბრუნდა, ნახა ი. გ. რა მდგომარეობაში იყო. ციონდა, ნისლი და თოვლი არ ყოფილა. დ. მ-მ მაისური დაადო ჭრილობაზე. 1-1,5 საათში მიგიდა სასწრაფო დაბმარების ბრიგადა. მანამდე დ. მ-მ ბრალდებულის თხოვნით გაასწორა გვერდითი ხედვის სარკები. მათ არ გაუხდიათ მაისური დაჭრილი ი. გ-სთვის. შემთხვევის ადგილზე ქვა არ უნახავს, ბეტონი იყო. გზის იქით ხევი იყო. დ. მ-მ დაურეკა დილის 5-6 საათისთვის მამას, როცა ჯვარში იყვნენ. იმიტომ თქვა, რომ ქვაზე დაეცა ი. გ., რომ შეეშინდათ. დ. მ-მ შეატყობინა ფრიდონ ხარჩილავას ი. გ-ს გარდაცვალება. ადგილზე განვითარებული მოვლენების სხვა ვერსია არავისთვის უთქვამს. ადვოკატსაც იგივე მოყვავა, რაც ახლა თქვა. ოქმის წერა რომ დაიწყო ადვოკატმა, მამამ უთხრა, არ მოგიწერებონ ხელს და დახიერ. ი-ს გონი არ დაუკარგავს. მან სასწრაფო დაბმარების მანქანაში დაკარგა გონი. ვერ საუბრობდა, მტკივაო ამბობდა, სახლში მინდაო წასვლა. ბრალდებულის დაბრუნების მერე ჩაუარეს სხვა მანქანებმა. ბოლოს „ოპელის“ მარკის მანქანაში 2 თუ 3 კაცი იყო, შეიძლება მეტიც. თავიდან შეეშინდა და არ იცოდა, რა ეთქვათ პოლიციის-თვის. სასწრაფომდე „კამაზით“ მივიღოდნენ უფრო ადრე. დაზარალდებულის უფლებამონაცვლესთან კონფლიქტი არ აქვთ. ბრალდებულის შემთხვევის ადგილზე დაბრუნების დროს მანქანაში შევიდა ბრალდებულის საცემად, მაგრამ არ უცემია.

4. მონმე დ. მ-ს ჩვენებით დადგენილია, რომ ბრალდებულსა და მ. მ-სთან ერთად წავიდა ბრალდებულის „კამაზის“ დასატვირთად. სამუშაოს ადგილზე ბიჭები სვამდნენ. თვითონაც დალია 1 კათხა ლუდი. ბრალდებულმა და ი. გ-მაც დალიეს არაყი და ლუდი. მ-ს-ს არ დაულევია. მუშაობისას ი. გ. არაყის სვამდა, ამბობდა, რომ ციო-

და. უკანა გზაზე მათ შეხვდა რ. ჩ., უთხრა მათ, რომ 22 საათის მერე მანქანას ვერ გაატარებდა და შესთავაზა მასთან დარჩენა. ბრალ-დებულმა თქვა, რადიატორი გაიყინება და ვერ დავრჩებიო. ამიტომ განაგრძეს გზა. ბრალდებულმა გააჩერა სოფელ ბის რესტორანში, სადაც ივახშეს. გარევეული დროის შემდეგ რესტორნის მეპატრონებმ სთხოვა მათ წასვლა. როცა რესტორნიდან გამოვიდნენ, 2 საათი იქნებოდა დაწყებული. 700 მეტრი რომ გაიარეს მანქანით, ბრალდებულმა დაიწყო საუბარი, კ. ქ. რა არისო შენი. ი. გ-მ უთხრა, ბიძაა. ბრალდებულმა უთხრა, არასწორად მოიქცაო. ბრალდებულმა თქვა, ქვევით ჩავიდეთო. ბრალდებული ჩავიდა, ი. გ-ც ჩავიდა, ოვითონაც ჩაჰყენენ. მანქანა შუა გზაზე დატოვა დაქოქილი. ბრალდებულმა საყელოზე ხელი მოკიდა. ი. გ-მ უთხრა, გამიშვი, ნუ ვჩხუბობთო. ბრალდებულმა თქვა, ამ სალამოს ვერ გავარკვევთ, ხვალ ან ზეგ გავარკვიოთო და წავიდა. ი. გ-მ ჰკითხა, აქ გვტოვებო? ბრალდებული დავჯდა საჭესთან. ი. გ-მ მარცხენა ხელი მოკიდა სახელურს. ბრალდებულმა ჩააგდო სიჩქარეში. ი. გ-მ მარცხენა ფეხი დადო საფეხურზე, ხოლო მეორე ჰარმი ჰქონდა. ბრალ-დებულმა დაძრა მანქანა და მაგარ ბიძგზე ი. გ. ძარას დაეჯახა ზურგით, ხელი გაეშვა, დაეცა, სისხლი სდიოდა. ბრალდებული წავიდა მანქანით. 5 წუთში ბრალდებული მობრუნდა. ი. გ. გადააწვინეს გვერდით. ბრალდებულმა იკითხა, რა ხდება. რა ხდება კი არა, სისხლისგან იცლება და დაგვეხმარეო, უთხრა ბრალდებულს. ბრალ-დებულმა გაზს დააჭირა და წავიდა მ-სკენ. მ. მ-მ მანქანას უკიდან შემოუარა და ბრალდებულის გაჩერება სცადა, რომ მათ დახმარებოდა, მაგრამ ბრალდებულმა გაზს რომ დააჭირა, მ. მ. გადმოხტა. 01:46, 01:47 და 02:09 სო-ზე დარეკა სასწრაფოში. 02:14-ზე დაურეკა სასწრაფომ და აცნობა, რომ მოვიდნენ. ტკივილგამაყუჩებელი გაუკეთეს დაჭრილს და 15-20 წუთში წაიყვანეს. გზაში ღებინება დაეწყო. ექიმებმა თქვეს, არაფერი ეშველებაო და გარდაიცვალა. პირველად იმიტომ თქვა ქვაზე დაეცაო, რომ შეეშინდა, რადგან პირველად იყო ასეთ სიტუაციაში. სასწრაფოს 5 წუთში დაურეკა. მანქანით მივიდა ვილაცა, ვერ ჩავსვამო დაჭრილს, ტურისტები მიზივლებენო. მერე კარტოფილით დატვირთულმა მანქანამაც არ წაიყვანა. მერე მესამე მანქანამ თქვა, სასწრაფო მოდისო. ამის მერე მალე მოვიდა სასწრაფო. „კამაზის“ სახელურს მარჯვენა ხელით ვერ გააღებ, ხელის მისაჭერი ისე აქვს. ამიტომ მარცხენა ხელი მოკიდა. ი. გ. მაღალი, ჯანიანი იყო. როცა თქვა ბრალდებულმა კაკო არასწორად მოიქცაო, მაშინ არ იცოდა, რომ ი. გ-ს ბიძა იყო. ი. გ-ს ეცვა მწვანე კაბიუშონიანი ქურთული. კარტოფილის მძღოლმა ნაცრისფერი ქურთული მისცა, რაც გადააფარეს ი. გ-ს. მანქანის გვერდით მარტონი იყვნენ 2 მეტრში. როცა ი. გ-მ ხელი მოკიდა სახე-

ლურს, მანქანა გაჩერებული იყო. ი. გ-ს დაცემა არ უნახავს. რომ მიკიდნენ მასთან, პირალმა იწვა. იქ გუდრონი და ზემოდან დატკეპნილი ხრეში იყო. ადგილზე დიდი ქვა არ ყოფილა. გვერდითა სარკე მარჯვენა მხარეს თვითონ გაასწორა, როცა გამისწორეო სთხოვა ბრალდებულმა. კარგი ამინდი იყო, აქა-იქ იდო თოვლი და ძალიან ყინვდა. 2 კაცი მივიდა ი. კ-ს სახლში და მათაც იგივე მოუყვა. ი. გ. არ ეკამათებოდა ბრალდებულს, ბრალდებული ეკამათებოდა მას. გადაუარა თუ არა მანქანამ ი. გ-ს, არ იცის. ამას ვერ ნახავდა, რადგან იქ შუქი არ იყო. საგამოძიებო ექსპერიმენტის დროს თვითონ მოკიდა მარცხენა ხელი სახელურს და მარცხენა ფეხი დადგა და შეუძლია თქვას, რომ ჩვეულებრივ შეიძლება ამის გაკეთება. მ. მ-მ თქვა, დახმარებას ვთხოვთ ბრალდებულს, როცა ის ხელმეორედ დაბრუნდა ავტომანქანით. თვითონ დანასაც დაარტყამდა ბრალდებულს, რადგან მეგობარი მოუკლა, მაგრამ არ უნდოდათ მისი ცემა. ქვაზე დაცემის შესახებ ინფორმაციის გავრცელებისას შიში იმისი ჰქონდა, რომ რამე არ დამართნოდა და რამეში არ ჩათვლოდა, სახელი რომ არ გასტეხოდა ხალხში, უწმანური სიტყვა რომ არ დაეძახათ მისთვის. თუ პირქვე დაეცემოდა დაჭრილი, ვერ გადმოტრიალდებოდა, რადგან ყველაფერი ტკიოდა, ფეხზე ვერ დგებოდა. დაზიანებები სად მიიღო დაჭრილმა, არ იცის, რადგან კონფლიქტი მანამდე არ ყოფილა. ინციდენტამდე ი. გ-ს დაზიანება არ ჰქონინა. ბოლოს, როცა დაბრუნდა ბრალდებული, მიყვებოდა ნელა მის მანქანას და ეუბნებოდა ჩამოსულიყო და დახმარებოდა. ინციდენტის დროს ი. გ. უკაკუნებდა ავტომანქანის თუნუქზე ბრალდებულს. ავტომანქანის კარის ფანჯარა ცოტა ჩამოწეული იყო.

5. მონმე მ. მ-ს ჩვენების მიხედვით, შვილებისგან – დ-სა ა და მსგან იცის, რომ ი. გ-სა და ბრალდებულთან ერთად წავიდნენ, იმუშავეს, დალიეს. პატრონს შეუთავაზებია დარჩენა. ბრალდებულს უთქვამს, მე ვერ გაჩერებდიო, წამოსულან, რესტორანში კიდევ დაულევიათ. მერე შელაპარაკება ყოფილა ი. გ-ს და ბრალდებულს შორის, მის შვილებს გაუშველებიათ, ბრალდებული მანქანაში ჩამჯდარა. ი. გ. მისულა მანქანასთან, კარის სახელურზე მოუკიდა ხელი და მოუნდომებია ბრალდებულის გაჩერება, ბრალდებულს დაუძრავს მანქანა, ი. გ. დავარდნილა, მძღოლი წასულა, მერე მოტრიალებულა. მძღოლს დაუძახია, რა ხდება? შვილებს უთქვამთ, კაცი კვდება, დახმარება გვინდაო. ბრალდებულს რომ გაუგია, წასულა, არ გაუჩერებია მანქანა.

6. მონმე ს. გ-ს ჩვენებით ირკვევა, რომ ძმები მ-სგან იცის, რომ ი. გ. და ძმები მ. წასულან შეშაზე, უკან დაბრუნებისას მიულიათ ალკოჰოლი, მასალის მეპატრონეს დაუპატიუებია და დამატებით ლუდი მიუტანია. შეკამათება მოსვლიათ ბრალდებულს და ი. გ-ს,

ჩამოსულან მანქანიდან, მერე ბრალდებული ასულა მანქანაში, ი. გ-ს ხელი მოუკიდია სახელურისთვის, მანქანა დაძრულა, დეტალი მოხვედრია ი. გ-ს, მ-ებს გადაუდებელი დახმარება გაუწევიათ. სასწრაფო დახმარების მანქანაში გარდაცვლილა ი. გ. მ-ებმა უთხრეს, რომ ჯერ ხელი მოკიდა ი. გ-მ კარს და მერე დაიძრა მანქანა. ი. გ. იყო მეტრი და ოთხმოც სანტიმეტრზე მეტი სიმაღლის, კონფლიქტური არ იყო.

7. მოწმე მ. ჭ-ს ჩვენებით დასტურდება, რომ რ. ჩ-მ შეუკვეთა სუფრა, არაყი და ლუდი დალიეს. სატვირთო მანქანაც მივიდა. რ. და თანმხლები პარები წავიდნენ, 6 ადამიანი იყო. სოფელ ბ-შია მისი რესტორანი. 23 საათის მერე შევიდნენ მასთან რ. ჩ. და 1 სვანი. სხვები ნახევარ საათში შეუერთდნენ, რომლებიც მეგრელები იყვნენ. 1 საათის მერე წავიდნენ სტუმრები, ვიკეტებიო, უთხრა და ისინი წავიდნენ ზ-სკენ. კამათი იქ არ ყოფილა.

8. მოწმე ლ. მ-ს ჩვენების თანახმად, რეზინის კვალი ძნელად გადადის, რადგან ელასტიკურია. რეზინთან კონტაქტის შედეგად მინალესის დარჩენა პრაქტიკაში არ ჰქონია. შეიძლება რეზინის თავისუფალი ნაწილაკი აღმოჩნდეს ტანსაცმლის რელიეფურ ნაწილში. რეზინის ნაწილაკი მაშინ დარჩებოდა ტანსაცმელზე, თუ იმდენად ძლიერი კონტაქტი იქნებოდა, რომ რეზინის ნაწილი მოძრებოდა, დაზიანდებოდა რეზინი და ა.შ.

9. მოწმე მ. ტ-ს ჩვენების მიხედვით, 29 იანვარს, 01:52 საათზე, შევიდა გამოძახება, ხ-ში ი. გ. არისო უგონოდ. გზაზე დაურეკეს, გონიერა. 02:20 საათზე მივიდნენ. გზაზე იწვა პაციენტი უგონოდ, ლულლუდებდა, პულსი არ იყო პერიფერიულზე. ზურგის უკან, მენჯის ძეგლთან, იყო ჭრილობა. გაუნიეს დახმარება, წაიყვანეს. 2 კილომეტრში გახდა ცუდად, ვერ უშველეს და გარდაიცვალა. სისხლის გუბე იყო ადგილზე. ბლაგვი საგნით მიყენებული ნახეთქი ჭრილობა იყო. უთხრეს, პაციენტი ნასვამი იყო, ქვაზე დაეცა და ასე მიიღო ჭრილობა. ასეთი ჭრილობა ქვაზე დაცემით არ მიიღება და გაუკვირდა. დუნდულოზე დაბეჭილობა ჰქონდა გარდაცვლილს. ადგილზე რამდენიმე პირი იყო, რომელთაგან 2 წამოჰყვა მათ, სხვები – დარჩენენ.

10. მოწმე მ. კ-ს ჩვენებით ირკვევა, რომ 23 კმ. იარეს გამოძახების მერე. პაციენტი ლულლუდებდა, სისხლის გუბეში პირალმა იწვა. 2 ბიჭი და 3-4 კაცი იყვნენ შემთხვევის ადგილზე. პაციენტის წამოყვანიდან 1 კილომეტრის გავლის მერე ის ცუდად გახდა. პაციენტს მარცხენა მენჯის ზემოთ ჰქონდა ჭრილობა, ჭრილობის ქვემოთ – მცირე დაუეუფილობა. უთხრეს, წვეტიან ქვაზე დაეცა. ხ-ს გზაზე ნისლი იყო. რომ მივიდნენ შემთხვევის ადგილზე, იქვე იდგა მანქანა.

11. მოწმე ო. კ-ს ჩვენებით დადგენილია, რომ როგორც ხალხის-გან გაიგო, კონფლიქტი მოხდა, ი. გ-მ დაქოქილი, გაჩერებული მანქანის კარს ხელი მოჰკიდა და ჩამოვარდა.

12. მოწმე კ. უ-ს ჩვენებით დასტურდება, რომ 00:52 საათზე გავიდა გამოძახებაზე სოფელ ბ-ში. გზის პირას იყო სისხლი, იწვა დაჭრილი პირი. ქვაზე დაცემით მიიღოთ ჭრილობა, ამბობდნენ იქვე მყოფი ბიჭები. ჩასვეს დაჭრილი მანქანაში, თუმცა ის 3-4 კმ-ში დაიღუპა. ადგილზე იყო კიდევ 2 პირი. მანქანა იდგა იქვე. ხ-სთან ნისლი იყო.

13. მოწმე დ. გ-ს ჩვენებით დასტურდება, რომ კარის სახელურ-სა და უკანა ძარას შორის დაშორება არის 80 სმ. გარდაცვლილი არის 1,79სმ. სიმაღლის. შუშა არის 1,77სმ. სიმაღლეზე მიწიდან. გვერდითა ხედვის სარკე – 1,85სმ. სიმაღლეზე. უკანა ძარა გამოწეულია 5 სმ-ით ბორბლის ფრთისგან. ავტომანქანის ძარას აქვს მკვრივი წვეტიანი რეზინი, რომელიც თავზე იყო მოწმენდილი. ამ ნაწილს დაეჯახებოდა ალბათ გარდაცვლილი. საფეხურიდან ჩამოვარდნის მერე წაბარბაცებისას მოხვდებოდა ეს დეტალი, რომელიც დაბლა. გარდაცვლილი შევარდებოდა წინა და უკანა ძარას შორის და მაშინ მოხვდებოდა ის.

14. მოწმე ლ. კ-ს ჩვენების მიხედვით, შემთხვევის ადგილი და-ათვალიერა, სადაც ღერძულა ხაზთან 30-50 სმ-ში იყო სისხლის ლა-ქები. ლაქები იყო ასევე გვერდულზე. ირგვლივ ქვა არ ყოფილა. მშრალი ამინდი იყო, ციოდა, თოვლი არ ყოფილა. ექსპერიმენტის დროს შესაძლებელი იყო, დაენახათ ძმებს ის ადგილი, სადაც ინცი-დენტი მოხდა.

15. მოწმე რ. ფ-ს ჩვენებით ირკვევა, რომ რესტორნის პატრონმა უთხრა, ჩვენგან 500 მეტრში მომხდარა შემთხვევა და რომ მოერბინა გინმექს, დავეხმარებოდითო. შემთხვევის ადგილზე 7-8 მეტრის სილრმის პატარა ხრამია. მოშორებით 20-30 მეტრი ხრამის სილ-რმე. ხრამიდან ამოსასვლელი გზაც არის. ავტომანქანის გვერდით, 1 მეტრის მოშორებით, იდგა ადვოკატი და „მერსედესის“ მარკის მანქანიდან არ ჩანდა ის. შემთხვევის ადგილზე ამოშვერილი 20-30 სანტიმეტრი რკინის ხრახნილებია. ისინი ხრამისკენაც არის გაშვერილი. თუ მოინდომებს, ერთი კაციც ამოიყვანს იქ ხრამიდან კაცს. ხრამში ადვოკატი ჩავიდა 3-4 მეტზე, მაგრამ მეტზეც შეიძლებოდა ჩასვლა.

16. ი. გ-ს სამედიცინო ექსპერტიზის 2019 წლის 1 აპრილის დასკვნით დადგენილია შემდეგი: ი. გ-ს სიკვდილის მიზეზია ზოგადი მწვავე სისხლნაკლებობა, ბლაგვი ტრავმით დაზიანებული მარცხენა თეძოს საერთო არტერიიდან განვითარებული გარეგანი და შინაგანი სისხლდენის შედეგად; ი. გ-ს ბიოლოგიური სიკდვილის ფაქ-

ტი კონსტატირებულ იქნა 2019 წლის 30 იანვარს, 03:15 საათზე, გვამის გამოკვლევისას ნანახი სიკვდილის შემდგომი ნაადრევი გვამური მოვლენების მხედველობაში მიღებით: სიკვდილის დადგომის ხანდაზმულობა არ ენინააღმდეგება მითითებულ დროს; ო. გ-ს გვამზე აღინიშნებოდა სიცოცხლის დროინდელი დაზიანებები: ვრცელი ნაჭდევი წელის მიღამოში მარცხნივ შუა მესამედში, მიმდებარედ უსწოროკიდებიანი ჭრილობით; ვრცელი ნაჭდევი წელის მიღამოში მარჯვნივ; უსწოროკიდებიანი ჭრილობები სათესლე პარკის წინა ზედაპირზე ცენტრალურად და სათესლე პარკის მარცხნა გვერდითა ზედაპირზე; მენჯის, გავისა და კუდუსუნის ძვლების მრავალფრაგმენტოვანი მოტეხილობა, მიმდებარედ რბილ ქსოვილებში მუქი მონითალო ფერის სისხლჩაქცევებითა და პერიდონეუმის ფურცლების მთლიანობის დარღვევით, მარცხენა თეძოს საერთო არტერიის დაზიანებით, 250 მლ-მდე მოცულობით სისხლითა და სისხლის კოლტებით მუცლის ღრუში; მუქი მონითალო ფერის სისხლჩაქცევები წვრილი ნაწლავის ჯორჯლის ცხიმოვან ქსოვილში განვითარებულია რამე მკვრივ-ბლაგვის საგნის ზემოქმედების შედეგად, ერთობლივად მიეკუთვნება სხეულის დაზიანებათა სიცოცხლისათვის სახიფათო მძიმე ხარისხს და მიზეზობრივ კავშირში იმყოფება დამდგარ შედეგთან – სიკვდილთან. სასამართლო სხდომაზე მოწმის სახით დაკითხულმა ექსპერტმა შ. თ-მ დაადასტურა მის მიერ გაცემული დასკვნის სისწორე და დამატებით განმარტა, რომ თეძოს საერთო არტერია მსხვილი კალიბრის არტერიაა. მისმა დაზიანებამ რამდენიმე წამიდან 1 საათამდე პერიოდში შეიძლება გამოიწვიოს სიკვდილი, მაგრამ კონკრეტულად იმის მტკიცება, თუ რამდენ ხანში დადგება გარდაცვალების დრო, შეუძლებელია. გარდაცვალება შეიძლება დადგეს მომენტალურად, ასევე რამდენიმე წუთშიც. ო. გ-ს სხეულზე არსებული ყველა დაზიანება მიყენებულია მკვრივი ბლაგვი საგნით. შეშუპება დაზიანება არაა, იგი პროცესია სიკვდილის დროს. სისხლძარღვიდან განვითარდა გარეგანი და შინაგანი სისხლდენა. ბორბლით გადავლისას სხეული გახოხდება, გასკდება კანი იქ, სადაც თხელია. 27 ტონიანი აფტომანქანა თუ გადაუვლიდა სხეულს, უნდა დაზიანებულიყო თირკმელი, ღვიძლი და ელენთა. შინაგანად დაზიანდა კუდუსუნი და მენჯი, სადაც თირკმელი და ღვიძლი არ მდებარეობს, ვინაიდან ეს ორგანოები ცოტა ზევითაა. მენჯის ძვლები ორივე მხარეს იყო დაზიანებული. არტერიის სრული გაკვეთა არ იყო. უკანა წელის ცხიმოვანი ნაწილის სისქეა 3,6 სმ-ის ფარგლებში, ძვლის – 2-4 სმ. ამის შემდეგ არის პერიტორიუმის უკანა მხარე, შემდეგ – მისი წინა მხარე. კუჭი ზევით მდებარეობს. სისხლძარღვი მდებარეობს ცხიმოვანი ქსოვილის, კუნთისა და პერიტორიუმის შემდეგ ძვლამდე, კუნ-

თი არის 1-2 სმ სისქის.

17. ტრასოლოგიური და ავტოტრასოლოგიური ექსპერტიზის 2019 წლის 14 ივნისის დასკვნის თანახმად, დგინდება შემდეგი: ი. გ-ს ჯემპრზე, გრძელსახელოებიან მაისურზე, შარვალზე, ტრუსზე აღნიშნება მყარხორკლიან ზედაპირთან კონტაქტირებისათვის დამახასიათებელი დაზიანებები და გრძელსახელოებიან მაისურზე ასევე აღნიშნება დაზიანება, რომლის განვითარების შესაძლებლობა არ გამოირიცხება პირველადი სამედიცინო დახმარების განვევის დროს; „კაპიუშონიან“ ქურთუკს აღნიშნება, როგორც მექანიკური ზემოქმედების შედეგად, რღვევით და ხევით განვითარებული, ასევე მყარხორკლიან ზედაპირთან კონტაქტირებისათვის დამახასიათებელი დაზიანებები. მონაცრისფრო ქურთუკს აღნიშნება როგორც მექანიკური ზემოქმედების შედეგად, ხევით განვითარებული დაზიანება, ასევე აღნიშნება მჩხვლეტავ-მჭრელი საგნის ზემოქმედების შედეგად, ჭრით გამოწვეული დაზიანება, რომლის სიახლოვეს სარჩულზე იკვეთება მყარხორკლიან ზედაპირთან კონტაქტირებისათვის დამახასიათებელი დაზიანებები.

18. სასამართლო სხდომაზე მოწმის სახით დაკითხულმა ექსპერტებმა – ზ. თ-მ და ნ. ო-მ დაადასტურეს მათ მიერ გაცემული დასკვნის სისწორე, ხოლო ნ. ო-მ დამატებით განმარტა შემდეგი: ქურთუკს აღნიშნება ხევის ნიშნების მქონე სხვადასხვა ზომის და ფორმის დაზიანებები, ალაგ-ალაგ ქაოსური განლაგებით დაძნილებებიანი მცირე ზომის დაზიანებები, რომელთა ფონზე ქურთუკს მარჯვენა კალთაზე, ქვედა მიდამოში აღნიშნება მექანიკური ზემოქმედების შედეგად ხევით განვითარებული კუთხოვანი ფორმის დაზიანება – ზომით: 20X14 სმ; დაზიანების მორფოლოგიური სტრუქტურის გათვალისწინებით, განვითარებულია ამოხეული კუთხის ნერტილიდან პერპენდიკულარულად მის საწინააღმდეგო მხარეს მიმართული ძალის მოქმედების შედეგად ხსენებულ წერტილზე სავარაუდოდ წვეროს მქონე, რაიმე მყარი საგნის ლოკალური დინამიკური კონტაქტის შედეგად. ქურთუკს წინა, მარჯვენა მხარეს ბადისებური ქსოვილის ჩადგმის სიახლოვეს საყელოს მინაკერიდან ქვევით, 18,5 სმ-ზე აღნიშნება გამჭოლი დაზიანება სიგრძით – 1,5 სმ, რომლის მიკროსკოპული დათვალიერება-გამოკვლევისას დგინდება, რომ პირა-პირებზე დაზიანებული ძაფების ბოჭკოების ბოლოების ხასიათიდან გამომდინარე, აღნიშნული დაზიანება განვითარებულია ჭრით, მჩხვლეტავ-მჭრელი საგნის ზემოქმედების შედეგად. აღნიშნებული გამჭოლი დაზიანების სიახლოვეს, სარჩულის მხრიდან შეინიშნება მეორე, მცირე ზომის ჭრის და ხევის ნიშნების მქონე 0,6 სმ სიგრძის დაზიანება და ასევე მიღესვის მსგავსი ხასიათის მქონე ზოლოვანი კვლები და ამასთან,

აღნიშნული მონაკვეთის სიახლოვეს, სარჩულის მხრიდან, კერძოდ, მხრის გადანაკერიდან უკან, 5,5 სმ-ის დაშორებით და სახელოს მინაკერიდან ზომით 6 სმ-ის დაშორებით, დაახლოებით $3X2,5$ სმ ონ-კალიზებულ ფართზე იკვეთება მცირე ზომის დაზიანებები, გარეთ ამოძენძილი დაზიანებული ძაფების ბოჭკოვების ბოლოების შეთხე-ლებითა და ხევის ნიშნებით, რაც არსებული მორფოლოგით განვი-თარებული უნდა იყოს რაიმე მყარ, ხორკლიან ზედაპირთან დინა-მიური კონტაქტის შედეგად. ამასთან აღნიშნულ კვალთა ერთობ-ლივად განხილვით არ არის გამორიცხული სარჩულის მხრიდან და-ზიანებათა ერთდროული განვითარების შესაძლებლობა. ხსენებუ-ლი მიდამოთი ქსოვილის მყარხორკლიან ზედაპირთან კონტაქტი-რებისას, ზედაპირს ექნებოდა რამე მჩხვლეტავ-მჭრელი თვისე-ბის მქონე ფრაგმენტული გამოშვერილობა. ქურთუკის მარცხენა გვერდითა ვერტიკალურ ნაკერზე ზედა მიდამოში აღინიშნება მე-ქანიური ზემოქმედებით განვითარებული $10,5$ სმ სიგრძის დაზი-ანება, რომელიც მოიცავს 4 სმ სიგრძის ხევით და $6,5$ სმ სიგრძის რღვევით განვითარებულ მონაკვეთებს და ამასთან, შეინიშნება დაუზიანებელი ძაფების ხიდაკების არსებობა, რომლებიც ხასიათ-დება დაჭიმვის ნიშნებით და კვალთა ერთობლივად განხილვით, არ-სებული მორფოლოგია დამახასიათებელია ქსოვილის დაჭიმვის შე-დეგად განვითარებისათვის. ანალოგიური წარმოშობის მექანიზმის მქონე კვალი იკვეთება მარცხენა სახელოს მინაკერის მიდამოშიც, ნინა მხარეს, დაახლოებით $6,5X2,2$ სმ. ფართზე. რღვევით განვი-თარებული დაზიანებები აღნიშნება ქურთუკს სარჩულის მხრი-დან, მარცხენა კალთაზე ქვედა და კალთის კიდეების სიახლოვეს. დაახლოებით $15X10$ სმ. ფართი ხასიათდება მყარ, ხორკლიან ზე-დაპირთან დინამიური კონტაქტირებისათვის დამახასიათებელ კვალთა არსებობით, გამოხატული როგორც ქსოვილის შეთხელე-ბისა და ხევის, ასევე ზედაპირული აბურძგვლის და ცალკეული და-ზიანებული ძაფების გარეთ ამოძენძილობის ნიშნებით. მსგავსი წარმოშობის მექანიზმის მქონე კვლები შეინიშნება ასევე სარჩუ-ლის მხრიდან, მარჯვენა გვერდითა მხარეს უკან გავრცელებით, დაახლოებით $19X10$ სმ ფართზე, სადაც ასევე შეინიშნება მილეს-ვის მსგავსი ხასიათის მქონე კვლები. ჯემპრი მარცხენა გვერდითა მიდამოში, რომელიც მოიცავს ქვედა კიდეს და ვერტიკალური ნა-კერიდან როგორც წინა, ასევე უკანა მხარეს, დაახლოებით $12,5X11$ სმ. ფართზე ხასიათდება მყარ, ხორკლიან ზედაპირთან დინამიუ-რი კონტაქტირებისათვის დამახასიათებელ კვალთა არსებობით, გამოხატული როგორც ქსოვილის შეთხელებისა და ხევის, ასევე ზედაპირული აბურძგვლის და ცალკეული დაზიანებული ძაფების გარეთ ამოძენძილობის ნიშნებით. მსგავსი წარმოშობის მექანიზმის მქონე კვლები შეინიშნება ასევე სარჩუ-ლის მხრიდან, მარჯვენა გვერდითა მხარეს უკან გავრცელებით, დაახლოებით $19X10$ სმ ფართზე, სადაც ასევე შეინიშნება მილეს-ვის მსგავსი ხასიათის მქონე კვლები. ჯემპრი მარცხენა გვერდითა მიდამოში, რომელიც მოიცავს ქვედა კიდეს და ვერტიკალური ნა-კერიდან როგორც წინა, ასევე უკანა მხარეს, დაახლოებით $12,5X11$ სმ. ფართზე ხასიათდება მყარ, ხორკლიან ზედაპირთან დინამიუ-რი კონტაქტირებისათვის დამახასიათებელ კვალთა არსებობით, გამოხატული როგორც ქსოვილის შეთხელებისა და ხევის, ასევე ზედაპირული აბურძგვლის და ცალკეული დაზიანებული ძაფების გარეთ ამოძენძილობის ნიშნებით. მსგავსი წარმოშობის მექანიზ-

მის მქონე კვლები შეინიშნება უკანა მხარეს, ქვედა კიდესთან თითქმის შუაში. მაისურზე მარცხენა გვერდითა მხარეს, ქვედა მი-დამოში, კერძოდ ჯემპრზე არსებული დაზიანებული ფართის შე-სატყვისად იკვეთება დაახლოებით 10X3,5 სმ ზომის დაზიანებუ-ლი ფართი, რომელიც ხასიათდება ანალოგიური წარმოშობის მექა-ნიზმის და მორფოლოგიის მქონე კვალთა არსებობით, რაც, თავის მხრივ, არ გამორიცხავს მათ ჯემპრსა და მაისურზე ერთდროუ-ლად წარმოშობის შესაძლებლობას. აღნიშნულის გარდა, მაისური მარცხენა სახელოზე ქვედა კიდიდან ვერტიკალური განლაგებით 29 სმ სიგრძეზე ჩაჭრილია, რომელიც პირა-პირზე ხასიათდება სა-ფეხურებრივი მონაკვეთებით და არსებული კონფიგურაცია არ გა-მორიცხავს მისი განვითარების შესაძლებლობას პირველადი სამე-დიცინო დახმარების გაწვევის დროს. მაისურზე თითქმის მთელ ფარ-თზე ქაოსური განლაგებით ხევის ნიშნების მქონე მცირე ზომის და-ზიანებებია, სადაც ცალკეულ დაზიანებებში შეინიშნება ძაფების ჩავარდნა. შარვლის მარჯვენა ტოტზე, ზედა მიდამოში, რომელიც მოიცავს ძირითადად წინა მარჯვენა ხახვარს და მცირე ინტენსი-ვობით ასახვას პოულობს გარეთა გვერდითა ვერტიკალურ ნაკერ-სა და მის სიახლოეს უკანა მხარეს, დაახლოებით 38X17 სმ ფარ-თზე ქსოვილის ზედაპირული აბურძგვლის, ასევე დაბოლოებებზე ხევის ნიშნების მქონე ქსოვილის სტრუქტურული წყობის ცალკე-ული ძაფების გარეთ ამოძენდილობის ფონზე იკვეთება სხვადას-ხვა ზომის და ფორმის ხევის და ძლიერ დაძნენდილებებიანი გლეჯვის ნიშნების მქონე ლოკალური დაზიანებები. არსებულ კვალ-თა მორფოლოგია ერთობლივად განხილვით დამახასიათებელია მყარ, ხორკლიან ზედაპირთან დანამიკური კონტაქტირებისათვის. ანალოგიური წარმოშობის მექანიზმის მქონე დაზიანებული ფარ-თი იკვეთება მარცხენა ტოტზე, დაახლოებით უბნის შესაბამის მი-დამოსთან და ამავე ტოტის გარეთ, გვერდითა ვერტიკალური ნა-კერის სიახლოეს, როგორც წინ, ასევე უკანა ჯიბის მიდამოსთან. შარვალზე არსებული დაზიანებული მიდამოების შესატყვისი გან-ლაგებითა და მსგავსი მორფოლოგით დაზიანებულია საცვალიც, რაც, თავის მხრივ, არ გამორიცხავს შარვალსა და საცვალზე დაზი-ანებების ერთდროულად განვითარების შესაძლებლობას. მაისურ-სა და ჯემპრზე დაზიანებები ემთხვევა ერთმანეთს. არცერთი და-ზიანება თრევით არ არის მიღებული და ისინი ერთჯერადი ძლიერი შეხებითაა გამოწვეული. შარვალზე არსებული დაზიანებები ნახე-ვების სახით, ასევე საცვალზე არსებული დაზიანებები წარმოშო-ბილია მყარ, ხორკლიან ზედაპირზე დაცემის შედეგად, ზედაპირ-ზე შემხებითი სიძლიერის შესაბამისად. ი. გ-ს ტანსაცმელზე არსე-ბულ დაზიანებებს რეზინი ვერ მიაყენებდა, ისევე როგორც – რკი-

ნის ხრახნილი. ტანსაცმელს დაზიანებას ვერც მეტალის კუთხე მიაყენებდა იმ შემთხვევაში, თუ მას ექნებოდა გლუვი ზედაპირი. ექსპერტმა განმარტა, რომ მას ფოტოსურათით არ შეუძლია განსაზღვროს, მეტალს გლუვი ზედაპირი აქვს თუ ხორკლიანი. რა ძალა დასჭირდებოდა მეტალის ზედაპირზე კონტაქტის შედეგად ტანსაცმელზე კვალის დატოვებას, ამის განსაზღვრა შეუძლებელია. მყარ, ხორკლიან ზედაპირს წარმოადგენს ნებისმიერი სახის ზედაპირი, რომელიც ხასიათდება ხორკლიანობით და იგი არ უნდა იყოს გლუვი, ხორკლიანი შეიძლება იყოს ასფალტის ზედაპირი, კედლის ზედაპირი და სხვა.

19. შემთხვევის ადგილის დათვალიერების 2019 წლის 30 იანვრის ოქმით დგინდება, რომ შემთხვევის ადგილი მდებარეობს ცენტრალური გზის ერთ-ერთ მონაკვეთზე, სოფელ ბ-ში არსებული რესტორნიდან დაახლოებით ხუთასი მეტრის მოშორებით. შემთხვევის ადგილის დათვალიერებისას სავატომობილო გზის სავალ ნაწილზე აღმოჩნდა სისხლის კვალი სამ სხვადასხვა ადგილას, ორი მეტრის რადიუსში.

20. გამომძიებელ თ. ზ-ს მიერ დ. მ-ს მონაწილეობით ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტის 2019 წლის 7 თებერვლის ოქმითა და მასზე თანდართული ფოტოსურათებით დგინდება, რომ დ. მ-მ უჩვენა, თუ სად, როგორ და რა ვითარებაში მოხდა კონფლიქტი ბრალდებულსა და ი. გ-ს შორის და როგორ განვითარდა მოვლენები. ოქმში აღნიშნულია, რომ ავტომანქანის დაძვრამდე ი. გ-მ მარჯვენა ხელი მოჰკიდა კარის სახელურს და სურდა კარის გაღება, ც. ზ-ს შეჩერება, ეძახდა კიდეც, რომ გაჩერებულყო. მიუხედავად ამისა, ც. ზ-მ დაძრა ავტომობილი, ხოლო ი. გ-მ რამდენიმე ნაბიჯით სდია დაძრულ ავტომობილს, რის შემდეგაც მოხვდა ავტომობილის ნაწილი და დაეცა.

21. გამომძიებელ დ. გ-ს მიერ მოწმე დ. მ-ს, ექსპერტების – მ. კ-ს, თ. ბ-ს, მოწმეების – ლ. ჭ-ს, გ. ჭ-ს, ვ. ქ-ს და დეტექტივ-გამომძიებელ ლ. კ-ს მონაწილეობით ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტის 2019 წლის 18 აპრილის ოქმითა და მასზე თანდართული ფოტოსურათებით (საგამოძიებო მოქმედება ჩატარდა ლამის საათებში – 00:22 საათიდან 02.57 საათის ინტერვალში) დგინდება, რომ დ. მ-მ უჩვენა, თუ სად, როგორ და რა ვითარებაში მოხდა კონფლიქტი ბრალდებულსა და ი. გ-ს შორის და როგორ განვითარდა მოვლენები. საგამოძიებო მოქმედების დროს გამოყენებულ იქნა ავტომანქანა „კამაზი“. ოქმის მიხედვით, მოწმე დ. მ-მ მიუთითა ზუსტად იმ ადგილზე, სადაც ც. ზ-მ გააჩერა ავტომანქანა და სადაც მოხდა კონფლიქტი, ასევე მან დაიკავა ის მდგომარეობა და პოზიცია (მძლოლის მხარეს კაბინის სახელურს მოჰკიდა მარცხენა ხე-

ლი), როგორ მდგომარეობაშიც იმყოფებოდა ი. გ., ხოლო საგამოძინებო მოქმედებაში მონაწილე პირებმა – ვ. ქ-მ და გ. ქ-მ, დ. მ-ს მითითებით, დაიკავეს ის ადგილები, სადაც შემთხვევის დროს იდგნენ დ. და მ. მ. დ. მ-მ განმარტა, რომ ავტომანქანის დაძვრამდე ი. გ-ს ხელი ჰქონდა მოკიდებული კარის სახელურზე და, ამავდროულად, ეძახდა ც. ზ-ს „გაჩერდი, სად მიდისარო, ახლა ვიღაპარაკოთ, აქ გვტოვებ შუალამეს?“. ამ მოქმედების დემონსტრირებისას ავტომანქანა „კამაზის“ საჭესთან იჯდა საგამოძინებო მოქმედებაში მონაწილე პირი ლ. ჭ. და კარის ფანჯარა ჩამონებული ჰქონდა. ოქმის მიხედვით, გ. ქ-მ და ვ. ქ-მ განმარტეს, რომ შემთხვევის ადგილზე განვითარებული მოვლენების დანახვა სავსებით შესაძლებელი იყო, ვინაიდან ხილვადობა შესაძლებელია ავტომანქანის ჩართული მაშუქების ფონზე, ხოლო სმენადობა არ არის შეზღუდული არანაირი ხელის შემშლელი გარემოებებით. ლ. ჭ-მ კი განმარტა, რომ ავტომანქანა „კამაზის“ მარცხენა სარკიდან სიბნელის გამო ხილვადობა შეზღუდულია, ხოლო თუ მძლოლი გაიხედება მისგან მარცხენა მხარეს მდებარე კარის მიზიდან, მოუხედავად დამის საათებისა, აშკარად ჩანს, რომ მანქანის კართან დგას პირი. საგამოძინებო მოქმედების დროს ასევე გადამოწმდა ის საკითხი, ავტომანქანა „კამაზით“ ზუსტად იმ მარშრუტით და სიჩქარით მოძრაობისას, შეძლებდა თუ არა ც. ზ. საავტომობილო გზის გვერდულზე დაწოლილი პირის შენიშვნას, რა დროსაც – ლ. ჭ-მ, გ. ჭ-მ და ვ. ქ-მ ერთხმად აღნიშნეს, რომ ყოველგვარი პრობლემის გარეშე შენიშნეს გზის პირას მწოლიარე დ. მ. მათი განმარტებით, ავტომანქანის მაშუქების ფონზე პირდაპირ თვალში ხვდება გზის გვერდით მწოლიარე ადამიანი. საგამოძინებო ექსპერიმენტის ოქმზე დართულ ფოტოსურათში ჩანს, რომ ავტომანქანა „კამაზის“ მარცხენა სარკეში ჩანს ადამიანის მაჯა.

22. გამომძიებელ თ. ზ-ს მიერ, ადვოკატ რ. შ-ს მონაწილეობით ჩატარებული ავტომანქანა „კამაზის“ დათვალიერების 2019 წლის 16 მარტის ოქმით დგინდება, რომ გაიზომა ავტომანქანის უკანა ძარის მარცხენა კუთხის სიმაღლე, რომელიც არის მიწიდან ძარის დასაწყისამდე 103 სმ, რის შემდეგაც იწყება ძარის რეზინის წამოწვეტებული დეტალები, რომლის სიმაღლეც მიწიდან არის 1 მ. და 4,5 სმ, ასევე გაიზომა ავტომანქანის მარცხენა, მძლოლის მხარეს არსებული კარის სახელურიდან მიწამდე მანძილი, რომელიც არის 145 სმ. აღნიშული კარის სახელურიდან უკანა ძარის საწყის წერტილამდე ჰორიზონტალური გაზომვისას დაფიქსირდა 98 სმ-ი; ... გვერდით ჩამხედი სარკეები არის სუფთა მდგომარეობაში, რაც არ ზღუდავს უკანა ხედვას, მისი სიმაღლე ქვედა ხაზამდე მიწიდან არის 175 სმ., სარკე არ არის მყარად დამაგრებული, შესაკა-

ვებლად კუსტარულად დამატებულია მავთული.

23. პირველი ინსტანციის სასამართლოში საქმის არსებითი განხილვისას, 2019 წლის 11 სექტემბერს ჩატარებული ავტომობილის გამოკვლევის თანახმად, ავტომობილის უკანა ძარის მარცხენა კუთხის სიმაღლე მიწიდან ძარის დასაწყისამდე არის 110 სმ, მძლოლის მარცხენა კარის სახელურიდან მიწამდე მანძილი არის 150 სმ. ზედა ბეტონიდან არის 145 სმ, კარის სახელურიდან უკანა ძარის საწყის წერტილამდე ჰორიზონტალური გაზომვისას არის 91 სმ და სახელურიდან ბოლო ძარამდე 110 სმ. დამხმარე ხელის მოსაკიდებელი სახელურიდან მიწამდე არის 180 სმ. მანძილი სახელურიდან კაბინამდე არის 90 სმ. უკანა ხედვის გვერდითა მარცხენა სარკე მიწიდან არის 176 სმ. სარკის დასაწყისიდან არის 178 სმ. მანძილი მინამდე არის 185 სმ. რეზინიდან მიწამდე არის 112 სმ. ხრახნილამდე არის 122 სმ. ხრახნილის ზემოთ გამოშვერილ რკინამდე არის 12 სმ. ტენტის დასაწყისამდე არის 136 სმ. წინა კაბინას და უკანა კაბინას შორის მანძილი არის 30 სმ. კაბინის ქვედა ბოლოდან ძარის ქვედა ბოლომდე არის 48 სმ., კაბინის ზედა ბოლოდან ძარამდე არის 24 სმ. ბენზინის ავზის ქვედა ბოლოდან საბურავის ფარამდე არის 77 სმ., რეზინის დეტალიდან ფარამდე 50 სმ. მეორე რეზინის თავამდე არის 55 სმ. საჰაეროს სიღრმე არის 43 სმ. საჰაეროს გარეთა დეტალიდან საბურავის ფრთამდე არის 68 სმ. რეზინის დეტალის სიგრძე, რაც გამოშვერილია, არის 4 სმ. რკინის ხრახნილის სიგანე 1,5 სმ. ტენტიდან რეზინამდე არის 24 სმ. ბაკის სიღრმე 60 სმ. სიმაღლე 45 სმ, სიგრძე 140 სმ. ძარის ქვედა მხრიდან მიწამდე არის 176 სმ. საკვამური მიწიდან არის 46 სმ. საკვამურიდან წინა ფარამდე 131 სმ. ერთი საბურავის შიდა სიგანე არის 27 სმ. ორივესი ერთად – 60 სმ. დაშორება საბურავებს შორის 12 სმ. წინა საბურავი არის 22 სმ.

24. სატრანსპორტო ტექნიკურ-ტრასოლოგიური ექსპერტის 2019 წლის 26 თებერვლის დასკვნით დგინდება შემდეგი: კვალიფიკაცია იმისა, აღნიშნული ვითარება არის თუ არა ავტოსაგზაო შემთხვევა, არ შედის ექსპერტის კომპეტენციაში; თუ ქვეითად მოსიარულეს ავტომობილის დაძვრამდე ხელი ჰქონდა მოკიდებული სატვირთო ავტომობილის სახელურზე, რის შემდეგაც მძლოლმა დაძრა ავტომობილი და ძარის მარცხენა მიდამოთი დაეჯახა ქვეითს, მაშინ მოცემულ საგზაო სიტუაციაში, გადაწყვეტა საკითხებსა – უშუალოდ დაძვრის მომენტში უგულებელყო თუ არა ავტომობილის მძლოლმა „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნები, არ მოითხოვს სპეციალურ ავტოტექნიკურ ცოდნას და ეს საკითხი უნდა გადაწყვიტონ თვით საგამოძიებო ორგანოებმა, სატვირთო ავტომანქანა „კამაზის“ მძლოლ ც. ზ-ს მიმართ

„საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 32-ე მუხლის პირველი პუნქტის მოთხოვნათა გათვალისწინებით.

25. დაცვის მხარის ინიციატივით ჩატარებული კომპლექსური სამედიცინო და ავტოტექნიკური ექსპერტიზის დასკვნით დგინდება შემდეგი: ავტოსატრანსპორტო ტრავმატიზმის განვითარების მექანიზმის პრინციპების დინამიკიდან გამომდინარე, მ. და დ. მ-ს ჩვენებების მხედველობაში მიღებით (ი. გ-ს ხელი პქონდა მოკიდებული „კამაზის“ მარკის ავტომანქანის მძლოლის კარის სახელურზე. ავტომანქანის სწრაფად დაძვრის შედეგად ივი სხეულით შეეჯახა ავტომანქანის ძარის მარცხენა გვერდით ზედაპირს და შემდგომ დაეცა), ავტომანქანის დაძვრის შედეგად სრული აჩქარებით უნდა გადაადგილებულიყო უკან, ანუ ავტომანქანის მოძრაობის საპირისპირო მიმართულებით და შეჯახებულიყო სხეულის უკანა და/ან გვერდითა ზედაპირით ავტომანქანის ძარის მარცხენა გვერდით ზედაპირს, შემდგომი დაცემით გზის საფარზე; „კამაზის“ მარკის ავტომანქანის ფოტომასალის, კერძოდ, ძარის მარცხენა გვერდითა ზედაპირის კონსტრუქციული რელიეფის შესწავლით, სხეულთან შეჯახების ლოკაციის ადგილი შესაძლოა ყოფილიყო საწვავის ავზის ზემოთ, ძარის წინა, მარცხენა კუთხეზე განლაგებული კონსური ფორმის, რეზინის მკვრივი კონსისტენციის დამცველი/შემზღვდველები და საწვავის ავზის კიდე; ჩატარებული პროფილური ტექნიკური ექსპერტიზების შედეგებით ვერ დგინდება კონტაქტის არსებობა ი. გ-სა და ავტომანქანის ძარას შორის (ი. გ-ს ტანსაცმელსა და ფეხსაცმელზე რეზინისმაგვარი მინალესის ან თავისუფლად მდებარე ნაწილაკების კვალი არ აღინიშნება) ... „კამაზის“ მარკის ავტომანქანიდან წინა ძარის შუა ადგილიდან ამოღებული ორი ცალი მომწვანო ძაფის ფრაგმენტი ბოჭკოვანი შემადგენლობით განსხვავდება ი. გ-სა და ც. ზ-ს ტანსაცმლის ქსოვილების ნართის შემადგრენილი ბოჭკოვებისგან; გვამის გამოკვლევის მონაცემებით დაზიანებები და მათ შორის – სიკვდილის გამომწვევი (მენჯის, გავისა და კუდუსუნის ძვლების მრავალფრაგმენტოვანი მოტებილობების შესაბამისად, მარცხენა თეძოს საერთო არტერიის ჭრილობით განპირობებული ზოგადი მწვავე სისხლნაკლებობა) ძირითადად განლაგებულია წელის, ბარძაყებისა და სათესლე პარკის პროექციაზე და გარეგნულად დაზიანებები წარმოდგენილია საკმაოდ ვრცელი ზედაპირის მქონე ნაჭდევების (38,3X5,2სმ; 27,8X14,5სმ; 18,5X11,2სმ.) და წელისა და სათესლე პარკის თითო დაუეუილი ჭრილობის სახით; ჩონჩხის ძვლების მოტებილობა და ხასიათი, ნაჭდევების რაოდენობა მათი ვრცელი ზედაპირებით, ლოკალიზაცია და დაუეუილი ჭრილობის განლაგება შეუსაბამოა რეზინის დამცველების/შემზღვდველისა და საწვავის ავზის კიდის კონ-

ფიგურაციასა და საკონტაქტო ზედაპირების ვიზუალურ ზომებთან; ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, მ. და დ. მ-ს ჩვენებებით ასახულ ვითარებაში, ი. გ-ს არ უნდა განვითარებოდა გვამის გამოკვლევით ნანახი დაზიანებები; ამავე დასკვნის მიხედვით, რაიმე დასკვნის გამოტანა ი. გ-ს სხეულზე ავტომანქანის საბურავის გადავლის თაობაზე საფუძველს მოკლებულია; სხეულის დაზიანებების ხასიათიდან გამომდინარე, ადვოკატ რ. შ-ს მიერ 2019 წლის 12-13 აპრილს შედგენილი საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმში მითითებული მოცემულობის მხედველობაში მიღებით, არ გამოირიცხება დაზიანებების განვითარების შესაძლებლობა ი. გ-ს გზიდან დაახლოებით 10-15 მეტრი სიმაღლის გამოშვერილი „არმატურებიანი“ რკინა-ბეტონის კედლის ზედაპირზე სხეულზე შეჯახებებით, ვარდნით და შემდგომი დაცუმით უსწოროქვებიან ზედაპირზე; დადგენა იმისა, მოხდა თუ არა ავტოსაგზაო შემთხვევა, არ შედის ტექნიკოს ექსპერტის კომპეტენციაში და საგამოძიებო ორგანოების პრეროგატივა.

26. პირველი ინსტანციის სასამართლოში მოწმის სახით დაკითხულმა ექსპერტმა რ. ვ-მ დაადასტურა მის მიერ გაცემული დასკვნის სისწორე და განმარტა, რომ რეზინის დეტალი და საწვავის ბაკი არ შეესაბამება სხეულის დაზიანებების იმ ხასიათსა და ტანსაცმლის იმ დაზიანებებს, რაც აღენიშნებოდა დაზარალებულს. „კამაზის“ მარკის ავტომობილს ადგილიდან დაძვრა შეეძლო მხოლოდ – 5-15 კმ/სთ სიჩქარით, რაც არასაკმარის ძალას წარმოშობს ამ ხასიათის დაზიანებების გამოწვევისთვის. საქმის ვითარებიდან გამომდინარე, ძარის კუთხესთან, ან ბაკზე უნდა მომხდარიყო დაჯახება, მაგრამ დაზიანების ხასიათიდან გამომდინარე, ეს ადგილები შეუთავსხებელია დაზიანებებთან. ავტომანქანა სხვა ადგილზე ერც დაეჯახებოდა. თუ ავტომანქანა მარჯვნივ მოუხვევდა, მხოლოდ ამ შემთხვევაში დაეჯახებოდა გვერდში, თუ მარჯვენა ხელს არ გაუშევებდა ი. გ. თუ სწორად ივლიდა ავტომანქანა ან გარდაცვლილი კარის სახელურს ხელს გაუშვებდა, დაჯახება არ მოხდებოდა, ხოლო რომც დასჯახებოდა, ფილტვის არეში მოხვდებოდა და დეტალი და არა იქ, სადაც დაზიანება აქვს. ჩონჩხის ძვლების მოტეხილობა და ხასიათი, ნაჭდევების რაოდენობა მათი ვრცელი ზედაპირებით, ლოკალიზაცია და დაუუქილი ჭრილობის განლაგება შეუსაბამოა რეზინის დამკველების/შემზღვეველის და საწვავის ავზის კიდის კონფიგურაციასა და საკონტაქტო ზედაპირების ვიზუალურ ზომებთან. მ. და დ. მ-ს ჩვენებებით, მითითებულ ვითარებაში ი. გ-ს არ უნდა განვითარებოდა გვამის გამოკვლევით ნანახი დაზიანებები. წელის პროექციაზე საბურავის გადავლის კვალი არ იკვეთება, ვინაიდან მოცემულ შემთხვევაში სახეზე უნდა ყო-

ფილიყო, ერთი მხრივ, მენჯის რკალის შემქმნელი ძვლების ორმხრივი მოტეხილობები სხვადასხვა ხაზებზე, გავა-თეძოს შესახსრების გაგლეჯვა და სხვა, ხოლო, მეორე მხრივ, – შინაგანი ირგანოების, სულ მცირე, თირკმლების ანატომიური მთლიანობის დარღვევა, რეტროპერიტონეალური სისხლჩაქცევები და ა.შ. ამასთან, ამ შემთხვევაში, წელის პროექციასთან ერთად, მუცლის ქვემო ნახევარშიც უნდა დაზიანებულიყო ტრავმატიზმისადმი ნაკლებ რეზისტენტული ორგანოები – ლვიძლი და ელენთა მასიური სისხლჩაქცევით მუცლის ღრუში.

27. პირველი ინსტანციის სასამართლოში მოწმის სახით დაკითხულმა ექსპერტმა ა. გ-მ დაადასტურა მის მიერ გაცემული დასკვნის სისწორე და განმარტა, რომ ი. გ-ს სხეულზე არსებული დაზიანებები გამოწვეულია არაერთჯერადი ზემოქმედების შედეგად. გარდაცვლილი ისეთ დაზიანებებს, როგორიც მას აღენიშნება, ვერ მიიღებდა „კამაზის“ რეზინის დეტალზე შეჯახებისას, ისევე როგორც – ასფალტის ზედაპირზე დაცემის შედეგად, ვინაიდან დაცემას ისეთი აჩქარება ვერ ექნებოდა, რომ ასეთი დაზიანებები მოეღო. დაზიანებების მიხედვით, ავტომანქანის დაზარალებულზე საბურავით გადაგვლის კვალი არ იყვეთება. ექსპერტმა განმარტა, რომ ი. გ. დაზიანებებს მიიღებდა 10-15 მეტრი სიმაღლის კედელზე გადაგორების შედეგად, გორაკით, ხოლო გავის ძვლის მოტეხილობა განუვითარდებოდა ხევში, კედლის ძირში არსებულ ქვებზე დაცემით.

28. ც. ზ-ს ჩვენებით ირკვევა, რომ შემთხვევის დღეს თვითონ, ი. გ., მ. და დ. მ. იმყოფებოდნენ ერთად, რათა შეშით დაეტვირთათ თავისი კუთხინილი ავტომანქანა „კამაზი“. გზად გაჩერდნენ სოფელ ბ-ის რესტორანთან. ც. ზ-მ კუბდრის საყიდელი ფული მისცა მათ, მაგრამ ვინაიდან ისინი არ გამოვიდნენ რესტორნიდან, შემდეგ შევიდა თვითონაც. ისინი ისხდნენ მაგიდასთან, რომელზეც ერთი ლიტრი ლუდი და ნახევარი ლიტრი არაყი იდგა. ამ დროს მივიდა რ., რომელმაც ფული დაუბრუნა და თვითონ გადაიხადა მომსახურების საფასური, ხოლო ორი ლიტრი ლუდი და საკვები დაამატა. ყველამ დალია. შემდეგ წამოვიდნენ. მგზავრობისას, ი. გ-მ ჰკითხა, თუ იცნობდა კ. ძ-ს., რაზეც უპასუხა, რომ არ იცნობდა. როგორ არა, დასატვირთად რომ გყავდა, ფული რომ დააგვიანე, ტელეფონით რომ ელაპარაკეო, მიუგო ი. გ-მ. დედაჩემისთვის შეურაცხოფა მიუყენებია და არაა ეს სწორი საქციელიო, უპასუხა ი. გ-ს. კ. ძ-ს ტელეფონით მოსთხოვა პასუხი იმის გამო, თუ რატომ ელაპარაკა დედამისს ცუდად. ი. გ-მ ჰკითხა რატომ იყო ცუდი კაცი ბიძამისი, რაზეც უპასუხა, რომ ხვალ გაერკვიათ. ამ დროს ი. გ-მ ავტომანქანის ტორპედოზე ხელი დაარტყყა და თქვა, რომ ბიძამისი არასწორი კა-

ცი არასდროს იქნებოდა და ხელი მხარზე დაარტყა, რის გამოც მას საჭეზე გაეშვა ხელი, გააჩერა მანქანა. დ. მ. უუბნებოდა, ხვალ ილაპარაკეთო. ი. გ. გაგიუდა, ტორპედოზე და კარზე არტყამდა ხელს, რის გამოც უთხრა, ჩასულიყო მანქანიდან. ი. გ-მ გააღო კარი, შარვალზე ექაჩებოდა. მ-ც მივიდნენ. დაამშვიდეთო, უთხრა მათ. ნისლიანი ლამე იყო. გადმოვიდა ავტომანქანიდან. ი. გ. კვლავ ეკითხებოდა, რატომ იყო ბიძამისი ცუდი კაცი. ყველა ცდილობდა ი. გ-ს დამშვიდებას და უუბნებოდნენ, რომ ხვალ ესაუბრათ. ი. გ-მ დ. მ-ს ჰეითხა, ც. ზ-ს მხარეს ხომ არ იყო და ხელი აუქნია. ი. გ-ს თავი ჰქონდა მის თავზე მიდებული, ჰატარა მ. წამოიწია მისკენ. ხვალ ვისაუბროთო, უთხრა მათ. დ. მ. აშველებდა. ც. ზ. შებრუნდა და ჩახტა მანქანაში, კარი მიხურა, დაძრა ავტომანქანა და წავიდა იქიდან. ამ დროს ბერები და სარკეში არ ჩანდა არავინ. გზაზე იფიქრა, ისინი იქ რომ დატოვა, ამაზე ვისთვის რა პასუხი გაეცა და ამიტომ ისევ უკან მიტრიალდა. სადაც მანქანა გააჩერა, იმ ადგილამდე 150-200 მეტრში შეხვდა დ. მ. ც. ზ-მ ჩამოსწია ავტომანქანის ფანჯარა და მათ მიმართა: „რა გჭირო, ამიღითო“, დ. მ-მ კი გააღო მანქანის კარი და დაუწყო ცემა, ჩამოდი, უნდა გცემოო. ამ დროს ავტომანქანის მგზავრის კარიც გაიღო და მეორე ძმამ – მ. მ-მ დაუწყო ხელების ქნევა. ჩადით, რა გჭირო ამაღამო, უთხრა მათ. ერთი ძმა ჩავიდა, მეორეს ხელი გააშვებინა, თვითონ კი წავიდა. ტელეფონი არ იჭერდა. დაურეკა რ. ჩ-ს, რომელსაც უთხრა, რომ იჩხუბეს და მათთვის დაერეკა. რ. ჩ-მაც უპასუხა, რომ ტელეფონი არ იჭერდა. დილით რ. ჩ-მ უთხრა, რომ მას დ. მ-მ დაურეკა, რომელმაც თქვა, რომ ისინი სასწრაფო დახმარების მანქანით წამოსულან, ვინაიდან ი. გ. ქვაზე დაცემულა. ც. ზ-მ გაიფიქრა, რომ შესაძლოა, ერთმანეთთან იჩხუბეს ი. გ-მ, დ. და მ. მ-ებმა. დილით თავისმა მამამ დაურეკა, ი. გ. გარდაიცვალა, რის შემდეგაც თვითონვე გამოცხადდა პოლიციაში. როდესაც ი. – გ., დ. და მ. მ. დატოვა ადგილზე, ისინი ერთმანეთთან კამათობდნენ. მას რესტორანში არ დაულევია. როდესაც კამათის დროს მოტრიალდა და ჩაჯდა ავტომანქაში, მას უკან არავინ გაპატიდებია და არც არავის დაუძახია.

29. კანონმდებლის მიერ საქართველოს სსკ-ის 276-ე მუხლის მე-5 ნაწილით კრიმინალიზებულია ავტომობილის მოძრაობის უსაფრთხოების წესის დარღვევა იმის მიერ, ვინც ამ სატრანსპორტო საშუალებას მართავს, რამაც ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა გამოიწვია. დანაშაულის სისხლისსამართლებრივი დაცვის ობიექტია, ერთი მხრივ, ტრანსპორტის მოძრაობასთან დაკავშირებული საზოგადოებრივი უშიშროება, ხოლო, მეორე მხრივ, ადამიანის სიცოცხლე და ჯანმრთელობა. დანაშაულის შემადგენლობის სავალ-დებულო სუბიექტური და ობიექტური ელემენტებია – პირის გა-

უფრთხილებელი ქმედება (თვითიმედოვნება ან დაუდევრობა), რა-საც შედეგად მოპყვა მეორე ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა. და-ნაშაულის ობიექტური შემადგენლობა მოიცავს: ტრანსპორტის მოძრაობის ან ექსპლუატაციის წესების დარღვევას; სიცოცხლის მოსპობას; მიზეზობრივ კავშირს წესების დარღვევის ფაქტსა და დამდგარ შედეგს შორის. საქართველოს სსკ-ის 276-ე მუხლით გათ-ვალისწინებული ქმედების სუბიექტი არის ის, ვინც მართავს სატ-რანსპორტო საშუალებას. ამასთან, საქართველოს სსკ-ის 276-ე მუხლი ბლანკეტური შინაარსისა და ქმედების კვალიფიკაციის სწორად გადაწყვეტისათვის მნიშვნელოვანია, დადგინდეს, დაარ-ღვია თუ არა ბრალდებულმა „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქარ-თველოს კანონი და შეეძლო თუ არა მას კონკრეტული საგზაო-სატ-რანსპორტო შემთხვევის თავიდან აცილება. „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 32-ე მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით: მძღოლმა, რომელსაც განზრახული აქვს რომელიმე მა-ნევრის შესრულება, ეს მანევრი უნდა დაინტერესოს მხოლოდ მას შემ-დეგ, რაც დაარწმუნდება, რომ არ შეუქმნის საფრთხეს მის უკან, წინ და გვერდით როგორც თანმხვედრი, ისე საპირისპირ მიმარ-თულებით მოძრავ საგზაო მოძრაობის მონაწილეებს, მათი მდება-რეობის, მოძრაობის მიმართულებისა და სიჩქარის გათვალისწინე-ბით.

30. სააპელაციო სასამართლომ შემთხვევის უშუალო თვითმხილ-ველი პირების, მოწმეების – მ. მ-სა და დ. მ-ს ჩვენებები მიიჩნია არადამაჯერებლად და აღნიშნა, რომ ისინი ენინაალმდეგება მათი მონაწილეობით ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტის დროს მინოდებულ ინფორმაციას, რა დროსაც განმარტავდნენ, რომ ი. გ-მ მარჯვენა ხელი მოჰკიდა ავტომანქანა „კამაზის“ კარის სახე-ლურს, მათ ასევე საგამოძიებო ექსპერიმენტის დროს მიუთითეს, რომ ან გარდაცვლილს ორივე ფეხი მიწაზე ჰქონდა დადგმული, ხო-ლო სასამართლოში კი განაცხადეს, რომ მარცხენა ფეხი „კამაზის“ კიბის საფეხურზე ედგა, მარჯვენა კი ჰაერში ჰქონდა და ცდილობ-და კიბეზე ასვლას. ამასთან, სააპელაციო სასამართლოს შეფასე-ბით, ამ მოწმეთა ჩვენებები ასევე არ არის თანხვდენილი ბრალდე-ბის მხარის მოწმის – ტრასოლოგიური ექსპერტის ჩვენებასთან, რომლის თანახმად, ი. გ-ს ტანსაცმელზე არსებული დაზიანებები არ შეიძლებოდა გამოწვეული ყოფილიყო რეზინის დეტალთან, მე-ტალის კუთხოვგნასთან ან რკინის ხრახნილთან კონტაქტის შედე-გად, ისინი მხოლოდ ხორჯლიან ზედაპირთან ერთჯერადი კონტაქ-ტის შედეგად არის წარმოქმნილი, ხოლო ტანსაცმლის დაუზიანებ-ლად შეუძლებელია სხეულზე შემღწევი დაზიანების წარმოქმნა, მითურო, რომ სხეულზე არსებული დაზიანებები ემთხვევა ტან-

საცმელზე არსებულ დაზიანებებს. ამასთან, ექსპერტის თქმით, ჭრილობის სიღრმე უფრო მეტია, ვიდრე რეზინის დეტალის სიგრძე და ის ვერ შეაღწევდა საკუთარ სიღრმეზე უფრო ღრმად. მოწმეების – მ. მ-სა და დ. მ-ს ჩვენებები ასევე ეწინააღმდეგება დაცვის მხარის მიერ წარმოდგენილ კომპლექსური ექსპერიტიზის დასკვნას, რომლითაც დგინდება, რომ მ. და დ. მ-ს ჩვენებებით ასახულ ვითარებაში ი. გ-ს არ უნდა განვითარებოდა გვამის გამოკვლევით ნანახი დაზიანებები, ამასთან, დაზიანებებს ვერ მიიღებდა მხოლოდ ერთჯერადი კონტაქტით. სასამართლომ ყურადღება გაამახვილა იმ ფაქტზეც, რომ ბრალდების მხარემ არ გადაამოწმა მოწმეთა მიერ მიწოდებული ინფორმაცია სხვა საპროცესო მოქმედებით, მათ შორის – კომპლექსური ექსპერიტიზით, რომელიც დაადგენდა ი. გ-სათვის მიყენებული დაზიანებების განვითარების მექანიზმს, რომლის გარეშეც მისი დადგენა პალატამ შეუძლებელად მიიჩნია. მითითებულ მოწმეთა ჩვენებების საეჭვოდ მიჩნევის საფუძვლად ასევე მითითებულია, რომ ეს მოწმები არიან ძმები, რომლებიც ცხოვრობენ ერთად და იყვნენ დაზარალებულის ახლო მეგობრები. სააპელაციო ინსტანციის სასამართლომ ასევე არ გაიზიარა საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმში ასახული ინფორმაცია, ვინაიდან მასში მონაწილე ყველა პირი სასამართლო სხდომაზე მოწმის სახით არ დაკითხულა.

31. სააპელაციო პალატამ გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დადასტურებულად არ მიიჩნია ასევე ც. ზ-ს-ს ბრალეულობა საქართველოს სსკ-ის 128-ე მუხლით წარდგენილ ბრალდებაში იმ საფუძვლით, რომ ც. ზ-მ არ იკოდა და ვერ აცნობიერებდა, რომ ი. გ. იმყოფებოდა სიცოცხლისათვის საშიშ მდგომარეობაში და, ამასთან, მას არ შეეძლო დაზარალებულისათვის გაეწია დახმარება მ. მ-სა და დ. მ-სგან მომდინარე აგრესიული ქცევის გამო, რაც მას უქმნიდა სერიოზულ საფრთხეს. ამასთან, სააპელაციო პალატამ ბრალდების არც ამ ნაწილში გაიზიარა საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმით დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები.

32. საკასაციო სასამართლო პირველ რიგში აღნიშნავს, რომ არ იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მოტივაციას, რომ შემთხვევის უშუალო თვითმხილველი პირების, პირდაპირი მოწმეების – მ. მ-სა და დ. მ-ს ჩვენებები არადამაჯერებელია და ისინი ეწინააღმდეგება მათ მიერვე გამოძიებისათვის მიწოდებულ ინფორმაციასა და ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილ სხვა მტკიცებულებებს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

33. თავდაპირველად უნდა აღინიშნოს, რომ გამოძიებამ ჩაატარა სულ ორი საგამოძიებო ექსპერიმენტი, პირველი – 2019 წლის 7 თებერვალს, ხოლო მეორე – 2019 წლის 18 აპრილს და ორივე მათ-

განში ამ ორი მოწმეთაგან მონაწილეობდა მხოლოდ დ. მ., ხოლო მ. მ-ს მითითებულ საგამოძიებო მოქმედებებში მონაწილეობა საერთოდ არ მიუღია. საგამოძიებო ექსპერიმენტის პირველ ოქმში მითითებულია, რომ ავტომანქანის ადგილიდან დაძვრამდე ი. გ-მ კაბინის კარის სახელურს მოჰკიდა მარჯვენა ხელი და სურდა ც. ზ-ს გაჩირება, ეძახდა კიდეც, რომ გაჩირებულიყო. აღნიშნული საგამოძიებო მოქმედება ჩატარებულია ავტომანქანის გარეშე და მასში დ. მ. ხელით უთითებს შემთხვევის ადგილზე, ხოლო მოგვიანებით ჩატარებულ, მომდევნო საგამოძიებო ექსპერიმენტის დროს, რომლის მიხედვითაც, ასევე გადამოწმდა შემთხვევის ადგილზე არსებული ხილვადობისა და სმენადობის საკითხი, უკვე გამოყენებულია ავტომანქანა „კამაზიც“. ექსპერიმენტის დროს დ. მ-მ დაიკავა ის ადგილი და იმ მდგომარეობაში, როგორშიც, მისი გადმოცემით, შემთხვევის დროს იმყოფებოდა ი. გ. და ამ დროს მას მარცხენა ხელი აქვს მოკიდებული ავტომანქანის კაბინის კარის სახელურზე. ამასთან, ამავე ოქმში, წინა ოქმის მსგავსად, მითითებულია, რომ ავტომანქანის დაძვრამდე ი. გ-ს ხელი ჰქონდა მოკიდებული კარის სახელურზე და ამავდროულად ეძახდა ც. ზ-ს „გაჩირდი, სად მიდითხარო“. გარდა ამისა, უნდა აღინიშნოს, რომ გამოძიების დროს მ. მ-ც და დ. მ-ც არაერთხელ გამოიკითხნენ მონმის სახით და გამოკითხვის ყველა ოქმში ისინი ცალსახად უთითებდნენ, რომ ი. გ. გაემართა ავტომანქანა „კამაზის“ მიმართულებით, მის დაძვრამდე ხელი ეკიდა მძლოლის კარის სახელურზე, ფეხი ედგა მინაზე და თან ეძახდა ც. ზ-ს, სად მიდიოდა და რატომ ტოვებდა მათ ადგილზე, რაც ანალოგიურად, კიდევ ერთხელ დაადასტურეს პირველი ინსტანციის სასამართლოში საქმის განხილვის ეტაპზე მოწმის სახით ჩვენებების მიცემის დროსაც და დამატებით, როგორც დ. მ-მ, ისე მ. მ-მ დააზუსტეს, რომ ი. გ-ს მარცხენა ხელი ეკიდა კაბინის სახელურზე, ერთი ფეხი ედგა მინაზე, ხოლო მეორეთი ცდილობდა კაბინის კიბეზე ასვლას. ამდენად, რაიმე ურთიერთგამომრიცხავი ინფორმაცია, ან არსებით სახის შეუსაბამობა მათ მიერ გამოძიებასა და სასამართლო განხილვისას მიცემულ ჩვენებებს შორის, აგრეთვე უშუალოდ მათ ჩვენებებს შორისაც არ იკვეთება. სასამართლო სხომაზეც ორივე მონმე აძლევს ერთმანეთის იდენტურ და სრულად თანხვდენილ ჩვენებებს. სააპელაციო სასამართლო ავითარებს მსჯელობას, რომ ასეთ ვითარებაში ი. გ. ვერ შეძლებდა ავტომანქანის კარის გამოლებას და სალონში შესვლას, თუმცა როგორც და მ. მ-ს ჩვენებებიდან იკვეთება, ი. გ-ს კაბინაში შესვლა კი არ სურდა, არამედ იგი წავიდა სატელირო ავტომანქანის მიმართულებით, რათა როგორმე შეეჩირებინა ც. ზ. და გადაერწმუნებინა, რომ არ წასულიყო და არ დაეტოვებინა ისი-

ნი ადგილზე, დაუძახა კიდეც, რატომ მიდიოდა და რატომ ტოვებდა მათ იქ და ამის გამო ცდილობდა კარის გაღებას, რომლის ბოლომდე გაღება და სალონში შესვლა არც იყო საჭირო და ვერც შევიდოდა, რადგან საჭესთან უკვე იჯდა ც. ზ. ამდენად, ერთი მხრივ, არ იკვეთება არანაირი არსებითი მნიშვნელობის სხვაობა და წინააღმდეგობა არც საგამოძიებო ექსრიმენტის ოქმში ასახულ ინფორმაციასა და მოწმე დ. მ-ს სასამართლოში მიცემულ ჩვენებას შორის (როგორც აღინიშნა, მ. მ-ს საერთოდ არ მიუღია მონაწილეობა საგამოძიებო ექსპერიმენტში, შესაბამისად, რაიმე წინააღმდეგობაზე საუბარი მასთან მიმართებით გაუგებარია) და არც თვითონ ამ მოწმეთა ჩვენებებს შორის, პირიქით, მათი ჩვენებები გამოძიების ეტაპიდანვე შეიცავს იდენტურ, ერთი და იმავე სახის ინფორმაციას არა მხოლოდ მომხდარი შემთხვევის საკვანძო ნაწილთან მიმართებით, არამედ ერთობლივად – იმ დღეს განვითარებულ მოვლენებთან დაკავშირებით, არის ერთმანეთთან სრულად თანხვდენილი და დამაჯერებელი. მოწმეთა ჩვენებების საეჭვოდ მიჩნევის საფუძველი კი ვერ იქნება მხოლოდ ის გარემოება, რომ ისინი არიან ძმები და ამავე დროს – დაზარალებულის ახლო მეგობრები.

34. რაც შეეხება სააპელაციო სასამართლოს განმარტებას, რომ მოწმეთა ჩვენებები ასევე არ არის თანხვდენილი ბრალდების მხარის მოწმის – ტრასოლოგიური ექსპერტის ჩვენებასთან, რომლის თანახმად, ი. გ-ს ტანსაცმელზე არსებული დაზიანებები არ შეიძლებოდა გამოწვია რეზინის დეტალთან, მეტალის კუთხოვანასთან ან რეზინის ხრახნილთან კონტაქტს და ისინი მხოლოდ ხორკლიან ზედაპირთან ერთჯერადი კონტაქტის შედეგად არის წარმოქმნილი, საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

35. საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს სასამართლოში მოწმის სახით დაკითხული ექსპერტის – ნ. ო-ს ჩვენებაზე, რომელმაც განმარტა, რომ ტანსაცმელზე არსებულ დაზიანებებს, რეზინისა და რკინის ხრახნილის გარდა, ვერც მეტალის კუთხე მიაყენებდა იმ შემთხვევაში, თუ მას ექნებოდა გლუვი ზედაპირი. მანვე განმარტა, რომ მას ვიზუალურად არ უნახავს ავტომანქანის ძარის ის დეტალი, რომლითაც მოხდა ი. გ-სთან შეჯახება, ხოლო მოსამართლის კითხვაზე: რომ თუ მეტალს ექნებოდა გლუვი ზედაპირი, მიიღებდა თუ არა ტანსაცმელი მყარი, ხორკლიანი ზედაპირისათვის დამახასიათებელ დაზიანებას, კიდევ ერთხელ განმარტა, რომ ამ ვითარებაში ტანსაცმელზე ვერ დარჩებოდა ხორკლიანი ზედაპირისათვის დამახასიათებელი კვალი. ამასთან, ექსპერტმა სასამართლო სხდომაზე, რომელიც ტარდებოდა დისტანციური წესით, კატეგორიული უარი განაცხადა ფოტოსურათის მეშვეობით

იმ კითხვაზე პასუხის გაცემაზე, იყო თუ არა სადავო დეტალი – საწვავის ავზის ზემოთ, ძარის წინა, მარცხენა კუთხეზე განლაგებული კონუსური ფორმის, რეზინის მკვრივი კონსისტენციის დამცველი/შემზღვუდველები და საწვავის ავზის მეტალის კუთხე მყარი, ხორკლიანი ზედაპირის მქონე, ვინაიდან მას აუცილებლად ფიზიკურად უნდა ენახა ობიექტი. ექსპერტმა ასევე მიუთითა, რომ გარდაცვლილის სხეულზე არსებული დაზიანებები ემთხვევა ტანსაცმელზე არსებულ დაზიანებებს და არცერთი დაზიანება თრევით არ იყო მიღებული, ისინი ერთჯერადი, ძლიერი შეხებითაა გამოწვეული. მყარ-ხორკლიან ზედაპირს წარმოადგენს ნებისმიერი სახის ზედაპირი, რომელიც ხასიათდება ხორკლიანობით და იგი არ უნდა იყოს გლუვი, ხორკლიანი შეიძლება იყოს მათ შორის – ასფალტის ზედაპირი.

36. საკასაციო სასამართლო ასევე ყურადღებას ამახვილებს სასამართლო სხდომაზე მოწმის სახით დაკითხული ნივთიერებათა, მასალათა, ნაკეთობათა და მცენარეთა სამართველოს ექსპერტის – ლ. მ-ს ჩვენებაზეც, რომლის მიხედვით დგინდება, რომ, ზოგადად, რეზინის კვალი ძნელად გადადის, რადგან იგი ელასტიკურია, ხოლო რეზინთან კონტაქტის შედეგად მინალესის დარჩენის ფაქტი მას პრაქტიკაში არ ჰქონია. რეზინის ნაწილაკი მაშინ დარჩებოდა ტანსაცმელზე, თუ იმდენად ძლიერი კონტაქტი იქნებოდა, რომ რეზინს ნაწილი მოძვრებოდა და რეზინი დაზიანდებოდა და ა.შ. მსგავსი შინაარსის ჩვენება მისცა ასევე ექსპერტმა ზ. თ-მ, რომელმაც განმარტა, რომ რეზინის კვალი, მიუხედავად ზემოქმედებისა, შეიძლება დარჩეს, ან არ დარჩეს საგანზე.

37. აღნიშნულიდან გამომდინარე, დ. და მ. მ-ს ჩვენებები, რომ ი. გ-ს თავდაპირველად დაეჯახა ავტომანქანის ძარის დეტალი, რის შედეგადაც დაეცა ასფალტზე, არ ერინააღმდეგება ექსპერტ ნ. ო-ს ჩვენებას, ვინაიდან ექსპერტს არ განუმარტავს, რომ საწვავის ავზის მეტალის კუთხე არ იყო მყარი, ხორკლიანი ზედაპირის მქონე და ასევე არ განუმარტავს, რომ კონკრეტულად სადავო დეტალი ვერ გამოიწვევდა დაზიარალებულის ტანსაცმელზე, წელის არეში არსებულ დაზიანებას. ამდენად, რაიმე სახის წინააღმდეგობა მითითებულ მოწმეებსა და ტრასოლოგიური ექსპერტის ჩვენებებს შორის არ იკვეთება, ხოლო ის ფაქტი, რომ დაზიარალებულის ტანსაცმელზე არ აღმოჩნდა რეზინის კვალი, არ გამორიცხავს კონტაქტის შესაძლებლობას, ვინაიდან ექსპერტების – ლ. მ-სა და ზ. თ-ს ჩვენებებით დაინდება, რომ ხშირ შემთხვევაში, მიუხედავად კონტაქტისა, ტანსაცმელზე არ გადადის რეზინის კვალი. ამავდროულად, ნ. ო-ს ჩვენებითა და მის მიერ გაცემული ექსპერტიზის დასკვნით ასევე დგინდება ისიც, რომ კაპიუშონიან ქურთუკსა და მო-

ნაცრისფრო ქურთუკზე ასევე აღინიშნება რღვევითა და ხევით განვითარებული დაზიანებები.

38. ასევე უსაფუძვლოა სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობა, რომ ექსპერტის (დაკონკრეტებული არ არის, რომელი ექსპერტის) თქმით, ი. გ-ს ჭრილობის სიღრმე უფრო მეტია, ვიდრე რეზინის დეტალის სიგრძე და ის ვერ შეაღწევდა საკუთარ სიღრმეზე უფრო ღრმად, ვინაიდან იგი არ გამომდინარეობს წარმოდგენილი საქმის მასალებიდან, კერძოდ: გარდაცვლილ ი. გ-ს სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზის 2019 წლის 1 აპრილის დასკვნის თანახმად, დგინდება, რომ მას წელის მიდამოში, მარცხნა შუა მესამედში, აღენიშნებოდა უსწორონაპრალისებური ფორმის უსწოროკიდეებიანი ჭრილობა ზომით – 4.5 სმ (ჭრილობის შეღწევის სიგრძე) X 2.2. სმ. (ჭრილობის სიგანე) (პირლიაობს) ქსოვილის დეფექტის გარეშე. სატვირთო ავტომანქანა „კამაზის“ დათვალიერების 2019 წლის 16 მარტის ოქმით დგინდება, რომ ავტომანქანის ძარის რეზინის დეტალის სიგრძე, რომელთანაც მოხდა შეჯახება, არის – 4 სმ. შესაბამისად, ი. გ-ს წელის მიდამოში არსებული ჭრილობის ზომა და სხეულში შეღწევის სიღრმე, ავტომობილის წონისა (შემთხვევის დროს მისი წონა დატვირთულ მდგომარეობაში იყო დაახლოებით 27 ტონა) და იმის გათვალისწინებით, რომ რეზინი დამაგრებული იყო მეტალის კონსტრუქციაზე, რაც შეჯახების დროს გაზრდიდა დაწოლის ძალას, ფაქტობრივად, შეესაბამება იმ დეტალის სიგრძეს, რომლითაც მოხდა დაზარალებულზე შეჯახება. შესაბამისად, არც ამ ნაწილში იკვეთება არსებითი და შეუსაბამო სხვაობა ჭრილობის სახესა და მის გამომწვევ დეტალს შორის.

39. გარდა ამისა, კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი გარემოება, რაზეც საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს, არის გამოძიებაში ავტომანქანა „კამაზის“ დათვალიერების 2019 წლის 16 მარტის ოქმი, რომლითაც დგინდება, რომ დათვალიერდა „კამაზის“ მარკის ავტომანქანა, რომელიც იყო დატვირთული, ანუ ზუსტად იმ მდგომარეობაში, როგორშიც მოხდა შეჯახება. დათვალიერების შედეგად გაირკვა, რომ ავტომანქანის უკანა ძარის მარცხნა მხარეს არსებული მყარი კონსისტენციის რეზინის დამცველები/შემზღვეველები მინიდან მდებარეობდა დაახლოებით 104.5 სანტიმეტრზე, ხოლო როგორც ი. გ-ს სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნიდან დგინდება, მას უსწოროკიდეებიანი – 4.5 სმ, X 2.2. ზომის ჭრილობა აღენიშნებოდა ტერფიდან 104 სმ-ის დაშორებით, რაც კიდევ დამატებით ამყარებს იმ ფაქტს, რომ ჭრილობა სწორედ ძარის მითითებულმა დეტალმა გამოიწვია. აღსანიშნავია ისიც, რომ როგორც ექსპერტ შ. თ-ს ჩვენებიდან ირკვევა, ი. გ-ს ზუსტად მითითებული, ანუ წელის არეში არსებული ჭრილობის

პროექციაზე აღენიშნებოდა მენჯის, გავისა და კუდუსუნის ძვლების მრავალფრაგმენტოვანი მოტეხილობები და სწორედ ამავე ჭრილობის პროექციაზევე, მის პირდაპირ დაზიანებული იყო მარცხენა თეძოს არტერია. ექსპერტმა თავის ჩვენებაში ასევე განმარტა, რომ მუცლის ლრუში არსებული დაზიანებებიც განვითარებული იყო წელის არქში მიყენებული ჭრილობის შესაბამისად. ამასთან, ი. გ-ს სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნაში აღნიშნულია, რომ წელის მიდამოში არსებული დაზიანება მიყენებულია რაიმე მკვრივი, ბლაგვი საგნის (საგნების) ზემოქმედების შედეგად, ისევე როგორც – სხვა დაზიანებები. თავის მხრივ, მყარი კონსისტენციის რეზინის დამცველები/შემზღვულველები წარმოადგენს მკვრივ ბლაგვ, საგანს, ხოლო ის, რომ ძვლების მოტეხილობა შესაძლოა, განვითარებულიყო ერთი დარტყმის შედეგად, ასევე დასტურდება შ. თ-ს ჩვენებით.

40. ამასთან, საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს იმ ფაქტზე, რომ როგორც პირველი, ისე სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოებმა საერთოდ არ შეაფასეს და გვერდი აუარეს შემთხვევის ადგილის დათვალიერების 2019 წლის 30 იანვრის ოქმსა და ბიოლოგიური ექსპერტიზის 2019 წლის 16 მაისის დასკვნას, კერძოდ: დათვალიერების ოქმით დგინდება, რომ შემთხვევის ადგილზე, საავტომობილო გზის შუა ნაწილზე, ანუ ზუსტად იმ ადგილას, რომელზეც მოწმეები – მ. და დ. მ. უთითებენ ავტომანქანის ი. გ-ზე შეჯახების ადგილად, აღმოჩენილია სისხლის კვლები; სისხლის კვლები (გუბე) ასევე აღმოჩენილია საავტომობილო გზის გვერდულზე, სადაც, მათივე მითითებით, ავტომანქანის შეჯახების შემდეგ გადაიყვანეს და დააწვინეს დაზიანებული დაზიარალებული, ხოლო ბიოლოგიური ექსპერტიზის 2019 წლის 16 მაისის დასკვნითა და ექსპერტ შ. კ-ს ჩვენებით დგინდება, რომ აღმოჩენილი სისხლის კვლები ეკუთვნის ი. გ-ს. ამდენად, მოწმეების – მ. და დ. მ-ს ჩვენებების რეალობა დამატებით გამყარებულია და სრულად არის თანხვდენილი შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმსა და ბიოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებთან.

41. რაც შეეხება ი. გ-ს სხეულზე არსებულ დანარჩენ დაზიანებებს, როგორც მოწმეების – მ. მ-სა და დ. მ-ს ჩვენებებით ირკვევა, ი. გ. ავტომანქანა „კამაზის“ მკვეთრი დაძვრისა და შეჯახების შედეგად ასფალტზე დაეცა. მათივე ჩვენებით დგინდება, რომ მას არც კონფლიქტამდე და არც ავტომანქანასთან შეჯახებისა და მინაზე დაცემის შემდეგ სხვა რაიმე დაზიანება არ მიუღია. შესაბამისად, დანარჩენი დაზიანებები განვითარებულია ავტომანქანის ი. გ-ზე შეჯახების შედეგად ან გარდაცვლილის მყარ, ხორკლიან ზე-

დაპირზე, მოცემულ შემთხვევაში – ასფალტზე დაცემის დროს, რასაც მათი ჩვენებების გარდა, ასევე ადასტურებს: ტრასოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა და ექსპერტი ნ. ო-ს ჩვენება, რომლებიც არათუ ენინაალმდეგება მოწმეების – მ. და დ. მ-ს ჩვენებებს, არამედ – სრულად თანხვდენილია მათთან და რომლებითაც დგინდება, რომ სხვა დაზიანებების (მათ შორის შარვალსა და ტრუსზე არსებული დაზიანებები) ძირითადი ნაწილი გამოწვეულია მყარ, ხორკლიან ზედაპირზე, ერთჯერადი, ძლიერი შეხების შედეგად, ხოლო დაზიანებათა ხარისხი კი განვითარებულია ზედაპირზე შემხები სიძლიერის შესაბამისად, ანუ სხეულის რომელ მიღმიშვიც უფრო ძლიერი კონტაქტი იყო, შესაბამისად, იქ ტანსაცმელიც მეტად დაზიანდა და სწორედ ამ მექანიზმით განვითარდა შარვალსა და ტრუსზე არსებული დაზიანებებიც; გარდაცვლილ ი. გ-ს სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზის 2019 წლის 1 აპრილის დასკვნა და ექსპერტ შ. თ-ს ჩვენება, რომელთა მიხედვით, ი. გ-ს ზუსტად წელის არეში არსებული ჭრილობის პროექციაზე აღენიშნებოდა მენჯის, გავისა და კუდუსუნის ძვლების მრავალფრაგმენტოვანი მოტეხილობები და სწორედ ამავე ჭრილობის პროექციაზევე მის პირდაპირ, დაზიანებული იყო მარცხენა თეძოს არტერია, რამაც საბოლოოდ მისი სიკვდილი გამოიწვია; შემთხვევის ადგილის დათვალიერების 2019 წლის 30 იანვრის ოქმი და ბიოლოგიური ექსპერტიზის 2019 წლის 16 მაისის დასკვნა, რომლებითაც დგინდება, რომ შემთხვევის ადგილზე, სავატომობილო გზის შუა ნაწილში, შეჯახების ადგილზე აღმოჩენილი სისხლის კვლები ეკუთვნის ი. გ-ს.

42. სააპელაციო პალატა ასევე იშველიებს დაცვის მხარის ინიციატივით ჩატარებულ კომპლექსურ სამედიცინო, ავტოტექნიკური ექსპერტიზის 2019 წლის 26 ივნისის დასკვნასა და მისი გამცემი ექსპერტების – ა. გ-სა და რ. გ-ს ჩვენებებს, რომელთა თანახმად, მ. და დ. მ-ს ჩვენებებით ასახულ ვითარებაში ი. გ-ს არ უნდა განვითარებოდა გვამის გამოკვლევით ნანახი დაზიანებები, ამასთან, დაზიანებებს ვერ მიიღებდა მხოლოდ ერთჯერადი კონტაქტით, რასაც საკასაციო სასამართლო ასევე ვერ გაიზიარებს შემდეგ გარემოებათა გამო:

– ექსპერტები დასკვნაში აღნიშნავენ, რომ ავტოსატრანსპორტო ტრავმატიზმის განვითარების მექანიზმის პრინციპების დინამიკიდან გამომდინარე, მ. და დ. მ-ს ჩვენებების მხედველობაში მიღებით (ი. გ-ს ხელი ჰქონდა მოკიდებული „კამაზის“ მარკის ავტომანქანის მძლოლის მხარეს არსებული კარის სახელურზე. ავტომანქანის სწრაფად დაძვრის შედეგად იგი სხეულით შეეჯახა ავტომანქანის ძარის მარცხენა გვერდით ზედაპირს და შემდგომ დაცა), ავტომანქანის დაძვრის შედეგად სრული აჩქარებით უნდა

გადაადგილებულიყო უკან, ანუ ავტომანქანის მოძრაობის საპირისპირო მიმართულებით და შეჯახებულიყო სხეულის უკანა და/ან გვერდითა ზედაპირით ავტომანქანის ძარის მარცხენა გვერდით ზედაპირს, შემდგომი დაცემით გზის საფარზე; „კამაზის“ მარკის ავტომანქანის ფოტომასალის, კერძოდ, ძარის მარცხენა გვერდითა ზედაპირის კონსტრუქციული რელიეფის შესწავლით, სხეულთან შეჯახების ლოკაციის ადგილი შესაძლოა, ყოფილიყო საწვავის ავზის ზემოთ, ძარის წინა, მარცხენა კუთხეზე განლაგებული კონური ფორმის, რეზინის მკვრივი კონსისტენციის დამცველი/შეზღუდველები და საწვავის ავზის კიდე; მაგრამ, მიუხედავად ამისა, აღსანიშნავია, რომ საკუთარი დასკვნის საპირისპიროდ, ექსპერტმა რ. ვ-მ სასამართლოში მონაბირების სახით დაკითხვისას განმარტა, რომ იმ ვითარებაში, რაც მოწმებაშა – მ. და დ. მ-ებმა აღწერეს, მათ შორის – კარის სახელურზე ვერც მარცხენა და ვერც მარჯვენა ხელის მოკიდების შემთხვევაში კონტაქტი ვერ დამყარდებოდა ავტომანქანის ძარის უკანა ნაწილთან. ასეთი კონტაქტი შესაძლებელი იქნებოდა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ პირი მყარად იქნებოდა ჩამოკიდებული სახელურზე და თუ ავტომანქანა მარჯვნივ მოუხვევდა, ხოლო მოცემულ შემთხვევაში კი ავტომანქანა წინ წავიდა. ამასთან, აღნიშნულის დასტურად და სადემონსტრაციოდ ექსპერტმა წარადგინა ფოტოლუსტრაციები, რომელებშიც ავტომობილის მოძრაობა ასახული იყო დინამიკაში, მოძრაობაში და არა – გაჩრებულ მდგომარეობაში, რის შემდეგაც იგი ბიძგით დაიძრა;

– ექსპერტმა რ. ვ-მ ასევე განმარტა, რომ ი. გ. სხეულზე არსებულ დაზიანებებს ვერ მიიღებდა ავტომანქანის უკანა ძარზე არსებული რეზინის მკვრივი კონსისტენციის დამცველი/შემზღუდველებით, კერძოდ: წელის არეში არსებული ჭრილობის მიყენების შესაძლებლივა მითითებული დეტალით გამორიცხა იმ მოტივით, რომ რეზინის კუთხე მდებარეობდა ი. გ-ს სხეულზე, წელის არეში არსებული ჭრილობისგან უფრო ზემოთ და განმარტა, რომ რეზინის კუთხე წელის ზემოთ, ნეკნების მიდამოში მდებარეობდა, ხოლო დაზიანება კი ქვემოთ ჰქონდა, რასაც ექსპერტი ცალსახად არასწორად უთითებს, ვინაიდან, როგორც უკვე აღინიშნა, გამოძიების მიერ ჩატარებული „კამაზის“ დათვალიერების 2019 წლის 16 მარტის ოქმით დადგენილია, რომ დატვირთულ მდგომარეობაში „კამაზის“ უკანა ძარის მარცხენა მხარეს არსებული მყარი კონსისტენციის რეზინის დამცველები/შემზღუდველები მიწიდან მდებარეობდა დაახლოებით 104.5 სანტიმეტრზე, ხოლო ი. გ-ს სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნიდან დგინდება, რომ მას უსწოროკიდებიანი – 4.5 სმ, X 2.2. ზომის ჭრილობა აღენიშნებოდა ტერფიდან 104 სმ-ის დაშორებით. აღნიშნული ნათლად ცხადყოფს,

რომ დეტალსა და ჭრილობას შორის სიმაღლეში არსებითი აცდენა არ იკვეთება და ისინი თითქმის იდენტურად ემთხვევა ერთმანეთს, ხოლო ექსპერტის განმარტება არასწორია და არ შეესაბამება საქ-მის მასალებით დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს;

— ამას გარდა, ექსპერტმა რ. ვ-მ ი. გ-ს კონტაქტი ავტომანქანის ძარის უკანა ნაწილთან აგრეთვე გამორიცხა იმ საფუძვლითაც, რომ ძარის წინა, შუა ნაწილიდან ამოღებული ძაფის ფრაგმენტები არ იყო გარდაცვლილის ტანსაცმლის ქსოვილის იდენტური, რაც ასე-ვე სრულიად გაუგებარი და ამავდროულად, არარელევანტურია, რადგან არც ბრალდების შხარე არ დავობს იმ საკითხზე, რომ შემ-თხვევა ძარის წინა ნაწილის შეჯახების შედეგად მოხდა. რაც შეე-ხება დაცვის მხარის ექსპერტიზის დასკვნით დადგენილ კიდევ ერთ გარემოებას, რის შესახებაც თავის ჩვენებაში ასევე პელირებს რ. ვ.: რომ ი. გ-ს ტანსაცმელსა და ფეხსაცმელზე რეზინისმაგვარი მი-ნალესის ან თავისუფლად მდებარე ნაწილაკების კვალი არ აღმოჩ-ნდა, მითითებულ საკითხზე საკასაციო სასამართლომ ზემოთ უკ-ვე იმსჯელა და ყურადღება გაამახვილა ტრასოლოგიური ექსპერ-ტების ჩვენებებზე, რომელთა თანახმად დგინდება, რომ ხშირ შემ-თხვევაში, მიუხედავად კონტაქტისა, ტანსაცმელზე არ გადადის რეზინის კვალი.

— ექსპერტ რ. ვ-ს ჩვენებით ასევე დგინდება, რომ მას არ უნა-ხავს შემთხვევის ადგილი და არ დაუთვალიერებია „კამაზის“ მარ-კის ავტომანქანა, მან იხელმძღვანელა დაცვის მხარის მიერ გა-დაგზავნილი საქმის მასალებითა და „კამაზის“ მოდელებისა და მო-დიფიკაციების შესახებ სახელმძღვანელოებით, აგრეთვე თბილის-ში ნახა მსგავსი ტიპის მანქანები.

— რაც შეეხება ექსპერტ ა. გ-ს ჩვენებას, რომელმაც განმარტა, რომ ი. გ. საქმის მასალებით დადგენილ ვითარებაში ვერ მიიღებდა მსგავს დაზიანებებს, საყურადღებოა, რომ იგი ყველა დაზიანებას აფასებდა ერთობლივად, ყველა ჭრილობაზე მსჯელობდა ერთია-ნად და აცხადებდა, რომ ამდენი ჭრილობა კომპლექსურად შეჯა-ხების შედეგად ვერ განვითარდებოდა. ამასთან, ექსპერტმა გან-მარტა, რომ ი. გ. დაზიანებებს მიიღებდა 10-15 მეტრი სიმაღლის კედელზე გადაგორების შედეგად, გორაობით (ხევში ჩავარდნის შე-დეგად), ხოლო გავის ძვლის მოტეხილობა განვითარდებოდა ხევში კედლის ძირში არსებულ ქვებზე დაცემით, მაშინ როდესაც მისივე ჩვენებით დგინდება, რომ მას არ უნახავს შემთხვევის ადგილი, არ დაუთვალიერებია ავტომანქანა „კამაზი“ და უფრო მეტიც: არათუ ფიზიკურად, ფიტოსურათების მეშვეობითაც კი არ უნახავს ის ხე-ვი (საქმის მასალებში საერთოდ არ მოიპოვება ხევის ფოტოსურა-თები), სადაც ჩაგორებასაც მიიჩნევს ი. გ-ს სხეულზე არსებული

დაზიანებების გამომწვევ მიზეზად; მან ასევე არ იცის, რამდენ გრა-დუსიანი დაქანების იყო იგი და, შესაბამისად, საერთოდ შესაძლე-ბელია თუ არა იქ დაგორება. კითხვაზე, თუ კედელი იქნებოდა 90-გრადუსიანი კუთხის მქონე, შესაძლებელი იქნებოდა თუ არა და-გორება, პასუხობს, რომ გამორიცხული არაფერია. ამასთან, პასუ-ხი ვერ გასცა კითხვაზე, თუ რას შეეძლო გამოეწვია ი. გ-ს წელის არეში არსებული ჭრილობა. განსაკუთრებით ხაზგასასმელია, რომ ერთადერთი ინფორმაცია, რაც ხევის შესახებ საქმის მასალებში მოიპოვება და რასაც ექსპერტიზის დასკვნის კვლევითი ნაწილის მიხედვით დასკვნა ემყარება, არის ადვოკატ რ. შ-ს მიერ 2019 წლის 12-13 აპრილს შედგენილი საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმი, საი-დანაც ხევთან („ჩასავარდნთან“) დაკავშირებით მითითებულია შემდეგი: „გზის პირას ბეტონის გვერდულებს შორის და შენეული არედან, სადაც დგას ნიშა, არის ჩასავარდნი სიღრმეში, სადაც ყრია წვეტიანი ქვები და ბეტონის კედელს აქვს რკინის გამოშვერილი „არმატურები“. ჩასავარდნ სიღრმეს აქვს ადამიანის ჩავარდნის შემთხვევაში მისი ამოსაყვანი შესაძლებლობის მქონე მხარე, საი-დანაც შესაძლებელია ჩავარდნილის ამოყვანა“. მითითებულ ოქ-მში სხვა არანაირი დეტალი, მათ შორის – „ჩასავარდნის“ დაქანე-ბის კუთხის, რელიეფის, ხევის (გამოძიების მიერ ჩატარებული სა-გამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმებზე, ისევე როგორც დაცვის მხა-რის მიერ ჩატარებულ ოქმზე თანდართული ფოტოსურათებით დგინდება, რომ საავტომობილო გზაზე, ბეტონის გვერდულებს შო-რის და შენეულ არესთან, ნიშის უკან, არის ტყის მასივი და არაერ-თი ხე), ქვების (გარდა სიღრმეში მითითებული წვეტიანი ქვებისა) არსებობის, ბეტონის კედლიდან გამოშვერილი „არმატურების“ სიგ-რძის, სიგანის, რაოდენობის, სავარაუდო დაცემის ადგილის რელი-ეფის, ასევე თვით ხევის სიღრმის შესახებაც კი არ არის არანაირი ინფორმაცია მითითებული, მაგრამ მიუხედავად ამისა, აღნიშნუ-ლი, ძალზე მნირი ინფორმაცია ექსპერტმა მაინც არათუ საკმარი-სად მიიჩნია დასკვნის გასაცემად, არამედ – დაბეჯითებით აცხა-დებდა, რომ ი. გ. სხეულზე არსებულ დაზიანებებს მიიღებდა სი-მაღლიდან ჩაგორებისა და კედლის ძირზე დაცემის შედეგად.

43. ყოველივე აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასა-მართლოს მიაჩნია, რომ დაცვის მხარის ინიციატივით ჩატარებული ექსპერტიზის დასკვნა ვერ უძლებს ვერანაირ კრიტიკას, ვერ აკ-მაყოფილებს უტყუარობის სტანდარტს, ხოლო ექსპერტთა ჩვენე-ბები წინააღმდეგობრივი, ძალზე არადამაჯერებელია და არ შეე-საბამება საქმის მასალებს, რის გამოც საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს მათ.

44. გარდა ამისა, დაცვის მხარე მოწმეების – მ. და დ. მ-ს ჩვენე-

ბეჭის სანდოობასთან მიმართებით ასევე პპელირებს სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტის შ. თ-ს ჩვენების იმ ნაწილზე, სადაც იგი განმარტავს, რომ თეძოს საერთო არტერიის დაზიანებამ რამდენიმე წამიდან ერთ საათამდე პერიოდში შეიძლება გამოიწვიოს სიკვდილი, ხოლო დაზარალებული გარდაიცვალა ერთ საათზე გაცილებით მეტი დროის გასვლის შემდგა, რასაც საკასაციო სასამართლო ასევე ვერ დაეთანხმება, ვინაიდან, ჯერ ერთი, ექსპერტმა შ. თ-მ დაკითხვისას არაერთხელ განმარტა, რომ იგი უთითებდა მიღებული დაზიანების შედეგად გარდაცვალების მხოლოდ სავარაუდო დროს და კონკრეტულად იმის მტკიცება, თუ რამდენ ხანში „დადგებოდა გარდაცვალება“, შეუძლებელია; მეორეც, გასათვალისწინებელია ის ფაქტიც, რომ როგორც წარმოდგენილი საქმის მასალებით დაგინდება, შემთხვევის ადგილზე სასწრაფო დახმარების ბრიგადა გამოცხადდა შემთხვევიდან დახსლოებით ოცდათვარამეტ წუთში, რა დროსაც დაზარალებული ი. გ. ცოცხალი იყო და უტარდებოდა ინტენსიური, გადაუდებელი სამედიცინო დახმარება, რაც, ბუნებრივია, გახასაგრძლივებდა მის სიცოცხლეს, ხოლო გარდაიცვალა სასწრაფო დახმარების მისვლიდან დაახსლოებით ორმოცდათხუთმეტ წუთში. შესაბამისად, ვერც აღნიშნული მოსაზრება გამოდგება მოწმეების ჩვენებების არასანდოობის სამტკიცებლად.

45. სააპელაციო სასამართლო ასევე არ იზიარებს გამომძიებლის მიერ 2019 წლის 18 აპრილს ჩატარებულ საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმს, ვინაიდან ბრალდების მხარემ მოხსნა დასაკითხ პირთა სიიდან და, შესაბამისად, სასამართლოში მოწმის სახით არ დაუკითხავთ მითითებულ საგამოძიებო მოქმედებაში მონაწილე ის სამი პირი – ლ. ჭ., გ. ჭ. და ვ. ქ., რომელებმაც უშუალოდ გადაამოწმეს გარევეული გარემოებები და რომელთა აღქმაც გადმოიცა აღნიშნულ ოქმში. პალატამ აღნიშნა, რომ, მართალია, დაიკითხენენ ოქმის შემდგენი გამომძიებელი, მოწმე დ. მ. და მასში მონაწილე სხვა პირები, კერძოდ – ექსპერტები, მაგრამ ისინი არ არიან ის პირები, რომელებმაც უშუალოდ შეამოწმეს კონკრეტული გარემოება, ისინი არიან საგამოძიებო მოქმედებაში მონაწილეები, რომელთა როლი შემოიფარგლებოდა ვითარების აღდგენით და იმ სამი პირის მიერ გადმოცემული ინფორმაციის დაფიქსირებით.

46. ამავდროულად, სააპელაციო პალატა საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმის ჩატარების შედეგად დადგენილ გარემოებებს, კერძოდ, ავტომანქანა „კამაზის“ მარცხენა კარის ხედვის სარკიდან გამოჩენდებოდა თუ არა კარის გვერდით მდგომი პირი და „ეპაზიანის“ მძლოლი შეძლებდა თუ არა საავტომობილო გზის გვერდულზე მწოლიარე პირის დანახვას, ასევე საეჭვოდ მიიჩნევს იმ მოტი-

ვითაც, რომ ოქმზე დართული ფოტოსურათების მიხედვით, ერთი მხრივ, გვერდითა ხედვის სარკიდან არ ჩანს ავტომანქანასთან მდგარი პირი და ბუნდოვნად ჩანს მხოლოდ მისი მაჯა, ხოლო, მეორე მხრივ, მწოლიარე პირს თავზე ადგას გამომძიებელი, რამაც, პალატის აზრით, გაცილებით გააადგილა იმ ადგილის შემჩნევა.

47. საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს სააპელაციო სასამართლოს ვერც მითითებულ მოტივაციას და აღნიშნავს შემდეგს:

48. საქართველოს სსკ-ის 78-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, მხარის მოთხოვნის შემთხვევაში დოკუმენტს მტკიცებულებითი ძალა აქვს, თუ ცნობილია მისი წარმომავლობა და ის ავთენტიკურია. დოკუმენტი ან ნივთიერი მტკიცებულება დასაშვები მტკიცებულებაა, თუ მხარეს შეუძლია მოწმედ დაკითხოს პირი, რომელმაც მოიპოვა/შექმნა იგი ან/და რომელთანაც ინახებოდა სასამართლოში წარდგენამდე. ამდენად, დოკუმენტს მტკიცებულებითი ძალა ენიჭება კუმულაციურად სამი სპეციალური წინაპირობის არსებობისას: 1. ცნობილია მისი წარმომავლობა; 2. ავთენტიკურია; 3. შესაძლებელია დაიკითხოს პირი, რომელმაც შექმნა/მოიპოვა ან ვისთანაც ინახებოდა დოკუმენტი სასამართლოში წარდგენამდე. აღნიშნულთან დაკავშირებით უნდა განიმარტოს, რომ პროცესის შეჯიბრებითობიდან გამომდინარე, მხარეები თავად განსაზღვრავენ, თუ რომელ მტკიცებულებას წარადგენენ სასამართლოში და რომელს – არა და ამ მხრივ, მათ კანონმდებლობა რაიმე შეზღუდვას არ უწესებს. საქართველოს სსკ-ის 78-ე მუხლის ნორმის დანწესიდან გამომდინარე, აუცილებელია იდენტიფიცირებული იყოს დოკუმენტის მომპოვებელი, შექმნელი ან შემნახველი პირი და მის შესახებ ინფორმაცია ჰქონდეს სასამართლოს და მეორე მხარეს, რომელსაც უფლება აქვს, საჭიროების შემთხვევაში დაცვის მხარის ნუსხაში მიუთითოს ხსენებული საგამოიქმნო მოქმედებების ჩამტკარებელი პირები (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2018 წლის 26 ივლისი გადაწყვეტილება №83აპ-18).

49. ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტული სამართლის მიხედვით: სასამართლო მსჯელობს იმაზე, თუ რამდენად სამართლიანი იყო სამართალნარმოება მთლიანობაში და რამდენად იყო დაცული დაცვის უფლებები. კერძოდ, უნდა შეფასდეს – მიეცა თუ არა მომჩინანს შესაძლებლობა, ედავა მტკიცებულებების ავთენტიკურობაზე და შენინააღმდეგებოდა ამ მტკიცებულებების გამოყენებას. გარდა ამისა, გასათვალისწინებელია მტკიცებულებათა ხარისხი, ის გარემოებები, რომლებშიც მტკიცებულებები იქნა მოპოვებული და რამდენად ჰპადებს ეჭვს ეს გარემოებები მტკიცებულებების ნამდვილობასა და სარწმუნობასთან დაკავშირებით, მიუხედავად იმისა, რომ არ არის სავალდებულო,

სამართლიანობაში ეჭვის შეპარვის საფუძველი წარმოიქმნას, თუ მოპოვებული მტკიცებულება არ არის გამყარებული სხვა მასალებით. ხაზგასასმელა: იმ შემთხვევებში, როდესაც მტკიცებულება საკმაოდ წონიანია და არ არსებობს იმის რისკი, რომ იგი შეიძლება არასარწმუნოდ იქნეს მიჩნეული, დამატებითი მტკიცებულებების წარდგენის მით უფრო ნაკლები აუცილებლობა არსებობს (იხილეთ, „ბიკოვი რუსეთის წინააღმდეგ“ (Bykov v. Russia), №4378/02; (დიდი პალატა), გვ. 89, 90; ECtHR; 10.03.2009; „ჯალოვერმანის წინააღმდეგ“ (Jalloh v. Germany), №54810/00; (დიდი პალატა), გვ. 95, 96; ECtHR; 11.07.2011).

50. საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში საგამოძიებო ექსპერიმენტის 2019 წლის 18 აპრილის ოქმის ლეგიტიმურობის საეჭვოდ მიჩნევის საფუძველი არ არსებობს, ვინაიდნ იგი მოპოვებულია და შემოწმებულია საპროცესო კანონმდებლობის მოთხოვნათა დაცვით, მხარეთა თანასწორობისა და შეჯიბრებითობის პირობებში, მითუფრო იმ გარემოების გათვალისწინებით, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლოში საქმის ასრებითი განხილვისას მოწმის სახით დაიკითხა მითითებული საგამოძიებო მოქმედების ჩამტარებელი პირი, გამომძიებელი დ. გ., რომელმაც შეადგინა ალნიშნული დოკუმენტი და შემდგომ სასამართლოში დაადასტურობა ავთენტიკურობა, ასევე დაიკითხენ მასში მონაწილე დეტექტივ-გამომძიებელი – ლ. კ. და ექსპერტები – მ. კ. და თ. ბ., რომლებმაც ასევე დაადასტურეს ექსპერიმენტში მონაწილეობის ფაქტი, ხოლო ოქმის სისწორე კი მასში მონაწილე ყველა პირმა დაადასტურა ხელმოწერებით. ამასთან, სასამართლო აპელირებს იმ საგამოძიებო მოქმედებების ოქმებზე, რომლებიც წინასასამართლო სხდომაზე, როგორც მტკიცებულებები, დაუშვეს საქმის არსებითი განხილვის სხდომაზე.

51. რაც შეეხება თვითონ საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმის შინაარსს და მისი ჩატარების შედეგად დადგენილ გარემოებებს, საკასაციო სასამართლო ვერც ამ ნაწილში დაეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს შეფასებას და ალნიშნავს, რომ როგორც მითითებული ოქმიდან და მასზე თანდართული ფოტოსურათებიდან ირკვევა, მართალია, ავტომანქანის მარცხენა სარკეში ადამიანი მთლიანად, მთელი ტანით არ ჩანს, მაგრამ ჩანს მაჯა და აქვე ოქმში მითითებულია, რომ თუ მძღოლი მარცხნივ გახსედებოდა ფანჯარაში, მიუხედავად სიბნელისა, იგი აშკარად დაინახავდა კართან მდგომ ადამიანს, რაც ადასტურებს, იმ ფაქტს, რომ მხოლოდ სარკეში ჩახედვითაც კი შესაძლებელი იქნებოდა ადამიანის სხეულის ნაწილის დანახვა, ხოლო მარცხენა ფანჯარაში გახედვით – ადამიანის აშკარად დანახვა. სააპელაციო პალატის განმარტება, რომ ჩა-

ტარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტის დროს, ვინაიდან გამომ-ძიებელი იდგა მწოლიარე პირთან, გაცილებით გააადვილებდა იმ ადგილის შემჩნევას და ამ საფუძვლით მისი საეჭვოდ მიჩნევა ასე-ვე უსაფუძვლოა, რადგან როგორც მოწმეების – მ. და დ. მ-ს ჩვენე-ბებით დგინდება, ან გარდაცვლილ ი. გ-სთან რომელსაც მიღებული ჰქონდა დაზიანებები, გადაყვანილი იყო საავტომობილო გზის შუა ნაწილიდან და იწვა გვერდულთან, ზუსტადაც რომ ამ დროს იდგა არა ერთი, არამედ ორი პირი – მ. და დ. მ., რომლებიც აქტიურად ცდილობდნენ მის დახმარებას, რაც, ბუნებრივია, ც. ზ-სათვისაც გაცილებით გააადვილებდა გვერდულზე მწოლიარე დაზიანებული პირის დანახვას, მითუფრო იმის გათვალისწინებით, რომ საგამო-ძიებო ექსპერიმენტის მითითებულ ოქმი აღნიშნულია, რომ მასში მონაწილე პირებმა ყოველგვარი პრობლემის გარეშე შენიშნეს გზის პირას მწოლიარე პირი, რომელიც ავტომანქანის მაშუქების ფონზე პირდაპირ თვალში ხვდება ავტომანქანის მძღოლს. ყოველივე აღ-ნიშნულის გათვალისწინებით, არ არსებობს საგამოძიებო ექსპე-რიმენტის 2019 წლის 18 აპრილის ოქმის საეჭვოდ მიჩნევისა და არ-გაზიარების საფუძველი.

52. საკასაციო სასამართლო ასევე ვერ გაიზიარებს გამართლე-ბულ ც. ზ-ს ჩვენებას, რომელიც განმარტავს, რომ მას უკან არავინ გაპეიდებია, მისთვის არავის დაუძახია, ავტომანქანის გვერდითაც არავინ მდგარა, ვერც გვერდულზე მწოლიარე დაზიანებული ი. გ. შენიშნა და ამის შესახებ მ. და დ. მ-ებსაც არაფერი უთქვამთ, ვინა-იდან იგი ენინაალმდეგება ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილ, ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცე-ბულებათა ერთობლიობას, მათ შორის: მოწმეთა – მ. და დ. მ-ს ჩვე-ნებებსა და საგამოძიებო ექსპერიმენტით დადგენილ გარემოებებს, რომელთა თანახმად ირკევა, რომ ავტომანქანის დაძრამდე ი. გ. ც. ზ-ს გაპყვა უკან და ეძახდა, რომ არ წასულიყო და გაჩერებული-ყო, ამასთან, კარის სახელურს მოჰკიდა ხელი, ფანჯარაზეც დაარ-ტყა ხელი და კაბინის თუნუქზე აკაკუნებდა, რისი გათვალისწინე-ბითაც, წარმოუდგენელია, რომ ც. ზ-ს ვერ დაენახა ვერცერთი ეს მოქმედება, ჯერ თუ როგორ გაპყვა უკან ი. გ., მერე ვერ გაეგო, არაერთხელ როგორ დაუძახა მან და მოუწოდა, სთხოვა, რომ გაჩე-რებულიყო და არ დაეტოვებინა ისინი იქ, შემდეგ ასევე ვერ დაენა-ხა ავტომანქანის კართან მდგომი ი. გ., რომელსაც სწორედ მძღო-ლის კარის სახელურზე ეკიდა ხელი და ამავდროულად, ფანჯარასა და თუნუქზე ურტყამდა ხელს და აკაკუნებდა. ამ მოქმედებები-დან ვერცერთის შემჩნევა და ვერც გაგება ძალზე არადამაჯერე-ბელია და მოკლებულია ყოველგვარ ლოგიკურ საფუძველს, ისევე როგორც მოგვიანებით, შემთხვევის ადგილზე დაბრუნების დროს,

სააგტომობილო გზის გვერდულზე მწოლიარე ი. გ-ს ვერ შემჩნევა და ამასთან, იმის უარყოფაც, რომ მ. და დ. მ-ებმა არაფერი უთხრეს იმის შესახებ, რომ ი. გ. იყო დაზიანებული და სჭირდებოდა გადაუ-დებელი სამედიცინო დახმარება (რის შესახებაც საკასაციო სასა-მართლო დამატებით იმსჯელებს ქვემოთ). ამასთან, მ. და დ. მ-ს ჩვენებებით ასევე დგინდება ისუც, რომ შემთხვევის დროს განვი-თარებული მოვლენების დანახვა შესაძლებელი იყო ავტომანქანის ჩართული მაშუქების ფონზე, რაც დამატებით გადამოწმდა და და-დასტურდა საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმითაც. ამავე ოქმით დგინდება, რომ, როგორც აღინიშნა, ავტომანქანის მარცხენა სარ-კეში ჩანს ადამიანის მაჯა, ხოლო მარცხნივ გახედვის შემთხვევა-ში კი – ადამიანი სრულად, ასევე დადგენილია, რომ არ არსებობდა სმენადობისათვის რაიმე ხელის შემშლელი ფაქტორი.

53. ამდენად, მოცემულ შემთხვევაში ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებების ერთობლიობით საკასაციო სა-სამართლოს გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დადგენილად მი-აჩნია, რომ ც. ზ-მ დაარღვია „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქარ-თველოს კანონის 32-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინე-ბული იმპერატიული მოთხოვნა, არ შეასრულა ყველა საჭირო მოქ-მედება მოძრაობის უსაფრთხოებისთვის, რათა საფრთხე არ შეექ-მნა მის უკან, წინ და გვერდით როგორც თანმხვედრი, ისე საპირის-პირო მიმართულებით მოძრავი საგზაო მოძრაობის მონაწილეების-თვის (მათ შორის ქვეითისთვის), და მიუხედავად იმისა, რომ ც. ზ-მ ავტომანქანის დაძრავამდე შეამჩნია სატვირთო ავტომობილის გვერდით მდგომი ი. გ., რომელსაც ხელი ეკიდა კარის სახელურზე, უსაფუძვლოდ იმედოვნებდა, რომ მართლსანინააღმდეგო შედეგი არ დადგებოდა და მაღალი სიჩქარით დაძრა ავტომანქანა, რასაც მოჰყენა ავტომანქანის ძარის დეტალის ი. გ-ს წელის არქში შეჯახე-ბა, შემდეგ მისი ასფალტზე დაცემა და მიღებული დაზიანებების შედეგად გარდაცვალება. შესაბამისად, დასტურდება, რომ ც. ზ-ს ქმედება მიზეზობრივ კავშირშია დამდგარ შედეგთან – ი. გ-ს გარ-დაცვალებასთან, და, ამდენად, გამოკვეთილია საქართველოს სსკ-ის 276-ე მუხლის მე-5 ნაწილით (2019 წლის 30 იანვარს მოქმედი რედაქცია) გათვალისწინებული დანაშაულის შემადგენლობის ყვე-ლა ნიშანი.

54. რაც შეეხება საქართველოს სსკ-ის 128-ე მუხლით წარდგე-ნილ ბრალდებას, მოცემულ ნაწილში საკასაციო სასამართლო წა-წილობრივ იზიარებს სააპელაციო პალატის შეფასებას ც. ზ-ს გა-მართლებასთან მიმართებით, კერძოდ:

55. საქართველოს სსკ-ის 128-ე მუხლის პირველი ნაწილით კრი-მინალიზებულია განსაცდელში მიტოვება, ესე იგი დაუხმარებლად

იმის მიტოვება, ვინც სიცოცხლისათვის საშიშ მდგომარეობაში იმყოფებოდა და შესაძლებლობა არ ჰქონდა, მიეღო ზომები თავის დასაცავად. აღნიშნული დანამაულის ობიექტური მხარე გამოიხატება უმოქმედობაში, რომელიც გულისხმობს, რომ ადამიანი უნდა იმყოფებოდეს სიცოცხლისათვის საშიშ მდგომარეობაში და მას შესაძლებლობა არ უნდა ჰქონდეს თავი დაიცვას, ხოლო განსაცდელ-ში მიმტოვებელს უნდა ევალებოდეს დაზარალებულზე ზრუნვა და შეეძლოს მისი დახმარება. სისხლისამართლებრივი დაცვის უმუალო ობიექტია იმ ადამიანის სიცოცხლე, ვინც სიცოცხლისთვის საშიშ მდგომარეობაში იმყოფება და შესაძლებლობა არ აქვს, მიიღოს ზომები თავის დასაცავად.

56. საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს სააპელაციო პალატის დასაბუთებას იმ ნაწილში, რომ გამოკვლეული მტკიცებულებებით ვერ დადგინდა, რომ ი. გ. ც. ზ-ს მართლსაწინააღმდეგო ქმედების შედეგად აღმოჩნდა უმნეო მდგომარეობაში, რის გამოც მას ევალებოდა დაზარალებულზე ზრუნვა, მაგრამ ეთანხმება სააპელაციო პალატის შეფასებას იმ ნაწილში, რომ ც. ზ-ს არ შეეძლო მისი დახმარება საკუთარი თავისთვის სერიოზული საფრთხის შექმნის გარეშე, სახელდობრ:

57. საკასაციო სასამართლოს, როგორც უკვე აღინიშნა, დადგენილად მიაჩინა, რომ ც. ზ-მ დაარღვია ავტომობილის მოძრაობის უსაფრთხოების წესი, რაც გამოიხატა იმაში, რომ მან, მიუხედავად იმისა, რომ ავტომანქანის დაძვრამდე შეამჩნია სატვირთო ავტომობილის გვერდით მდგომი ი. გ., მაინც მკვეთრად დაძრა ავტომანქანა, რასაც შედეგად მოჰყვა ი. გ.-ზე ავტომანქანის ძარის შეჯახება და მისი გარდაცვალება. აღნიშნულის შესახებ საკასაციო სასამართლომ ზემოთ უკვე დეტალურად იმსჯელა და დამატებით აღარ იმსჯელებს ამ საკითხზე. ამდენად, დასტურდება, რომ ი. გ. სწორედ ც. ზ-ს მართლსაწინააღმდეგო ქმედების შედეგად აღმოჩნდა სიცოცხლისათვის საშიშ მდგომარეობაში, რის გამოც მას ევალებოდა კიდეც დაზარალებულზე ზრუნვა, ამასთან, საკასაციო სასამართლოს ასევე დადგენილად მიაჩინა, რომ ც. ზ-მ იცოდა, რომ დაზარალებულს ესაჭიროებოდა გადაუდებელი სამედიცინო დახმარება, მაგრამ მას არ შეეძლო მისი დახმარება, რაც დაინდება შემეგო მტკიცებულებებით:

58. მონაბეჭის – მ. და დ. მ-ს ჩვენებებით დგინდება, რომ შეჯახების შემდეგ, ც. ზ-მ დატოვა შემთხვევის ადგილი, მაგრამ იგი მალევე, დაახლოებით 5 წუთში, ავტომანქანით კვლავ უკან დაბრუნდა. დაბრუნებისთანავე მ. და დ. მ-ებმა აგრძესიულად მიმართეს და უთხრეს, თუ რა გამოიწვია მის მიერ ავტომობილის დაძრამ, უსაყვედურეს მომხდარი ფაქტის გამო და ასევე უთხრეს, რომ ი. გ-ს

სასწრაფოდ სჭირდებოდა სამედიცინო დახმარება, რადგან იყო დაზიანებული და კვდებოდა. ც. ზ-მ ასევე დაინახა, თუ რა მდგომარეობაში იყო დაზარალებული. მათივე განმარტებით, როდესაც ც. ზ-მ შეანელა ავტომანქანის მოძრაობა და გააღო მძღოლის კარი, ამ დროს კართან მივიდა დ. მ., რომელმაც აგრესიულად მოსოხოვა, რომ ჩასულიყო ავტომანქინიდან და დაზარალებულს დახმარებოდა. ამავდროულად, ამ დროს მ. მ-მ გამოაღო ავტომანქანის მგზავრის კარი და შევიდა ავტომობილის სალონში, რათა ც. ზ-სათვის ხელი დაერტყა ან ეცემა, იმის გამო, რაც მისმა ქმედებამ გამოიწვია. ამ დროს ც. ზ-მ ააჩქარა ავტომანქანის მოძრაობა და გაეცალა შემთხვევის ადგილს, ხოლო მ. მ. გადმოხტა კაბინიდან, რადგან შეექინდა, ავტომობილი რამეს არ დასჯახებოდა. დ. მ-ს ჩვენებით ასევე დგინდება, რომ იგი იმდენად გაღიაზიანებული და გაბრაზებული იყო ც. ზ-ზე, რომ მზად იყო, მისთვის დაანაც კი დაერტყა თავისი მეგობრის, ი. გ-ს დაზიანების გამო, მაგრამ არ უცემია, ხოლო მ. მ-მ კი დაადასტურა, რომ მას სურდა ც. ზ-ს ცემა და სწორედ ამ მიზნით შევიდა ავტომანქანის კაბინაში, თუმცა აღარ სცემა.

59. იმ ფაქტს, რომ ც. ზ-მ ნამდვილად იცოდა ი. გ-ს მძიმე მდგომარეობის შესახებ, რომ მას ესაჭიროებოდა გადაუდებელი სამედიცინო დახმარება, მონმედის – მ. და დ. მ-ს ჩვენებების გარდა, რომლებიც ცალსახად უთითებენ, რომ უკან დაბრუნებულ ც. ზ-ს განუმარტეს დაზარალებულის მდგომარეობა, ასევე უთხრეს ისიც, რომ მას სასწრაფოდ სჭირდებოდა სამედიცინო დახმარება და მან დაინახა კიდეც დაზიანებული და გზის პირას მწოლიარე დაზარალებული, დამატებით ადასტურებს საგამოძიებო ექსპერიმენტის 2019 წლის 18 აპრილის ოქმი, რომლის მიხედვითაც დგინდება, რომ ავტომანქანით მოძრაობისას საავტომობილო გზის პირას მწოლიარე პირის დაახვა სრულიად იყო შესაძლებელი, რაც აეტომანქანის მაშუქების ფონზე პირდაპირ თვალში საცემი იყო მძღოლისათვის.

60. თავის მხრივ, მ. და დ. მ-ს მხრიდან ც. ზ-ზე აგრესის გამოვლენის ფაქტს ადასტურებს ასევე თვითონ ც. ზ-ც, რომელიც ჩვენებაში განმარტავს, რომ როდესაც იგი ავტომანქანით უკან დაბრუნდა, დ. მ-მ კარი გაულო და დაუწყო ცემა, ეუბნებოდა, ჩასულიყო ავტომანქანიდან, რადგან უნდა ეცემა. ამ დროს ავტომანქანის მეორე კარიც გაიღო და მ. მ-მაც დაუწყო ხელების ქნევა, რის გამოც ერთ ძმას ხელი გააშვებინა, შემდეგ ავტომანქანა დაძრა და ამ დროს მეორე ძმაც ჩავიდა მანქანიდან.

61. ამასთან, ც. ზ. უარყოფს, რომ მ. და დ. მ-ებმა უთხრეს ი. გ-ს დაზიანების შესახებ და განმარტავს, რომ მას გზის პირას მწოლიარე დაზიანებული დაზარალებულიც არ შეუნიშნავს, რაც უსაფუძ-

ვლოა, რადგან იგი ეწინააღმდეგება მოწმეების – მ. და დ. მ-ს ჩვენებებს და საგამოძიებო ექსპერიმენტის 2019 წლის 18 აპრილის ოქმით დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს; გარდა ამისა, ც. ზ-ს ჩვენება ამ ნაწილშიც მოკლებულია ყოველგვარ ლოგიკას, რადგან ასეთ შემთხვევაში გაუგებარია მაშ რატომ იყვნენ მოწმეები მის მიმართ აგრესიულად განწყობილი, რატომ საყვედლურობდნენ და რატომ უპირებდნენ ცემას.

62. ამდენად, მართალია, ი. გ. ც. ზ-ს მართლსაწინააღმდეგო ქმედების შედევგად აღმოჩნდა სიცოცხლისათვის საშიშ მდგომარეობაში და მას ევალებოდა დაზარალებულზე ზრუნვა, რის შესახებაც მან იცოდა კიდეც, მაგრამ, იმ მოცემულობის გათვალისწინებით, რომ შემთხვევის ადგილზე დაბრუნებულს მ. და დ. მ-ს მხრიდან დახვდა მძაფრი აგრესია, რომლებმაც აგრესიული ტონით უსაყვედურეს და აგრესიულად მოსთხოვეს ავტომანაქანიდან ჩასვლა და დახმარება, აგრეთვე მათ თვითონვე განმარტეს, რომ სურდათ ც. ზ-ს ცემა და ამ მიზნით, ერთ-ერთი ძმა ავტომანქანის სალონშიც კი შეუგარდა, ხოლო მეორის განმარტებით, მზად იყო, დანაც კი დაერტყა მისთვის, ც. ზ-ს, თავისი ჯანმრთელობისათვის სერიოზული საფრთხის შექმნის გარეშე, არ ჰქონდა რეალური შესაძლებლობა, რომ დახმარებოდა დაზარალებულს, რის გამოც იგი იძულებული გახდა, დაეძრა ავტომანქანა და გასცლოდა შემთხვევის ადგილს. აღნიშნულიდან გამომდინარე, ც. ზ-ს ქმედებაში არ იკვეთება საქართველოს სსკ-ის 128-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ნიშნები.

63. რაც შეეხება სასჯელს, მისი დანიშვნის დროს საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, გათვალისწინებულ უნდა იქნეს ბრალდებულის პასუხისმგებლობის შემამსუბურებელი და დამამიმოქმედელი გარემოებები, ერთოდ: დანაშაულის ჩადენის მოტივი და მიზანი, ქმედებაში გამოვლენილი მართლსაწინააღმდეგო ნება, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათი და ზომა, ქმედების განხორციელების სახე, ხერხი და მართლსაწინააღმდეგო შედეგი, დამნაშავის წარსული ცხოვრება, პირადი და ეკონომიკური პირობები, ყოფაქცევა ქმედების შემდეგ.

64. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 259-ე მუხლის მეოთხე ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. „სასჯელი უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხესთან გონიერულ პროპორციაში ... სასჯელის დაკისრება უნდა მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით“ (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24

ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა წიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-38).

65. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსკ-ის 276-ე მუხლის მე-5 ნაწილით (2019 წლის 30 იანვარს მოქმედი რედაქცია) გათვალისწინებული ქმედება ისჯება მხოლოდ თავისუფლების აღკვეთით – ოთხიდან შვიდ წლამდე ვადით. ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმისა (ჩადენილია მძიმე კატეგორიის გაუფრთხილებელი დანაშაული, რასაც შედეგად მოჰყვა ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა) და მსჯავრდებულის პირვენული მახასიათებლების (წარსულში არ არის ნასამართლევი, ავტომანქანას მართავდა მართვის მოწმობის გარეშე) მხედველობაში მიღებით, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ც. ზ-ს სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სრულად უზრუნველყოფს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 39-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებულ სასჯელის მიზნებს – სამართლიანობის აღდგენას, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებასა და დამნამავის რესოციალიზაციას. მასვე, მოძრაობის უსაფრთხოების წესების დარღვევის ხასიათის გათვალისწინებით, დამატებითი სასჯელის სახით უნდა განესაზღვროს ავტოსატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლების ჩამორთმევა 2 წლით.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, 308-ე მუხლით და

დადგინა:

1. მესტიის რაიონული პროკურორის – რამაზ ხურციას საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

2. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 17 მარტის განაჩენში შევიდეს შემდეგი ცვლილება:

3. ც. ზ. ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სსკ-ის 128-ე მუხლით წარდგენილ ბრალდებაში;

4. ც. ზ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 276-ე მუხლის მე-5 ნაწილით (2019 წლის 30 იანვარს მოქმედი რედაქცია) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 5 (ხუთი) წლით თავისუფლების აღკვეთა. მასვე საქართველოს სსკ-ის 43-ე მუხლის საფუძველ-

ზე დამატებითი სასჯელის სახით 2 (ორი) წლით ჩამოერთვას ავტო-სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება;

5. მსჯავრდებულ ც. ზ-ს სასჯელის მოხდის ათველა დაეწყოს ამ განაჩენის აღსრულების მიზნით მისი დაკავების მომენტიდან. მას-ვე სასჯელის მოხდის გადაში ჩაეთვალოს 2019 წლის 2 ოქტომბერი-დან 2019 წლის 28 ოქტომბრის ჩათვლით დაკავებასა და პატიმრო-ბაში ყოფნის პერიოდი;

6. ცნობად იქნეს მიღებული, რომ მსჯავრდებულ ც. ზ-ს მიმართ გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიება – პატიმრობა გაუქმებულია;

7. ნივთიერი მტკიცებულებები: „კამაზის“ მარკის ავტომობილი, სახელმწიფო სანომრე ნიშნით – „...“, ავტომობილის სავარძლის შა-ლითები და რეზინის დასაფენი დაუბრუნდეს კანონიერ მფლობელს; ი. გ-ს, ც. ზ-სა და დ. მ-ს ტანსაცმელი დაუბრუნდეს კანონიერ მფლო-ბელს ან მათი ნდობით აღჭურვილ პირს; ორი ბოთლი, სისხლის, თმის, ხელის ანაწმენდის, ფრჩხილებისა და ნერნების ნიმუშები, საღება-ვის ნიმუში, ანაწმენდები და ქსოვილის ნაწილაკი განადგურდეს;

8. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

სისხლის სამართლის პროცესი

კერძო ნაწილი

საკასაციო განაჩენი

გამამტყუდებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად
გამამართლებელი განაჩენის დადგენა სსკ-ის 126¹
მუხლით ნარდგენილ პრაღლების

განაჩენი საქართველოს სახელი

№332აპ-21

20 ოქტომბერი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
ლ. ფაფუაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
შ. თადუმაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ ა. პ-ს ინტე-
რესების დამცველის, ადვოკატ ნ. ი-ს საკასაციო საჩივარი თბილი-
სის საპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 6 აპრილის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებით: ა. პ-ს, – დაბადე-
ბულს 1... წელს, – ბრალად ედებოდა: საქართველოს სისხლის სა-
მართლის კოდექსის (შემდგომში – საქართველოს სსკ-ის) 126¹-ე
მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და „ე“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებუ-
ლი დანაშაულის ჩადენა, რაც გულისხმობს – ოჯახის ერთი წევრის
მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ ძალადობა, რამაც გამოიწვია ფი-
ზიკური ტკივილი და რასაც არ მოჰყოლია საქართველოს სსკ-ის 117-
ე, 118-ე ან 120-ე მუხლით გათვალისწინებული შედეგი, ჩადენილი
არასრულწლოვნის თანდასწრებით, მისივე ოჯახის წევრის მიმართ,
არაერთგზის.

2. ბრალდებულის მიერ ჩადენილი ქმედება გამოიხატა შემდეგ-
ში: თბილისის საპელაციო სასამართლოს 2019 წლის 11 მარტის გა-
ნაჩენით ა. პ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-
ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩა-
დენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა 8 თვით
თავისუფლების აღკვეთა, რაც ჩაეთვალა პირობით მსჯავრად, 1
წლის გამოსაცდელი ვადით.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 2 მარტის განჩინებით თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2019 წლის 11 მარტის განაჩენით ა. პ-ს მიმართ განსაზღვრული პირობითი მსჯავრის გამოსაცდელი ვადა გაგრძელდა 3 თვით.

2020 წლის 1 ივნისს, დაახლოებით 21:30 საათზე, თ-ი, ვ-ს და-სახლება, კორპუსი №, ბინა №-ში, ა. პ-მა ყოფილ მეუღლეს – ი. პ-ს, არასრულწლოვანი შეილის – ა. პ-ს თანდასწრებით მიაყენა ფიზიკური შეურაცხყოფა. კერძოდ, თავის არეში რამდენჯერმე დაარტყა ხელი, ტკივილისგან ი. პ. წაიქცა, რის შემდეგაც ორჯერ ჩაარტყა ფეხი თავის არეში. ა. პ-ს ქმედების შედეგად ი. პ-მა განიცადა ფიზიკური ტკივილი.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 28 დეკემბრის განაჩენით ა. პ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და „ე“ ქვეპუნქტებით წარდგენილ ბრალდებაში და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 1 წლით;

საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე გაუქმდა ა. პ-ს მიმართ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 9 იანვრის განაჩენით დანიშნული პირობითი მსჯავრი – 1 წლით და საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის და მე-3 ნაწილის საფუძველზე ახალი განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა, თავისუფლების აღკვეთამ 1 წლით, შთანთქა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 9 იანვრის განაჩენით დანიშნული სასჯელი და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, ა. პ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა – 1 წლით;

მსჯავრდებულ ა. პ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყოფაქტობრივი დაკავების მომენტიდან – 2020 წლის 9 ივნისიდან.

4. სასამართლომ დაადგინა, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2019 წლის 11 მარტის განაჩენით ა. პ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა 8 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ჩაეთვალა პირობით მსჯავრად, 1 წლის გამოსაცდელი ვადით.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 10 ოქტომბრისა და 2020 წლის 2 მარტის განჩინებებით თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2019 წლის 11 მარტის განაჩენით ა. პ-ს მიმართ განსაზღვრული პირობითი მსჯავრის გამოსაცდელი ვადა გაგრძელდა 3 თვით.

2020 წლის 1 ივნისს, დაახლოებით 21:30 საათზე, თ-ი, ვ-ს და-სახლება, კორპუსი №, ბინა №-ში, ა. პ-მ ყოფილ მეუღლეს – ი. პ-ს, არასრულწლოვანი შეილის – ა. პ-ს თანდასწრებით მიაყენა ფიზი-

კური შეურაცხყოფა. კერძოდ, თავის არეში რამდენჯერმე დაარტყა ხელი, ტკივილისგან ი. პ. წაიქცა, რის შემდეგაც ორჯერ ჩაარტყა ფეხი თავის არეში. ა. პ-ს ქმედების შედეგად ი. პ-მა განიცადა ფიზიკური ტკივილი.

5. თბილისის საქალაქო სასამართლოს განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ადგომატმა ნ. ი-მა და ითხოვა მსჯავრდებულ ა. პ-ს გამართლება.

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 6 აპრილის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 28 დეკემბრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

7. ადგომატმა ნ. ი-მა საკასაციო წესით გაასაჩივრა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 6 აპრილის განაჩენი და ითხოვა ა. პ-ს გამართლება.

კასატორის პოზიციით: დაზარალებულმა, რომელიც იყო ერთა-დერთი პირდაპირი მოწმე, სასამართლოს არ მისცა ჩვენება, რის გამოც ქმედების ძალადობად კვალიფიკაციისათვის აუცილებელი ელემენტი – ტკივილის განცდის საკითხი – დარჩა შეფასების გარეშე; იმ დაშვების პირობებშიც, რომ დაზარალებულმა განიცადა ტკივილი, ბრალდების მხარემ არ წარმოადგინა მოწმის პირდაპირი ჩვენება, რაც დაადასტურებდა ა. პ-ს მიერ დაზარალებულისათვის დაზიანებისა და ტკივილის მიყენების ფაქტს, ასეთის არსებობის შემთხვევაში; სასამართლო სხდომაზე დაკითხული მოწმეების ჩვენებები წარმოადგენს ირიბ ჩვენებას, რადგან მათი ინფორმაციის წყარო არის დაზარალებული.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, გაეცნო საკასაციო საჩივრის მოთხოვნას, შეამოწმა საქმეში არსებული მტკიცებულებანი, შეაფასა თითოეული მათგანი საქმესთან მათი რელევანტურობის, დასაშვებობისა და უტყუარობის თვალსაზრისით და დაასკვნა, რომ საკასაციო საჩივრი უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. გასაჩივრებული განაჩენის თანახმად, 2020 წლის 1 ივლისს, დაახლოებით 21:30 საათზე, თ-ი, ვ-ს დასახლება, კორპუსი №, ბინა №-ში, ა. პ-მა ყოფილ მეუღლეს – ი. პ-ს, არასრულნლოვანი შვილის – ა. პ-ს თანდასწრებით მიაყენა ფიზიკური შეურაცხყოფა. კერძოდ, თავის არეში რამდენჯერმე დაარტყა ხელი, ტკივილისგან ი. პ. წაიქცა, რის შემდეგაც ორჯერ ჩაარტყა ფეხი თავის არეში. ა. პ-ს ქმედების შედეგად ი. პ-მა განიცადა ფიზიკური ტკივილი.

3. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ მტკიცებულებების შეგროვება წარმოადგენს გამოწვევას საქმეებზე, სადაც ძალადობა

ხდება კერძო გარემოში, მოწმეების გარეშე და ზოგჯერ არ რჩება რაიმე ხელშესახები ნიშანი (Volodina v Russia, no.41261/170, §82, ECtHR, 9/07/2019). აღნიშნულის მიუხედავად, მოქმედი კანონმდებლობა ადგენს ერთნაირ მტკიცებით სტანდარტს გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად დანაშაულის კატეგორიის მიუხედავად და არ ითვალისწინებს უფრო დაბალი მტკიცებითი სტანდარტის გამოყენებას ოჯახური დანაშაულის კატეგორიას მიუთვნებულ საქმეებზე. შესაბამისად, ოჯახური დანაშაულის საქმეებზეც გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად საქმეში არსებული მტკიცებულებები გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით უნდა ადასტურებდეს პირის მიერ დანაშაულის ჩადენას, რაც საქართველოს სსსკ-ის მე-3 მუხლის მე-13 ნაწილის საფუძველზე გულისხმობს მტკიცებულებათა ისეთ ერთობლიობას, რომელიც ობიექტურ პირს დაარწმუნებს პირის ბრალეულობაში, ხოლო კონსტიტუციური დანაწესის თანახმად (31-ე მუხლის მე-7 პუნქტი) გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ემყარებოდეს მხოლოდ უტყუარ მტკიცებულებებს და ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც კანონის შესაბამისად ვერ დადასტურდება, ბრალდებულის (მსჯავრდებულის) სასარგებლოდ უნდა გადაწყვდეს. საქართველოს სსსკ-ის 269-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, არ შეიძლება გამამტყუნებელ განაჩენს საფუძვლად დაედოს ვარაუდი, ხოლო სსსკ-ის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილისა და 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ეფუძნებოდეს მხოლოდ ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს პირის ბრალეულობას.

4. სააპელაციო სასამართლო გასაჩივრებულ განაჩენში ყურადღებას ამახვილებს დაზარალებულის ქცევაზე დანაშაულის ჩადენის შემდეგ და აღნიშნავს, რომ საშტატის ეფაპზე ის იყო მოტივირებული ხელი შეეწყო იმართვისას – თავად გააკეთა შეტყობინება მის მიმართ განხორციელებული ძალადობის შესახებ, ნებაყოფლობით გამოიკითხა, მონაწილეობა მიიღო საგამოძიებო/საპროცესო მოქმედებებში, ჩაიტარა სამედიცინო შემოწმება, შემაცავებელი ორდერის შედგენისას აღწერა მის მიმართ მეუღლის ძალადობის ფაქტები, რაც სრულიად განსხვავდება მისი შემდგომი ქცევისაგან, როდესაც უარი განაცხადა სასამართლოში მეუღლის მამხილებელი ჩვენების მიცემაზე.

5. გასაჩივრებული განაჩენი ეფუძნება დაზარალებულის მიერ გამოძიების ეტაპზე საგამოძიებო მოქმედებების ფარგლებში მიწოდებულ ინფორმაციას, ასევე, ი. ქ-ის (გამომძიებელი) და ჯ. ბ-ის (სასწრაფო-სამედიცინო დახმარების ცენტრში ექიმის) ჩვენებებს.

6. ი. ქ-ის ჩვენების თანახმად, მან გამოკითხა დაზარალებული ი.

პ. (დაადასტურა მეუღლის მხრიდან ფიზიკური ძალადობის ფაქტი) და მანვე შეადგინა შემაკავებელი ორდერი დაზარალებულის მიერ მიწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე.

7. პ-მა განმარტა, რომ პაციენტს – ი. პ-ს აღენიშნებოდა თავ-ბრუსხევა და გულისრევის შეგრძნება და იტკიებდა თავს. იგი უჩი-ოდა ძლიერ საერთო სისუსტეს და პირის ღრუში და ტუჩებთან აღე-ნიშნებოდა სისხლის კვალი. დაზარალებულს გაენია პირველადი სა-მედიცინო დახმარება, თუმცა სამედიცინო დაწესებულებაში გა-დაყვანაზე განაცხადა უარი. მონმემ ასევე განმარტა, რომ ი. პ-ს დათვალიერებით თავზე ჭრილობა და დაზიანება არ აღენიშნება; პირის ღრუში და ტუჩებზე ჰქონდა სისხლის კვალი, თუმცა დათვა-ლიერებით – ხილული ჭრილობის გარეშე; დაზარალებულმა განუც-ხადა, რომ მკურნალობს სტომატოლოგთან. ამასთან, დაზარალე-ბულმა უთხრა, რომ მეუღლემ – ა. პ-მა მიაყენა სიტყვიერი და ფი-ზიკური შეურაცხყოფა, რაც გამოიხატა თავის არეში მუშტებისა და ფეხების ჩარტყმაში.

8. სსიპ „112-ში“ შესული შეტყობინების თანახმად, ინიციატორ-მა ი. პ-მა განმარტა, რომ მეუღლე მასზე ფიზიკურად ძალადობს.

9. 2020 წლის 2 ივლისს №... სამედიცინო ბარათის თანახმად: სა-მედიცინო ეკიპაჟი პაციენტთან მივიდა 00:03 საათზე; ი. პ-ს გად-მოცემით, ყოფილმა მეუღლემ მიაყენა სიტყვიერი და ფიზიკური შეურაცხყოფა, თავის არეში ურტყა მუშტები და ფეხები; პაციენ-ტი უჩივის საერთო სისუსტეს, ძლიერ თავის ტკივილს, აქვს გუ-ლისრევისა და თავბრუსხევევის შეგრძნება; დათვალიერებით თავ-ზე ჭრილობა და დაზიანება არ აღენიშნება, თუმცა პირის ღრუში და ტუჩებზე აღენიშნება სისხლის კვალი, დათვალიერებით – ხი-ლული ჭრილობის გარეშე, აცხადებს, რომ მკურნალობს სტომატო-ლოგთან.

10. 2020 წლის 2 ივლისის შემაკავებელი ორდერის თანახმად, ა. პ-ს მეუღლის ი. პ-ს მიმართ განხორციელებული ფიზიკური და ფსი-ქოლგიური ძალადობის გამო, აეკრძალა მასთან მიახლოება და ნე-ბისმიერი სახის კომუნიკაციის დამყარება. ძალადობა განხორცი-ელდა არასრულწლოვანი ბავშვის ა. პ-ს თანდასწრებით.

11. სასამართლოში საქმის განხილვისას დაზარალებულმა ი. პ-მა ისარგებლა საქართველოს სსკ-ის 49-ე მუხლით მინიჭებული უფლებით და უარი განაცხადა ჩვენების მიცემაზე.

12. სასამართლო არ ეთანხმება გასაჩივრებული განაჩენის მო-ტივაციას და აღნიშნავს, რომ მოცემულ შემთხვევაში პაციენტის სამედიცინო ბარათი და მონმე ჯ. ბ-ის ჩვენება, ისევე როგორც, 2020 წლის 2 ივლისის შემაკავებელი ორდერი და სსიპ „112-ში“ გან-ხორციელებული შეტყობინება – ემყარება დაზარალებულის მიერ

მიწოდებულ ინფორმაციას, როგორც განხორციელებული ქმედების, ასევე, სავარაუდო დაზიანების და დაზიანების მიმყენებელი პირის ნაწილში.

13. მოწმეების – ი. ქ-ისა და ჯ. ბ-ის ჩვენებები, რომლებსაც ეფუძნება ა. პ-ს მიმართ გამოტანილი გამამტყუნებელი განაჩენი, წარმოადგენს ირიბ ჩვენებებს, რადგან ისინი შესაძლო ფიზიკური ძალადობის ფაქტს – თავის არეში რამდენჯერმე ხელისა და ფეხის დარტყმას – თავად არ შესწრებიან და ინფორმაციას ფლობენ დაზარალებულისგან. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ ირიბი ჩვენების გამოყენება შეიცავს პირის ბრალეულობასთან დაკავშირებით მცდარი აღქმის შექმნის საფრთხეს და, ამდენად, შეიძლება დასაშვები იყოს მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში, კანონით გათვალისწინებული მკაფიო წესისა და სათანადო კონსტიტუციური გარანტიების უზრუნველყოფის პირობებში და არა – მოქმედი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით განსაზღვრული ზოგადი წესით (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება „საქართველოს მოქალაქე ზურაბ მიქაელ საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“ 22/01/2015, II-37, II-52).

14. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ პაციენტის სამედიცინო ბარათის თანახმად, დაზარალებულს არ აღნიშნებოდა ფიზიკური დაზიანების კვალი, გარდა სისხლის კვალი პირის ღრუში და ტუჩებზე, რასაც თავად დაზარალებული უკავშირებს სტომატოლოგთან მკურნალობას.

15. ქმედების საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლით კვალიფიკაცია ფიზიკური ძალადობის შემთხვევაში მოითხოვს – დაზარალებულის მიერ ტკივილის განცდას. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ დაზარალებულისთვის ფიზიკური ტკივილის მიყენების ფაქტის დაგენისათვის გამოყენება სუბიექტური და ობიექტური ტესტები (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საქმეზე №746აპ-19; 674აპ-20). მოცემულ შემთხვევაში: დაზარალებულმა ისარგებლა საქართველოს სსკ-ის 49-ე მუხლით გათვალისწინებული უფლებით და უარი განაცხადა ჩვენების მიცემაზე; ხოლო საქმეში არ არის წარმოდგენილი არცერთი მტკიცებულება, რაც დაადასტურებდა დაზარალებულის მიერ ობიექტურად ტკივილის განცდას (არც მოწმეთა ჩვენებები, არც სამედიცინო დოკუმენტაცია). სამედიცინო №... ბარათის თანახმად, ი. პ-ს არ აღნიშნებოდა ფიზიკური ზემოქმედების კვალი, ხოლო პირის ღრუში და ტუჩებზე არსებული სისხლის კვალი, მისივე განმარტებით უკავშირდებოდა სტომატოლოგთან მკურნალობას. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ აღნიშნული განმარტება დაზარალებულის მიერ გაკეთებულია სამედიცინო დახმარების მიღებისას – შემთხვევიდან მცირე ხან-

ში, როდესაც დაზარალებული თანამშრომლობდა საგამოძიებო ორგანოს წარმომადგენლებთან.

16. ამდენად, მიუხედავად იმისა, რომ სამედიცინო დოკუმენტით – 2020 წლის 2 ივლისის სამედიცინო №... ბარათით – დასტურდება დაზარალებულის კონკრეტული ჩივილები (პაციენტი უჩივის საერთო სისუსტეს, ძლიერ თავის ტკიფილს, აქეს გულისრევისა და თავბრუსხვევის შეგრძენება). დათვალიერებით – თავზე ჭრილობა და დაზიანება არ აღენიშნება, თუმცა პირის ღრუში და ტუჩებზე აღენიშნება სისხლის კვალი, დათვალიერებით – ხილული ჭრილობის გარეშე, აცხადებს, რომ მკურნალობს სტომატოლოგთან), ვინაიდან, დაზარალებულმა უარი განაცხადა ჩვენების მიცემაზე, ხოლო წარმოდგენილი სხვა მტკიცებულებებით უტყუარად ვერ დგინდება დაზარალებულის ჩივილები წარმოადგენდა თუ არა ძალადობის შედეგს, ასეთის არსებობის შემთხვევებში კი – ვინ და რა ვითარებაში იძალადა მასზე და არ არის წარმოდგენილი არცერთი პირდაპირი მამხილებელი მტკიცებულება, გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით ვერ დასტურდება დაზიანების მიყენება ა. პ-ს მიერ.

17. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ აღნიშნული კატეგორიის საქმეთა წარმოების სპეციფიკიდან გამომდინარე, ბრალდების მხარეს ეკისრება ვალდებულება უფრო მეტი ძალისხმევით მოიპოვოს და შეკრიბოს მტკიცებულებები, რომლებიც ადასტურებენ წარდგენილ ბრალდებას რათა, ერთი მხრივ, წარდგენილი ბრალდების დასაბუთებულობა არ იყოს დამოკიდებული პროცესის მონაწილეების მიერ საქართველოს სსსკ-ის 49-ე მუხლით მათთვის მინიჭებული უფლებით სარგებლობაზე და მეორე მხრივ, არ გამოიწვიოს დაზარალებულთა მეორეული ვიქტიმიზაცია და უნდობლობა არსებული სამართლებრივი მექანიზმების ეფექტიანობისადმი, არ ინვევდეს დაუსჯელობის განცდას (იხ., A. v. Croatia, no. 55164/08, § 67, ECtHR, 14/10/2010; Z.B. v. Croatia, no. 47666/13, § 50, ECtHR, 11/07/2017; Volodina v. Russia, ECtHR, no. 41261/17, §78, ECtHR, 09/07/2019).

18. ხელისუფლების ორგანოებმა უნდა გადადგან ყველა გონივრული წაბიჯი, რათა უზრუნველყონ ინციდენტთან დაკავშირებული მტკიცებულებები... ოჯახში ძალადობის საქმეების განხილვა საჭიროებს განსაკუთრებულ გულისხმიერებას და ეროვნული სამართალწარმოების დროს მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული ოჯახში ძალადობის სპეციფიკური ბუნება. სახელმწიფოსთვის დაკისრებული გამოძიების ჩატარების ვალდებულება ვერ შესრულდება, თუ ეროვნული კანონმდებლობით განსაზღვრული დაცვა მხოლოდ თეორიულია (იხ., Opuz v. Turkey, no. 33401/02, §§ 145-51; 168, ECtHR, 09/09/2009; T.M. and C.M. v. the Republic of Moldova, no. 26608/11, §46, ECtHR, 28/01/2014; Talpis v. Italy, no. 41237/14, §§ 106, 129, ECtHR;

02/03/2017; Volodina v. Russia, no.41261/17, §92, ECtHR, 09/07/2019).

19. საკასაციონ სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს, რომ სა-აპელაციო სასამართლო გამამტყუნებელ განაჩენში არ მსჯელობს კონკრეტულ მტკიცებულებათა ერთობლიობაზე, რომლებზე დაყ-რდნობითაც დაადგინა ა. პ-ს მიერ დანაშაულის არასრულწლოვანი შვილის თანდასწრებით ჩადენა, აღნიშნული მითითებულია მხო-ლოდ შემაკავებელი ორდერის ოქმში. შესაბამისად იმ პირობებში, როდესაც დაზარალებულმა ისარგებლა საპროცესო კანონმდებლო-ბით მინიჭებული პრივილეგიით და უარი განაცხადა ახლო ნათესა-ვის წინააღმდეგ ჩვენების მიცემაზე, ხოლო საქმეში წარმოდგენი-ლი სხვა მტკიცებულებებით არ დასტურდება ა. პ-ს მიერ ძალადო-ბის ჩადენა, სასამართლო ვერ გაიზიარებს გასაჩივრებული განა-ჩენის მოტივაციას, რომ საქმეში წარმოდგენილი ერთმანეთთან შე-თანხმებული მტკიცებულებათა ერთობლიობით, გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დასტურდება ა. პ-ს მიერ არც საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწი-ნებული დანაშაულის ჩადენა.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ა. პ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ნ. ი-ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 6 აპრილის განაჩენი ა. პ-ს მიმართ;
3. ა. ცონბილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქარ-თველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და „ე“ ქვეპუნ-ქტებით წარდგენილ ბრალდებაში;
4. გამართლებულ ა. პ-ს განემარტოს, რომ უფლება აქვს, საქარ-თველოს სსსკ-ის 92-ე მუხლით დადგენილი წესით მოითხოვოს ზი-ანის ანაზღაურება;
5. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**გამამტყუდებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად
გამამართლებელი განაჩენის დადგენა სსკ-ის 126¹
მუხლით ნარდგენილ პრალიგაში**

**განაჩენი
საქართველოს სახელით**

№415აპ-21

3 ნოემბერი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
ლ. ფაფუაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
შ. თადუმაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ ი. დ-სა და
მისი ინტერესების დამკველის, ადვოკატი ი. ი-ის საკასაციო საჩივა-
რი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 11 მარტის გა-
ნაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. ბრალდების შესახებ დადგენილების თანახმად, ი. დ-ს, – და-
ბადებულს 1... წელს, – ბრალად დაედო საქართველოს სისხლის სა-
მართლის კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 126¹-ე მუხ-
ლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის (ოჯახის
ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ ძალადობა, რამაც
გამოიწვია ფიზიკური ტკივილი და რასაც არ მოჰყოლია საქართვე-
ლოს სსკ-ის 117-ე, 118-ე ან 120-ე მუხლით გათვალისწინებული შე-
დეგი(ჯანმრთელობის განზრას მძიმე, ნაკლებად მძიმე, ან მსუბუ-
ქი ხარისხის დაზიანება) ჩადენა.

2. აღნიშნული ქმედება გამოიხატა შემდეგში:

2020 წლის 26 ივლისს, საღამოს, ქ. თ-ი, ა. კ-ს ქუჩა №-ში, ი. დ-მა
ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენა ძმას – ა. დ-ს. კერძოდ, წამოიწ-
ყო კონფლიქტი და ორჯერ ჩაარტყა ჯოხი ზურგის არეში, რამაც ა.
დ-ს ფიზიკური ტკივილი გამოიწვია.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 30 დეკემბრის
განაჩენით ი. დ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის
126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაუ-
ლის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა –
1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა.

ი. დ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო დაკავებიდან –
2020 წლის 26 ივლისიდან.

4. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებული ი. დ-ს ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა ი. ი-მ და ითხოვა მის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენა.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 11 მარტის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 30 დეკემბრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

6. მსჯავრდებულმა ი. დ-მ და მისმა ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა ი. ი-ემ საკასაციო წესით გაასაჩივრეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 11 მარტის განაჩენი და მოითხოვეს მსჯავრდებულ ი. დ-ს გამართლება.

7. დაცვის მხარის საკასაციო საჩივარზე თბილისის პროკურატურის საპროკურორო სამმართველოს პროკურორმა ნანა ჯაყელმა ნარმოადგინა შესაგებელი და მოითხოვა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 11 მარტის განაჩენის უცვლელად დატოვება.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, გაეცნო საკასაციო საჩივრის მოთხოვნას, შეამოწმა საქმეში არსებული მტკიცებულებები, შეაფასა თთოვეული მათგანი საქმესთან მათი რელევანტურობის, დასაშვებობისა და უტყუარობის თვალსაზრისით და დასკვნა, რომ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. გასაჩივრებული განაჩენის თანახმად, 2020 წლის 26 ივნისს, საღამოს, ქ. თ-ი, ა. კ-ს ქუჩა №-ში, ი. დ-მა ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაჟენა ძმას – ა. დ-ს. კერძოდ, ნამოინყო კონფლიქტი და ორჯერ ჩაარტყა ჯოხი ზურგის არეში, რამაც ა. დ-ს ფიზიკური ტკივილი გამოიწვია.

3. სასამართლო ითვალისწინებს ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა განსაკუთრებულ მოწყვლადობას (იხ. Bevacqua and S. v. Bulgaria, no. 71127/01, §§64-65, ECtHR, 12/06/2008; Hajduová v. Slovakia, no. 2660/03, §46, ECtHR, 30/11/2010; Volodina v Russia, no. 41261/17, §72, ECtHR, 09/07/2019) და იმ სირთულეებს, რაც უკავშირდება მტკიცებულებების შეგროვებას, როდესაც „ძალადობას ადგილი აქვს კერძო გარემოში. აღნიშნულის მიუხედავად, მოქმედი კანონმდებლობა ადგენს ერთნაირ მტკიცებით სტანდარტს გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად დანაშაულის კატეგორიის მიუხედავად და არ ითვალისწინებს უფრო დაბალი მტკიცებითი სტანდარტის გამოყენებას ოჯახური დანაშაულის კატეგორიას მიუუთებულ საქმეებზე. შესაბამისად, საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 პუნქტის იმპერატიული დანაწესის, საქართველოს სისხლის სამარ-

თლის საპროცესო კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსსკ-ის) 269-ე მუხლის მე-2 ნაწილის, მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის, 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილის მოთხოვნათა გათვალისწინებით ოჯახური დანაშაულის საქმეებზეც გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად საქმეში არსებული მტკიცებულებები გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით უნდა ადასტურებდეს პირის მიერ დანაშაულის ჩადენას, რაც საქართველოს სსსკ-ის მე-3 მუხლის მე-13 ნაწილის საფუძველზე გულისხმობს მტკიცებულებათა ისეთ ერთობლიობას, რომელიც ობიექტურ პირს დაარწმუნებს პირის ბრალეულობაში.

4. სსიპ 112-ის დახმარების აუდიოჩანაწერის 2020 წლის 21 აგვისტოს დათვალიერების ოქმით ირკვევა, რომ დათვალიერდა სამსახურებრივი ბარათით დაარქივებული აუდიოჩანაწერის ელექტრონული ფაილი, რომელშიც ჩანერილია 2020 წლის 26 აგვისტოს მობილური ტელეფონის ნომრიდან 5..... შსს სსიპ საზოგადოებრივი მართვის (ცენტრ 112-ში განხორციელებული სატელეფონო ზარის შინაარსის ამსახველი აუდიოჩანაწერები და ელექტრონული ფაილი სახელწილებით: 5..... 19:14 საათი. დათვალიერების ოქმის თანახმად, პირი აცხადებს, რომ მისი სახელი და გვარია ა. დ. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით არ დასტურდება აუდიოჩანაწერში მოცემული ხმის კუთხით და აზარალებულისადმი; ასევე ითვალისწინებს, რომ დაზარალებულმა ა. დ-მა ისარგებლა საქართველოს სსსკ-ის 49-ე მუხლით მინიჭებული უფლებით და უარი განაცხადა ჩვენების მიცემაზე.

5. მოცემულ შემთხვევაში გასაჩივრებული განაჩენი ეფუძნება მოწმეების – შ. კ-ის, შ. გ-ს, გ. ტ-ს ჩვენებებს. ამასთან, მოწმეების – შ. კ-ისა და შ. გ-ს ჩვენებების თანახმად: 2020 წლის 26 ივლისს 112-ში შევიდა ა. დ-ს შეტყობინება, რომელიც აცხადებდა, რომ თავისმა ძმამ – ი. დ-მ იატაკის ჯოხით მიაყენა ფიზიკური შეურაცხყოფა. ადგილზე მისვლისას მათ დახვდათ ა. დ., რომელიც აცხადებდა, რომ მათი წასვლის შემდეგ ი. დ-მა იატაკის ჯოხი დაარტყა ზურგში, რის გამოც იგი წელს იტკიებდა. მან აინია მაისური და წელზე წითლად ეტყობოდა დაზიანებები. იქვე ნახეს გატეხილი იატაკის ჯოხი. ამის შემდეგ მათ დააკავეს ი. დ. და შეადგინეს შესაბამისი დოკუმენტაცია. ადგილზე გამოიძახეს სასწრაფო სამედიცინო დახმარება, რომელმაც ა. დ-ს ტკივილი გაუყოჩა.

6. საკასაციო სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ „სასამართლომ ინდივიდუალურად უნდა შეაფასოს ყველა მტკიცებულება და ერთმანეთისგან გამოვნოს რომელი ჩვენება, ან ჩვენების ნაწილი წარმოადგენს ირიბს და შემდეგ გადაწყვიტოს, რამდენად შესაძლებელია ამ ჩვენების გამოყენება გამამტყუნებელი განაჩენის

გამოსატანად” (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2020 წლის 14 ივლისის განაჩენი №97აპ-20).

7. მონმედების – შ. კ-ისა და შ. გ-ს ჩვენებების ის ნაწილი, რომელიც ეხება მათ მიერ უშუალოდ ნანახს – წარმოადგენს პირდაპირ მტკიცებულებას. კერძოდ, აღნიშნულ მონმეთა ჩვენება პირდაპირია იმ ნაწილში, რომელიც ეხება დაზარალებულის მდგომარეობას შემთხვევის ადგილზე მისვლის დროს – მათ პირადად დაინახეს დაზარალებულის წელზე არსებული სინითლე და დაზიანებები.

8. მონმედების – შ. კ-ის, შ. გ-ს, გ. ტ-ს ჩვენებები ა. დ-ს სხეულზე არსებული დაზიანების წარმოშობის მიზეზის და მიმყენებელი პირის ვინაობის ნაწილში წარმოადგენს ირიბ ჩვენებებს, რადგან ისინი ფაქტს – იატაკის საწმენდი ჯოხის წელის მიდამოში დარტყმას – თავად არ შესწრებიან და ინფორმაციას ფლობენ დაზარალებულისგან. კერძოდ, მონმედებმა აღნიშნეს, რომ მათ 2020 წლის 26 ივლისს ა. დ-მა უამბო, რომ ძმამ – ი. დ-მა იატაკის ჯოხი ჩაარტყა ზურგში, რის გამოც სტკიოდა წელი.

9. სასამართლო კელავაც აღნიშნავს, რომ ირიბი ჩვენების გამოყენება შეიცავს პირის ბრალეულობასთან დაკავშირებით მცდარი აღქმის შექმნის საფრთხეს და, ამდენად, შეიძლება დასაშვები იყოს მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში, კანონით გათვალისწინებული შეკავით წესის და სათანადო კონსტიტუციური გარანტიების უზრუნველყოფის პირობებში და არა მოქმედი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით განსაზღვრული ზოგადი წესით (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება „საქართველოს მოქალაქე ზურაბ მიქაელ საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“ 22/01/2015, II-37, II-52). შესაბამისად, საკანონმდებლო რეგულაციის არარსებობის პირობებში ირიბი ჩვენებების გამოყენება გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენისათვის დაუმვებელია.

10. სამედიცინო ექსპერტიზის №..... დასკვნით დადგენილია, რომ 2020 წლის 27 ივლისს მოქალაქე ა. დ-ს პირადი შემოწმებისას აღნიშნებოდა დაზიანებები სისხლნაჟღენთის სახით. დაზიანებები განვითარებულია რაიმე მკვრივ-ბლაგვი საგნის მოქმედებით და ცალ-ცალკე და ერთად აღებული მიეკუთვნება სხეულის დაზიანებათა მსუბუქ ხარისხს, ჯანმრთელობის მოუშლელად. ხანდაზმულობით დაზიანებების განვითარება არ ეწინააღმდეგება წინასწარ ცნობებში მითითებულ თარიღს. შესამოწმებლის გადმოცემით, 2020 წლის 26 ივლისს ძმამ მიაყენა ფიზიკური შეურაცხყოფა, კერძოდ, იატაკის საწმენდი ჯოხი გაარტყა წელის მიდამოში: შემოწმების მომენტში უჩიოდა ტკივილს გულმკერდის მარცხენა გვერდით ზედაპირზე. ობიექტურად: გულმკერდის უკანა ზედაპირზე, მარცხნივ, იღლიის უკანა ხაზზე, დაახლოებით მე-4-5 ნეკების საპროექტი-

ოდ აღენიშნება მოისფრო სისხლნაჟღენთი, ზომით $3,0 \times 9,0$ სმ; ასე-თივე ფერის სისხლნაჟღენთები აღენიშნება: გულმკერდის უკანა ზედაპირზე, მარჯვნივ, იღლის უკანა ხაზზე, დაახლოებით მე-2-3 ნეკენების საპროექციოდ, ზომით $2,0 \times 1,5$ სმ; მარცხენა თეძოს ძვლის საპროექციოდ, ზომით $8,0 \times 3,5$ სმ.

სამტფიცინო ექსპერტიზის №..... დასკვნის სისწორე სასამართლოში დაკითხვისას დაადასტურა ექსპერტმა გ. თ-მა.

11. ამდენად, ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებებით (ექსპერტიზის დასკვნა და მოწმეების – შ. კ-ის, შ. გ-ს, გ. ტ-ს ჩვენებები) დასტურდება 2020 წლის 26 ივლისს ა. დ-ს სხეულზე დაზიანებების კვალის (სისხლნაჟღენთების) არსებობა, რომელიც შესაძლებელია, განვითარებულიყო იატაკის ჯოხის წელის მიდამოში დარტყმით.

12. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ მიუხედავად იმისა, რომ დაზარალებულის სხეულზე ფიზიკური დაზიანების არსებობა დასტურდება 2020 წლის 9 სექტემბრის სამედიცინო ექსპერტიზის №..... დასკვნით, ექსპერტის დასკვნით ობიექტურად შეუძლებელია განისაზღვროს დაზიანების მიმყენებელი პირის ვინაობა. შესაბამისად, იმ პირობებში, როდესაც დაზარალებულმა უარი განაცხადა ჩვენების მიცემაზე; დაზარალებულისა და ბრალდებულის დედამ - ზ. დ-მ - მართალია დაადასტურა დაზარალებულსა და ბრალდებულს შორის ქონებრივი დავის არსებობა, მაგრამ უარყო ი. დ-ს მიერ დაზარალებულისათვის ფიზიკური შეურაცხყოფის მიყენება, მოწმეები - შ. კ-ე, შ. გ. და გ. ტ. - ინფორმაციას დაზიანების გამომწვევი მიზეზის, დროის, ადგილის, ვითარების ან/და დაზიანების შესაძლო მიმყენებელი პირის ვინაობის შესახებ ფლობენ დაზარალებულისგან; ხოლო საქმეში წარმოდგენილი სხვა მტკიცებულებების ერთობლიობითაც არ დასტურდება ა. დ-ს სხეულზე არსებული დაზიანების მიყენება მსჯავრდებული ი. დ-ს მიერ - არ არსებობს ი. დ-ს საქართველოს სსკ-ის 1261-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში მსჯავრდების კანონისმიერი საფუძველი.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ი. დ-სა და მისი ინტერესების დამცველის, ადგომატი ი. ი-ის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;

2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 11 მარტის განაჩენი ი. დ-ს მიმართ;
3. ი. დ. ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში;
4. ი. დ. დაუყოვნებლივ გათავისუფლდეს პენიტენციური დაწესებულებიდან;
5. გამართლებულ ი. დ-ს განემარტოს, რომ უფლება აქვს, საქართველოს სსკ-ის 92-ე მუხლით დადგენილი წესით მოითხოვოს ზიანის ანაზღაურება;
6. ნივთიერი მტკიცებულებები:
 - პირადი ჩერეკის დროს ამოღებული მუქი ფერის საფულე, მასში მოთავსებული პირადი ნივთებითა და შემთხვევის ადგილის დათვალიერების დროს ამოღებული იატაკის საწმენდი ჯოხი – დაუბრუნდეს კანონიერ მფლობელს;
7. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**გამამტკუნებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად
გამამართლებელი განაჩენის დადგენა სსკ-ის 236-ე
მუხლის მე-4 ნაწილით წარდგენილ პრალდებაში**

**განაჩენი
საქართველოს სახელით**

№524აპ-21

15 დეკემბერი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ პ. კ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ მ. კ-ს საკასაციო საჩივარი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 30 მარტის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებით: პ. კ-ს, ბრალად ედებოდა: საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდგომში საქართველოს სსკ-ის) 236-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვა-

ლისწინებული დანაშაულის ჩადენა, რაც გულისხმობს – ცეცხლსას-როლი იარაღისა და საბრძოლო მასალის მართლსაწინააღმდეგო შე-ძენას ან შენახვას;

– საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-4 ნაწილით გათვალის-წინებული დანაშაულის ჩადენა, რაც გულისხმობს – ცეცხლსასრო-ლი იარაღისა და საბრძოლო მასალის მართლსაწინააღმდეგო ტა-რებას.

2. ბრალდებულის მიერ ჩადენილი ქმედება გამოიხატა შემდეგ-ში: 2020 წლის ივლისში ჰ. კ-მ ქ. ფ-ი მართლსაწინააღმდეგო შეიძი-ნა სროლისათვის ვარგისი ცეცხლსასროლი იარაღი – სტანდარტუ-ლი-ქარხნული წესით დამზადებული, 1... წლის ნიმუშის, „....“ მოდე-ლის, 5.45 მმ კალიბრიანი „კალაშნიკოვის“ კონსტრუქციის №..... ავტომატი და სროლისათვის ვარგისი საბრძოლო მასალა – ცეც-ხლსასროლი იარაღებისათვის განკუთვნილი, ქარხნული წესით დამ-ზადებული, 1... წლის ნიმუშის 5,45 მმ კალიბრიანი 45 ცალი ვაზნა, რასაც ასევე, მართლსაწინააღმდეგოდ ინახავდა.

2020 წლის 12 ივლისს, დაახლოებით 02:00 საათზე, ჰ. კ. ქ. ფ-ი, ს-ს ქუჩაზე ქვეითად გადაადგილებისას, მართლსაწინააღმდეგოდ ატარებდა მის მიერ მართლსაწინააღმდეგო შეძენილ, სროლისათ-ვის ვარგის ცეცხლსასროლ იარაღს – სტანდარტულ-ქარხნული წე-სით დამზადებულ, 1... წლის ნიმუშის, „A....“ მოდელის, 5.45 მმ კა-ლიბრიან „კალაშნიკოვის“ კონსტრუქციის №..... ავტომატი და სრო-ლისათვის ვარგის საბრძოლო მასალას – ცეცხლსასროლი იარაღე-ბისათვის განკუთვნილ, ქარხნული წესით დამზადებულ, 1... წლის ნიმუშის, 5,45 მმ კალიბრიან 45 ცალ ვაზნას, რაც იმავე დღეს ამო-ილეს პოლიციის მუშაკებმა მისი პირადი ჩხრეკისას.

3. ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 17 ნოემბრის განა-ჩენით ჰ. კ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და სასჯელის სახედ და ზომად დაენიშნა თავისუფლების აღკვეთა 4 წლით;

ჰ. კ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხ-ლის მე-4 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და სასჯელის სახედ და ზომად დაენიშნა თავისუფლების აღკვეთა 5 წლითა და 6 თვით;

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, უფ-რო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი ძირითადი სას-ჯელი და საბოლოოდ ჰ. კ-ს სასჯელის სახედ და ზომად დაენიშნა თავისუფლების აღკვეთა 5 წლითა და 6 თვით;

ჰ. კ-ს დანიშნულ სასჯელში ჩაეთვალა დაკავებისა და პატიმ-რობის დრო და მის მიმართ დანიშნული სასჯელის მოხდის ვადის

ათვლა დაიწყო მისი ფაქტობრივი დაკავების დღიდან – 2020 წლის 12 ივლისიდან.

4. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ადვოკატმა მ. კ-მ, რომელმაც ითხოვა ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 17 ნოემბრის განაჩენის გაუქმება და ჰ. კ-ს გამართლება.

5. ადვოკატის სააპელაციო საჩივრზე შესაგებელი წარმოადგინა ფოთის რაიონული პროკურორის მოადგილემ ფელიქს ჯალალინამ, რომელმაც ითხოვა ფოთის საქალაქო სასამართლოს განაჩენის ძალაში დატოვება.

6. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 30 მარტის განაჩენით ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 17 ნოემბრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

7. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 30 მარტის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულ ჰ. კ-ს ადვოკატმა მ. კ-მ, რომელიც ითხოვს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 30 მარტის განაჩენის გაუქმებასა და ჰ. კ-ს გამართლებას.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა სისხლის სამართლის საქმის მასალები, შეამოწმა დაცვის მხარის საკასაციო საჩივრის მოთხოვნის საფუძვლიანობა და მიიჩნია, რომ საკასაციო საჩივრი უნდა დაკამაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდგომში – საქართველოს სსსკ-ის) 306-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივრი განიხილება საჩივრისა და მისი შესაგებლის ფარგლებში. დაცვის მხარე საკასაციო საჩივრით ითხოვს ჰ. კ-ს გამართლებას იმ მოტივით, რომ ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენი ემყარება მხოლოდ სამი პოლიციელის ურთიერთსაწინააღმდეგო ჩვენებებს და მათი მონაწილეობით ჩატარებულ დაკავებისა და პირადი ჩხრევის ოქმს; გამოძიება არ ჩატარდა ყოველმხრივ, სრულად და ობიექტურად – არ ჩატარდა პიოლოგიური ან/და დაქტილოსკოპიური ექსპერტიზები, რაც დაადასტურებდა მსჯავრდებულის ამოღებულ ნივთებთან კავშირს, ასეთის შემთხვევაში.

3. მხარეებს შორის დავის საგანს წარმოადგენს – 2020 წლის 12 ივლისს, დამის საათებში, ქ. ფ-ი, ს-ს ქუჩაზე ქვეითად გადაადგილებისას, ჰ. კ-ს ჟქონდა თუ არა ცეცხლსასროლი იარაღი და საბრძოლო მასალა.

4. ბალისტიკური ექსპერტიზის 2020 წლის 13 ივლისის დაკვინი-

თა და ექსპერტ მ. კ-ს ჩვენების თანახმად, ექსპერტიზაზე წარდგენილი, 2020 წლის 12 ივლისს ჰ. კ-საგან პირადი ჩხრეკის დროს ამოლებული ავტომატი წარმოადგენს სტანდარტულ-ქარხნული წესით დამზადებულ, 1... წლის ნიმუშის, „...“ მოდელის, 5,45 მმ კალიბრიან „ქალამნიკოვის“ კონსტრუქციის ავტომატს №..., რომელიც ვარგისია სროლისათვის და მიეკუთვნება ცეცხლსასროლ იარაღთა კატეგორიას.

ექსპერტიზაზე წარდგენილი, 2020 წლის 12 ივლისს ჰ. კ-საგან პირადი ჩხრეკის დროს ამოლებული 45 (ორმოცდახუთი) ცალი ვაზნა წარმოადგენს 1... წლის ნიმუშის „კალაშნიკოვის“ ავტომატებისათვის: „...“ (მათ შორის წარმოდგენილი ავტომატისთვის) „...“, ტყვიამფრქვევებისათვის: „...“ და სხვა სისტემის ცეცხლსასროლი იარაღებისათვის განკუთვნილ, ქარხნული წესით დამზადებულ, 1... წლის ნიმუშის, 5,45 მმ კალიბრიან ვაზნებს, რომლებიც ვარგისია სროლისათვის და მიეკუთვნება საბრძოლო მასალათა კატეგორიას.

1 ცალი მჭიდრი წარმოადგენს ქარხნული წესით დამზადებულ, 1... წლის ნიმუშის, 5,45 მმ კალიბრიან 45 (ორმოცდახუთი) ცალი ვაზნის ტყვადობის მჭიდრი „...“ ასევე ავტომატებისათვის: „...“ (მათ შორის წარმოდგენილი ავტომატისთვის), „...“. მჭიდრი არ მიეკუთვნება საბრძოლო მასალათა კატეგორიას.

ექსპერტიზაზე წარდგენილი 2020 წლის 12 ივლისს ჰ. კ-საგან პირადი ჩხრეკის დროს ამოლებული, ცილინდრული ფორმის მქონე საგანი არის ცეცხლსასროლი იარაღის „...“ მოდელის ავტომატისათვის განკუთვნილი, თვითნაკეთი წესით დამზადებული მაყუჩი. მაყუჩი არ წარმოადგენს ცეცხლსასროლი იარაღის შემადგენელ წანილს.

5. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ ბალისტიკური ექსპერტიზის დასკვნა ადასტურებს ამოლებული ნივთების ცეცხლსასროლი იარაღის კატეგორიისადმი/ საბრძოლო მასალისადმი კუთვნილებას, მაგრამ *a priori* არ ადასტურებს ჸ. კ-ს მიერ საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენას, როდესაც სადავოა აღნიშნული საგნების ფლობა დაკავებული პირის მიერ.

6. ბრალდებულის დაკავებისა და პირადი ჩხრეკის 2020 წლის 12 ივლისის ოქმის თანახმად, 2020 წლის 12 ივლისს, 03:00 საათზე, დააკავეს ჸ. კ., რომელმაც თანხმობა განაცხადა პირად ჩხრეკაზე და წარადგინა ლურჯი ფერის პოლიეთილენის პაკეტი, მასში მოთავსებული ნივთებით: ცეცხლსასროლი იარაღითა (ავტომატი) და ერთი მჭიდრი მასში მოთავსებული 45 ვაზნით, შავი ფერის ცილინდრის ფორმის მაყუჩი, ბრტყელტუჩა, ერთი მუქი ყავისფერი ტყავის ქამარი, ერთი წყვილი თეთრი ფერის რეზინის ერთჯერადი

ხელთათმანი, ნაცრისფერი ნაჭრისგან ნიღბის ფორმაში გამოჭრილი ნაჭერი, ორი სკოჩი. ოქმის თანახმად, დაკავებულს გარეგნულად ვიზუალური დათვალიერებით და მისი განმარტებით სხეულზე რაიმე სახის დაზიანებები არ აღენიშნება.

7. საქართველოს შსს ფ-ს საქალაქო სამმართველოს უბნის ინ-სპექტორ-გამომძიებელმა ა. ნ-მ მოწმის სახით დაკითხვისას განმარტა, რომ 2020 წლის 11-12 ივლისს, დაახლოებით 03:00 საათზე, ქ. ფ-ი, გ. ჯ-ს და ს-ს ქუჩების გადაკვეთასთან, შენიშნა ჩქარი ნაპიჯით მიმავალი მამაკაცი, რომელსაც პოლიტიკოლენის პაკეტით რაღაც ჰქონდა იღლიაში; შეკითხვაზე მოქალაქემ უპასუხა, რომ იყო ჰ. კ. და მიჰეონდა ავტომობილის ნაწილი; თხოვნაზე, გაეხსნა პაკეტი - ჰ. კ. გაიქცა და თვითონ კი გაეკიდა. გაქცევისას ჰ. კ. შეეჯახა ღობებებს. ადგილზე მივიდნენ შემთხვევით გამვლილი საპატრულო პოლიციის თანამშრომლები და ჰ. კ. დააკავეს, რა დროსაც მას დაუვარდა პაკეტი, რომელიც ნაწილობრივ გაიხსნა და გამოჩნდა სახელური და ლულა. მათ შეკითხვაზე, თუ რა ნივთი იყო, ჰ. კ-მ განუმარტა, რომ იპოვა ავტომატი და მიჰეონდა პოლიციაში.

8. საპატრულო პოლიციის ფოთის განყოფილების პატრულ-ინ-სპექტორმა ლ. ქ-მ განმარტა, რომ 2020 წლის 12 ივლისს, 03:00 საათზე, სამსახურებრივი ავტომანქანით ლ. ჭ-სთან ერთად მოძრაობისას, ს-ს ქუჩაზე შენიშნეს, რომ პოლიციის თანამშრომელი ა. ნ.

ესაუბრებოდა მოქალაქეს, რომელიც მათი მიახლოებისას გაიქცა დობისკენ და გაირბინა დაახლოებით 20-30 მეტრი. ა. ნ. დაედევნა მას. ლ. ქ. მერყვილესთან ერთად ასევე გაეკიდა მოქალაქეს. ის წაიქცა, თუმცა ცდილობდა წამოდგომას. ა. ნ-სთან ერთად შეაჩერეს (11:25:49; 11:35:13); პირს გაქცევამდე და გაქცევისას ხელში ეჭირა ლურჯი ფერის პაკეტი, თუმცა „როდესაც შეაჩერეს, სანამ შეაჩერებდნენ“, დააგდო პაკეტი, რომელიც იღლიაში ჰქონდა ამოჩრილი (11:25:55); კითხვაზე განმარტა, რომ იყო ჰ. კ. და პაკეტში იდო ცეცხლსასროლი იარაღი. შეჩერებისას პაკეტი მისგან დაახლოებით 2-3 მეტრში ეგდო.

9. საპატრულო პოლიციის ფ-ს განყოფილების პატრულ-ინსპექტორმა ლ. ჭ-მ განმარტა, რომ დაახლოებით 03:00 საათზე პოლიციელი ა. ნ. ესაუბრებოდა მოქალაქეს, რომელიც ლ. ჭ-სა და მისი მეწყვილის მიახლოებისას გაიქცა (12:00:40). შესაბამისად, გადმოვიდნენ ავტომანქანიდან და დაედევნენ. მოქალაქეს იღლიაში ჰქონდა ამოდებული ლურჯი ფერის პოლიტიკოლენის პაკეტი, გაქცევისას წაიქცა, პოლიციელებმა კი შეძლეს შეჩერება (12:01:25). მოქალაქეს პაკეტი იქვე დაუვარდა (12:05:35). პოლიტიკოლენის პაკეტიდან ჩანდა ავტომატის ლულა (12:06:28). გამომძიებელი ადგილზე მივიდა დაახლოებით 1 საათში (12:07:48).

10. ფ-ს საქალაქო სამმართველოს გამომძიებელმა გ. მ-მ განმარტა, რომ 2020 წლის 12 ივლისს ა. ნ-სგან მიიღო შეტყობინება, რომ დაკავებული იყო ჰ. კ. იარაღის ტარების ფაქტზე, რის გამოც დაიწყო გამოძიება და გავიდა შემთხვევის ადგილზე. ჰ. კ-ს ფეხებთან იდო ლურჯი ფერის პაკეტი, საიდანაც მოჩანდა ცეცხლსასროლი იარაღის მსგავსი საგანი. ჰ. კ-ს მიეცა წინადადება, წარედგინა წივთები, რაზეც მან განაცხადა თანხმობა და გადასცა პაკეტი, რომელშიც იდო შავი ფერის ცეცხლსასროლი ავტომატური იარაღი, მჭიდრი 45 ვაზნით, მრგვალი ფორმის მაყუჩის მსგავსი რკინის საგანი. ამავე პაკეტში მოთავსებული იყო შეორე პაკეტი, რომელშიც აღმოჩნდა – ბრტყელტუჩია, სკოჩი, თვალების ადგილას ამოჭრილი ნაჭრის ქუდის მსგავსი, ერთი წყვილი რეზინის ხელთათმანი.

11. საქმის არსებითი განხილვის სასამართლო სხდომაზე ჩვენების მიცემისას, ჰ. კ-მ განმარტა, რომ მას დანაშაული არ ჩაუდენია და დანაშაულისათვის, რომელიც არ ჩაუდენია, პასუხისმგებლობას ვერ აიღებს (11:28:37). მომხდარი დაკავშირებულია იმ ფაქტთან, რომ მას ქონებრივი დავა აქეს დეპუტატობის კანდიდატი ი. ხ-ა და კ. ლ-სთან, რომლებიც დაეუფლენ მის ქონებას და ემუქრებოდნენ ნარკოტიკული საშუალების ან ავტომატის ჩადებით (11:28:43). 2020 წლის 12 ივლისს მიდიოდა მეგობარ ქალთან შეხვედრაზე, ხელში არათერი სჭერია. დაკავების ადგილას დაინახა პოლიციის თანამშრომლები, მათ შორის – ნ., რომელსაც შორიდან იცნობდა, მიესალმა და ჩაუარა. დაახლოებით 35-40 მეტრის გავლისას დაინახა ლურჯი ფერის, ძირს დაგდებული პაკეტი, რომელსაც ფეხი ზამოჰკა, რა დროსაც პაკეტიდან გამოჩნდა ავტომატის ლულა, რაც გაუკვირდა. დააპირა პოლიციელებისათვის დაძახება, თუმცა მასთან მივიდა ა. ხ., წააქცია და დაადო ხელბორკილი. გაქცევა არ უცდია. მათთან სხვებიც მივიდნენ. პაკეტი იქვე, 2-3 მეტრში იდო, რა იყო შიგნით, არ იცოდა. გამომძიებელმა შეადგინა დაკავების ოქმი და გადაიყვანეს პოლიციაში. გამოძიების ეტაპზე აღიარებდა ბრალად წარდგენილი ქმედების ჩადენას, რადგან საპროცესო შეთანხმების დადებას დაპირდნენ.

12. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ პოლიციელთა ჩვენებები, რომელსაც ეფუძნება გასაჩივრებული განაჩენი, არ არის თანხვდენილი უშუალოდ მსჯავრდებულის შეჯახება/წაქცევისა და სადავო წივთის დავარდნა/დაგდების საკითხებთან მიმართებით. კერძოდ: ა. ხ-ს განმარტებით, ჰ. კ. გაქცევისას ლობეს შეეჯახა, რის შემდეგაც პოლიციელებმა შეძლეს მისი დაკავება, რა დროსაც ამ უკანასკნელს დაუვარდა პაკეტი, რომელშიც მოთავსებული ჰქონდა ცეცხლსასროლი იარაღი და საბრძოლო მასალა; ლ. ქ-მ განმარტა, რომ ჰ. კ. პოლიციელების მიახლოებისას გაიქცა ლობისკენ და

გაირბინა დაახლოებით 20-30 მეტრი. პირს გაქცევამდე და გაქცევისას ხელში ეჭირა ლურჯი ფერის პაკეტი, თუმცა „როდესაც შეაჩერეს, სანამ შეაჩერებდნენ“ დააგდო პაკეტი, რომელიც იღლიაში ჰქონდა ამოჩრილი (11:25:55), ხოლო მოწმე ლ. ჭ-ს ჩვენების თანახმად, ჰ. კ-ს იღლიაში ამოდებული ჰქონდა ლურჯი ფერის პილიეთოლენის პაკეტი, გაქცევისას ნაიქცა, პოლიციელებმა კი შეძლეს შეჩერება. მოქალაქეს პაკეტი იქვე დაუვარდა (12:05:35).

13. საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლი გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენისათვის მტკიცებულებათა ხარისხობრივ მოთხოვნასთან ერთად ადგენს მათი საქართველოში კონსტიტუციურ სტანდარტსაც. აღნიშნულიდან გამომდინარე, „ბრალდების მხარის იმპერატიული ვალდებულებაა სისხლის სამართლის საქმის სრულყოფილი გამოძიების წარმოება, მტკიცებულებათა მოპოვება, მათი გამყარება და პირის ბრალეულობის დასადასტურებლად იმგვარი სამხილების წარმოდგენა, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა მიუთითებს პირის მიერ დანაშაულის ჩადენაზე. აღნიშნული მოთხოვნის დაუცველობა, თავისითავად, ზრდის მართლმსაჯულების განხორციელების პროცესში შეცდომის, თვითნებობისა და უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენების რისკებს“ (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 25 დეკემბრის №2/2/1276 გადაწყვეტილება „გ. ქებურია საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-103).

14. მოცემულ შემთხვევაში გასაჩივრებული განაჩენი ეფუძნება პოლიციელების ჩვენებებს და მათი მონანიშნეობით ჩატარებულ დაკავებისა და პირადი ჩხრეკის ოქმს. საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-6 პუნქტისა და საქართველოს სსსკ-ის მე-5 მუხლის მე-2 და მე-3 ნაწილების მიხედვით, არავინ არის ვალდებული, ამტკიცოს თავისი უდანაშაულობა; ბრალდების მტკიცების ტვირთი აკისრია თავად ბრალმდებელს (მაგ: იხ. უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებები №404ა-16, №560ა-16), ხოლო საქართველოს სსსკ-ის 37-ე მუხლის თანახმად, გამომძიებელი ვალდებულია, გამოძიება წარმართლოს ყოველმხრივ, სრულად და ობიექტურად. მოცემულ შემთხვევაში გამოძიების ფარგლებში არ იქნა დანიშნული ბიოლოგიური ან/და დაქტილოსკოპიური ექსპერტიზები ამოღებულ ნივთებთან ჰ. კ-ს შემხებლობის დადასტურების მიზნით. სასამართლო არ გამორიცხავს, რომ ექსპერტიზის შედეგები შესაძლოა ყოფილიყო არაინფორმატიული, რადგან აღნიშნული უკავშირდება მათ შორის კვალწარმოქმნის პროცესის თავისებურებას (მაგალითად: კონტაქტის ხასიათი, ხანგრძლივობა და ა.შ.), თუმცა გასათვალისწინებელია ბრალდების მხარის ვერსიით ჰ. კ-საგან ცეცხლსასროლ იარაღსა და საბრძოლო მასალასთან ერთად

სხვადასხვა ნივთების (მათ შორის: ბრტყელტუჩა, სკოჩი, თვალების ადგილას ამოჭრილი ნაჭრის ქუდის მსგავსი, რეზინის ხელთათმანი) ამოღება, რაც ზრდიდა აღნიშნულ ნივთებზე პ. კ-ს შემხებლობის დამადასტურებელი მტკიცებულების მოპოვების შესაძლებლობას (ასეთი შემხებლობის არსებობის შემთხვევაში).

15. სასამართლო ითვალისწინებს საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 პუნქტის იმპერატიულ დანაწესს, რომლის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ემყარებოდეს მხოლოდ უტყუარ მტკიცებულებებს და ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც კანონის შესაბამისად ვერ დადასტურდება, ბრალდებულის (მსჯავრდებულის) სასარგებლოდ უნდა გადაწყდეს; ასევე – საქართველოს სსკ-ის 269-ე მუხლის მე-2 ნაწილის, მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის დანაწესს და 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილს, რომლის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ეფუძნებოდეს მხოლოდ ერთმანეთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს პირის ბრალეულობას.

16. მოცემულ შემთხვევაში დანაშაულის ჩადენაში მსჯავრდებულის მამხილებელ ძირითად მტკიცებულებას წარმოადგენს პოლიციელების ჩვენებები და მათივე მონანილეობით შედგენილი დაკავების და პირადი ჩხრეკის ოქმი. საქმეში წარმოდგენილი სხვა მტკიცებულებები არ ადასტურებს პირადი ჩხრეკის შედეგად ამოღებული ნივთების პ. კ-ს მიერ შეძენას, შენახვასა და ტარებას. შესაბამისად, იმ პირობებში, როდესაც პოლიციელთა ჩვენებები გარკვეულ საკითხებთან მიმართებით არის წინააღმდეგობრივი, დაკავებული პირი სადაცოდ ხდის დაკავების და პირადი ჩხრეკის ოქმში მითითებულ გარემოებებს, სამართალდამცავებს შეეძლოთ, თუმცა არ მიიღეს სათანადო ზომები ნეიტრალური მტკიცებულებების მოსაპოვებლად და ჩატარებული გამოძიება ვერ პასუხობს სისრულის და ყოველმხრივობის მოთხოვნას, მხოლოდ სადაცო საგამოძიებო მოქმედებაში მონაწილე პოლიციელთა ჩვენებები, გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით ვერ ადასტურებს პ. კ-ს მიერ საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-3 ნაწილითა და საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-4 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენას.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ პ. კ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ მ. კ-ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. გაუქმდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 30 მარტის განაჩენი პ. კ-ს მიმართ;
3. პ. კ. ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-3 ნაწილითა და საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-4 ნაწილით წარდგენილ ბრალდებებში;
4. პ. კ. დაუყოვნებლივ გათავისუფლდეს პენიტენციური დაწესებულებიდან;
5. გამართლებულ პ. კ-ს განემარტოს, რომ უფლება აქვს, საქართველოს სსსკ-ის 92-ე მუხლით დადგენილი წესით მოითხოვოს ზოანის ანაზღაურება;
6. სისხლის სამართლის საქმეზე ნივთმტკიცებად ცნობილი: ცეცხლსასროლი იარაღი, ერთი ცალი მჭიდი, 45 ცალი ვაზნა, ცილინდრის ფორმის მაყუჩი, განაჩენის კანონიერ ძალაში შესელის შემდეგ გადაეცეს საქართველოს შსს შეიარაღების შესაბამის სამსახურს, ხოლო ხელთათმანი, ბრტყელტუჩა, წებოვანი ლენტი, ნაჭრის ნილბის მაგვარი ქსოვილი, ქამარი განადგურდეს, ხოლო ტანსაცმელი დაუბრუნდეს კანონიერ მესაკუთრეს ან უფლებამოსილ პირს;
7. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**გამამტყუდებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად
გამამართლებელი განაჩენის დაღგანა სსკ-ის 360-ე
მუხლით წარდგენილ პრალიგაში**

**განაჩენი
საძარო ვალოს სახელით**

№457აპ-21

26 ნოემბერი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
**ლ. ფაფუაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
შ. თადუმაძე**

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა თბილისის ვაკე-საბურთა-
ლოს რაიონული პროკურატურის პროკურორ თამარ ყულჯანიშვი-
ლის საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს
2021 წლის 1 მარტის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. ბრალდების შესახებ დადგენილების თანახმად, გ. ბ., – დაბა-
დებულს 1.... წელს, – ბრალად დაედო საქართველოს სისხლის სა-
მართლის კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 177-ე მუხ-
ლის მე-3 ნაწილის „გ“ და მე-4 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტებით გათვა-
ლისწინებული დანაშაულის (ქურდობა, ესე იგი სხვისი მოძრავი ნივ-
თის ფარული დაუფლება მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების
მიზნით, ჩადენილი ბინაში უკანონო შეღწევით, იმის მიერ, ვინც
ორჯერ იყო ნასამართლევი სხვისი ნივთის მართლსაწინააღმდეგო
მისაკუთრებისათვის) ჩადენა.

2. აღნიშნული ქმედება გამოიხატა შემდეგში:

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 12 ნოემბრის გა-
ნაჩენით გ. ბ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 177-ე
მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით
გათვალისწინებული დანაშაულისათვის.

ახალციხის რაიონული სასამართლოს 2016 წლის 26 იანვრის გა-
ნაჩენით გ. ბ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ ანალოგიური დანაშაულის
ჩადენისათვის.

2019 წლის 3 აპრილს, საღამოს საათებში, ქ. მდებარე ლ. ქ. საც-
ხოვრებელ ბინა №.., უკანონოდ შეაღწია საკუთრების წინააღმდეგ
მიმართული დანაშაულისათვის ორჯერ ნასამართლებმა გ. ბ-მ და
მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, ფარულად დაეუფ-

ლა ლ. ბ-ს კუთვნილ ხელჩანთას, მასში არსებულ 20 ლარად ღირებულ საფულეს, 15 ლარამდე ფულად თანხას და პლასტიკურ ბარათებს, მათ შორის „... ბანკის“ „MasterCard EXPRESS“-ის სახელფასო ბარათს (ბოლო ოთხი ციფრი ... რომლის ანგარიშის ნომერია №... აღნიშნული ბარათის გამოყენებით მან შპს „...“ სუპერმარკეტში შეიძინა 10.75 ლარად ღირებული პროდუქცია. გ. ბ-მ ასევე მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, ფარულად დაეუფლა ლ. ბ-ს შვილის – ა-ს კუთვნილ, 45 ლარად ღირებულ ჩანთას.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 27 იანვრის განაჩენით:

გ. ბ-ს ქმედება საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ და მე-4 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტებიდან გადაკვალიფიცირდა საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტზე.

გ. ბ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით ჩადებილი დანაშაულისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

მსჯავრდებულ გ. ბ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაწყობა დაკავებიდან – 2019 წლის 1 მაისიდან.

4. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 27 იანვრის განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონული პროკურატურის პროკურორმა თამარ ყულჯანიშვილმა და მსჯავრდებულ გ. ბ-ს ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა დ. გ-მ.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 1 მარტის განაჩენით:

5.1. თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონული პროკურატურის პროკურორ თამარ ყულჯანიშვილის სააპელაციო საჩივრის მოთხოვნა არ დაკმაყოფილდა.

5.2. მსჯავრდებულ გ. ბ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის სააპელაციო საჩივრის მოთხოვნა ნაწილობრივ დაკავილდა.

5.3 თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 27 იანვრის განაჩენში გ. ბ-ს მიმართ შევიდა ცვლილება:

გ. ბ-ს ქმედება საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტიდან გადაკვალიფიცირდა საქართველოს სსკ-ის 360-ე მუხლის პირველ ნაწილზე.

გ. ბ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 360-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

მსჯავრდებულ გ. ბ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაწყო
– 2019 წლის 1 მაისიდან.

მხედველობაში იქნა მიღებული, რომ მსჯავრდებულ გ. ბ-ს გა-
ნაჩენის გამოტანის მომენტისთვის დანიშნული სასჯელი მოხდი-
ლი ჰქონდა და ის დაუყოვნებლივ გათავისუფლდა პენიტენციური
დაწესებულებიდან.

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 1 მარტის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა თბილისის ვაკე-საბურთა-
ლოს რაიონული პროცეურატურის პროცეურორმა თამარ ყულჯანიშ-
ვილმა, რომელიც ითხოვს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 1 მარტის განაჩენში ცვლილების შეტანას – გ. ბ-ს დამ-
ნაშავედ ცნობას საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-3 ნაწი-
ლის „გ“ და მე-4 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტებით.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, გაეც-
ნო საკასაციო საჩივრის მოთხოვნას, შეამონება საქმეში არსებული
მტკიცებულებანი, შეაფასა თითოეული მათგანი საქმესთან მათი
რელევანტურობის, დასაშვებობისა და უტყუარობის თვალსაზრი-
სით და დასკვნა, რომ საკასაციო საჩივრი არ უნდა დაკმაყოფილ-
დეს, ხოლო გ. ბ. უნდა გამართლდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ თბილისის საა-
პელაციო სასამართლოს 2021 წლის 1 მარტის განაჩენი საკასაციო
წესით გაასაჩივრა მხოლოდ ბრალდების მხარემ. მიუხედავად იმი-
სა, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექ-
სის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 306-ე მუხლის მე-4 ნაწი-
ლის თანახმად „საკასაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მი-
სი შესაგებლის ფარგლებში“, კანონისმიერი ვალდებულება, რომე-
ლიც ბოჭავს მოსამართლეს არ გამოიყენოს და უგულებელყოს ფუნ-
დამენტური და იმპერატიული კონსტიტუციური პრინციპები იმ მი-
ზეზით, რომ მხარეები არ აპელირებენ მათზე, გამორიცხავს სა-
მართლიანი სასამართლო განხილვისა და სამართლიანი გადაწყვე-
ტილების მიღების მიზანს (იხ.: საქართველოს საკონსტიტუციო სა-
სამართლოს 2015 წლის 29 სექტემბრის №3/1/608,609 გადაწყვე-
ტილება II-20). „შეჯიბრებითობის პრინციპი ...არცერთ შემთხვევა-
ში არ ათავისუფლებს მოსამართლეს თავისთავადი ვალდებულე-
ბისგან, ითვალისწინებდეს და სწორად იყენებდეს სამართლის
ფუნდამენტურ პრიციპებს იმისგან დამოუკიდებლად, მხარე რამ-
დენად ჯეროვნად ახერხებს საკუთარი ინტერესების დაცვას და
მიუთითებს თუ არა მოსამართლეს სამართლის სათანადო წესების
და პრინციპების გამოყენების აუცილებლობაზე (იხ.: იქვე, II-21).

„შესაძლოა არსებობდეს რიგი საკითხებისა, რომლებიც სისხლის სამართლის საქმის განმხილველმა სასამართლომ საკუთარი ინიციატივით და მხარეთა მოთხოვნის მიუხედავად უნდა შეამოწმოს. ამგვარ საკითხთა რიგს განეკუთვნება ისიც, თუ რომელი კანონი უნდა იქნეს გამოყენებული სასამართლოს მიერ“ (იხ.: იქვე, II-22).

3. საკასაციო სასამართლო ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობას, რომ გ. ბ-ს მიერ განხორციელებული ქმედება არ შეიცავს საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის (ქურდობა, ესე იგი სხვისი მოძრავი ნივთის ფარული დაუფლება მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, იმის მიერ, ვინც ორჯერ იყო ნასამართლევი სხვისი ნივთის მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრებისათვის) ნიშნებს, ვინაიდან ქურდობა გულისხმობს სხვისი მოძრავი ნივთის ფარულ დაუფლებას მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით. ქურდობის ობიექტური ნიშანია მისი ფარული ხასიათი, ხოლო სუბიექტური მხარე პირდაპირი განზრახვით ხასიათდება. შესაბამისად, ქმედების საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლით დაკალიფიცირებისთვის საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით უნდა დასტურდებოდეს, რომ სხვისი ქონების მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრებას პირი ახორციელებდა ფარულად, რაც საქმეზე წარმოდგენილი მტკიცებულებებით არ დასტურდება. „ნივთის მესაკუთრის მფლობელობიდან გამოსვლის შემდგომ ანუ მისი დაკარგვის შემდეგ, ამ ნივთის დაუფლება ვერ შეფასდება ქურდობად“ (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2017 წლის 28 ნოემბრის განჩინება საქმეზე №35გაპ-17).

4. მიუხედავად იმისა, რომ გ. ბ-ს დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობებინა ნივთის პონტის შესახებ ნივთის დამკარგავის, მესაკუთრის ან პოლიციისათვის, მსჯავრდებულმა თავისად დაიგულა ნაპოვნ ნივთზე განკარგვის უფლება და დაუფლებული პლასტიკური პარათის გამოყენებით შპს „...ს“ სუპერმარკეტში შეიძინა 10.75 ლარად ღირებული პროდუქცია.

5. გასაჩივრებული განაჩენის თანახმად, გ. ბ-მ ჩაიდინა საქართველოს სსკ-ის 360-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაული – თვითნებობა, ესე იგი ნამდვილად თავისი ან თავისად დაგულებული უფლების დადგენილი წესის სანინააღმდეგოდ განხორციელება, რამაც გამოიწვია მნიშვნელოვანი ზიანი. თვითნებობისაგან სისხლისსამართლებრივი დაცვის უძუალი ობიექტია მოქალაქეთა მიერ სადაც უფლებების განხორციელების წესი. მოქალაქე, რომელიც მოქმედებს დადგენილი წესის სანინააღმდეგოდ, შეიძლება ახორციელებდეს თავის ნამდვილ ან თავისად დაგულებულ უფლებას. თავისად დაგულებულ უფლებად ითვლე-

ბა უფლება, როცა პირი შეცდომით ფიქრობს, რომ მას ესა თუ ის უფლება აქვს, თუმცა სინამდვილეში მას ასეთი რამ არ აქვს ან/და ეს უფლება მას შეიძლება მიენიჭოს, მაგრამ მხოლოდ დადგენილი წესით. დადგენილი წესის დარღვევად ითვლება მოქმედება, რომელიც არღვევს უფლების შეძენის ან განხორციელების კანონმდებლობით დადგენილ წესს, როცა პირი მოვალე იყო ემოქმედა სამართლებრივი აქტის ან ხელშეკრულების საფუძველზე. თუ პირმა იცის, რომ უფლება რომელსაც ის ახორციელებს მას არ ეკუთვნის თვითნებობის შემადგენლობა გამოირიცხება (იხ. საქართველოს უზენაშესი სასამართლოს 2021 წლის 18 ივნისის განჩინება საქმეზე №173აპ-21). ქმედების ობიექტური შემადგენლობის სავალ-დებულო ნიშანს წარმოადგენს მნიშვნელოვანი ზიანი.

6. სასამართლო ეთანხმება გასაჩივრებული განაჩენის დასაბუთებას, რომ სისხლის სამართლის საქმეზე წარმოდგენილი და არსებითი განხილვისას მხარეთა მიერ გამოკვლეული მტკიცებულებებით (გ. მ., ე., ზ. ლ., დ. გ., მ. კ., მ. ბ. ბ. ჩვენებებით, ე. გამოკვეყნებული ჩვენების, 2019 წლის 24 აპრილის ინფორმაციის გამოთხოვის ოქმებით, 2019 წლის 25 აპრილის ნივთიერი მტკიცებულების გახსნისა და დათვალიერების ოქმებით და სხვა მტკიცებულებებით) გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დასტურდება, რომ გ. ბ-მ ჩაიდინა თავისად დაგულებული უფლების დადგენილი წესის საწინააღმდეგოდ განხორციელება. კერძოდ, გ. ბ- ს ნაპოვნი – ლ. დ. კუთვნილი – ...ს ბანკის სახელფასო ბარათი თავისად დაიგულა და გამოიყენა – შპს „...ის“ სუპერმარკეტში შეიძინა 10.75 ლარად ლირებული პროდუქცია – მაშინ, როდესაც საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 191-ე მუხლის შესაბამისად, გ. ბ. დაუყოვნებლივ უნდა განეცხადებინა აღნიშნულის შესახებ ნივთის დამკარგავის, მესაკუთრის, უფლებამოსილი პირის, ან, თუ მათი ვინაობა უცნობია – პოლიციის ან სხვა ადგილობრივი ორგანოსათვის და გადაეცა ეს ნივთი. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, მპოვნებლი ნაპოვარ ნივთზე საკუთრების უფლებას იძენს განცხადების გაკეთებიდან 1 წლის გასვლის შემდეგ გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მისთვის ცნობილი გახდა მესაკუთრე ან მესაკუთრის უფლება ნივთზე პოლიციაში უკვე გაცხადებული იყო. გ. ბ-მ იმოქმედა აღნიშნული წესის საწინააღმდეგოდ და შეუდგა თავისად დაგულებული უფლების განხორციელებას, მიუხედავად იმისა რომ მისთვის ცნობილი იყო საბანკო ბარათის სხვა პირისადმი კუთვნილება.

7. იმავდროულად, სასამართლო არ ეთანხმება გასაჩივრებულ განაჩენში მითითებულ მსჯელობას და გ. ბ. მსჯავრდებას საქართველოს სსკ-ის 360-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში, შემდეგი გარემოებების გამო: საქართველოს სსკ-ის 360-ე

მუხლით გათვალისწინებული დანაშაული არის შედეგით დაფუძნებული მატერიალური შემადგენლობა და საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით უნდა დასტურდებოდეს დაზარალებულისთვის მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენება. საკასაციო სასამართლოს განმარტებას მნიშვნელოვან ზიანთან მიმართებით, ვინაიდნ გასაჩივრებული განაჩენში სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს დაზარალებულისათვის სახელფასო ბარათის ზოგად მნიშვნელობასა და დანიშნულებაზე და არა კონკრეტულად მოცემულ შემთხვევაში აღნიშნული ბარათის მფლობელისათვის მიყენებულ ზიანზე. საქართველოს სსკ-ის ოცდამესუთე თავით გათვალისწინებული საკუთრების წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულებისგან განსხვავებით, სადაც ქმედებით გამორვეული ზიანის მნიშვნელობა საკანონმდებლო წესით არის განსაზღვრული, თვითნებობის შემთხვევაში ზიანის ოდენობა და ხასიათი (მნიშვნელოვანია თუ არა ქმედებით გამოწვეული ზიანი) სასამართლოს შეფასების საგანია და განისაზღვრება კონკრეტული შემთხვევის ინდივიდუალური გარემოებების საფუძველზე (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2021 წლის 18 ივნისის 173აპ-21 განჩინება). მნიშვნელოვანი ზიანი შეიძლება იყოს როგორც მატერიალური, ასევე არაქონებრივი – მორალური სახის ან უკავშირდებოდეს კონსტიტუციური უფლებებისა და თავისუფლებების დარღვევას.

8. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ სახელფასო ბარათი არ წარმოადგენდა ლ. ძ. ისეთ საშუალებას, რომლის გარეშეც ის ვერ შეძლებდა საკუთარ საბანკო ანგარიშებზე არსებული თანხის განკარგვას ან სარგებლობას, წარმოდგენილი მტკიცებულებებით ასევე არ დასტურდება, რომ საბანკო ბარათის მფლობელობიდან გასვლამ მესაკუთრეს დაბრკოლება შეუქმნა სხვა საბანკო სერვისებით სარგებლობაში და ამით მნიშვნელოვანი ზიანი მიაყენა, ან საბანკო ბარათის აღდგენა დაკავშირებული იყო ლ. ძ-თვის მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებასთან (მაგ, დროითი, მატერიალური დანახარჯები და ა.შ.). შესაბამისად, ვინაიდან როგორც წესი, საბანკო ბარათის აღდგენა არ არის დაკავშირებული პროცედურულ სირთულეებსა და დიდ ხარჯებთან, ასევე არ დასტურდება რომ საბანკო ბარათის აღდგენამდე მესაკუთრეს შეზღუდა სახელფასო ანგარიშზე რიცხული თანხის გამოყენების შესაძლებლობა – მოცემულ შემთხვევაში არ დასტურდება დაზარალებულისთვის ისეთი მოცულობის ზიანის მიყენება (მნიშვნელოვანი ზიანი), რომლის არსებობაც საგალდებულოა ქმედების საქართველოს სსკ-ის 360-ე მუხლის პირველი ნაწილით კვალიფიკაციისათვის. სასამართლო მნიშვნელოვან ზიანად ვერ შეაფასებს ასევე შპს „...ში“ გ. ბ. მიერ

დახარჯულ თანხას – 10.75 ლარს, ვინაიდან არ დგინდება დაზარა-ლებულის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობიდან გამომდინა-რე მისთვის აღნიშნული თანხის მნიშვნელობა; საკითხი არ იქნა გა-მოკვლეული არც გამოძიების და არც სასამართლო განხილვის ფარ-გლებში. ამასთან, პირველი ინსტანციის სასამართლოში მოწმის სა-ხით დაკითხვისას დაზარალებულმა ლ. დ. განმარტა, რომ „საქარ-თველოს ბანკის“ საბანკო ბარათზე ჰქონდა დაახლოებით 15 ლა-რამდე თანხა.

9. საქართველოს სსკ-ის მე-7 მუხლის პირველი ნაწილის თანახ-მად, სისხლისამართლებრივი პასუხისმგებლობის საფუძველია და-ნაშაული, ესე იგი საქართველოს სსკ-ით გათვალისწინებული მარ-თლისანინაღმდევეო და ბრალეული ქმედება. მოცემულ შემთხვე-ვაში საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით არ დასტურდება საქართველოს სსკ-ის 360-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალის-წინებული დანაშაულის შემადგენლობის აუცილებელი ერთი-ერთი ნიშნის არსებობა – გ. ბ-ს ქმედებით დაზარალებულისთვის მნიშ-ვნელოვნი ზიანის მიყენება. შესაბამისად, საქართველოს სსკ-ის მე-7 მუხლიდან გამომდინარე, გ. ბ. ცნობილი უნდა იქნეს უდანაშა-ულოდ საქართველოს სსკ-ის 360-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათ-ვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით, ამავე მუხლის მე-2, მე-3 ნაწილებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონული პროკურატურის პროკურორ თამარ ყულჯანიშვილის საკასაციო საჩივარი არ დაკ-მაყოფილდეს;

2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 1 მარტის განაჩენი გ. ბ-ს მიმართ;

3. გ. ბ. ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქარ-თველოს სსკ-ის 360-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინე-ბულ მსჯავრდებაში;

4. გამართლებულ გ. ბ-ს განემარტოს, რომ უფლება აქვს, საქარ-თველოს სსსკ-ის 92-ე მუხლით დადგენილი წესით მოითხოვოს ზი-ანის ანაზღაურება;

5. ნივთიერი მტკიცებულებები:

– შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ფოტოები 1 ცალ კომ-

პიუტერულ დისკზე, გ. ბ-თან ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერი-
მენტის ფოტოები 1 ცალ კომპიუტერულ დისკზე, გ. მ-ს ჩატარებუ-
ლი საგამოძიებო ექსპერიმენტის ფოტოები 1 ცალ კომპიუტერულ
დისკზე, ვიდეოჩანაწერის ამსახველი 1 ცალი კომპიუტერული დის-
კი დაერთოს სისხლის სამართლის საქმეს საქმის შენახვის ვადით;
6. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

გამამართლებელი განაჩენის გაუქმება და მის ეაცვლად გამამთავრებელი განაჩენის დადგენა სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლით

განაჩენი საქართველოს სახელით

№343აპ-21

22 ოქტომბერი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
მ. ვასაძე (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
მ. გაბინაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა გორის რაიონული პროკუ-
რატურის პროკურორ ნინო ზურაბაშვილის საკასაციო საჩივარი
თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმე-
თა პალატის 2021 წლის 24 თებერვლის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილების მიხედვით, ა. ც-ს
ბრალად ედება ოჯახის წევრის მიმართ სიკოცხლის მოსპობის მუ-
ქარა, როდესაც იმას, ვისაც ემუქრებიან, გაუჩნდა მუქარის გან-
ხორციელების საფუძვლიანი შიში.

ა. ც-ს მიმართ ბრალად წარდგენილი ქმედება გამოიხატა შემ-
დეგში:

2020 წლის 1 სექტემბერს, დაახლოებით 11 საათზე, ... მდებარე,
თავის საცხოვრებელ სახლში მყოფ ნ. დ-ს დაურეკა ყოფილმა მე-
ულებმ – ა. ც-მ და მასსა და მის მშობელს – ნ. დ-ს დაემუქრა სი-
ცოცხლის მოსპობით, რა დროსაც დაზარალებულებს გაუჩნდათ მუ-
ქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში.

2. გორის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 29 ოქტომბრის

განაჩენით ა. ც. – დაბადებული .. წელს, ნასამართლევი, – ცნობილი იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში.

გაუქმდა ა. ც-ს მიმართ გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიება – პატიმრობა.

ნივთიერი მტკიცებულება – ელექტრონული დისკი შენახულ უნდა იქნეს სისხლის სამართლის საქმის შენახვის ვადით.

3. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა გორის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა ნინო ზურაბაშვილმა. აპელანტმა სააპელაციო საჩივრით მოითხოვა გასაჩივრებული განაჩენის გაუქმება, ა. ც-ს მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენა და მისი დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 24 თებერვლის განაჩენით გორის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 29 ოქტომბრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 24 თებერვლის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა გორის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა ნინო ზურაბაშვილმა. კასატორი საკასაციო საჩივრით ითხოვს გასაჩივრებული გამამართლებელი განაჩენის გაუქმებას, გამართლებულ ა. ც-ს დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში და მისთვის მკაცრი სასჯელის შეფარდებას, რაც დაკავშირებული იქნება თავისუფლების აღკვეთასთან, შემდეგი საფუძვლებით: პროკურორი არ ეთანხმება პირველი და სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოების განმარტებას, რომ გამოძიება წარიმართა ტერიტორიული საგამოძიებო ქვემდებარეობის დარღვევით, ვინაიდან ბრალდების მხარეს მიაჩნია, რომ მოცემულ კონკრეტულ შემთხვევაში, ვინაიდან დანაშაული ჩადენილია სატელეფონო კომუნიკაციის გამოყენებით და, მართალია, დანაშაულის ამსრულებელი პირი იმყოფებოდა დაბა ასპინძაში და ქმედებაც – ვერბალური მეტყველება ხდებოდა იქვე, მაგრამ დანაშაული მაინც გორის რაიონში ჩადენილად უნდა ჩაითვალოს, ვინაიდან ამსრულებლის საუბარი დაზარალებულმა აღიქვა და დააფიქსირა თავის საცხოვრებელ ადგილას – გორის რაიონში.

6. გამართლებული ა. ც. და მისი ინტერესების დამცველი, ადვოკატი ო. გ. საკასაციო საჩივრის შესაგებლით ითხოვენ პროკურორის საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობას და თბილისის საა-

პელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 24 თებერვლის განაჩენის უცვლელად დატოვებას, ვინაიდან იგი არ აკმაყოფილებს საქართველოს სსსკ-ის 303-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებულ მოთხოვნებს. დაცვის მხარე იზიარებს სასამართლოების შეფასებას, რომ დარღვეულია ტერიტორიული ქვემდებარეობის პრინციპი. რაც შეეხება ა. ც-ს ბრალეულობის საკითხს, მართალია, გამართლებული აღნიშნავს სატელეფონო საუბრისას მისი მხრიდან დამუქრების ფაქტს, მაგრამ უარყოფს მუქარის რეალურად განხორციელების სურვილს, ამასთან, მიაჩნია, რომ დაზარალებულებს მუქარა რეალურად არ აღუქვამთ და მისი განხორციელების საფუძვლიანი შიში არ გასჩენიათ.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ განიხილა საკასაციო საჩივარი, შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივრების საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ გორის რაიონული პროკუროატურის პროკურორ ნინო ზურაბაშვილის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო გასაჩივრებული განაჩენი უნდა გაუქმდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო პირველ რიგში აღნიშნავს, რომ არ იზიარებს სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოს განმარტებას, რომ მოცემულ საქმეზე დარღვეულია ტერიტორიული საგამოძიებო ქვემდებარეობის პრინციპი და, ამდენად, მტკიცებულებები მოპოვებულია და ბრალდების შესახებ დაფგენილება გამოტანილია არაუფლებამოსილი პირების, შესაბამისად – გამომძიებლისა და პროკურორის მიერ.

3. სააპელაციო პალატა აღნიშნული პიზიციის დასადასტურებლად აპელირებს საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 33-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტზე, რომლის თანახმად, პროკურორი უფლებამოსილია: „საგამოძიებო ქვემდებარეობის მოთხოვნათა დაცვით სისხლის სამართლის საქმის გამოძიება დაავალოს ამა თუ იმ სამართალდამცავ ორგანოს ან გამომძიებელს...; საქართველოს გენერალურ პროკურორს ან მიერ უფლებამოსილ პირს უფლება აქეს, საგამოძიებო ქვემდებარეობის მიუხედავად, ერთი საგამოძიებო ორგანოდან ამოილოს საქმე და გამოსაძიებლად გადასცეს სხვა საგამოძიებო ორგანოს“. ასევე აპელირებს საქართველოს გენერალურ პროკურორის 2019 წლის 23 აგვისტოს №3 ბრძანების მე-12 პუნქტზე, რომლის მიხედვით: „გამოძიებას აწარმოებს გამომძიებელი, რომლის იურისდიქციაც ვრცელდება ტერიტორიაზე, სადაც ჩადენილ იქნა დანაშაულებრივი ქმედება“ და ამავე ბრძანების მე-14 პუნქტზე, რომლის შესაბა-

მისადა: „თუ გამომძიებელი დაადგენს, რომ საქმე არ განეკუთვნება მის საგამოძიებო ქვემდებარეობას, იგი ვალდებულია ჩაატაროს გა-დაუდებელი საგამოძიებო მოქმედებანი და საქმე გადასცეს პრო-კურორს საგამოძიებო ქვემდებარეობის მიხედვით წარმართვისათ-ვის“.

4. სააპელაციო პალატა განაჩენში აღნიშნავს, რომ საქართვე-ლოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 169-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის (ბრალდების შესახებ დადგენილებაში უნდა იყოს აღნიშნული ბრალდების ფორმულირება – ინკრიმინი-რებული ქმდების აღნერა, მისი ჩადენის ადგილი, დრო, ხერხი, სა-შუალება, იარაღი, ქმდებით გამონვეული შედეგი) მოთხოვნის მი-უხედავად, ა. ც-ს ბრალდების შესახებ დადგენილებაში არ არის მი-თითებული მის მიმართ ბრალად წარდგენილი ქმდების ჩადენის ადგილი, მაგრამ დაცვის მხარის განმარტებითა და საქმის მასალე-ბით, კერძოდ: დანაშაულის შეტყობინების ოქმით, დაზარალებუ-ლების – ნ. დ-სა და ნ. დ-ს გამოკითხვის ოქმებით, ა. ც-ს გამოკით-ხვის ოქმითა და ბრალდებულის დაკავების ოქმით დადგენილია, რომ ა. ც-მ ინკრიმინირებული ქმდება – მუქარა ჩაიდინა დაბა ას-პინძაში, თავის საცხოვრებელ სახლში, ხოლო სისხლის სამართლის საქმეზე გამოძიება სრულად წარმართეს და მტკიცებულებები მო-იპოვეს შსს გორის რაიონული სამმართველოს 1-ლი განყოფილების გამომძიებლებმა, რომელთა იურისდიქციაც არ ვრცელდება დაბა ასპინძის ტერიტორიაზე. ვინაიდან საქმის მასალებში საქმის ქვემ-დებარეობით გადაცემის შესახებ პროცესორის შესაბამისი დად-გენილება არ მოიპოვება, სააპელაციო სასამართლომ, პირველი ინ-სტანციის სასამართლოს მსგავსად, დადგენილად მიიჩნია, რომ გა-მოძიება სრულად წარმართა და მტკიცებულებები მოიპოვა არა-უფლებამოსილმა საგამოძიებო ორგანომ, ხოლო ა. ც-ს ბრალდების შესახებ დადგენილება გამოიტანა არაუფლებამოსილმა პროკუ-რორმა.

5. საკასაციო სასამართლო არ ეთანხმება სასამართლოს შეფა-სებას, რომ დარღვეულია ტერიტორიული განსჯადობის პრინციპი, შემდეგ გარემოებათა გამო:

6. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 151-ე მუხლით სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობა დაწესებულია მუქა-რისათვის, რაც გულისხმობს სიცოცხლის მოსპობისა და ჯანმრთე-ლობის დაზიანების ანდა ქონების განადგურების მუქარას, როდე-საც იმას, ვისაც ემუქრებიან, გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში.

7. აღნიშნული დანაშაულისაგან სისხლის სამართლებრივი დაც-ვის ობიექტია ადამიანის ფსიქიკური ხელშეუხებლობა, მისი სიმ-

შვიდე და მყუდრო გარემოში ცხოვრების უფლება, რაც შესაძლოა, დაირღვეს მაშინ, როდესაც პირი კონკრეტულ ადამიანს ემუქრება ძალადობრივი ქმედების ჩადენით და მუქარა ისეთი ფორმით არის გამოხატული, რომ მუქარის ადრესატს უჩნდება მისი განხორციელების საფუძვლიანი შიში. ობიექტური მხრივ, აღნიშნული დანაშაული წარმოადგენს მატერიალურ დანაშაულს, ვინაიდან აუცილებელია გამოკვეთილი იყოს მოქმედება (მუქარა) და მისგან გამონვეული შედეგი (შიში). ამასთან, შიში უნდა იყოს საფუძვლიანი, რაზედაც კანონმდებელი განსაკუთრებულ ყურადღებას ამახვილებს. შიშის ფაქტორის შეფასებსას კი გათვალისწინებული უნდა იყოს როგორც სუბიექტური, ისე ობიექტური კრიტერიუმები და დადგინდეს – ჩათვლიდათ თუ არა ჩვეულებრივი ფსიქიკის ადამიანი ასეთ მუქარას ამ ვითარებაში რეალურად. ამასთან, კვალიფიკაციისათვის მნიშვნელობა არ აქვს დამაშავის მიზანს, ჰქონდათ თუ არა მას გამიზნული მუქარის რეალიზაცია, რადგან პირს შეიძლება არც ჰქონდეს მიზნად, თუნდაც სამომავლოდ, მუქარის განხორციელება, არამედ სურდეს მუქარის ადრესატის მხოლოდ დაშინება, მაგრამ მთავარია, რომ დაზარალებულმა მუქარა აღიქვას რეალურად, რაც უკვე იძლევა ამ დანაშაულის შემადგენლობას.

8. მითითებული დანაშაულის ხასიათიდან გამომდინარე, მუქარა შეიძლება განხორციელდეს საქართველოს ერთი რეგიონიდან სხვა რეგიონში, ერთი ქალაქიდან სხვა ქალაქში და ასე შემდეგ, კომუნიკაციის სხვადასხვა – სატელეფონო, სოციალური ქსელისა თუ სხვა ტექნიკური საშუალებების გამოყენებით. შესაძლებელია, მუქარის ადრესატმა საერთოდ არც კი იცოდეს და ხშირ შემთხვევაში არც იცის, თუ კონკრეტულად საიდან უკავშირდება მას მუქარის განმახორციელებელი პირი, მაგრამ ეს ფაქტი არ გამორიცხავს დაზარალებულისათვის მუქარის რეალობის აღქმისა და საფუძვლიანი შიშის განცდის შესაძლებლობას. იმისათვის, რომ შეფასდეს საფუძვლიანი შიშის რეალურობა, გადამწყვეტ ფაქტორს წარმოადგენს დაზარალებულის ჩვენება, კერძოდ, თუ როგორ აღიქვა მან მუქარის შინაარსი და გაუჩნდათ თუ არა მისი განხორციელების საფუძვლიანი შიში.

9. მოცემულ კონკრეტულ შემთხვევაში, აღნიშნული დანაშაულის ხასიათის სპეციფიკის გათვალისწინებით, ვინაიდან მისი ჩადენა შესაძლებელია დისტანციურადაც და, ამასთან, იგი შედეგიანი დანაშაულია, ხოლო მისი შემადგენლობის აუცილებელ წიშანს წარმოადგენს – მუქარის რეალურობის აღქმა და საფუძვლიანი შიშის განცდა, რომლის გარეშეც ქმედება ვერ ჩაითვლება დანაშაულად, მუქარის ჩადენის ადგილად მიჩნეულ უნდა იქნეს არა მხოლოდ ის ადგილი, სადაც დამნაშავემ გამოამჟღავნა დანაშაულებ-

რივი ნება და სადაც წარმოთქვა მუქარის შემცველი განცხადება, არამედ – დანაშაულებრივი შედეგის დადგომის ადგილიც, ესე იგი ადგილი, სადაც ეს მუქარა მისი აღრესატისათვის გახდა აღქმადი და მას გაუჩნდა მისი განხორციელების საფუძვლიანი შიში.

10. წარმოდგენილი საქმის მასალებით საკასაციო სასამართლოს დადგენილად მიაჩნია, რომ ა. ც-მ თავისი კუთვნილი მობილური ტელეფონით ასპინძის რაიონის დაბა ასპინძიდან დაურეკა დაზარალებულ ნ. დ-ს, რომელიც იმყოფებოდა გორის რაიონის სოფელ ამდენად, ამ შემთხვევაში დანაშაულის ჩადენის ადგილად უნდა მივიჩნიოთ როგორც – ასპინძის რაიონის დაბა ასპინძა, ანუ ის ადგილი, საიდანაც ა. ც-მ თავისი კუთვნილი მობილური ტელეფონიდან დაურეკა დაზარალებულს და სადაც წარმოთქვა მუქარის შემცველი განცხადება, ასევე – დანაშაულებრივი შედეგის დადგომის ადგილიც, ესე იგი ადგილი, სადაც ეს მუქარა დაზარალებულისათვის გახდა აღქმადი და მას გაუჩნდა მისი განხორციელების საფუძვლიანი შიში, ამ შემთხვევაში – გორის რაიონის სოფელი .., ხოლო ვინაიდან სისხლის სამართლის საქმეზე გამოძიებას წარმართავდა შსს გორის რაიონული სამმართველო და ა. ც-ს ბრალდების შესახებ დადგენილება გამოიტანა გორის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ საქმეზე გამოძიება ჩატარებულია და მტკიცებულებები მოპოვებულია უფლებამოსიები როგანოს, ხოლო ბრალდების შესახებ დადგენილება გამოტანილია უფლებამოსილი პროკურორის მიერ, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 33-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტისა და საქართველოს გენერალური პროკურორის 2019 წლის 23 აგვისტოს №3 ბრძანების მე-12 და მე-14 პუნქტების მოთხოვნათა დაცვით.

11. ამდენად, სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოს განაჩენში მითითებული მოტკივებით არ არსებობს ა. ც-ს მიმართ გამამართლებელი განაჩენის გამოტანის საფუძველი.

12. ამასთან, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი, ერთმანეთთან შეთანხმებული, აშკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებების ერთობლიობით, რომლებიც საქართველოს სსსკ-ის 73-ე მუხლის საფუძველზე მხარეთა მიერ მიჩნეულია უდავო მტკიცებულებებად, გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დასტურდება, რომ ა. ც-მ ჩაიდინა ოჯახის წევრის მიმართ სიცოცხლის მოსპობის მუქარა, დანაშაული გათვალისწინებული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით, კერძოდ:

13. დაზარალებულ ნ. დ-ს გამოკითხვის ოქმით დგინდება, რომ 2020 წლის 31 აგვისტოს იგი სტუმრად იმყოფებოდა გორის რაიო-

ნის სოფელ ..., დედამისის – ნ. დ-ს სახლში. მეორე დღეს, დაახლოებით 11:00 საათზე, თავის კუთვნილ მობილურ ტელეფონზე დაურეცა ყოფილმა მეუღლემ – ა. ც-მ, რომელიც ესაუბრებოდა ძალიან აგრესიულად, მისგან მოითხოვდა, რომ თავი დაეწებებინა სამსახურისათვის და სურდა შერიგება. ამ დროს დაზარალებულმა ტელეფონი ჩართო ხმამაღლი საუბრის რეესიმში, რის გამოც მასა და მის ყოფილ მეუღლეს შორის მიმდინარე საუბარი ესმოდა დედამისს – ნ. დ-საც, რომელიც სატელეფონო საუბრის დროს მის გვერდით იდგა. ა. ც. მეუღლების დაშორების მიზეზად ნ. დ-ს მიიჩნევდა, რაზეც ნ. დ-მ განუცხადა, რომ იგი არაფერ შეაში იყო. ამის გამო ა. ც. გახდა უფრო აგრესიული, ორივეს დაუწყო გინება, რის გამოც დაზარალებულმა მეორე მობილური ტელეფონის მეშვეობით ჩაიწერა სატელეფონო საუბარი. ა. ც. ნ. დ-ს ემუქრებოდა, რომ ის აუცილებლად ჩავიდოდა სოფელ .., მოკლავდა და დანით ყელს გამოსჭრიდა როგორც ყოფილ მეუღლეს, ასევე – დედამისაც. ეუბნებოდა, რომ ციხეს აქვს ორი კარი, გამოვიდოდა და მოკლავდა. ნ. დ-მ მუქარა ალიქა რეალურად და გაუჩნდა მისი განხორციელების რეალური შიში, რადგან მისი მეუღლე არის ყოფილი სამხედრო, ასევე – აგრესიული და არაადეკვატური, რომელსაც მართლა შეეძლო ჩასულიყო სოფელ ... და მოკლა ორივე მათგანი. აღნიშნულის შემდეგ ნ. დ-მ დარკეა 112-ში და ითხოვა დახმარება.

14. საქმის ფაქტობრივი გარემოებები გამოკითხვის ოქმში ანალოგიურად გადმოსცა დაზარალებულმა ნ. დ-მაც.

15. გამომძიებელ ს. ვ-ს გამოკითხვის ოქმით დგინდება, რომ 2020 წლის 1 სექტემბერს ასრულებდა სამსახურებრივ მოვალეობას შსს გორის რაიონულ სამმართველოში, სადაც იმავე დღეს დაიწყო გამოძიება სისხლის სამართლის საქმეზე ოჯახის წევრის მიმართ სიცოცხლის მოსპობისა და ჯანმრთელობის დაზიანების ფაქტზე. როგორც მისთვის გახდა ცნობილი, მუქარის ავტორი იყო დაბა ასპინძაში მცხოვრები პირი ა. ც., რომელიც დაემუქრა თავის მეუღლეს, გორის რაიონის სოფელ ..., დედასთან სტუმრად მყოფ ნ. დ-ს. აღნიშნულ ფაქტზე რეაგირების მიზნით, ს. ვ., თავის თანამშრომლებთან, დეტექტივის თანაშემწე-გამომძიებლებთან – გ. ს-სა და ბ. დ-სთან ერთად, გაემართა ა. ც-ს საცხოვრებელ მისამართზე, მდებარე დაბა ასპინძაში, ... სადაც იგი დააკავეს ბრალდებულის სახით. დაკავებულს რაიმე წინააღმდეგობა არ გაუწევია, მას განუმარტეს მისი უფლებები და გააცნეს დაკავების ოქმი.

16. დანაშაულის შესახებ 112-ში განხორციელებული 2020 წლის 1 სექტემბრის შეტყობინების ოქმით დგინდება, რომ ნ. დ-ს ტელეფონით ანუხებს ყოფილი მეუღლე, რომლის მიმართაც გამოწერილია სამი შემაკავებელი ორდერი. იგი ასევე მოკვლით ემუქრება ნ.

დ-ს დედას. ინიციატორი ელოდება პოლიციის მისვლას.

17. 6. დ-ს განცხადებით დგინდება, რომ მან გამოძიებას საქმეზე დასართავად წარუდგინა მასა და მის ყოფილ მეუღლეს – ა. ც-ს შორის გამართული სატელეფონო საუბრის ვიდეოჩანაწერი და ასევე – მის მობილურ ტელეფონზე განხროციელებული ზარების ამონაპეჭდი.

18. გამომძიებელ ე. გ-ს მიერ ჩატარებული, 2020 წლის 1 სექტემბრის დათვალიერების ოქმით დგინდება, რომ მან დაათვალიერა 6. დ-ს მიერ წარმოდგენილი ვიდეოჩანაწერი, რომელშიც, 6. დ-ს განმარტებით, ასახულია მასა და მის ყოფილ მეუღლეს – ა. ც-ს შორის შემდგარი სატელეფონო საუბარი. ასევე დათვალიერდა 6. დ-ს მიერ წარმოდგენილი, მის მობილურ ტელეფონში შემავალი და გამავალი ზარების ამონაპეჭდი.

19. ა. ც-ს დაკავების ოქმით დგინდება, რომ იგი ბრალდებულის სახით დააკავეს 2020 წლის 1 სექტემბერს ... მიმდებარე ტერიტორიაზე.

20. 2019 წლის 11 ოქტომბერს, 2020 წლის 2 მარტსა და 2020 წლის 1 სექტემბერს ა. ც-ს მიმართ გამოცემულია შემაკავებელი ორდერები.

21. ახალციხის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის განაჩენით, რომელშიც ცვლილება შევიდა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 11 ივნისის განაჩენით, ა. ც. ნასამართლებისა საქართველოს სსკ-ის 11¹, 381¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით.

22. საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს დაზარალებულების – ნ. დ-სა და 6. დ-ს გამოყითხვის ოქმებზე, რომელთა მიხედვით, ა. ც. 6. დ-ს ემუქრებოდა, რომ ის აუცილებლად ჩავიდოდა სოფელ ... მოკლავდა და დანით ყელს გამოსჭრიდა ორივეს. ამბობდა, რომ ციხეს აქვს ორი კარი, გამოვიდოდა და მოკლავდა მათ. დაზარალებულება ერთმნიშვნელოვნად უთითებენ, რომ ა. ც-ს მუქარამ მათში გამოიწვია საფუძვლიანი შიში. მათი განმარტებით, მუქარა იყო რეალური, ვინაიდან ა. ც. არის ყოფილი სამხედრო. მას ახასიათებს აგრესიული, არაადეკვატური ქცევა, რის გამოც მართლაც შეეძლო სოფელ ... ჩასვლა და ორივე დაზარალებულის მოკვლა. გარდა ამისა, მუქარის რეალურობასა და საფუძვლიანობაზე ასევე დამატებით მეტყველებს დაზარალებულ 6. დ-ს მიერ 112-ში შესული შეტყობინება, რომლითაც ირკვევა, რომ მან იმავე დღეს, 2020 წლის 1 სექტემბერს, დარეკა 112-ში და შეატყობინა მომხდარი ფაქტის შესახებ, რომ ტელეფონით „აწუხებს“ ყოფილი მეუღლე, რომლის მიმართაც გამოწერილია სამი შემაკავებელი ორდერი, იგი ასევე მოკვლით ემუქრება 6. დ-ს დედას. დაზარალებული ელო-

დება პოლიციის მისვლას. მუქარის საფუძვლიანობას ადასტურებს ასევე ა. ც-ს მიმართ გაცემული შემაკავებელი ორდერები, რომელთა თანახმად, მას არაერთხელ აეკრძალა ნ. დ-თან მიახლოება და კომუნიკაცია, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, მან დაარღვია შემაკავებელი ორდერით გათვალისწინებული მოთხოვნები და ვალდებულებები, რის გამოც იგი გასამართლებულია თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 11 ივნისის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 11¹, 381¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის. ყოველივე აღნიშნული კი ერთმნიშვნელოვნად მეტყველებს იმ ფაქტზე, რომ მუქარა იყო რეალური და საფუძვლიანი და, შესაბამისად, ა. ც-ს მიმართ ნარდგენილი ბრალდება დადასტურებულია გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით.

23. რაც შეეხება ა. ც-ს მიმართ გამოსაყენებელი სასჯელის სახესა და ზომას:

24. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 259⁹-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, სასამართლოს განაჩენისამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 53⁹-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასამართლო დამნაშავეს სამართლიან სასჯელს დაუნიშნავს ამ კოდექსის კერძო ნაწილის შესაბამისი მუხლით დადგენილ ფარგლებში და ამავე კოდექსის ზოგადი ნაწილის დებულებათა გათვალისწინებით. სასჯელის უფრო მკაცრი სახე შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ნაკლებად მკაცრი სახის სასჯელი ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნის განხორციელებას. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, სასჯელის დანიშნის დროს სასამართლო ითვალისწინებს დამნაშავის პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელ და დამამძიმებელ გარემოებებს, კერძოდ, დანაშაულის მოტივსა და მიზანს, ქმედებაში გამოვლენილ მართლსაწინააღმდეგო ნებას, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათსა და ზომას, ქმედების განხორციელების სახეს, ხერხსა და მართლსაწინააღმდეგო შედეგს, დამნაშავის წარსულ ცხოვრებას, პირად და ეკონომიკურ პირობებს, ყოფაქცევას ქმედების შემდეგ, განსაკუთრებით – მის მისწრაფებას, აანაზღაუროს ზიანი, შეურიგდეს დაზარალებულს. საქართველოს სსკ-ის 39⁹-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასჯელის მიზანია სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია.

25. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ქმედება

ისჯება ჯარიმით ან საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომით ვა-
დით ას სამოცდაათიდან ორას საათამდე ან გამასწორებელი სამუ-
შაოთი ვადით ორ წლამდე ანდა თავისუფლების აღკვეთით ვადით
სამ წლამდე, იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვით
ან უამისოდ.

26. საკასაციო სასამართლო მხედველობაში იღებს ა. ც-ს პიროვ-
ნების ინდივიდუალურ მახასიათებლებს, მისი პასუხისმგებლობის
შემამსუბუქებელ და დამამდიმებელ გარემოებებს, კერძოდ: მან
აღიარა ჩადენილი დანაშაული და უდავოდ ცნო ბრალდების მხარის
მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებები, როთაც ხელი შეუწყო სწრა-
ფი და ეფექტური მართლმსაჯულების განხორციელებას; რაც შეე-
ხება დამამდიმებელ გარემოებებს, იგი წარსულში ნასამართლევია
განზრახი ნაკლებად მძიმე დანაშაულისათვის, რის გამოც მის ქმე-
დებაში გამოყვეთილია დანაშაულის რეციდივი და, ამასთან, ახალი
დანაშაული ჩაიდინა პირობითი მსჯავრის გამოსაცდელ ვადაში; ა.
ც-ს მიმართ წარსულში არაერთხელ გამოიცა შემაკავებელი ორდე-
რი და აგრეთვე, ნასამართლევია შემაკავებელი ორდერით დაკის-
რებული ვალდებულებების შეუსრულებლობისათვის, რაც მიუთი-
თებს მის მიღებეკილებაზე ძალადობისა და ანტისოციალური ქცე-
ვისაკენ და პიროვნულად უარყოფითად ახასიათებს.

27. აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მი-
აჩნია, რომ ა. ც-ს მიმართ, გამოყენებულ უნდა იქნეს მსჯავრად
შერაცხული ქმედების სანქციით გათვალისწინებული სასჯელის
ყველაზე მკაცრი სახე, თავისუფლების აღკვეთა, ხოლო საქართვე-
ლოს სსკ-ის 58-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის დანაწესის მხედველობაში
მიღებით, სასჯელის ზომად უნდა შეეფარდოს – 2 (ორი) წლით თა-
ვისუფლების აღკვეთა. ამასთან, იმის გათვალისწინებით, რომ მან
ჩაიდინა განზრახ ნაკლებად მძიმე კატეგორიის დანაშაული, რომ-
ლის ჩადენაც აღიარა და ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი
მტკიცებულებები უდავოდ ცნო, წარსულში ნასამართლევი არ ყო-
ფილა განსაკუთრებით მძიმე ან განზრახი მძიმე დანაშაულის ჩა-
დენისათვის, საკასაციო სასამართლოს საქართველოს სსკ-ის 63-ე
მუხლის საფუძველზე მიზანშეწონილად მიაჩნია მის მიმართ შე-
ფარდებული სასჯელის პირობითად ჩათვლა. გარდა ამისა, საქარ-
თველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის მიხედვით, უნდა გაუქ-
მდეს ა. ც-ს მიმართ წინა – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს
სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 11 ივნისის განა-
ჩენით განსაზღვრული პირობითი მსჯავრი და იმავე კოდექსის 59-ე
მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე ბოლო განაჩენით დანიშნულ-
მა სასჯელმა – 2 (ორი) წლით თავისუფლების აღკვეთამ – უნდა
შთანთქას წინა განაჩენით შეფარდებული სასჯელის მოუხდელი

ნაწილი – 1 (ერთი) წლით თავისუფლების აღკვეთა და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, ა. ც-ს სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს 2 (ორი) წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც იმავე კოდექსის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე უნდა ჩაეთვალოს პირობით მსჯავრად, ხოლო გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდეს 3 (სამი) წელი. გარდა ამისა, მასვე უნდა დაეკისროს საქართველოს სსკ-ის 65-ე მუხლით გათვალისწინებული მოვალეობები, კერძოდ: დანაშაულის პრევენციის, არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ბიუროს ნებართვის გარეშე არ შეიცვალოს მუდმივი ბინადრობსა დაგილი და გაიაროს ძალადობრივი დამოკიდებულებისა და ქცევის შეცვლაზე ორიენტირებული სავალდებულო სწავლების კურსი.

28. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩინა, რომ ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო თბილისის საპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 24 თებერვლის განაჩენი უნდა გაუქმდეს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით, მე-3 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. გორის რაიონული პროკურატურის პროკურორ ნინო ზურაბაშვილის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 24 თებერვლის განაჩენი გაუქმდეს;

3. ა. ც. ცნობილ იქნეს დამანაშავედ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით და მიესაჯოს 2 (ორი) წლით თავისუფლების აღკვეთა. იმავე კოდექსის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე ა. ც-ს თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული სასჯელი ჩაეთვალოს პირობით მსჯავრად და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდეს 3 (სამი) წელი;

4. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, გაუქმდეს წინა – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 11 ივნისის განაჩენით განსაზღვრული პირობითი მსჯავრი და იმავე კოდექსის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა – 2 (ორი) წლით თავისუფლების აღკვეთამ – შთანთქას წინა გა-

ნაჩენით შეფარდებული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი – 1 (ერთი) წლით თავისუფლების აღკვეთა და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, ა. ც-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 2 (ორი) წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც იმავე კოდექსის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე ჩატვალოს პირობით მსჯავრად და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდეს 3 (სამი) წელი;

5. ა. ც-ს სასჯელის მოხდის ვადაში ჩატვალოს დაკავებასა და პატიმრობაში ყოფნის დრო – 2020 წლის 1 სექტემბრიდან 2020 წლის 29 ოქტომბრის ჩათვლით.

6. ა. ც-ს საქართველოს სსკ-ის 65-ე მუხლის საფუძველზე დაეკისროს შემდეგი მოვალეობები: გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში დანაშაულის პრევენციის, არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ბიუროს წებართვის გარეშე არ შეიცვალოს მუდმივი ბინადრობის ადგილი და გაიაროს ძალადობრივი დამოკიდებულებისა და ქცევის შეცვლაზე ორიენტირებული სავალდებულო სწავლების კურსი. საქართველოს სსკ-ის 65-ე-66-ე მუხლებისა და „დანაშაულის პრევენციის, არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულების წესისა და პრობაციის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, მსჯავრდებულის ყოფაქცევაზე კონტროლისა და დახმარების განხორციელება დაევალოს დანაშაულის პრევენციის, არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ბიუროს მსჯავრდებულის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით;

7. ნივთიერი მტკიცებულება – ელექტრონული დისკი შენახული იქნეს სისხლის სამართლის საქმის შენახვის ვადით;

8. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

**გამამართლებელი განაჩენის გაუქმება და მის
ეაცვლად გამამტყუდებელი განაჩენის დაღგენა სსკ-ის
177-ე მუსლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ბ“
ქვეაუნიტიზით**

**განაჩენი
საქართველოს სახელით**

№589აპ-21

24 დეკემბერი, 2021 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:**
მ. გაბინაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. ვასაძე,
ლ. ფაფიაშვილი

ლია სასამართლო სხდომაზე (დისტანციურად) განიხილა ბათუ-
მის რაიონული პროკურორული რაიონული პროკურორის მოადგი-
ლის – ალექსანდრე ძირევაძის საკასაციო საჩივარი ქუთაისის საა-
პელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის
2021 წლის 27 აპრილის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 6 მარტის განა-
ჩენით ვ. დ. – ნასამართლევი, – ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქარ-
თველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის
„ბ“ ქვეპუნქტებით – ქურდობაში, ე.ი. სხვისი მოძრავი ნივთის ფა-
რულ დაუფლებაში მართლსანინაალმდეგო მისაკუთრების მიზნით,
რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია, არაერთგზის.

2. პირველი ინსტანციის სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია
შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები:

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 26 ივნისის
განაჩენით თაღლითობისათვის ნასამართლევი ვ. დ. 2018 წლის 26
ივნისის ქ. ბ-ი, ს-ის მოპირდაპირედ არსებულ ზღვის სანაპიროზე,
მართლსანინაალმდეგო მისაკუთრების მიზნით დაეუფლა ნ. გ.ას
კუთვნილ ხელჩანთასა და მასში მოთავსებულ ნივთებს, რითაც და-
ზარალებულს მიადგა მნიშვნელოვანი ქონებრივი ზიანი.

3. აღნიშნული ქმედებისათვის ვ. დ.ს საქართველოს სსკ-ის 177-
ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით
მიესაჯა 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რამაც შთანთქა წინა –
ხელვაჩაურის რაიონული სასამართლოს 2018 წლის 15 მარტის გა-
ნაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი – 1 წლით თავი-

სუფლების აღკვეთა და ჯარიმა – 500 ლარი და განაჩენთა ერთობლიობით, საბოლოოდ განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 4 წლით, რომლის მოხდა დაეწყო დაკავების მომენტიდან – 2018 წლის 26 ივნისიდან.

4. განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს მხარეებმა. ბრალდების მხარემ მოითხოვა ვ. დ-ისათვის სასჯელის დამძიმება, ხოლო დაცვის მხარემ – გამამტყუნებელი განაჩენის ნაცვლად, ვ. დ-ის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენა.

5. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 27 აპრილის განაჩენით ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 6 მარტის განაჩენი გაუქმდა; ვ. დ. ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს საკუის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით ნარდგენილ ბრალდებაში. გამართლებულს განემარტა მიყენებული ზიანის ანაზღაურების უფლება.

6. კასაჭორი – პროკურორი ალექსანდრე ძირკვაძე საკასაციო საჩივრით ითხოვს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 27 აპრილის განაჩენის გაუქმებას, ვ. დ-ის დამნაშავედ ცნობას საქართველოს საკუის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით და უმკაცრესი სასჯელის შეფარდებას იმ მოტივით, რომ საქმეზე შეკრებილი მტკიცებულებების ერთობლიობა საქმარისია გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით გამამტყუნებელი განაჩენის გამოსატანად.

7. გამართლებულ ვ. დ-ის ინტერესების დამცველი, ადვოკატი პ. შ. შესაგებლით ითხოვს პროკურორის საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობას.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო პალატამ შეისწავლა საქმის მასალები, შეამონმა საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობა და დაასკვნა, რომ პროკურორის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს და გასაჩივრებული განაჩენი უნდა გაუქმდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. მოწმის სახით დაკითხული უზნის ინსპექტორ-გამომძიებლის – ი. პ-ის ჩვენებით დადგენილია, რომ 2018 წლის 26 ივნისს, სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას, დანაშაულის პრევენციის მიზნით მეწყვილე გ. ი-თან ერთად იმყოფებოდა ბ-ი, ზღვის სანაპიროზე, დ-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე. ისინი იდგნენ ქოლგის ქვეშ და ირგვლივ არსებულ სიტუაციას თვალს ადევნებდნენ. დაახლოებით 12:30 საათზე (ზუსტი დრო არ ახსოვს) მათი ყურადღება მიიქცია პირმა, რომელმაც პლაჟიდან შეუმჩნევლად აიღო ჩანთა და ჩქარი ნაბიჯებით გავიდა გასასვლელისაკენ. მისი მოქმედე-

ბა სამართალდამცავებს მოეჩვენათ საეჭვოდ, გაპყვნენ უკან და შეაჩერეს დ-ის მოპირდაპირე მხარეს, ნაძვნარში. ჰკითხეს ვინაობა, რაზეც პირმა განუცხადა, რომ იყო ვ. დ.; კითხვაზე, თუ ვისი იყო ჩანთა, მამაკაცმა უპასუხა, რომ ზღვის სანაპიროზე, პლაჟიდან მოიპარა. ამის შემდეგ დარეკა სამორიგეოში და გამომძიებლის მოსვლამდე დარჩა ვ. დ-სთან, ხოლო გ. ი-ი დაბრუნდა პლაჟზე, იმ ადგილას, სადაც მამაკაცმა ჩანთა აიღო. ცოტა ხნის შემდეგ მობრუნებულმა გ. ი-მა უთხრა, რომ ჩანთა ეკუთვნოდა ნ. გ.ას, რომელმაც წამოსვლაზე უარი განაცხადა, რადგან ბავშვები უნდა წაეყვანა დში და მოგვინებით გამოცხადდებოდა. დაახლოებით 15 წუთში მოვიდა გამომძიებელი კრიმინალისტებთან ერთად. ვ. დ-ს ჩაუტარდა ჩხრეკა და ის დააკავეს, ხოლო ჩანთა და მასში არსებული ნივთები ამოიღეს და დალუქეს ადგილზე; ბრალდებულს წინააღმდეგობა არ გაუწევია.

3. მოწმე გ. ი-მა სასამართლოს უჩვენა, რომ 2018 წლის 26 ივლისს ასრულებდა სამსახურებრივ მოვალეობას და მეწყვილე ი. პეტან ერთად იმყოფებოდა ბ-ი, რ-ის ქუჩაზე, დ-ის მიმდებარედ, ზღვის სანაპიროზე და თვალს ადევნებდა ორგვლივ არსებულ სიტუაციას. დაახლოებით 12:30 საათზე, მათი ყურადღება მიიქცია ახალგაზრდა მამაკაცმა, რომელმაც პლაჟიდან შეუმჩნევლად აიღო ჩანთა. ვინაიდან მისი მოქმედება მიიჩნიეს საეჭვოდ, გადაწყვიტეს, შეუმჩნევლად გაპყოლოდნენ უკან. მამაკაცმა მოძრაობა გააგრძელა ზღვისპირა პარკის ტერიტორიაზე. სანამ რ-ის ქუჩაზე გავიდოდა, მათ შეაჩერეს და ჰკითხეს ვინაობა, რაზეც განუცხადა, რომ იყო ვ. დ.. კითხვაზე, თუ ვისი იყო ჩანთა, დაიბნა და გაჩუქრდა, შემდეგ კი უპასუხა, რომ ზღვის სანაპიროზე მოიპარა. ი. პ-ებ დარეკა პოლიციის განყოფილებაში, თვითონ კი წავიდა პლაჟის მიმართულებით, იმ ადგილზე, საიდანაც მამაკაცმა ჩანთა აიღო. დაინახა რუსი ეროვნების ქალბატონი, რომელიც უკვე რეკავდა პოლიციაში. ქალბატონს გაესაუბრა რუსულად, აუსნა, რომ, მისი ჩანთის მომბარავი პირი პოლიციას უკვე შეჩერებული ჰყავდა და დასაკითხად უნდა გამოცხადებულიყო პოლიციის განყოფილებაში. ქალბატონმა უპასუხა, რომ დ-ში იყო წასასვლელი და პოლიციაში შემდეგ გამოცხადდებოდა.

4. დაზარალებულმა ნ. გ.ამ სასამართლოს განუცხადა, რომ 2018 წლის 20 ივლისს ოჯახთან და მეგობართან ერთად ჩამოვიდა ბ-ი. 26 ივლისს მეგობარ ქალთან – ე. ბ-ასა და ბავშვებთან ერთად წავიდა პლაჟზე. ზღვაზე გასვლამდე იყიდეს დ-ის ბილეთები, შემდეგ კი წაეგინენ საბანაოდ. იყო ძალიან ბევრი ხალხი. ნივთები დატოვეს სანაპიროზე და შევიდნენ ზღვაში. რამდენიმე წუთის შემდეგ რომ ამოვიდნენ, ჩანთა აღარ იყო ადგილზე. მაშინვე დარეკა პოლიცია-

ში. ცოტა ხნის შემდეგ მოვიდა პოლიციელი და უთხრა, რომ ვინც ჩანთა მოიპარა, ის პირი უკვე დაკავებული იყო და ჩვენების მისა-ცემად განყოფილებაში უნდა გამოცხადებულიყო. პოლიციელს უთხრა, რომ დ-ის ბილეთები ჰქონდა ნაყიდი და შოუს შემდეგ მივიდოდა პოლიციაში. ასეც მოიქცა. განყოფილებაში ამოიცნო თავისი ჩანთა.

5. დაზარალებულის მიერ აღწერილი ფაქტობრივი გარემოებები დაადასტურა მოწმე ე.პ-ამ, რომელმაც ასევე განაცხადა, რომ სხვა ნივთები, რომლებიც ჩანთასთან ერთად იდო პლაჟზე, არ დაკარგულა.

6. 2018 წლის 26 ივლისს ბ-ი, დ-ის მოპირდაპირედ, ზღვისპირა პარკში, გადაუდებელი აუცილებლობის შემთხვევაში ჩატარებული ვ. დ-ის პირადი ჩხრეკის ოქმის თანახმად, ვ. დ-ისაგან ამოიღეს მის ხელთ არსებული ქალის ზღვის ხელჩანთა, მოყვითალო ფერის, წარწერით – „BEACH ADDICT“, რომელშიც მოთავსებული იყო: ქალის სხვადასხვა სახის ნივთები, კერძოდ, ზაფხულის მოკლესახელობისი ორი მაისური, ერთი ბოთლი ლუდი „ნატახტარი“, ქალის სამი სათვალე თავისი ჩასადები ყუთით, სველი ხელსანმენდის ერთი შეკვრა, ერთი სავარცხელი, კარტი, ქალის შავი ფერის ერთი საცვალი, ორი ბოთლი წყალი, პატარა ზომის, ნაჭრის ოთხი თოჯინა, კრემის პლასტმასის ოთხი ყუთი რუსული და ლათინური წარწერებით – „SAN ENERGY, SUN BIORC, SPORT BIOTHERM“, ასევე – მეტალის აეროზოლის ერთი ქილა, წარწერით – „Зашита от солнца“.

7. ნივთის ამოცნობის 2018 წლის 26 ივლისის ოქმიდან ირკვევა, რომ წარმოდგენილი, ზღვის სამი, ერთმანეთის მსგავსი ჩანთიდან ნ. გ-ამ ამოიცნო რიგით 1-ლი ჩანთა და განმარტა, რომ ეს არის სწორედ ის ჩანთა, რომელიც დაახლოებით ერთი წლის წინ იყიდა ესპანეთში; შიგნით ედო მზის დამცავი კრემები, მაისურები, სათვალეები და სხვა ნივთები, რომლებიც მას მოჰპარა პლაჟზე უცნობმა პირმა. ნ. გ-ამ ჩანთა ამოიცნო ფორმით. იგი არის მოზრდილი, ყვითელი ფერის, ცვეთით, დაზიანების კვალით და წარწერით; ამოცნობაში დარწმუნებულია და ეს ჩანთა ნამდვილად მას ეკუთვნის.

8. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საექსპერტო კრიმინალისტიკური დეპარტამენტის აჭარის ა/რ-ის საექსპერტო კრიმინალისტიკური სამსახურის მიერ 2018 წლის 6 აგვისტოს გაცემული სასაქონლო ექსპერტიზის №... დასკვნის თანახმად, ექსპერტიზაზე წარდგენილი ხელჩანთისა და მასში არსებული ნივთების საერთო საბაზრო ღირებულება, მათი ფაქტობრივ-ფიზიკური მდგომარეობის გათვალისწინებით, შეადგინს 466,40 ლარს.

9. საკასაციო პალატას მიაჩინა, რომ ზემოაღნიშნული მტკიცებულებებით უტყუარად დასტურდება, რომ ვ. დ-მ ჩაიდინა საქარ-

თველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის – ქურდობის შემადგენლობა, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია, არაერთგზის. კერძოდ: ვ. დ. მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, ფარულად დაეუფლა სხვის მოძრავ ნივთებს, რომლებიც მოგვიანებით ამოიღეს სამართალდამცავებმა მისი პირადი ჩერეკის შედეგად.

10. საკასაციო პალატა ვერ დაეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობას იმის შესახებ, რომ დაზარალებულმა ამოსაცნობი ნივთები აღწერა ძალიან ზოგადად. დაზარალებულ ნ. გ-ს გამოყითხვის ოქმიდან ირკვევა, რომ მან დეტალურად აღწერა დაკარგული ხელჩანთა, კერძოდ, მიუთითა, რომ არის ე.ნ. ჭილოფისმაგვარი ნაქსოვი, მოზრდილი, ყვითელი ფერის, ლათინური შრიფტის წარწერით „BEACH ADDICT“, ერთ მხარეზე ჰქონდა ნახვრეტისმაგვარი მცირე დაზიანება და ცვეთის შესაბამისი კვალი, ასევე დაასახელა ჩანთაში არსებული ნივთები. ჩანთისა და ნივთების აღწერილობა და ჩამონათვალი ზუსტად ემთხვევა ბრალდებულის პირადი ჩერეკისას ამოღებულ ჩანთასა და მასში არსებულ ნივთებს, რომლებიც მოთავსდა სპეციალურ პაკეტში და დაილუქა №-ს ლუქით. ნივთიერი მტკიცებულების გახსნისა და დათვალიერების 2018 წლის 26 ივლისის ოქმით დადგენილია, რომ აღნიშნული პოლიეთლენის პაკეტი, ამოცნობის ჩატარებამდე, გამომძიებელმა გახსნა და დათვალიერა სათანადო წესით. ალსანიშნავია, რომ ლუქის მთლიანობა დარღვეული არ ყოფილა. ამის შემდეგ დაზარალებულს წარედგინა სამი ერთგვაროვანი ჩანთა, რომლებიც ერთმანეთისაგან მკვეთრად არ განსხვავდებოდა (საქართველოს სსკ-ის 131-ე მუხლის მოთხოვნა), საიდანაც მან ამოცნო კუთვნილი ნივთი. ამოცნობისას ამოცნობმა განმარტა, თუ რა ნიშან-თვისებებით ამოცნო ამოსაცნობი ობიექტი. ამასთან, ჩანთაში მოთავსებული ნივთების აღწერილობა დამტხვე ამოცნობილ ჩანთაში არსებული ნივთების აღწერილობას. შესაბამისად, უსაფუძვლოა სააპელაციო სასამართლოს დასკვნა იმის თაობაზე, რომ მითითებული ნივთის აღწერილობა არ შეიცავს ამოსაცნობად წარდგენილი ნივთის განმასხვავებელი ნიშნების შესახებ სრულ ინფორმაციას, ვინაიდან ასეთ დათქმასა და მოთხოვნას საპროცესო კანონმდებლობა არ ითვალისწინებს.

11. გარდა ამისა, როგორც ზემოთ აღინიშნა, ვ. დ-ის პირადი ჩერეკისას ამოღებული ნივთების აღწერის შემდეგ ისინი დაილუქა სათანადო წესით. ლუქის მთლიანობა ამოღებული ნივთმტკიცების გახსნის დროს დარღვეული არ ყოფილა. ამდენად, ეჭვი იმის შესახებ, ჩერეკისას ამოღებული ნივთები არის თუ არა დათვალიერე-

ბის ოქმში ჩამოთვლილი ნივთები, უსაფუძვლოა, ხოლო ჩხრეკის ოქმსა და დათვალიერების ოქმში არსებული შეუსაბამობები არა-არსებითი ხასიათისაა, რაც ვერ გახდება ვ. დ-ის გამამართლებელი განაჩენის უცვლელად დატოვების საფუძველი.

12. სააპლაციო სასამართლო საეჭვოდ მიიჩნევს დანაშაულის ჩადენის დროსაც. როგორც სისხლის სამართლის საქმის მასალები-დან ირკვევა, 112-ში 6. გ.ას ზარი შესულია 2018 წლის 26 ივლისს, 12:38:49 საათზე, ხოლო უბნის ინსპექტორ-გამომძიებლის – ი. პ-ის მიერ ელსმენით შეტყობინების ზუსტი დრო დაფიქსირებული არ არის, მითითებულია მხოლოდ რეზოლუციის დრო – 26.07.2018, 13:19 საათი. ამასთან, როგორც დაზარალებულ ნ. გ-ასა და მოწმე ე. ბ-ას ჩვენებებით არის დადგენილი, როგორც კი აღმოაჩინა, რომ პლაზ-ზე ჩანთა ალარ იყო, დაზარალებულმა მაშინვე დარეკა პოლიციაში და მხოლოდ ამის შემდეგ, დაახლოებით 10 წუთში, მივიდა მათთან პოლიციის თანამშრომელი, რომელმაც აუწყა იმ პირის დაკავების შესახებ, რომელმაც ჩანთა მოიპარა. აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატას მიაჩინა, რომ დანაშაულის ჩადენის ზუსტი დროის დადგენა ამ მოცემულობით შეუძლებელია, თუმცა ეს გარემოება ნამდვილად არ მიანიშნებს დანაშაულის არარსებობაზე და ვერც კვალიფიკიაზე მოახდენს გავლენას, რადგან საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლით გათვალისწინებული ქმედების შემადგენლობის ობიექტური მხარის არსებობისათვის არ არის აუცილებელი დანაშაულის ჩადენის დროის დადგენა.

13. საკასაციო სასამართლოს მიაჩინა, რომ მოცემულ შემთხვევაში, ზემოთ მითითებული მტკიცებულებების გარდა, წარმოდგენილია პირდაპირ მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც ადასტურებს ვ. დ-ის მიერ მსჯავრად შერაცხული ქმედების ჩადენას და საქმარისია საქმეზე გამამტყუნებელი განაჩენის გამოსატანად, კერძოდ კი მოწმე პოლიციელების – ი. პ-ისა და გ. ი-ის დამაჯერებელი, თანმიმდევრული და ურთიერთთავსებადი ჩვენებები, რომლებიც შეესწრენ ქურდობის ფაქტს და უწყვეტი რეჟიმით ადგვენებდნენ თვალს ვ. დ-ის ქმედებებს ზღვის სანაპიროდან მის შეჩერებამდე. ადსანიშნავია, რომ სამართალწარმოების პროცესში განსაკუთრებულ ყურადღებას იმსახურებენ თვითმხილველი მოწმეები, რომელთა ჩვენებები მომეტებული ინფორმაციულობით გამოირჩევა და წარმოადგენს უმნიშვნელოვანეს წყაროს. პოლიციის თანამშრომლები უმეტეს შემთხვევაში წარმოადგენენ ფაქტის უშუალოდ შემსწრე პირებს და ახასიათებთ მიზანმიმართული ყურადღება, რაც პროფესიული საქმიანობის შინაარსით, თავისი საზოგადოებრივი და მოქალაქეობრივი ვალის გაცნობიერებით არის განპირობებული. ამასთან, პროფესიულ საქმიანობას ისინი ასრულე-

ბერ გარკვეულ გარემოებებზე, მოქმედებებზე, ობიექტებზე, ადა-მიანებზე გაცნობიერებულად მიზანმიმართული ყურადღების მეშვეობით და ასეთი თვითმხილველის აღქმის მაღალი ხარისხი, ჩვენების სისრულე დაკავშირებულია აღსაქმელი სიტუაციის ან მოვლენის ზოგად ცოდნასა და ადეკვატურ შეფასებასთან. პოლიციელის ჩვენება ხშირ შემთხვევაში დანაშაულის ჩადენის ფაქტის ხილვით, თანდასწრებით არის წარმოდგენილი და, შესაბამისად, მტკიცებულების ეს წყაროც არის შეუცვლელი. სხვა მოწმეებისაგან განსხვავებით, სამართალდამცავი ორგანოს მუშაკის ჩვენებას, რომელიც უშუალოდ შეესწრო უკანონო ქმედებას და მის აღსაკვეთად განახორციელა კანონით გათვალისწინებული ღონისძიებები, ყოველთვის აქვს უმუალო კავშირი საქმესთან, შეიცავს სასამართლოს მიერ შესაფასებელი ფაქტების შესახებ ინფორმაციას, პასუხობს მტკიცებულების დასაშვებობის მოთხოვნას, გააჩნია სანდობის მაღალი ნიშანი, რასაც მნიშვნელობა აქვს მოსამართლის შინაგანი რწმენის ფორმირებისათვის. საკასაციო პალატის შეფასებით, პოლიციის თანამშრომლების ჩვენებების, რომლებიც უშუალოდ შეესწრენ ვ. დ-ის უკანონო ქმედებას, საეჭვოდ მიჩნევის საფუძველი არ არსებობს.

14. საქართველოს სსკ-ის მე-15 მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, არაერთგზისი დანაშაული ნიშნავს წინათ ნასამართლევი პირის მიერ ამ კოდექსის იმავე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენას, ხოლო ამ კოდექსის სხვადასხვა მუხლით გათვალისწინებული ორი ან მეტი დანაშაული მხოლოდ მაშინ ჩაითვლება არაერთგზის დანაშაულად, თუ ამის შესახებ მითითებულია ამ კოდექსის შესაბამის მუხლში. საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის შენიშვნის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, ამ კოდექსის 177-ე-186-ე მუხლებით გათვალისწინებული დანაშაული არაერთგზის ჩადენილად ითვლება, თუ მას წინ უსწრებდა ამ მუხლებითა და 224-ე, 231-ე, 237-ე და 264-ე მუხლებით გათვალისწინებული რომელიმე დანაშაულის ჩადენა, ხოლო იმავე შენიშვნის მე-3 ნაწილის თანახმად, მნიშვნელოვან ზიანად ითვლება ნივთის (ნივთების) ღირებულება 150 ლარს ზევით.

15. საქმის მასალებით დადგენილია, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 26 ივლისის განაჩენით ვ. დ. ნასამართლევია თაღლითობისათვის. სასაქონლო ექსპერტიზის 2018 წლის 6 აგვისტოს №... დასკვნის თანახმად, ექსპერტიზაზე წარდგენილი ხელჩანთისა და მასში არსებული ნივთების საერთო საბაზრო ღირებულება, მათი ფაქტობრივ-ფიზიკური მდგომარეობის გათვალისწინებით, შეადგენს 466,40 ლარს.

16. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო

სასამართლოს მიაჩნია, რომ საქმეზე წარმოდგენილია გონივრულ ეჭვს მიღმა მტკიცებულებათა საქმარისი ერთობლიობა, რომელიც ადასტურებს ვ. დ-ის მიერ საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენას.

17. რაც შეეხება სასჯელს, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცეს კოდექსის 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასამართლო დამნაშავეს სამართლიან სასჯელს დაუნიშნავს ამ კოდექსის კერძო ნაწილის შესაბამისი მუხლით დადგენილ ფარგლებში და ამავე კოდექსის ზოგადი ნაწილის დებულებათა გათვალისწინებით. სასჯელის უფრო მკაცრი სახე შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ნაკლებად მკაცრი სახის სასჯელი ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნის განხორციელებას. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, სასჯელის დაინიშვნის დროს სასამართლო ითვალისწინებს დამნაშავის პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელ და დამამძიმებელ გარემოებებს, კერძოდ, დანაშაულის მოტივსა და მიზანს, ქმედებაში გამოვლენილ მართლსაწინააღმდეგო წებას, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათსა და ზომას, ქმედების განხორციელების სახეს, ხერხსა და მართლსაწინააღმდეგო შედეგს, დამნაშავის წარსულ ცხოვრებას, პირად და ეკონომიკურ პირობებს, ყოფაქცევას ქმედების შემდეგ, განსაკუთრებით მის მისწრაფებას, აანაზღაუროს ზიანი, შეურიგდეს დაზარალებულს. საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასჯელის მიზანია სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია.

18. საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილი ითვალისწინებს 4-დან 7 წლამდე თავისუფლების აღკვეთას.

19. საქასაციო სასამართლო მხედველობაში იღებს ვ. დ-ის პიროვნების ინდივიდუალურ მახასიათებლებს, მისი პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელ (არ გააჩნია) და დამამძიმებელ გარემოებებს, კერძოდ: იგ წარსულში ნასამართლებია განზრახი ნაკლებად მძიმე დანაშაულისათვის და ახალი დანაშაული ჩაიდინა პირობითი მსჯავრის გამოსაცდელ ვადაში. აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ვ. დ.ს სასჯელის ზომად უნდა შეეფარდოს 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

20. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, თუ პირობით მსჯავრდებულმა გამოსაცდელ ვადაში ჩაიდინა გან-

ზრახი დანაშაული, სასამართლო გააუქმებს პირობით მსჯავრს და მსჯავრდებულს სასჯელს დაუნიშნავს ამ კოდექსის 59-ე მუხლით გათვალისწინებული წესით.

21. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, განაჩენთა ერთობლიობის დროს სასჯელის დანიშვნისას სასამართლო ბოლო განაჩენით დანიშნულ სასჯელს ნაწილობრივ ან მთლიანად მიუმატებს წინა განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელ ნაწილს ან ბოლო განაჩენით დანიშნული სასჯელი შთანთქავს წინა განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელ ნაწილს.

22. საკასაციო პალატას მიაჩნია, რომ ამ განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანამუშლისათვის დანიშნულმა სასჯელმა უნდა შთანთქას ხელვაჩაურის რაიონული სასამართლოს 2018 წლის 15 მარტის განაჩენით დანიშნული სასჯელი – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ჩაეთვალა პირობით, 1 წლის გამოსაცდელი ვადით და ჯარიმა – 500 ლარი.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. პროეურორ ალექსანდრე ძირკვაძის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;

2. გაუქმდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 27 აპრილის განაჩენი;

3. ვ. დ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 4 (ოთხი) წლით თავისუფლების აღკვეთა;

4. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, გაუქმდეს ვ. დ-ის მიმართ ხელვაჩაურის რაიონული სასამართლოს 2018 წლის 15 მარტის განაჩენით დანიშნული პირობითი მსჯავრი;

5. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქას წინა – ხელვაჩაურის რაიონული სასამართლოს 2018 წლის 15 მარტის განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი – 1 (ერთი) წლით თავისუფლების აღკვეთა და ჯარიმა – 500 (ხუთასი) ლარი და ვ. დ-ს განაჩენთა ერთობლიობით, სასჯელის საბოლოო სახედ და ზომად გა-

ნესაზღვროს 4 (ოთხი) წლით თავისუფლების აღკვეთა;

6. მსჯავრდებულ ვ. დ.ს სასჯელის ვადის ათველა დაეწყოს ამ განაჩენის აღსრულების მიზნით მისი დაკავების მომენტიდან; მას-ვე სასჯელის ვადაში მოხდილად ჩაეთვალოს დაკავებასა და პა-ტიმრობაში ყოფნის დრო – 2018 წლის 26 ივნისიდან 2021 წლის 27 აპრილის ჩათვლით;

7. მხედველობაში იქნეს მიღებული, რომ ბათუმის საქალაქო სა-სამართლოს 2018 წლის 28 ივნისის განჩინებით ვ. დ-ის მიმართ შე-ფარდებული აღკვეთის ღონისძიება – პატიმრობა გაუქმდებულია;

8. წივთმტკიცებები – პირადი ჩერეკის დროს ამოღებული, და-ზარალებულის კუთვნილი ჩანთა და მასში არსებული ნივთები – დაუბრუნდეს მესაკუთრეს ან მისი ნდობით აღჭურვილ პირს; კომ-პაქტისკები (2 ცალი), რომლებზეც ჩაწერილია ბათუმის საქალა-ქო სასამართლოს სხდომის ოქმები, შენახულ იქნეს საქმის შენახ-ვის ვადით;

9. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

განაჩენი ცვლილების შეტანა და პირის უდანაშაულოდ ცნობა სსკ-ის 381-ე მუცლით ნარდგენილი პრაღლდების ნაილში

განაჩენი საქართველოს სახელით

№511აპ-21

10 დეკემბერი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

ლ. ფაფუაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. ვასაძე,
მ. გაბინაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ ბ. ლ-ს ინტე-რესების დამცველის, ადვოკატ კ. ს-სა და მსჯავრდებულ ზ. ჩ-ის ინ-ტერესების დამცველის, ადვოკატ ნ. ფ-ს საკასაციო საჩივარი თბილი-სის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 13 აპრილის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. ბრალდების შესახებ დადგენილებების მიხედვით:

ბ. ლ-ს, – ბრალად დაედო საქართველოს სისხლის სამართლის

კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, მე-3 ნაწილის „ბ“ და მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებითა და საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა.

ზ. ჩ-ს, – დაბადებულს 19.. წელს, – ბრალად დაედო საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, მე-3 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებითა და საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა.

აღნიშნული ქმედებები გამოიხატა შემდეგში:

2018 წლის 19 აპრილს, დაახლოებით 02:00 საათზე, ქ. თ-სი, რ-ს ქუჩა №..-ში მდებარე საცხოვრებელ სახლში უკანონო შეღწევის გზით, საქართველოს სსკ-ის 186-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტითა და საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულებისათვის ნასამართლევი ბ. ლ-ა და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2014 წლის 5 ნოემბრის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ და მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულისთვის ნასამართლევი ზ. ჩ-ი ჯუფურად, ჯანმრთელობისათვის საშიში ძალადობითა და სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის საშიში ძალადობის გამოყენების მუქარით თავს დაესხნენ ა. და ს. ლ-ებს. კერძოდ, ბ. ლ-ამ საცხოვრებელ სახლში შესვლისთანავე, ა. ლ-ს სახეში დაარტყა ხელი, რის შედეგადაც ნაქცეულს დანის მსგავსი საგანი მიაღო ყელზე და მოსთხოვა ოქრო და ფული, ხოლო, როდესაც ა. ლ-ი ცდილობდა თავდამსხმელისგან თავის დაღნევას, სახეში რამდენჯერმე დაარტყა ფეხი. აღნიშნულის პარალელურად, ზ. ჩ-მ ხელი ჰკრა ს. ლ-ს და სახეში ხელი დაარტყა მას, რის შემდგომაც ბ. ლ-ამ და ზ. ჩ-მ მართლსანიალმდეგოდ მიისაუთრეს ლიპინსკების კუთვნილი, „სამსუნგის“ ფირმის, 700(შვიდასი) ლარად ლირებული ტელევიზორი და შემთხვევის ადგილიდან მიიმაღნენ.

სისხლის სამართლის №.... (№...) საქმეზე, თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 19 აპრილის განჩინებით საქართველოს შსს ქ. თ-ს პოლიციის დეპარტამენტის გლდანი-ნაძალადევის სამმართველოს მე-8 განყოფილების გამომძიებლებს, წინააღმდეგობის განევისას იძულების პროპორციული ზომის გამოყენების უფლებით, მიეცათ ნებართვა, შესაბამისი ექსპერტების მონაწილეობით – ზ. ჩ-ისა და ბ. ლ-სგან ნერწყვისა და სუნის ნიმუშების აღების თაობაზე. თუმცა, ბ. ლ-ამ, მას შემდეგ, რაც გაეცნო თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 19 აპრილის განჩინებას, 2018 წლის 4 და 7 მაისს საქართველოს სასჯელალსრულებისა და პრიბაციის სამინისტროს პენიტენციური დეპარტამენტის №.. დაწესე-

ბულების საგამოძიებო ოთახში, საქართველოს შსს ქ. თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის გ-ს სამმართველოს მე-.. განყოფილების გამომძიებელს უარი განუცხადა მისგან ნერჩყისა და სუნის ნიმუშების აღებაზე; 2018 წლის 11 და 16 მაისს ბ. ლ-ა და ზ. ჩ-ი ნიმუშის აღების საპროცესო მოქმედებაში მონაწილეობის თავიდან არიდების მიზნით, არ გამოვიდნენ პენიტენციური დეპარტამენტის №.. დაწესებულებაში მათვის განკუთვნილი საკებიდან და არ გამოცხადდნენ ამავე დაწესებულების საგამოძიებო ოთახში.

2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 9 იანვრის განაჩენით:

2.1. ბ. ლ-ა ცნობილი იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, მე-3 ნაწილის „ბ“ და მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით, საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენაში და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა:

საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, მე-3 ნაწილის „ბ“ და მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით – 12 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთეა ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და საბოლოოდ ბ. ლ-ს დანაშაულთა ერთობლიობით სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 12 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

მსჯავრდებულ ბ. ლ-ს სასჯელის ვადაში ჩაეთვალა პატიმრობაში ყოფნის პერიოდი და სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაწყობა-დაკავებიდან – 2018 წლის 11 აპრილიდან.

2.2 ბ. ჩ-ი ცნობილი იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, მე-3 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით, საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენაში და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა:

საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, მე-3 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით – 10 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთეა ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და საბოლოოდ ზ. ჩ-ს დანაშაულთა ერთობლიობით სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 10 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, გაუქმდა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2014 წლის 5 ნოემბრის განაჩენით დანიშნული პირობითი მსჯავრი და საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქა ზინა განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი – 2 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, ზ. ჩ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 10 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

მსჯავრდებულ ზ. ჩ-ს სასჯელის ვადაში ჩატიმრობაში ყოფნის პერიოდი და სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყოდაკვებიდან – 2018 წლის 11 აპრილიდან.

3. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს მსჯავრდებულების – პ. ლ-სა და ზ. ჩ-ის ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა კ. მ-მ და მსჯავრდებულმა პ. ლ-ამ.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 13 აპრილის განაჩენით უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 9 იანვრის განაჩენი.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 13 აპრილის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრეს მსჯავრდებულ პ. ლ-ს ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა კ. ს-მ და მსჯავრდებულ ზ. ჩ-ის ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა ნ. ფ-მ.

მსჯავრდებულ პ. ლ-ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა კ. ს-მ მოითხოვა ზ. ჩ-ის სრულად გამართლება.

დაცვის მხარის საკასაციო საჩივრებზე წარმოდგენილია თბილისის გლდანი-ზაძალადევის რაიონული პროკურორის მოადგილის – დავით ხვედელიძის შესაგებელი.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა სისხლის სამართლის საქმის მასალები, შეამოწმა დაცვის მხარის საკასაციო საჩივრების მოთხოვნის საფუძვლიანობა და მიიჩნია, რომ საკასაციო საჩივრები უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ.

2. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ თვითინკრიმინირებისგან დაცვის პრივილეგია არ ვრცელდება სისხლის სამართალწარმოებაში იმ მასალის გამოყენებაზე, რომელიც არსებობს ბრალდებულის ნებისგან დამოუკიდებლად, როგორიცაა, inter alia, სასამართლოს ნებართვის საფუძველზე მოპოვებული დოკუმენტები, სუნ-

თქვის, სისხლის და შარდის ნიმუშები და სხეულის ქსოვილი დნმ-ის ანალიზისთვის” (Saunders v. The United Kingdom, No. #19187/91, §69, ECtHR, 17/12/1996). „...ბრალდებულს მოეთხოვება მშვიდად მიიღოს უმნიშვნელო ჩარეგა მის ფიზიკურ ხელშეუხებლობაში (მაგ.: სისხლის, თმის ან ორგანული ქსოვილის ნიმუშის აღებისას). მაშინაც კი, როდესაც საჭიროა ბრალდებულის აქტიური მონაზილეობა, სონდერსის საქმის თვალსაზრისით, ეს ეხება ორგანიზმის ჩვეულებრივი ფუნქციონირებით წარმომაბილ მასალებს (როგორიცაა: სუნთქვის, შარდის ან ხმის ნიმუშებს) (Jalloh v. Germany, no. 54810/00, §114, ECtHR, 11/07/2021). შესაბამისად, კასატორის მითითება საქართველოს სსკ-ის 38-ე მუხლის მე-17 ნაწილზე ირელევანტურია.

3. საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლით ისჯება განაჩენის ან სხვა სასამართლო გადაწყვეტილების შეუსრულებლობა ან მისი შესრულებისათვის ხელის შეშლა. საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის სისხლისამართლებრივი დაცვის უშუალო ობიექტია მართლმსაჯულების ინტერესი სამართლშეფარდების პროცესის რეალიზაციის უზრუნველსაყოფად, დანაშაულის საგანს კი წარმოადგენს სასამართლოს განაჩენი, განჩინება ან სხვა გადაწყვეტილება.

4. საქართველოს სსკ-ის 147-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, თუ პირი უარს აცხადებს ნიმუშის ნებაყოფლობით აღებაზე, რომელიც არ ინვევს ძლიერი ტკივილის შეგრძნებას, ნიმუშის აღება ტარდება სასამართლოს განჩინების საფუძველზე. შესაბამისად, დასაშვებია ბრალდებულის სხეულიდან ინფორმაციის მოპოვება იძულებით მაშინაც, როდესაც ბრალდებული ამის წინააღმდეგია, იძულების პროპორციული ზომის გამოყენების გზით საქართველოს სსკ-ის მე-4 მუხლის მე-3 ნაწილისა და საქართველოს სსკ-ის 111-ე მუხლის მე-7 ნაწილის შესაბამისად. მოცემულ შემთხვევაში ნიმუშის აღება არ უკავშირდებოდა ძლიერი ტკივილის მიყენებას და ნებადართული იყო სასამართლოს განჩინებით.

5. ბ. ლ-სა და ზ. ჩ-ს ბრალი წარედგინათ საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის საფუძველზე, ძალაში შესული სასამართლო გადაწყვეტილების შესრულებისათვის ხელის შეშლაში.

6. 2018 წლის 4 მაისის ოქმებით საპროცესო მოქმედების ჩატარებაზე უარის თქმის შესახებ დასტურდება, რომ ბ. ლ-სა და ზ. ჩ-ს გაეცნოთ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 19 აპრილის განჩინება საპროცესო მოქმედების ჩასატარებლად ნებართვის გაცემის თაობაზე, განემარტათ უფლებები და მოვალეობები, საპროცესო მოქმედების ჩატარების წესი. ბ. ლ-ამ და ზ. ჩ-მ უარი განაცხადეს მათთან საგამოძიებო მოქმედების ჩატარებაზე და მიუთითეს, რომ უარს ამბობდნენ ნიმუშის აღებაზე.

7. 2018 წლის 7 მაისის ოქმით საპროცესო მოქმედების ჩატარე-

ბაზე უარის თქმის შესახებ დგინდება, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 19 აპრილის განჩინების საფუძველზე ბ. ლ-ამ და ბ. ჩ-მ უარი განაცხადეს ნიმუშის აღებასა და საპროცესო მოქმედებაში მონაწილეობის მიღებაზე.

8. 2018 წლის 11 მაისის ოქმებით საპროცესო მოქმედების ჩატარებაზე უარის თქმის შესახებ დგინდება, რომ გამომძიებლები ბრალდებულების ინტერესების დამცველ ადგომატებთან ერთად იმყოფებოდნენ პენიტენციური დაწესებულების №.. სასჯელალ-სრულების დაწესებულებაში, რათა ბრალდებულებისაგან თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 19 აპრილის განჩინების საფუძველზე მომხდარიყო ნიმუშის აღება იძულების წესით, პროპონციული ძალის გამოყენებით. გამოძახებულ ბრალდებულები – ბ. ლ-ა და ბ. ჩ-ი, რომლებმაც უარი განაცხადეს საგამოძიებო ოთახში შესვლასა (საკნიდან გამოსვლაზე) და საგამოძიებო მოქმედებაში მონაწილეობაზე.

9. 2018 წლის 16 მაისის ოქმით საპროცესო მოქმედების ვერჩა-ტარების შესახებ დგინდება, რომ ბრალდებულები – ბ. ლ-ა და ბ. ჩ-ი არ გამოვიდნენ საკნიდან და უარი განაცხადეს საპროცესო მოქმედებაში მონაწილეობაზე.

10. პირველი ინსტანციის სასამართლო სხდომაზე მოწმე ლ. ხ-მა განაცხადა, რომ მუშაობს შსს საექსპერტო – კრიმინალისტიკური დეპარტამენტის კინოლოგიის სამსახურის ოდოროლოგიურ განყოფილებაში ექსპერტის პოზიციაზე. 2018 წლის 4 და 16 მაისს გამოძახებული იყო გამომძიებლის მიერ №.. პენიტენციურ დაწესებულებაში ბ. ლ-ს და ბ. ჩ-ისგან სუნის ნიმუშების ასაღებად, მაგრამ ნიმუშების აღება ვერ შეძლო. 4 მაისს ბრალდებულებმა უარი განაცხადეს საპროცესო მოქმედებაში მონაწილეობაზე, ხოლო 16 მაისს საერთოდ არ გამოვიდნენ საკნიდან. პირველ ჯერზე გამომძიებელმა ი. ტ-მ თითოეულ მათგანს გააცნო მოსამართლის განჩინება, რის შემდეგაც ორივემ უარი თქვა ნიმუშის აღებაზე.

11. პირველი ინსტანციის სასამართლო სხდომაზე მოწმე დ. ნ-გ განაცხადა, რომ არის საექსპერტო – კრიმინალისტიკური დეპარტამენტის კინოლოგიის სამსახურის ექსპერტი. 2018 წლის 7 და 11 მაისს გამომძიებლებთან ერთად იმყოფებოდა N.. სასჯელალსრულების დაწესებულებაში ბრალდებულების – ბ. ჩ-ისა და ბ. ლ-სგან სუნის ნიმუშების ასაღებად, თუმცა ამ საპროცესო მოქმედების ჩატარება ვერ მოხერხდა, რადგან, პირველ ჯერზე, გამომძიებელი ი. ტ-ს მიერ განჩინების გაცნობის შემდეგ, ბრალდებულებმა მასში მონაწილეობაზე უარი განაცხადეს, ხოლო შემდეგ მისევლაზე, როგორც ციხის თანამშრომლებმა განუმარტეს, ბრალდებულები არ შედიოდნენ სპეციალურ ოთახში, ვინაიდან ნიმუშის აღებაში მონა-

ნილეობაზე კვლავ უარს აცხადებდნენ.

12. პირველი ინსტანციის სასამართლო სხდომაზე მოწმე ვ. კ-ზ განაცხადა, რომ მუშაობს პენიტენციური დეპარტამენტის №.. და-ნესებულების საგამოძიებო ნაწილში ინსპექტორ-კონტროლიორის პოზიციაზე. მის მოვალეობებში შედის, მათ შორის – დაწესებულე-ბის შესაბამის საკენებში მოთავსებული პატიმრების საგამოძიებო ოთახებში გაყვანა ადვოკატსა და გამომძიებელთან შეხვედრებ-ზე. მოწმემ დაადასტურა, რომ 2018 წლის 11 მაისს ასრულებდა სამ-სახურებრივ მოვალეობას, რა დროსაც დაევალა ზ. ჩ-ის საგამოძი-ებო ოთახში გამომძიებელთან გადაყვანა. აღნიშნული დავალების შესრულება ვერ შეძლო, რადგან ზ. ჩ-მ გამომძიებელსა და ექსპერ-ტთან შეხვედრასა და საკნის დატოვებაზე განაცხადა უარი. აღ-ნიშნა, რომ იგი არ მიიღებდა მონაცილოებას საგამოძიებო მოქმე-დებაში და სანამ განჩინებას ვადა არ გაუვიდოდა, საკანს არ და-ტოვებდა. მოწმე დაბრუნდა გამომძიებელთან და მოახსენა ის, რაც განუცხადა ზ. ჩ-მ. გამომძიებელმა შეადგინა ოქმი, რომელიც ხელ-მოწერით დაადასტურა.

13. პირველი ინსტანციის სასამართლო სხდომაზე მოწმე კ. ო-ზ განაცხადა, რომ არის №.. პენიტენციური დაწესებულების სამარ-თლებრივი რეჟიმის განყოფილების მთავარი ინსპექტორი და სამ-სახურიდან გამომდინარე, იცნობს ბ. ლ-სა და ზ. ჩ-ს. 2018 წლის 11 მაისს ასრულებდა სამსახურებრივ მოვალეობას, რა დროსაც მათ-თან მივიდა გამომძიებელი ექსპერტებთან ერთად. მას დაევალა, ბ. ლ-ა საგამოძიებო ოთახში გადაყვანა მისგან სისხლისა და სუნის ნიმუშების ასალებად. თუმცა, ბ. ლ-ამ უარი განაცხადა საპროცესო მოქმედებაში ნებაყოფლობით მონაცილეობაზე, ვინაიდან თავს ცნობდა უდანაშაულოდ. ბ. ლ-ს განემარტა, რომ მიღებული იყო სა-სამართლოს განჩინება აღნიშნული საპროცესო მოქმედების ჩასა-ტარებლად, რაც ასევე ითვალისწინებდა მის მიმართ პროპორციუ-ლი იძულებით ზომის გამოყენებას, თუმცა ბ. ლ-ამ პირველ ჯერ-ზე უარი თქვა ნიმუშის აღებაზე და შემდეგში საერთოდ საკნიდან არ გასულა.

14. მოცემულ შემთხვევაში განჩინების აღსრულება დაევალა საქართველოს შსს ქ. თ-ს პოლიციის დეპარტამენტის გ-ს სამმარ-თველოს მე-.. განყოფილების გამომძიებლებს და ამავე განჩინე-ბით იქნა გათვალისწინებული ნინააღმდეგობის შემთხვევაში პრო-პორციული ძალის გამოყენების შესაძლებლობა, საქართველოს სსსკ-ის 111-ე მუხლის მე-7 ნაწილის შესაბამისად. სასამართლო ით-ვალისწინებს, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით არ დასტურდება რომ მითითებულ ეპიზოდებში პროპორციული ძალა გამოიყენეს და პროპორციული ძალის გამოყენების მიუხედავად,

ვერ მოხერხდა ბ. ლ-სა და ზ. ჩ-ისაგან სუნის ან ნერწყვის ნიმუშის აღება. შესაბამისად, მოცემულ შემთხვევაში ზ. ჩ-ი და ბ. ლ-ა უნდა გამართლდნენ საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებულ მსჯავრდებაში.

15. სასამართლო ითვალისწინებს ზედა ინსტანციის სასამართლოების უფლებას, დაეთანხმონ ქვედა ინსტანციის სასამართლოს დასაბუთებას საფუძვლების გამეორების გარეშე (იხ., Hirvisaari v. Finland, no.49684/99, §30, ECtHR, 25/12/2001) და ვინაიდან საკასაციო სასამართლო ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას ბ. ლ-ს საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, მე-3 ნაწილის „ბ“ და მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის, ხოლო ზ. ჩ-ის – საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, მე-3 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულისთვის მსჯავრდების ნაწილში, საკასაციო სასამართლოს მიზანშეწონილად არ მიაჩნია გასაჩივრებულ განაჩენში მითითებული იმ არგუმენტების გამეორება, რასაც ეთანხმება.

16. საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს დაცვის მხარის მსჯელობას ბ. ლ-ს საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, მე-3 ნაწილის „ბ“ და მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით, ხოლო ზ. ჩ-ის საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, მე-3 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებულ დანაშაულში უდანაშაულოდ ცნობის შესახებ, ვინაიდან სისხლის სამართლის საქმეზე წარმოდგენილი მტკიცებულებებით (დაზარალებულების – ს. ლ-სა და ა. ლ-ს, მოწმეების: ლ. თ-ს, გ. ს-ს, ლ. ყ-ს, ი. ტ-ს, თ. ლ-ს, გ. ტ-ს ჩვენებებით, 2018 წლის 9 აპრილის შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმით, დაქტილოსკოპიური ექსპერტიზის №... დასკვნით, ი/ზ „.....ის“ კუთვნილი ლომბარდიდან გამოთხვილი ვიდეოჩანაწერით, 2018 წლის 9 აპრილის ამოღების ოქმით, №.. სალომბარდე ხელშეკრულებით, 2018 წლის 10 აპრილის ამოღების ოქმით, კომპლექსური ექსპერტიზის №...., დასკვნით, 2018 წლის 13 აპრილის ფოტოსურათით ამოცნობის ოქმით, სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზის №... დასკვნით (ა. ლ-ს მიმართ), სასამართლო-სამედიცინო №... ექსპერტიზის დასკვნით (ს. ლ-ს მიმართ), ოდოროლოგიური ექსპერტიზის №... დასკვნითა და სხვა მტკიცებულებებით) გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება ბ. ლ-ს მიერ საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, მე-3 ნაწილის „ბ“ და მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის, ხოლო ზ. ჩ-ის მიერ – საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, მე-3 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა.

17. სასამართლო ვერ გაიზიარებს კასატორის ადვოკატ კ. ს-ს პოზიციას დაზარალებულის ჩვენების არასარწმუნობასთან და-კავშირებით. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ფსიქიური ჯან-მრთელობისა და ნარკომანიის პრევენციის ცენტრის მეტადონის ჩანაცვლებითი პროგრამის ექიმ-ნარკოლოგ თ. ნ-ს ჩვენების თა-ნახმად, ა. ლ-ი იღებს მეტადონს თერაპიული დოზით, რომელიც არ იწვევს ნარკოტიკული თრობის მდგომარეობას; ა. ლ-სა და ს. ლ-ს ჩვენებებში არ ფიქსირდება ისეთი ნინაალმდეგობრივი გარემოე-ბა, რაც საფუძველი გახდებოდა ეჭვისათვის, რომ ისინი იტყუები-ან; მათი ჩვენებები სრულადა თანხვდენილი საქმეში წარმოდგე-ნილ სხვა მტკიცებულებებთან და არ არსებობს ა. ლ-ს ჩვენების არგაზიარების საფუძველი. ამასთან, ა. ლ-იმ მოწმის სახით დაკით-ხვისას მიუთითა, რომ 2019 წლის 8 აპრილს იყო სახლში, წამოწვა, ჩაი დალია და ის და მისი ძმა დაწვენენ დასაძინებლად. მეორე ოთახს ჩასასვლელივით აქვს და იქ ჩავიდა, საძინებელი ოთახია, ტელევი-ზორი ჰქონდა ჩართული, უკვე ეძინებოდა და ამ დროს მისმა ძმამ გააღვიძა და უთხრა, რომ კარზე აკაუნტდგნებ. მაშინვე ადგა, მი-ვიდა კართან, სადაც გამჭვირვალე შუშებია და დაინახა, რომ ვი-ლაც ზურგით იდგა, მასთან მოდის ხოლმე „ლოთი კაცი, კ.“. კართან მდგომ პირს ჰკითხა: „კ-ე, შენ ხარ?“ რაც კართან მდგომმა პირმა დაუდასტურა, კ. ვარო, კარი გააღო და დაინახა, რომ იდგა ბ. ლ-ა. რაღაცის თქმა უნდოდა, ჰკითხა: „ბ-ი, რა მოგივიდა?“ და მაშინვე დაარტყა ბ. ლ-ამ, „გაფრინდა კარგ მანძილზე“, დაეცა იატაქზე. დარ-ტყმის შემდეგ ერთი – ორი წამით გაითიშა და როდესაც გონიზე მო-ვიდა, იატაქზე იყო. მას წინაალმდეგობა არ გაუწევია, რადგან ემუქ-რებოდა, რომ ჩუმად ყოფილიყო, თორებ უარესს გაუკეთებდა. რო-დესაც თავის აწევას ცდილობდა, ბ. ლ-ა ურტყამდა, რომ ჩუმად ყოფილიყო, ამ დროს დაადო დანა; მწოლიარებ დაინახა, რომ მეო-რე პირმა ტელევიზორი გამოიტანა და ბ-საც უთხრა, წასულიყვნენ. მოწმებ მიუთითა, რომ მას დანა არ უნახავს, მაგრამ იგრძნო, დანის გარჩევა სხვა საგნისაგან შეუძლია. სასამართლო ასევე ითვალის-წინებს, რომ საქართველოს სსპ-ის მე-3 მუხლის 24-ე წაწილის თა-ნახმად, მოწმის ჩვენება არის მოწმის მიერ სასამართლოში მიცე-მული ინფორმაცია.

18. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ თავდასხმა მათ შორის გულისხმობს დაზარალებულის მიმართ დამნაშავის უეცარ, აგრე-სიულ მოქმედებას, რაც დაკავშირებულა ძალადობასთან. თავდას-ხმის ფაქტს, რომელსაც ერთვის ფიზიკური ძალადობა, როგორც წესი, კარგად აცნობიერებს დაზარალებული.

19. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ დანაშაულებრივი ქმე-დების სპეციფიკის გათვალისწინებით, დაზარალებულს მოვლენე-

ბის აღქმა უხდებოდა ექსტრემალურ ვითარებაში. ა. ლ-იმ სასამართლოში მოწმის სახით დაკითხვისას არაერთხელ მიუთითა, რომ არ ახსოვდა, რა ეცვა ბ. ლ-ს, გამოთქვამდა მხოლოდ ვარაუდებს, რაზეც საბოლოოდ უთითებდა, რომ არ ახსოვდა ბ. ლ-ს ჩაცმულობა. სასამართლო ითვალისწინებს როგორც მოწმის დაკითხვასა და დანაშაულის ფაქტს შორის დროის ხანგრძლივობას (მოწმე 2018 წლის 9 აპრილს მომხდარ ფაქტთან დაკავშირებით დაიკითხა 2018 წლის 22 და 25 ოქტომბერს, 6 თვეზე მეტი ხნის შემდეგ), ასევე – დანაშაულის ჩადენის ვითარებასა და დაზარალებულის ფსიქომოციურ მდგომარეობას; ასევე იმ გარემოებას, რომ დაზარალებულის ჩვენებაში არსებული ცალკეული უზუსტობები არ ეხება განსახილვები საქმის არსებით გარემოებებს; მტკიცების საგანმი შემავალ ძირითად საკითხებთან მიმართებით ჩვენება თანმიმდევრულია.

20. სამედიცინო ექსპერტიზის №..... დასკვნის თანახმად, ა. ლ-ს პირადი შემოწმებისას აღენიშნებოდა დაზიანებები სისხლნაჟღენთების, ნაჭდევებისა და სისხლჩაქცევების სახით; შემოწმების მომენტში უჩიოდა ტკივილს სახის მიღამოში. მარცხენა თვალბუდის ორივე ქუთუთოზე აღენიშნება მოწითალო-მოიისფრო სისხლნაჟღენთი, ზომით 5X5 სმ, ამავე თვალის სკლერაში – მოწითალო სისხლჩაქცევა. მარჯვენა თვალბუდის ქვემი ქუთუთოზე აღინიშნება ასეთივე ფერის სისხლნაჟღენთები, ზომით 4,5X2 სმ. ზედა ტუჩის მიღამოში აღინიშნება კანის დონეზე მდებარე, მოწითალო ფერის, ნაზი ფუფხით დაფარული, განივად მდებარე, უსწორო ფორმის ნაჭდევი, ზომით 2X1 სმ. ასეთივე ხსაიათის ნაჭდევები აღინიშნება მარცხენა მტევნის პირველი თითის დისტალური ფალანგის უკანა ზედაპირზე, ზომით 0,6X0,2 სმ; მარცხნივ, ლოყის მიღამოში, ზომით 0,5X0,7 სმ. ქვედა ტუჩის ლორნოვანაზე აღინიშნება მოწითალო ფერის სისხლჩაქცევა, ზომით 0,6X0,4. ასეთივე ფერის სისხლჩაქცევა აღინიშნება ზედა ტუჩის ლორნოვანაზე, მარცხნივ, ზომით 0,6X0,5. დაზიანებები განვითარებულია რაიმე მკვრივ-ბლაგვი საგნის მოქმედების შედეგად და ცალ-ცალკე და ერთად აღებული, მიეკუთვნება სხეულის დაზიანებათა მსუბუქ ხარისხს, ჯანმრთელობის მოუშლელად. ხანდაზმულობით დაზიანებების განვითარება არ ენინააღმდეგება საქმის გარემოებებში მითითებულ თარიღს, რაც სასამართლო სხდომაზე დაადასტურა ექსპერტმა გ. ტ-მა.

21. ოდოროლოგიური ექსპერტიზის №..... დასკვნის თანახმად, 2018 წლის 9 აპრილს, ქ. თ-სი, რ-ს ქუჩა №..-ში, შემთხვევის ადგილიდან, კერძოდ, მისაღებ ოთახში, მაცივრის გვერდით, ბეტონის იატაკიდან და საძინებელ ოთახში, სანილებს შორის ხოხიდან ამოდებული სუნის კვალის ნიმუშები იდენტურია ბ. ლ-სა და ზ. ჩ-ისაგან აღებული სუნის კვალისა (ექსპერტმა გ. ტ-მ დაადასტურა მის

մոյեր ցաւցմունքու դասկացնու յագեցորույնու ხասուատու դա դասկացնու սօս-նորյ). սասամարտլու օտցալուսնունցիւ բա, րոմ դացացնու մթարցու ար մոյշ-տուցեա իւսետ ցարցմունցիւ բա, րոմլունցիւ, յէլքերունցիւ ցանմարտը-նու շըսաձամիսաճ, ցահինճա ալքատոնձաս, րոմ թ. թ-իւ սունու կազալո դաზարալցույլունցիւ ծինածի ցագանցիւ ճ. լո-ամ.

22. րապ շըսեցեա դացացնու մթարցու մոտուցեաս, սացամոնույնու մոյժ-մեցեա բա – դատցալուրցեա իւսագրցունցիւ դրու յուգուսուրատցունցիւ ցա-դալցեաստաճ դացացնուրցեա իւտ, սացասացու սասամարտլու ալնունցնացա, րոմ սայարտցելուս սևսց-իւ 125-ց մուխլուս մյ-3 նամունու շըսաձամո-սաճ, դատցալուրցեա շըսունցիւ իւսագրցունցիւ յէլքերու սամուալցույ-նու տու յւ ար ցամոնինցացա, սացնու, գոյցունցիւ նուցու յուցույնունցիւ սա տու յնուորմացունցիւ շըսմուցելու սեցա օծույյունցիւ ան մասնց արսեցույլու կազալուս ցանճցցուրցեաս ան դաზուանցեաս. դատցալուրցեա մոմցունա-րուունուս յէլքերու յէլքերու սամուալցունցիւ ցամոնցունցիւ մթա-րու յուցույնու դա արա – ցալցույլունցեաս, շըսաձամիսաճ, ալնունցնույլու յուցույնու սա արցամոնցունցեա ա պրիու ար նամունու յուցույնու իւսագրցույլու սա-ցամոնույնու մոյժմեցեա յանոնցուրցեա ծի յէլքու յուցույնու սացու-ցելու.

23. սացասացու սասամարտլու ցեր դայտանչմեցեա ցասագրուս პո-ზուուս, րոմ սասամարտլուս ասեցց յնճա ցահինարցեա ա. լո-ս ցան-ցեա դա 2018 նուն 22 ոյթունմինց սասամարտլու սեցունանց, րոմ թ. թ-ի մուս ծինածի արցերտեցել, մատ նորուս – արպ 2018 նուն 9 աշ-րունս – ար յոցուլու դա օցու սայրտուն ար ունոնձս մաս, ցոնաուճան ա. լո-մ ցանմարտա, րոմ մեռու პորո, րոմլունց ճ. լո-ստաճ յրտաճ օցու յէմուսուլու, մաս ար յնահացա, մուս ալներունուն դա իւցմուլուն ար ախսուց. շըսաձամիսաճ, դաზարալցույլմա արպ ցամորուցեա դա արպ դաաձասգուրա թ. թ-իւ մուս ծինածի 2018 նուն 9 աշրունս յոցունու ցայ-գու. սասամարտլու օտցալուսնունցեա, րոմ թ. թ-իւ ս. դա ս. լո-եցեա ծինա-ծի յոցունու յուցու դասգուրցեա ս. լո-ս հիցենցեա իւտ, პորուս ամունունց օյմուտա դա ոգորուուցույնու յէլքերունցիւ դասկացնու.

24. პորցելու ոնեսգանցու սասամարտլուս սեցունանց ս. լո-մ, մուս յանմրտելունց միգումարցունու գամոնմինարց, մարտալու, ցեր յէմլու սրյուլպուուլաճ մոյզու դացուտեցա ծի մոնանցույլուն, տումու դաաձասգուրա ցամոնցունցիւ յէլքանչի մուս մոյեր մուցեմուլու հիցենցեա դա ալնունց, րոմ մոմեցարու յէմտեցունց դրուս մուս սացնարու օցու յուց-տեցու դա ցամոմնունցիւ յէլքունց այս յէլքունց իւցմունճա իւցմունճա դա ցանչացեուլունց յոցույլունց յուցույնու սացույնու.

25. սասամարտլու ասեցց օտցալուսնունցեա մոնմե լ. պ-ս հիցենցեա, րոմ մոմեցարու յէմտեցունց դրուս ս. լո-ս սացնարու յուցույնու ցացունց ցացունց օցու յէսաձլունց յէլքու, տու յարցաճ դասգուրցեա ագամունց, րուու օցու, մացրամ յուրուս դացույնու յէլքու օցու.

მომძიებელს არაფერში არ ეხმარებოდა, ისინი თვითონ საუბრობდნენ. მან წაუკითხა ს. ლ-ს რაც ისაუბრა და გამომძიებელმა დაწერა, წაუკითხა და ყველაფერზე დასთანხმდა. ხელი რომ მოაწერა, ხელი უკანკალებდა. ნორმალურად, ჩვეულებრივ ხმაზე საუბრობდა. დაზარალებულმა ა. ლ-იმაც დაადასტურა, რომ ს. ლ-ი მომხდარ შემთხვევამდე გაცილებით უკეთ საუბრობდა და სხვებიც იგებდნენ. ახლა კი მხოლოდ მას ესმის მისი. შესაბამისად, დაუსაბუთებელია კასატორის დასკვნა, რომ გამოკითხვისას მოწმე ს. ლ-ი სრულყოფილად ვერ მეტყველებდა ასევე ვერ მეტყველებდა ზ. ჩის ამოცნობის დროსაც და მისი საუბარი მხოლოდ ა. ლ-ს ესმოდა. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ დაცვის მხარეს ჰქონდა შესაბლებლობა, მოწმის ჯანმრთელობის მდგომარეობიდან გამომდინარე, შეერჩია დაკითხვის ტაქტიკა მისთვის სასურველ კითხვებზე პასუხების მისაღებად, რაც დაცვის მხარემ არ გამოიყენა და უარი განაცხადა მოწმის დაკითხვაზე.

26. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ ს. ლ-ს ჩვენება თანხვედრაში როგორც სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნით, ასევე ოდოროლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით დადგენილ გარემობებთან. შესაბამისად, სასამართლოს მოცემული მოწმის გამოძიების ეტაპზე (რომელიც გამოქვეყნდა საქართველოს სსსკ-ის 243-ე მუხლით დადგენილი წესით) და სასამართლოში მიცემული ჩვენებების სანდობაში ეჭვის შეტანის საფუძველი არ აქვს.

27. საქართველოს სსსკ-ის 134-ე მუხლის მე-6 ნაწილის მიხედვით, თუ საგამოძიებო მოქმედების მონაწილე ფიზიკური ნაკლის ან ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო ვერ აწერს ხელს ოქმს, მოინვევა გარეშე პირი, რომელიც ხელმონერით მის ნაცვლად ადასტურებს ოქმს. საქართველოს სსსკ-ი არ შეიცავს სხვა დამატებით მოთხოვნას გარეშე პირთან დაკავშირებით.

28. ს. ლ-ს ჩვენებით დგინდება, რომ მონაწილეობდა გამოკითხვაში, ექსპერტიზაში, ამოცნობასა და ტელევიზორის დათვალიერებაში. მოწმის განმარტებით, მას ამოსაცნობად წარედგინა ოთხი ფოტოსურათი; პროკურორმა მოწმეს წარუდგინა აღნიშნული საგამოძიებო მოქმედების ოქმები და ს. ლ-მ დაადასტურა საგამოძიებო მოქმედების ოქმებზე თავისი ხელმონერების ნამდვილობა. ამასთან, პროკურორის კითხვაზე, დარბაზში იმყოფებოდა თუ არა პირი, რომელიც მან ამოიცნო, ს. ლ-მ მიუთითა ზ. ჩ-ზე. ს. ლ-მ ასევე განმარტა, რომ მის გამოკითხვაში მონაწილეობდნენ პოლიციელი და ქალი. მოწმის განმარტებით, მის სახლში შესული პირი იყო მაღლალი, შავგრემანი, წვერებიანი, მეორე პირი არ დაუნახავს, ზურგიდან დაინახა. მის ოთახში შემოსულ პირს ეცვა ქურთუკი და შარვალი.

29. უსაფუძვლობის გამო სასამართლო ასევე ვერ გაიზიარებს კასატორის პოზიციას ლ. ყ-ს მიკერძოების შესახებ, ვინაიდან მოწმისა და პოლიციის თანამშრომლების ნაცნობობა – ურთიერთობის ხასიათის (მუშაობს ჯიხურში, ყავასა და სიგარეტებზე, 24 საათის განმავლობაში. იცნობს პოლიციელებს, რადგან მისი კლიენტები არიან. ყველას არ იცნობს, მაგრამ მეტწილად იცის, ვინც მოდიან ბიჭები) გათვალისწინებით, არ წარმოადგენს მოწმის გულწრფელობაში ეჭვის შეტანისთვის საკმარის საფუძველს.

30. დაუსაბუთებელია კასატორის პოზიცია სასამართლო სხდომაზე მოწმე ლ. თ-ს ბრალდების მხარის მიერ განზრას წარმოუდგენლიბასთან დაკავშირებით. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ლ. თ. წარმოადგენდა როგორც ბრალდების, ასევე დაცვის მხარის მოწმეს. ვინაიდან ბრალდების მხარის არაერთი მცდელობის მიუხედავად, ვერ მოხდა მოწმის წარმოადგენა, 2018 წლის 12 დეკემბრის სხდომაზე სასამართლომ დაცვის მხარეს შესთავაზა, თავად უზრუნველყო ლ. თ-ს წარმოადგენა, რაც ვერც დაცვის მხარემ შეძლო (წარმოადგინა მხოლოდ მოწმე გ. კ-ა). შესაბამისად, საქმის არსებითი განხილვის ეტაპზე ობიექტურად ვერ მოხდა მოწმე ლ. თ-ს წარმოადგენა და მისი ჩვენება გამოქვეყნდა საქართველოს სსსკ-ის 243-ე მუხლით დადგენილი წესით. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ლ. თ-ს გამოქვეყნებულ ჩვენება არ წარმოადგენს არც ერთა-დერთ და არც ძირითად მამხილებელ მტკიცებულებას, რომელსაც ემყარება ბ. ლ-სა და ზ. ჩ-ის მსჯავრდება.

31. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ სააპელაციო სასამართლოში საქმის განხილვის ეტაპზე დაკმაყოფილდა დაცვის მხარის შუამდგომლობა საქართველოს სსსკ-ის 239-ე მუხლის საფუძველზე ბ. ზ-ს, მსჯავრდებულ ბ. ლ-ს მეუღლის დაკითხვის თაობაზე. მოწმემ ჩვენების მიცემისას განცხადა, რომ როდესაც თავად დაუკავშირდა ლ. თ-ს და უთხრა, მისულიყო სასამართლო პროცესზე და ეთქვა სიმართლე, ლ. თ-მ განუმარტა, რომ სასამართლო სხდომა მის გარეშე ვერ დასრულდებოდა და საბოლოო გადაწყვეტილება ვერ იქნებოდა მიღებული იგი ელოდებოდა ზარს, რის შემდეგაც გამოცხადდებოდა სხდომაზე. ვის ზარს ელოდებოდა ლ. თ-მ, მოწმისათვის არ უთქვამს. როგორც განუმარტა, ამას ვერ იტყვიდა და ვერც ვერავის შეხვდებოდა, თავისით მივიდოდა სხდომაზე, როცა ამის დრო მოვიდოდა. ამასთან, საქმის მასალებში არ მოიპოვება მოწმის ჩვენების დამადასტურებელი რაიმე მტკიცებულება (მაგ. სატელეფონო ზარების ამონაზერი).

32. რაც შეეხება დაცვის მხარის შუამდგომლობას, ლ. თ-ს განცხადების (29.04.2021), საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სსიპ – დანაშაულის პრევენციის, არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრუ-

ლებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტოს თბილისის პრობაციის ბიუროს ცნობის (28.04.2020) და ლ. თ-ს გამოკითხვის ოქმის (29.04.21) საქართველოს სსკ-ის 239-ე მუხლის საფუძველზე საქმეზე დართვისა და ლ. თ-ს დაკითხვის შესახებ, საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ მოქმედი სსკ-ი არ ითვალისწინებს საქმის საკასაციო წესით განხილვისას ახალი მტკიცებულების გამოკვლევის შესაძლებლობას, რის გამოც სასამართლო მოკლებულია ლ. თ-ს დაკითხვის შესაძლებლობას.

33. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სსიპ – დანაშაულის პრევენციის, არასაპატიიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტოს თბილისის პრობაციის ბიუროს წარმოდგენილი ცნობის თანახმად, ლ. თ-ს პირობითი მსჯავრის გამოსაცდელი ვადა დაუსრულდა 2020 წლის 18 სექტემბერს, მაგრამ ცნობაში მითითებული არ არის დროის იმ მონაკვეთში, როდესაც არსებითად განიხილებოდა ბ. ლ-სა და ზ. ჩ-ის სისხლის სამართლის საქმე მოწმე ცხადდებოდა თუ არა პრობაციის ბიუროში აღრიცხვაზე.

34. ზ. ჩ-ის სხეულზე არსებულ დაზიანებებთან დაკავშირებით, საკასაციო სასამართლო მოკლებულია შესაძლებლობას, საქმეში არსებული მტკიცებულებებისა და კასატორის მტკიცების საფუძველზე, „გრივრულ ეჭვს მიღმა“ დადგენილ ფაქტად მიიჩნიოს სადაც არასათანადო მოპყრობა (Davtian v. Georgia, no. 73241/01, §38, 27/07/2006, Danelia v. Georgia, no. 68622/01, §§ 42, 43, 17/10/2006; Mikashvili v. Georgia, no. 18996/06, §85, ECtHR, 09/10/2012). სასამართლო ითვალისწინებს თავისუფლებაშეზღუდული პირების მოწყვლად მდგომარეობას და სახელმწიფოს ვალდებულებას, დაიცვას ისინი (იხ. Salman v. Turkey [GC], no. 21986/93, § 99, ECtHR, 27/06/2000; Bouyid v. Belgium, no.23380/09, §83, ECtHR, 28/09/2015). „როდესაც სადაც შემთხვევები, მთლიანად ან ნაწილობრივ, წარმოადგენს შესაბამის ირგანოთა ექსკლუზიური ინფორმირებულობის სფეროს, როგორც ეს დაკავებული პირების შემთხვევაშია, ჩნდება ძლიერი ეჭვები პატიმრობის პერიოდში წარმოქმნილ დაზიანებებთან დაკავშირებით... მტკიცების ტვირთი ეკისრება შესაბამის ორგანოებს, წარმოადგინონ დამაკმაყოფილებელი და დამაჯერებელი განმარტება, მოითხოვს ეფექტიანი გამოძიების ჩატარებას“ (Dvalishvili v. Georgia, no. 19634/07, § 39-40, ECtHR, 18/12/2012).

35. განსახილველ შემთხვევაში ზ. ჩ-მ მასზე ფიზიკური ძალადობის შესახებ განაცხადა 2018 წლის 14 აპრილს – ბრალდებულის სასამართლოში პირველი წარდგენისა და აღკვეთის ორნისძების გამოყენების საკითხის განხილვის სასამართლო სხდომაზე და საქმის განმხილველმა მოსამართლემ ბრალდების მხარეს დაავალა,

მოეხდინა შესაბამისი რეაგირება საქმისათვის მნიშვნელოვანი მონაცემების დასადგენად. 2018 წლის 14 აპრილს გამომძიებელმა ი. ტ-მ შეადგინა დადგენილება სამედიცინო ექსპერტიზის დანიშვნის შესახებ, რომელმაც გაუგზავნა ლ. სამხარაულის სახელობის ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს უფროსს. გამომძიებელმა წერილით მიმართა ასევე სასჯელასრულების დაწესებულებას, რომ შემჭიდროებულ ვადაში უზრუნველეყოთ ზ. ჩ-ის ექსპერტიზის ეროვნულ ბიუროში სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზის ჩატარების მიზნით წარდგენა. ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს სამედიცინო ექსპერტიზის დეპარტამენტის უფროსის – ნ. კ-ს 2018 წლის 23 აპრილის წერილით და მასზე დართული ოქმით დგინდება, რომ ზ. ჩ-მ უარი განაცხადა სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზის ჩატარებაზე (ამბულატორიულ შემოწმებაზე). სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსკ-ის მე-9, 25-ე, 44-ე და 144-ე მუხლების საფუძველზე დაცვის მხარეს (მათ შორის – ზ. ჯ-ს ადვოკატს) ჰქონდა შესაბამისი დრო და შესაძლებლობა, თავად უზრუნველეყო შესაბამისი ექსპერტიზის ჩატარება, რაც დაცვის მხარეს არ გაუკეთებია.

36. საკასაციო სასამართლო ეთანხმება ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლობის მსჯელობას და მიაჩნია, რომ კასატორების: ადგომკატ კ. ს-ს მოთხოვნა – მსჯავრდებულ ბ. ლ-ს საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, მე-3 ნაწილის „ბ“ და მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით და ადგომკატ ნ. ფ-ს მოთხოვნა – ზ. ჩ-ის საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, მე-3 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩატარები უდანაშაულოდ (ცნობის თაობაზე უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკამაყოფილდეს.

37. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ დასაბუთებული გადაწყვეტილების უფლება არ მოითხოვს მომჩივნების მიერ წარმოდგენილ ყველა არგუმენტზე დეტალური პასუხის გაცემას (იხ. Fomin v. Moldova, no. 36755/06, §31, ECtHR, 11/11/2011), არამედ გულისხმობს კონკრეტულ და მკაფიო პასუხებს იმ არგუმენტზე, რომლებიც გადამზევეტია სამართალნარმოების შედეგებისთვის (იხ. Tchankotadze v. Georgia, no. 15256/05, §103, ECtHR, 21/06/2016; Deryan v. Turkey, no. 41721/04, § 33, 21/07/2015).

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ბ. ლ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ კ. ს-ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. მსჯავრდებულ ზ. ჩ-ის ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ნ. ფ-ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
3. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 13 აპრილის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:
4. ბ. ლ-ა ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებულ ბრალდებაში;
5. ზ. ჩ-ი ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სსკ-ის 381-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებულ ბრალდებაში;
6. ბ. ლ-ა ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, მე-3 ნაწილის „ბ“ და მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუქნტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 12 წლით თავისუფლების აღვეთა;
7. ზ. ჩ-ი ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, მე-3 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუქნტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 10 წლით თავისუფლების აღვეთა;
8. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;
9. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

განაჩენის უცვლელად დატოვება

განაჩენი საქართველოს სახელით

№383აპ-21

10 ნოემბერი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაში სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

მ. გაბინაშვილი (თავმჯდომარე)
შ. თადუმაძე,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განხილა ახალციხის რაიონული პრო-
კურატურის პროეულორ გრიგოლ კაპანაძის, ასევე მსჯავრდებუ-
ლების – 6. ც-სა და ლ. მ-ის ინტერესების დამცველის, ადვოკატ პ.
მ-ის საკასაციო საჩივრები თბილისის სააპელაციო სასამართლოს
სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 18 თებერვლის
განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. ახალციხის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 7 (14) ივ- ლისის განაჩენით:

6. ც. – ... ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 177-ე
მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, მე-3 ნაწილის „ა“ და „ბ“, მე-4 ნაწილის „ბ“
ქვეპუნქტებით და მიესაჯა 7 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რა-
მაც, სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, შთანთქა წინა –
თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 3 აპრილის განაჩე-
ნით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი და განაჩენთა ერ-
თობლიობით, საბოლოოდ განესაზღვრა 7 წლით თავისუფლების აღ-
კვეთა, რომლის მოხდა დაწყო 2019 წლის 4 ნოემბრიდან.

ლ. მ. – ... ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 177-ე
მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, მე-3 ნაწილის „ა“ და „ბ“, მე-4 ნაწილის „ბ“
ქვეპუნქტებით და მიესაჯა 7 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც
არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის 73-ე მუხლის
მე-2 ნაწილის საფუძველზე შეუმცირდა ერთი მესამედით და განე-
საზღვრა 4 წლითა და 8 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რამაც, სსკ-
ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, შთანთქა წინა – თბილი-
ის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 7 ოქტომბრის განაჩენით
დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი და განაჩენთა ერთობ-
ლიობით, საბოლოოდ განესაზღვრა 4 წლითა და 8 თვით თავისუფ-
ლების აღკვეთა, რომლის მოხდა დაწყო დაკავების მომენტიდან;

მასვე სასჯელის მოხდის ვადაში ჩაეთვალა დაკავებასა და პატიმრობაში ყოფნის პერიოდი – 2019 წლის 4 ნოემბრიდან 2020 წლის 16 აპრილის ჩათვლით.

ლ. ბ., – ... ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, მე-3 ნაწილის „ა“, მე-4 ნაწილის „ბ“ ქეთუნქტებით და მიესაჯა 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც არასრულნლოგანთა მართლმსაჯულების კოდექსის 73-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე შეუმცირდა ერთი მეოთხედით და განესაზღვრა 4 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე ჩაეთვალა პირობით, 4 წლისა და 6 თვის გამოსაცდელი ვადით; მასვე სასჯელის მოხდის ვადაში ჩაეთვალა დაკავებასა და პატიმრობაში ყოფნის პერიოდი – 2019 წლის 4 ნოემბრიდან იმავე წლის 6 ნოემბრის ჩათვლით.

მ. ი., ... ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, მე-3 ნაწილის „ა“, მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით და მიესაჯა 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც არასრულნლოგანთა მართლმსაჯულების კოდექსის 73-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე შეუმცირდა ერთი მეოთხედით და განესაზღვრა 4 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-64-ე მუხლების საფუძველზე ჩაეთვალა პირობით, 4 წლისა და 6 თვის გამოსაცდელი ვადით; მასვე სასჯელის მოხდის ვადაში ჩაეთვალა დაკავებასა და პატიმრობაში ყოფნის პერიოდი – 2019 წლის 4 ნოემბრიდან იმავე წლის 6 ნოემბრის ჩათვლით.

2. განაჩენით დადგენილადა მიწნეული, რომ ნ. ც-მა და ლ. მ-მა ჩაიდინეს ქურდობა, ე.ი. სსვისი მოძრავი ნივთის ფარული დაუფლება მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, ჩადენილი საცავში უკანონო შეღწევით, წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ, არაერთგზის, დიდი ოდენობით, ხოლო მ. ი-მა და ლ. ბ-მ – ქურდობა, ჩადენილი საცავში უკანონო შეღწევით, წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ, დიდი ოდენობით. აღნიშნული ქმედებები გამოიხატა შემდეგში:

2019 წლის 4 ნოემბერს, დაახლოებით 03:50 საათზე, მ. ი-მა წინასწარი შეთანხმებით, ლ. ბ-სთან, ასევე – ქურდობისათვის ნასამართლევ ლ. მ-სა და ნ. ც-თან ერთად, მინის კედლის ქვით ჩამტვრევის შედეგად უკანონო შეაღნიეს ქ. ა-ში, მდებარე შპს „ზ.-ის“ კუთვნილ მაღაზიაში, საიდანაც ფარულად, მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, დაეუფლნენ 10 ცალ ძვირად ღირებულ მობილურ ტელეფონს და ფულად თანხას, რითიც დაზარალებულს მიაყენეს დიდი ოდენობით – 10695,8 ლარის მატერიალური ზიანი.

3. განაჩენი საპელაციო წესით გაასაჩივრეს ახალციხის რაიო-

ნული პროექტურის პროექტორმა გრიგოლ კაპანაძემ, ასევე მსჯავრდებულების – 6. ც-სა და ლ. მ-ის ადვოკატმა პ. მ-მა.

4. პროექტორმა მოითხოვა გასაჩივრებული განაჩენის გაუქმება და მსჯავრდებულებისათვის კანონიერი და უფრო მკაცრი სასჯელების განსაზღვრა.

5. ადვოკატმა პ. მ-მა სააპელაციო საჩივრებით მოითხოვა ახალციხის რაიონული სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და 6. ც-სა და ლ. მ-ის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენა ან განაჩენში ცვლილების შეტანა, კერძოდ, მსჯავრდებულებისათვის წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფისა და დიდი ოდენბის ნაწილში მსჯავრდების მოხსნა.

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 18 თებერვლის განაჩენით სააპელაციო საჩივრების მოთხოვნები არ დაკმაყოფილდა და ახალციხის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 7 ივლისის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

7. კასატორი – პროექტორი გრიგოლ კაპანაძე საკასაციო საჩივრით ითხოვს მსჯავრდებულებისათვის კანონიერი და უფრო მკაცრი სასჯელების განსაზღვრას, რაც დაკავშირებული იქნება თავისუფლების აღკვეთასთან.

8. კასატორი – ადვოკატი პ. მ-ი ითხოვს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 18 თებერვლის გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმებასა და ლ. მ-ისა და 6. ც-ის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის გამოტანას ან გასაჩივრებულ განაჩენში ცვლილების შეტანას, კერძოდ, მსჯავრდებულებისათვის წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფისა და დიდი ოდენბის ნაწილში მსჯავრდების მოხსნას.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო პალატამ შეისწავლა საქმის მასალები, შემოწმა საკასაციო საჩივრების საფუძვლიანობა და მიიჩნია, რომ მხარეთა საკასაციო საჩივრები არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო გასაჩივრებული განაჩენი უნდა დარჩეს უცვლელად, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. პირველი ინსტანციის სასამართლოში მოწმედ დაკითხული ლ. ბ-ის ჩვენებით დადგენილია, რომ მუშაობს ა-ის შს რაიონულ სამართველოში ინსპექტორ-გამომძიებლად. 2019 წლის 3-4 ნოემბერს ასრულებდა სამსახურებრივ მოვალეობას და თანამშრომელ კ. ს-ესთან ერთად მოძრაობდა ცენტრალური პარკის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ვინაიდან ჰქონდათ ინფორმაცია, რომ იგეგმებოდა ა-ში, ერთ-ერთ სავაჭრო ობიექტში ქურდობა. 2019 წლის 4 ნოემბერს, დაახლოებით 03:45 საათზე, მოძრაობდნენ პ. ნ-ის ქუჩაზე, მაღა-

ზია „ზ-ის“ მიმართულებით, რა დროსაც შენიშნეს ოთხი უცნობი პირი, რომლებმაც ქვებით ჩაამტვრიეს „ზ-ის“ ვიტრინა და შევიღ-ნენ შიგნით. მან ხელის რადიოსადგურით დაუყოვნებლივ გამოიძა-ხა ქალაქში მყოფი ჯგუფები და აღნიშნულის შესახებ შეატყობინა სამორიგეოს; ამავდროულად, აჩქარებული ნაბიჯით გაემართნენ „ზ-ისაკენ“. მაღაზია შიგნიდან კარგად იყო განათებული და პოლი-ციელები ხედავდნენ, თუ როგორ ამტკრევდნენ იქ მყოფი პირები ვიტრინებს და იღებდნენ ტელეფონებს. როდესაც ისინი მიუახლოვ-დნენ „ზ-ს“, ჩატეხილი ფანჯრიდან გადმოვიდა სამი პირი, რომელ-თაგან ერთი გაიქცა სტადიონის, ხოლო ორი – თეატრის მიმართუ-ლებით, ერთი პირი კი დარჩა მაღაზიაში, რომელიც შემდეგ მაღა-ზიდან ნახევარ მეტრში დააკავეს. დაკავებულ მ. ი-ს ჭიდილში, ნი-ნააღმდეგობის განევის დროს, ლურჯი ჩანთიდან გადმოუცვივდა ხუთი მობილური ტელეფონი, რომლებიც კიბეებზე დაეცა. ექსპერ-ტების მისვლის შემდეგ მას ჩაუტარდა ჩხრეკა, რა დროსაც ამოუ-ლეს მობილური ტელეფონები, პლასტიკური ბარათები, პირადო-ბის მოწმობა, ჩანთა და ტელეფონის დასაღველი პლასტმასის ნიკ-თი. ამოღებული ნივთები დაილუქა და შედგა შესაბამისი ოქმი. ამავ-დროულად, თვალყურს ადევნებდნენ დანარჩენ გაქცეულებსაც, რომლებიც სხვა თანამშრომლებმა დააკავეს, კერძოდ: სტადიონის მიმართულებით გაქცეული ლ. ბ-ე დააკავეს 15-20 მეტრში, ასევე იქვე დააკავეს თეატრისკენ გაქცეული ლ. მ-ი და ნ. ც.

3. ანალოგიური ფაქტობრივი გარემოებები დაადასტურა მოწმე კ. ს-ემ.

4. მოწმეების – ა. ბ-ისა და გ. მ-ის ჩვენებების თანახმად, ლ. ბ-ის მიერ რაციით გადაცემული შეტყობინების შემდეგ გაემართნენ მა-ღაზია „ზ-ის“ მიმართულებით და დაინახეს, რომ მაღაზიიდან ჩა-მოირბინა ორმა პირმა და გაიქცა პარქში მდებარე თეატრისა და საპირფარეშოს მხარეს, მესამე გაიქცა სტადიონისკენ, ხოლო მე-ოთხე – თანამშრომლებმა დააკავეს მაღაზიის კიბესთან; მათ დაა-კავეს ერთი პირი, რომელიც შედარებით წინ გარბოდა და აღმოჩ-ნდა ლ. მ, ხოლო შ. ა-მ და გ. ნ-მ დააკავეს მეორე – ნ. ც-. ექსპერტე-ბის მისვლის შემდეგ გაჩრიკეს ლ. მ. რა დროსაც ჯიბიდან ამოუ-ლეს ფულადი თანხა, რომელიც დაილუქა. გ. მ-მ შეადგინა დაკავე-ბისა და პირადი ჩხრეკის ოქმი.

5. მოწმეების – შ. ა-ისა და გ. ნ-ის ჩვენებებით დადგენილია, რომ 2019 წლის 4 ნოემბერს, დაახლოებით 3 საათზე, მათ გაიგეს ძლიე-რი მსხვრევის ხმა; ამავდროულად, რაციით გამომძიებელმა ლ. ბ-მ გადასცა, რომ მისულიყვნენ მაღაზია „ზ-თან“; ისინი ჩქარი ნაბი-ჯით გაემართნენ მაღაზიისკენ და დაინახეს, რომ მაღაზიიდან გა-მოსული ორი პირი გაიქცა ერთი მიმართულებით. პოლიციელები მათ

დაედევნენ და მოუწოდებდნენ, გაჩერებულიყვნენ. გაქცეულები-დან ერთი ჩამორჩა და დააკავეს. დაკავებული აღმოჩნდა 6. ც., რო-მელიც ექსპერტების მისვლამდე ჰყავდათ შეჩერებული. ექსპერ-ტების მისვლის შემდეგ ჩატარდა 6. ც-ს პირადი ჩხრეკა, რა დრო-საც ამოუღეს ფული – 2400 ლარი და სხვა ნივთები. შეადგინეს და-კავებისა და პირადი ჩხრეკის ოქმი.

6. მოწმეების – ბ. ქ-ისა და ლ. ს-ის ჩვენებებით დადგენილია, რომ შემთხვევის დღეს მათ დააკავეს ცენტრალური სტადიონისა-კენ გაქცეული ლ. ბ., რომელსაც ექსპერტების მისვლის შემდეგ ჩა-უტარდა პირადი ჩხრეკა, რა დროსაც ამოუღეს „სამსუნგის“ ფირ-მის 5 მობილური ტელეფონი, ფული – სამი ოცლარიანი კუპიურა და სხვა ნივთები, რომლებიც დაილუქა. შედგა შესაბამისი ოქმიც.

7. 2019 წლის 4 ნოემბრის 6. ც-ს დაკავებისა და პირადი ჩხრეკის ოქმიდან ირკვევა, რომ დაკავებისას 6. ც-ს, სხვა ნივთებთან ერ-თად, ამოუღეს ფულადი თანხა – 35 ცალი 50-ლარიანი, 5 ცალი 100-ლარიანი, 18 ცალი 5-ლარიანი და 3 ცალი 20-ლარიანი კუპიურა. ამო-ლებული ნივთები დაილუქა.

8. 2019 წლის 4 ნოემბრის ლ. მ-ის დაკავებისა და პირადი ჩხრე-კის ოქმიდან ირკვევა, რომ დაკავებისას მას ამოუღეს ფულადი თანხა – 5 ცალი 50-ლარიანი, 20 ცალი 100-ლარიანი და 9 ცალი 5-ლარიანი კუპიურა. ამოლებული ნივთები დაილუქა.

9. დაზარალებულის წარმომადგენლის – რ. პ-ის ჩვენებით დად-გენილია, რომ 2019 წლის ივნისიდან მუშაობს „ზ-ის“ მენეჯერად. მაღაზიას იცავდა დაცვის პოლიცია. შემთხვევის ლამეს მიიღო შეტ-ყობინება, რომ ობიექტზე იყო განგაში. დაახლოებით 04:30 საათი-სათვის მივიდა მაღაზიაში, რომლის აღწერის შემდეგ დადგინდა, რომ წალებული იყო „სამსუნგის“ 10 ცალი მობილური ტელეფონი, 2 ტელეფონი იყო დაზიანებული, სალაროდან კი წალებული იყო და-ახლოებით 4600 ლარი. ზიანის თანხამ შეადგინა 11938.50 ლარი. მა-ღაზიაში არსებული შიდა კამერების ჩანაწერები სასამართლოს გან-ჩინების საფუძველზე ამოიღეს გამომძიებლებმა.

10. შპს „ზ-ის“ მომართვისა და დანართის მიხედვით, მოპარუ-ლია ფულადი თანხა – 4645 ლარი, ხოლო მობილური ტელეფონების საერთო ღირებულებაა – 6050,80 ლარი; ჯამურად ზიანმა შეადგი-ნა – 10695,80 ლარი.

11. 2019 წლის 6 ნოემბრის ნიმუშის აღების ოქმებით დადგენი-ლია, რომ ლ. პ-ის, ლ. მ-ის, ნ. ც-სა და მ. ი-ისაგან აღებულია სუნისა და ნერწყვის ნიმუშები.

12. მოწმეებმა: ა. თ-მა, კ. კ-მა, გ. ნ-მა, რ. კ-ემ, ლ. ბ-ემ, ა. ა-ემ, ს. დ-მა, დ. მ-მ, ნ. გ-მ, მ. ს-მა, პ. მ-მა დაადასტურეს საგამოძიებო მოქმედებებში მონაწილეობა და მათი მიმდინარეობა.

13. ოდოროლოგიური ექსპერტიზის 2019 წლის 12 ნოემბრის №... დასკვნით დადგენილია, რომ შპს „ზ-ის“ კუთვნილი მღაზიის გაქურდვის ფაქტთან დაკავშირებით ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი, შემთხვევის ადგილიდან ამოღებული სუნის კვალის ნიმუშები იდენტურია ღ. მ-ისაგან, ნ. ც-საგან, ღ. ბ-ისა და მ. ი-ისაგან აღებული სუნის ნიმუშებისა. აღნიშნული დასკვნის სისწორე დაადასტურა მოწმის სახით დაკითხულმა ექსპერტმა ბ. ი-ემ და განმარტა, რომ დახურულ სივრცეში სუნი რჩება რამდენიმე კვირას, ლაი სივრცეში კი – რამდენიმე დღეს; თუ ამ სივრცეში ხალხის მოძრაობაა, მაშინ სუნი ქრება. გამოსაკვლევად წარდგენილი სამივე ქილიდან დაფიქსირდა ოთხივე ბრალდებულის სუნი.

14. მოწმის სახით დაკითხულმა ექსპერტებმა – ე. ს-ემ და ე. ფ-ემ დაადასტურეს ბიოლოგიური (გენეტიკური, სეროლოგიური) ექსპერტიზის 2020 წლის 30 აპრილის №... დასკვნის სისწორე.

15. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 3 აპრილის განაჩენით ნ. ც-ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით და საქართველოს სსკ-ის 55-ე მუხლის გამოყენებით მიესაჯა 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე ჩაეთვალა პირობით, 3 წლის გამოსაცდელი ვადით.

16. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 7 ოქტომბრის განაჩენით ღ. მ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, მე-3 ნაწილის „ა“, მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით და მიესაჯა 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის 73-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, შეუმცირდა ერთი მესამედით და განესაზღვრა 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ჩაეთვალა პირობით, 3 წლის გამოსაცდელი ვადით. მოცემულ საქმეზე დანაშაულის ჩადენის მომენტისათვის ნ. ც-სა და ღ. მ-ს ნასამართლობა მოხსნილი ან გაქარწყლებული არ ჰქონიათ.

17. საქართველოს სსკ-ის 27-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, დანაშაული ჯგუფის მიერ წინასწარი შეთანხმებითა ჩადენილი, თუ მის განხორციელებაში მონაწილენი წინასწარ შეკავშირდნენ დანაშაულის ერთობლივად ჩასადენად. წინასწარ შეკავშირებაში არ იგულისხმება დანაშაულებრივ ქმედებამდე დროის ხანგრძლივი მონაკვეთის არსებობა; მთავარია, რომ შეთანხმება მოხდეს დანაშაულის ობიექტური შემადგენლობის განხორციელების დაწყების მომენტამდე. ამასთან, აუცილებელია საქმეში არსებობდეს შესაბამისი მტკიცებულებები, რომლებიც მიუთითებს ასეთი შეთანხმების არსებობაზე, რაც შესაძლებელია, ჯგუფის წევრებს შორის როგორც სიტყვიერ-წერილობით, ისე არავერბალურ კომუნიკაციაშიც

– ქესტებსა და მიმიკებში – გამოიხატოს. ყველა ამსრულებელი ქურდობის ობიექტური შემადგენლობის უშუალოდ დაწყებამდე თანხმდება ქურდობის ჩადენაზე. ნინასწარი შეთანხმებით ჯგუფ-ში შედიან თანაამსრულებლები, ის ფაქტი, რომ ლ. მ. და ნ. ც. (სხვა პირებთან ერთად) დანაშაულის ჩადენისა დროს იმყოფებოდნენ ერთად, ერთად გადალახეს ნინაღობა და შევიზნენ მაღაზია „ზ-ში“, სადაც დაეუფლნენ ფულსა და ტელეფონებს, რის შემდეგაც ერთად გაიქცნენ, მიუთითებს მათ შეთანხმებაზე აღნიშნული დანაშაულის ჩასადენად.

18. ჯგუფურად ჩადენილი ქურდობის დროს მიყენებული ზიანის ოდენობის განსაზღვრისას მნიშვნელობა არა აქვს, თუ რა ოდენობის ქონება შეხვდა თითოეულს და შესაძლებელია ზიანის ოდენობის დაჯამება. საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის შენიშვნის 1-ლი ნაწილის შესაბამისად, დიდ ოდენობად ითვლება ნივთის (ნივთების) ღირებულება 10000 ლარს ზევით. შპს „ზ-ის“ მომართვისა და დანართის მიხედვით, მაღაზიისათვის მიყენებული საერთო ზიანი შეადგენს 10695,80 ლარს, რაც იძლევა საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ბ“ ქეპუნქტის შემადგენლობას.

19. საკასაციო სასამართლოს მიაჩინა, რომ ლ. მ-ისა და ნ. ც-ს ბრალეულობა გონივრულ ეჭვს მიღმა უტყუარადაა დადასტურებული ზემოთ ჩამოთვლილი მტკიცებულებებით, მოწმე პოლიციელების ჩვენებები დეტალური, თანმიმდევრული და თანხვდენილია; ამ ჩვენებებს სრულად შეესაბამება კამერების ვიდეოჩანაწერები, რომ-ლებშიც ნათლად ჩანს თითოეული ბრალდებულის მოქმედება. აღსანიშნავია, რომ ჩანაწერებში დაფიქსირებული ტანსაცმელი სრულად ემთხვევა ამოღების ოქმებში აღწერილ ნივთებს. ამ ყველაფერს ამყარებს ოდოროლოგიური და ბიოლოგიური ექსპერტიზების დასკვნებიც. ამასთან, საქმის მასალებით არ დაგინდება პოლიციელთა დაინტერესება ლ. მ-ისა და ნ. ც-ს დანაშაულის ჩადენაში მხილებასა და მტკიცებულებათა ხელოვნურად შექმნაში და ამის დასადასტურებლად არც დაცვის მხარეს წარმოუდგენია რაიმე მტკიცებულება. რაც შექება ბრალდებულთა ჩვენებებს, რომ ლ. მ. და ნ. ც. არ მონაწილეობდნენ მაღაზია „ზ-ის“ ქურდობაში, აღნიშნული ეწინააღმდეგება საქმეზე შეკრებილ მტკიცებულებებს და ემსახურება მსჯავრდებულებისათვის პასუხისმგებლობის თავიდან არიდებას.

20. ადვოკატი საკასაციო საჩივარში ასევე უთითებს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 25 დეკემბრის გადაწყვეტილებაზე, როგორც განაჩენის გაუქმების ერთ-ერთ საფუძვლზე. ამ არგუმენტთან დაკავშირებით საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს: საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 25 დეკემბრის №2/1276 გადაწყვეტილებით „გ. ქ-ა საქარ-

თველოს პარლამენტის წინააღმდეგ „საკონსტიტუციო სასამართლომ დაადგინა, რომ კანონმდებლობითა და სადაცო ნორმით ვერ ხერხდება არასანდო მტკიცებულების გამოყენებით პირის მსჯავრდების რისკის დაზღვევა. შესაბამისად, სადაცო ნორმის ის ნორმატიული შინაარსი, რომელიც უშვებს ჩხრეკის შედეგად ამოღებული უკანონო ნივთის მტკიცებულებად გამოყენების შესაძლებლობას, იმ პირობებში, როდესაც ამოღებული ნივთის ბრალდებულის მფლობელობაში ყოფნა დასტურდება მხოლოდ სამართალდამცავი ორგანოს თანამშრომელთა ჩვენებით და ამავე დროს სამართალდამცავებს შეეძლოთ, თუმცა არ მიიღეს სათანადო ზომები ჩხრეკის სანდოობის დამადასტურებელი ნეიტრალური მტკიცებულებების მოსაპოვებლად, ვერ აკმაყოფილებს საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 პუნქტით გათვალისწინებულ უტყუუარობის კონსტიტუციურ მოთხოვნებს და არაკონსტიტუციურია. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ გადაავადა დასახელებული ნორმატიული შინაარსის ძალადაკარგულად ცნობა 2021 წლის პირველ ივლისამდე იმისათვის, რომ კანონმდებელს და შესაბამის ორგანოებს მიეცეთ გონივრული ვადა გადაწყვეტილების იმპლემენტაციისათვის საჭირო საკანონმდებლო თუ ინსტიტუციური ცვლილებების განსახორციელებლად.

21. განსახილველ შემთხვევაში საქმის მასალებით დადგენილია, რომ ლ. მ-მა და ნ. ც-მა დანაშაული ჩაიდინეს 2019 წლის 4 ნოემბერს. აღნიშნულიდან გამომდინარე, სისხლის სამართლის საპროცესო ნორმის რეტროსპექტულ გამოყენებასთან დაკავშირებით სასამართლო აღნიშნავს, რომ „საპროცესო კანონმდებლობის კავშირი რეტროაქტიულობასთან ძირითადად საფუძველშივე გამოირიცხება... მიმდინარე ურთიერთობებზე აუცილებელია, გავრცელდეს მათი (ურთიერთობების) განვითარებისას მოქმედი კანონი... გამონაკლისია შემთხვევები, როდესაც კონკრეტული საპროცესო ნორმები თავისი არსით იქნება დაკავშირებული ქმედების დანაშაულებრიობისა და დასჯადობის გაუქმებასთან ან სასჯელის შემსუბუქებასთან (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2014 წლის 13 ნოემბრის გადაწყვეტილება №1/4/557,571,576 II-73-74,76). ამდენად, სსსკ-ის მე-2 მუხლი, რომელიც აღენს სისხლის სამართლის საპროცესო ნორმების დროში მოქმედების წესს, ვრცელდება საპროცესო-სამართლებრივ ურთიერთობებზე, რომლებიც ახალი ნორმის ამოქმედების დროისთვის, როგორც წესი, არ არის დასრულებული.

22. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 25 დეკემბრის №2/2/1276 გადაწყვეტილება „გ-ი ქ-ა საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“ ვერ გავ-

რცელდება მსჯავრდებულების – 6. ც-სა და ლ. მ-ის მიმართ, რომ-ლებმაც დანაშაული ჩაიდინეს 2021 წლის 1 ივლისამდე; ამასთან, საქმეში მოიპოვება საკმარისი და უტყუარი მტკიცებულებები, რომ-ლებიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებენ მათ პრალეულობას მათ მიერ ჩადენილ დანაშაულებრივ ქმედებებში.

23. ამდენად, საკასაციო პალატის შეფასებით, წარმოდგენილი სისხლის სამართლის საქმის ყველა მტკიცებულება მოპოვებულია საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი წესით და ამ პროცესში რაიმე სახის დარღვევა, რასაც შეეძლო, არსებითად ემოქმედა სისხლის სამართლის საქმის შედეგზე, გამოკვეთილი არ არის. სააპელაციო სასამართლომ სწორად იხელმძღვანელა სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსითა და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს მიერ დადგენილი მტკიცების სტანდარტით – გონივრულ ეჭვს მიღმა და ისე მიიღო გადაწყვეტილება 6. ც-სა და ლ. მ-ის პრალეულობის შესახებ, რომლის შეცვლის კანონისმიერი საფუძველი არ არსებობს.

24. საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ასევე უსაფუძლოა პროკურორის საკასაციო საჩივრის მოთხოვნა მსჯავრდებულებისათვის სასჯელების გამკაცრების შესახებ. სასჯელი სამართლიანობის აღდგენის, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებისა და დამნაშავის რესოციალიზაციის მიზნებს ემსახურება. ამიტომ „სასჯელი, ერთი მხრივ, უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხეებთან გონივრულ პროპორციაში, ხოლო, მეორე მხრივყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის დაკისრება მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბეჭედა წიგარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-38). შესაბამისად, სასჯელის მიზნის რეალიზაციას სასჯელის სიმკაცრე კი არა, მისი გარდაუვალობა განაპირობებს.

25. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. სასჯელის სამართლიანობა კი უნდა შეფასდეს ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის ინდივიდუალიზაციის პრინციპის გათვალისწინებით, იყოს მსჯავრდებულის პიროვნებისა და ჩადენილი დანაშაულის თანაზომიერი.

26. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის შესაბამისად, სასჯელის უფრო მკაცრი სახე შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ნაკლებად მკაცრი

სახის სასჯელი ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნის განხორციელებას. არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის 74-ე მუხლის თანახმად, თუ არასრულწლოვანმა, რომელიც განზრახიდანაშაულისათვის მსჯავრდებული არ ყოფილა, ნაკლებად მძიმე ან მძიმე დანაშაული ჩაიდინა, სასამართლო უფლებამოსილია, დაადგინოს, რომ დანიშნული სასჯელი პირობით მსჯავრად ჩაითვალოს.

27. მოცემულ შემთხვევაში საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-4 ნაწილი ითვალისწინებს 6-დან 10 წლამდე თავისუფლების აღკვეთას და მძიმე დანაშაულთა კატეგორიას განეკუთვნება. ვინაიდან ლ. ბ. და მ. ი. დანაშაულის ჩადენის დროს იყვნენ არასრულწლოვნები, არიან ნასამართლობის არმქონენი და აღიარეს ჩადენილი დანაშაული, სააპელაციო სასამართლომ, მათი პიროვნული მასასიათებლების, არასრულწლოვნების ინდივიდუალური შეფასების ანგარიშისა და მათი საუკეთესო ინტერესის გათვალისწინებით, განუსაზღვრა კანონიერი და სამართლიანი სასჯელი (რომლის დამძიმების საფუძველი საკასაციო პალატას არ გააჩნია), რაც არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის 74-ე მუხლისა და საქართველოს სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების მოთხოვნათა გათვალისწინებით, ჩაუთვალა პირობით. საკასაციო სასამართლოს ასევე სამართლიანად მიაჩნია ლ. მ-ისა და ნ. ც-სათვის განსაზღვრული სასჯელები, რადგან სააპელაციო სასამართლომ მათთან მიმართებითაც სრულად შეაფასა სასჯელის დანიშნის როგორც ზოგადსავალდებულო გარემოებები და მსჯავრდებულთა ინდივიდუალური მასასიათებლები, ისე – საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლით გათვალისწინებული სასჯელის მიზნების მიღწევის შესაძლებლობანი და, საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მოთხოვნის მხედველობაში მიღებით, მსჯავრდებულებს – ლ. მ-სა და ნ. ც-ს განუსაზღვრა კანონიერი და სამართლიანი სასჯელები, რომელთა დამძიმება საკასაციო პალატას მიზანშეუწონლად მიაჩნია.

28. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ შეფარდებული სასჯელების სახე და ზომა წარმოადგენს ადეკვატურ ღონისძიებას მსჯავრდებულთა რესოციალიზაცია-რეაბილიტაციის, მათი მხრიდან ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებისა და ადამიანის ძირითადი უფლებების დაცვისადმი პატივისცემით განხყობისათვის.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით, მე-3 ნაწილით, არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. ახალციხის რაიონული პროკურატურის პროკურორ გიორგი კაპანაძის, ასევე მსჯავრდებულების – ნ. ც-სა და ლ. მ-ის ინტერესების დამცველის, ადვოკატ პ. მ-ის საკასაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდეს;
2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 18 თებერვლის განაჩენი დარჩეს უცვლელად;
3. მიღებული განაჩენი სასამართლოს ვებგვერდზე გამოქვეყნდეს საქართველოს კანონის – არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილისა და „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-13 მუხლის მე-3¹ ნაწილის მოთხოვნათა დაცვით;
4. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

განაჩენის უცვლელად დატოვება

განაჩენი საქართველოს სახელით

№506აპ-21

26 ნოემბერი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. ვასაძე,
შ. თადუმაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ დ. მ. და მი-სი ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ნ. მ. საკასაციო საჩივარი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 19 აპრილის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. ბრალდების შესახებ დადგენილების მიხედვით: დ. მ., – დაბადებულს 1.... წელს, – ბრალად დაედო საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებითა და მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა.

აღნიშნული ქმედება გამოიხატა შემდეგში:

2019 წლის 14 ივნისს, დაახლოებით 04:50 საათზე, ქ.... საცხოვ-რებელი ბინის წინამდებარე ტერიტორიაზე, 2018 წლის 1 ნოემბრის განაჩენით საკუთრების წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულისათვის ნასამართლებმა დ. მ. დაუდგენელ პირებთან ერთად, წინასწარი შეთანხმებით, ჯვეუფრად, ძალაყინისა და ენ. „ბარგალეის“ გამოყენებით უკანონოდ შეაღნია სს „...“ კუთვნილ სწრაფი ჩარიცხვის აპარატში და შეეცადა ფარულად, მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, დაუფლებოდა ფულად თანხას – 173,50 ლარს, რის შედეგადაც, სს „...“ მიადგებოდა მნიშვნელოვანი ქონებრივი ზიანი.

2. ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 27 თებერვლის განაჩენით:

დ. მ. ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ და მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით წარდგენილ ბრალდებაში.

3. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ქუთაისის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა გვანცა ტაბატაძემ, რომელმაც მოითხოვა დ. მ. დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ და მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით და შესაბამისი სასჯელის განსაზღვრა.

4. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 19 აპრილის განაჩენით:

ქუთაისის რაიონული პროკურატურის პროკურორ გვანცა ტაბატაძის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა.

გაუქმდა ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 27 თებერვლის გამამართლებელი განაჩენი დ. მ-ს მიმართ.

დ. მ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 19, 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ და მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, გაუქმდა დ. მ-ს მიმართ ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 24 იანვრის განაჩენით დანიშნული პირობითი მსჯავრი.

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქა დ. მ. წინა, ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 24 იანვრის განაჩენით, სასჯელთა შეკრების წესის გამოყენებით, განაჩენთა ერთობლიობით დანიშნული ძირითადი სასჯელების მოუხდელი ნაწილები – 1 წლითა და 6 თვეით თავისუფლების აღკვეთა და ჯარიმა – 2500 ლარი და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, დ. მ. სასჯელის სახედ და

ზომად განესაზღვრა – 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

მსჯავრდებულ დ. მ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო დაკავებიდან, სასჯელის ვადაში მოხდილად ჩატვალა დაკავება-სა და პატიმრობაში ყოფნის დრო – 2019 წლის 14 ივნისიდან 2020 წლის 27 თებერვლის ჩატვლით.

5. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 19 აპრილის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრეს მსჯავრდებულმა დ. მ-მ და მისმა ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა ნ. მ-მ, რომლებ-მაც მოითხოვეს დ. მ-ს უდანაშაულოდ ცნობა და გამართლება.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ განიხილა საკასაციო საჩივარი, შე-ისწავლა საქმის მასალები, შეამონმა საჩივრის საფუძვლიანობა, გა-აანალიზა კასატორის საკვანძო არგუმენტები და მიაჩნია, რომ სა-კასაციო საჩივრის მოთხოვნა არ უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის პო-ზიციას დ. მ-ს წარდგენილ ბრალდებაში გამართლების თაობაზე, ვი-ნაიდან საქმეში წარმოდგენილი, ერთმანეთთან შეთანხმებული, აშ-კარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებების ერთობლიობით გრივ-რულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დასტურდება დ. მ-ს მიერ საქართვე-ლოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ და მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა.

3. საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის მო-საზრებას, რომ მოწმე პოლიციელების ჩვენებები არ უნდა იქნეს გა-ზიარებული. საკასაციო სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ მტკი-ცებულებებს შორის შინაარსობრივი კავშრი არ გულისხმობს მათ იდენტურობას; ისინი საქმის ძირითად გარემოებებთან მიმართებით არ უნდა შეიცავდეს წინააღმდეგობრივ ინფორმაციას. „შეუძლებე-ლია, მტკიცებულებების ურთიერთშესაბამისობის კატეგორიაში აუ-ცილებლად მათი აბსოლუტური თანხვედრა და იდენტურობა ვიგუ-ლისხმოთ, რადგან ასეთი რამ მხოლოდ იშვიათ შემთხვევებში შეიძ-ლება მოხდეს, როდესაც საქმეში არსებობს ობიექტური მტკიცებუ-ლებები, მაგალითად, ნივთმტკიცებების ან ფოტოდოკუმენტების სა-სით. რაც შეეხება მოწმეთა ჩვენებებს, განსაკუთრებით კი პირდა-პირ ჩვენებებს, ასეთი მტკიცებულებების შინაარსზე გავლენას ახ-დენს სუბიექტური და ობიექტური ხასათის მრავალი ფაქტორი, რო-მელთა გაუთვალისწინებლობამ შესაძლოა, მცდარ დასკვნებამდე მიგვიყანოს, როგორც თვით ამ მტკიცებულებების რელევანტურო-ბის, ასევე – საქმის ფაქტობრივ გარემოებათა თაობაზე..... მოწმე-თა ჩვენებებს შორის ურთიერთშესაბამისობის არსებობის დასად-

გენად საცხებით საკმარისია მათ შორის შინაარსობრივი თანხვედრა იმ ზომით, რომ ისინი ერთგვაროვნად წარმოგვიდგენდნენ საქმი-სათვის გადამწყვეტი მნიშვნელობის მქონე ერთსა და იმავე გარე-მოქებს” (მაგ. იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განაჩენი საქმეზე №626აპ-17). საქმისათვის მნიშვნელოვან საკითხებზე, მათ შორის მტკიცების საგამში შემვალი გარემოებების ნაწილში პოლი-ციელთა ჩვენებები ურთიერთანხვდენილი და თანმიმდევრულია. სა-მივე მათგანი უთითებს, რომ სხრაფი ჩარიცხვის აპარატთან მათი მისვლა განაპირობა იმან, რომ სამსახურებრივი მოვალეობის შეს-რულებს დროს შენიშნეს სხრაფი ჩარიცხვის აპარატთან მდგარი 4 პირი, რომლებიც ე.წ. „ბარგალკით“ ჭრიდნენ აპარატს, საიდანაც ცვი-ოდა ნაპერნკლები. როდესაც მიუხსლოვდნენ, ისინი მიხვდნენ, რომ პოლიციელები იყვნენ და ოთხივენი მაშინვე გაიქცნენ. დ. და გ. კ. და ედევნენ ერთ-ერთ პირს ფეხით, ვ. კი ავტომანქანით დაედევნა გაქცეულ სამ პიროვნებას, რომლებიც საერთო ბინების მიმართუ-ლებით გაიქცნენ და მიიმალნენ. დ. მ. და გ. კ. გარკეული მანძილის შემდეგ დაავეს ერთ-ერთი პირი – დ. მ. მათ დაადასტურეს, რომ დაკავებისას დ. მ-ს ხელში ეჭირა სწრაფი ჩარიცხვის აპარატის ფუ-ლის მოსათავსებელი ყულაბა. დაკავების შემდეგ დ. მ-ს განემარტა უფლებები და ჩაუტარდა პირადი ჩხრეკა, რა დროსაც ამოილეს მის ხელთ არსებული ყულაბა.

4. სასამართლო ასევე ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის მითითე-ბას პოლიციელთა ჩვენებასა და ვიდეოჩანანერს შორის არსებული წინააღმდეგობის შესახებ. ვიდეოჩანანერის დათვალიერების შედე-გად დგინდება, რომ 04:46:08 საათზე ჩარიცხვის აპარატთან პოლი-ციის ავტომანქანის მისვლამდე მოკაშაშე სინათლე, ნაპერნკლე-ბის სახით, ჩანს არაერთხელ, ბოლოს კი – 04:44:23-ზე, რის შემდე-გაც კადრში ჩნდება პოლიციის მანქანა, საიდანაც სამი პირი გადმო-დის, ორი მისდევს გაქცეულ პირებს, ერთი კი მანქანაში ბრუნდება და მანქანით გადის კადრს მიღმა. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ აბსტრაქტულად იმის მტკიცება, რომ პოლიციელთა, როგორც საგამოძიებო ორგანოს წარმომადგენელთა, ჩვენებები ყველა შემ-თხვევაში არის სუბიექტური – დაუსაბუთებელია. პოლიციელთა ჩვე-ნებების სანდოობა და უტყუუარობა უნდა შეფასდეს კონკრეტული საქმის ფაქტობრივი გარემოებებიდან გამომდინარე (მაგ.: საქართვე-ლოს უზენაესი სასამართლოს 2017 წლის 13 ოქტომბრის №262აპ-17 განაჩენი; 2020 წლის 6 ოქტომბრის №355აპ-20 განაჩენი; 2021 წლის 10 მარტის №658აპ-20 განჩინება). მოცემულ შემთხვევაში საქმის მასალების შესწავლის შედეგად არ დასტურდება პოლიციის თანამ-შრომელთა ჩვენებების სანდოობაში ეჭვის შეტანის საფუძველი, პო-ლიციელთა ჩვენებები არის თანმიმდევრული და თანხვდენილი რო-

გორც ერთმანეთთან, ისე – საქმის სხვა მტკიცებულებებთან, საქმეში არსებული მტკიცებულებებით არ დასტურდება მსჯავრდებულის მიმართ რაიმე დაინტერესების არსებობა სამართალდამცავი ორგანოს თანამშრომლების მხრიდან და კასატორსაც არ წარმოუდგენია მონმე პოლიციელების რაიმე სახით ან საფუძვლით დაინტერესების თაობაზე მტკიცებულება, რაც სასამართლოს მისცემდა მათი ჩვენებების სანდობაში ეჭვის შეტანის საფუძველს (მაგალითოსათვის იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განაჩენი საქმეზე №96აპ-17).

5. იმავდროულად, საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს 2019 წლის 14 ივნისის შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმზე არ ეთანხმება გასაჩივრებულ განაჩენში საგამოძიებო მოქმედების აღნიშნული ოქმის თაობაზე მოცემულ მსჯელობას შემდეგ გარემოებათა გამო:

6. წარმოდგენილი საქმის მასალების თანახმად, პირველი ინსტანციის სასამართლოში მტკიცებულებათა გამოკვლევის ეტაპზე დადგინდა, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსსკ-ის) 83-ე მუხლის საფუძველზე დაცვის მხარისთვის გაცვლილი და გადაცემული შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმის ასლის თანახმად, ოქმის მე-5 გვერდზე სწრაფი ჩარიცხვის აპარატი არ არის მითითებული დათვალიერების შედეგად ამოღებულ ნივთებში; ხოლო სისხლის სამართლის საქმის მასალებში წარმოდგენილი შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმის მე-5 გვერდზე დათვალიერების შედეგად ამოღებული ნივთების დასახელებაში მე-10 ნომრად მითითებულია სწრაფი ჩარიცხვის აპარატი.

7. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ამავე ოქმში დათვალიერების მიმდინარეობის და შედეგების აღნერის ნაწილში გარკვევითაა აღნიშნული, რომ შემთხვევის ადგილის დათვალიერებისას მოხდა სს „...“ კუთვნილი სწრაფი ჩარიცხვის აპარატის ამოღება და პოლიციის მე-6 განყოფილებაში გადატანა. აღნიშნულის მიუხედავად, სასამართლო ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ დაუშვებელია რაიმე ცვლილების (მათ შორის დამატების) შეტანა საგამოძიებო მოქმედების ოქმში საქართველოს სსსკ-ით დადგენილი წესისაგან განსხვავებული ფორმით/გზით post factum საგამოძიებო მოქმედების ოქმში მონაწილე პირების ხელმოწერის შემდეგ. შესაბამისად, სისხლის სამართლის საქმეში არსებულ შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმსა და დაცვის მხარისათვის გადაცემულ ოქმს შორის არსებულ განსხვავებას სასამართლო ვერ მიიჩნევს უმნიშვნელოდ, რაც სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოსაც მკაფიოდ უნდა მიეთითებინა გასაჩივრებულ განაჩენში.

8. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმი ვერ აკმაყოფილებს მტკიცებულებათა და-საშვეობის და სარწმუნოობის კრიტერიუმს, რის გამოც სასამარ-თლო საქართველოს სსკ-ის 82-ე მუხლის საფუძველზე განაჩენის დადგენისას მოკლებულია შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმის გაზიარების შესაძლებლობას.

9. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ 2019 წლის 14 ივნისის შემთხვევის ადგილის დათვალიერება ჩაატარეს დეტექ-ტივის თანაშემნებრივ რ. სს „....“ წარმომადგენლის – ი. და ექსპერტ – გ. ჯ-ს მონაწილეობით, ხოლო დ. მ-ს დაკავებისა და პირადი ჩხრევის ოქმი შედგენილია უბინის ინსპექტორ-გამომძიებელ გ. კ-ს მიერ დ. ბ-ს მონაწილეობით. შესაბამისად, არ არსებობს თვითმხილველი მოწმების ჩვენებების და დაკავებისა და პირადი ჩხრევის ოქმის გაზიარებაზე უარის თქმის საფუძველი შემთხვევის ადგილის დათ-ვალიერების ოქმის შედგენისას დაშვებული დარღვევების გამო, არ იკვეთება აღნიშნულ პირთა ჩვენებების სანდოობაში არც ამ კუთხით ეჭვის შეტანის საფუძველი.

10. ბრალდების მხარის მიერ სხვადასხვა ექსპერტიზის ჩაუტა-რებლობასთან დაკავშირებით დაცვის მხარის მითითებაზე სასა-მართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსკ-ის მე-9 მუხლის თანახმად, სამართალნარმოება სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყებისთანავე ხორციელდება მხარეთა თანასწორობისა და შეჯიბრებითობის საფუძველზე და დაცვის მხარეს ერიჭება სის-ხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით დადგენილი წესით, რო-გორც წარმოდგენილი მტკიცებულების გამოკვლევის, ასევე მტკი-ცებულების დამოუკიდებლად ან სასამართლოს მეშვეობით მოპო-ვების და წარმოდგენის უფლება (იხ. უზენაესი სასამართლოს 2021 წლის 8 იანვრის №951აპ-20 განჩიტება; 2021 წლის 4 იანვრის №925აპ-20 განჩიტება; 2020 წლის 17 ივლისის №30აპ-20 განჩინება; 2021 წლის 9 ივლისის განაჩენი №669აპ-20, II-56). სასამართლო ითვალის-წინებს, რომ შეჯიბრებით სამართალნარმოებაში მხარეები წყვე-ტებ რა მტკიცებულებებს და არგუმენტებს წარუდგენენ სასამარ-თლოს და რა საკითხებზე იდაგვებენ (საქართველოს საკონსტიტუ-ციონ სასამართლოს 2015 წლის 29 სექტემბრის გადაწყვეტილება №3/1/608,609 საქართველოს უზენაესი სასამართლოს კონსტიტუ-ციურ წარდგინებაზე, II-15). წარმოდგენილი საქმის მასალებით არ დგინდება რომ დაცვის მხარეს არ მიეცა მის მიერ საკასაციო საჩი-ვარში მითითებული ექსპერტიზების ჩატარების შესაძლებლობა.

11. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, მოწმების – ვ., დ. ბ., გ. კ-ს ჩვენებებით, შპს „...დან“ გამოთხოვილი 2019 წლის 14 ივნისის ჩანაწერით, დაკავებისა და პირადი ჩხრევის ოქმით (რომელ-

საც ხელს აწერს მსჯავრდებული და ოქმზე მის მიერ რაიმე შენიშვნა არ არის გაკეთებული), დაზარალებულის, სს „....ს“ წარმომადგენელის ჩვენებით, 2019 წლის 27 ივლისის ნივთიერი მტკიცებულების გახსნისა და დათვალიერების ოქმით, შპს „....ს“ გენერალური დირექტორის, ლ-ს წერილით დასტურდება დ. მ-ს მიერ საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ და მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დაანაშაულის ჩადენა.

12. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ უფლება დასაბუთებულ გადაწყვეტილებაზე არ მოითხოვს მომჩივნების მიერ წარმოდგენილ ყველა არგუმენტზე დეტალური პასუხის გაცემას (იხ. Fomin v. Moldova, ECtHR, no. 36755/06, §31, 11/11/2011), არამედ გულისხმობს, რომ სამართალწარმოების მხარეები უნდა ელოდნენ კონკრეტულ და მკაფიო პასუხებს იმ არგუმენტებზე, რომლებიც გადამწყვეტია სამართალწარმოების შედეგებისთვის (იხ. Tchankotadze v. Georgia, ECtHR, no. 15256/05, §103, 21/06/2016; Deryan v. Turkey, no. 41721/04, §33, 21/07/2015), გადაწყვეტილებიდან ნათლად უნდა ჩანდეს, რომ განხილული იქნა საქმის არსებითი საკითხები“ (Lobzhanidze and Peradze v. Georgia, ECtHR, nos. 21447/11, 35839/11, §65, 66, 27/02/2020). ამასთანავე იმის განსაზღვრისას, საჭიროებდნენ თუ არა მომჩივნების არგუმენტები აშენარა პასუხს.... სასამართლომ უნდა გაითვალისწინოს თუ რამდენად დასაბუთებული იყო მომჩივნების არგუმენტები იმისათვის, რომ ეჭვეჭვეშ დაეყენებინა .. სასამართლოების დასკვნები და საქმის მასალებში არსებული მტკიცებულებები (Lobzhanidze and Peradze v. Georgia, ECtHR, nos. 21447/11, 35839/11, §69, 27/02/2020).

13. ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ დ. მ-ს მიმართ დადგენილი გამამტყუნებელი განაჩენი კანონიერია, ხოლო დანიშნული სასჯელი – სამართლიანი.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით, მე-2, მე-3 ნაწილებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ დ. მ-მ და მისი ინტერესების დამცველის, ადგომატ 6. მ-ს საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 19 აპრილის განაჩენი დარჩეს უცვლელად;
3. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

საქართველოს უზენაესი სასამართლო
თბილისი 0110, ძმები ზუბალაშვილების ქ. №6
ტელ.: (995 32) 298 20 75
www.supremecourt.ge